DRIEMASTER

Van Gilse

"Een lastig mannetje."

D.D.R.

"Paradijs of reservaat ?"

Midden-Oosten

Resolutie

"Sterk in millimeterwerk."

Jaargang 39
Nummer 1

INTRO

HOOFDBESTUUR

VOORZITTER: Eric Balemans
postbus 85013
3508 AA Utrecht
tel. 030-511663

SECRETARIS Johan Buitenga
Langebrug 8a
2311 TG Leiden
tel. 071-134627

PENNINGMEESTER Jan van der Laag
De Nieuwesluis 10
8064 EB Zwartsluis
tel. 05208-66395

POLITIEK Leo-Pieter Stoel
Vijverhofstraat 119b
3032 SJ Rotterdam
tel. 010-4651667

ORGANISATIE Baptiest Coopmans
Noord-Brabantlaan 28
5651 LX Eindhoven
tel. 040-518366

Vorming & Scholing Max Visser
Nieuwe Ebbingestraat 28a
9712 NL Groningen
tel. 050-140986

INTERNATIONAAL-SECRETARIS Annelies Meybaum
Van Eerbeeklaan 8
1422 GG Uithoorn
tel. 02975-62323

SECRETARIS-INTERNATIONAAL Albert Kooiman
Kastanjelaan 18
1943 DP Beverwijk
tel. 02510-27826

SOSJAAL-ECONOMISCH Annette Nijs
Coenderstraat 23
2613 SM Delft
tel. 015-145034

BESTUURLijK-JURIDISCH Bernard Tilman
Schoolstraat 25
6512 JA Nijmegen
tel. 080-236288

WELZijN Ron Brand
Hortensialaan 42
2641 CS Pijnacker
tel. 01736-2093

SECRETARIS-ORGANISATIE Hugo Broekman
Van Kluyvelaan 6
3862 XG Nijkerk
tel. 03494-52135

PUBLIC RELATIONS Rob de Vries
Van Speykstraat 138
2518 GG 's-Gravenhage
tel. 070-646200/608007

ECOLOGIE Hayo Schultink
Laaressingel 22-2
7514 ES Enschede
tel. 053-356752

PROMOTIE & LEDENWERVING Jaap Burger
Sternweg 27
3889 LH Zeewolde
tel. 03202-543

REDACTIONEEL

Niet verwacht, toch gekregen: mijn redactioneel. In het vorige nummer beschreef ik beknopt het Driemaster-zeeslagje dat woedde op het najaarscongres. Het was, zo dachten velen, mijn Waterloo. Fout dus. Toeval of niet, dat laat ik aan uw eigen fantasie over, vast staat in ieder geval dat sinds deze slag de hoofdredacteur dient bij de luchtstrijdkrachten!

In dit nummer vindt u wederom een aantal aardige verhaaltjes. Slechts één interview: dat met Jan van Gilse. Sommigen zullen daar voorlopig voldoende aan hebben, persoonlijk zeg ik; dat smaakt naar meer!

Voorts een achtergrondartikel over een land met een enorme historie - hoe het met de toekomst zit is een andere vraag - , ook een land van tegenstellingen. Onze Oosterburen spreken over "die sogenannte DDR". Toegegeven, het is even wennen als van de ene op de andere dag je landgenoot "Ausländer" je partijgenoot "Volksfeind" en je baas "Genosse" heet. Dat land, een autoritje van hier, noemen wij Oost-Duitsland.

Tenslotte verontschuldig ik mij voor het millimeterwerk dat in dit nummer resolutie heet. Maar, is de JOVD niet vaker sterk in millimeterwerk? Het zij zo.

U wens ik in ieder geval enig leesplezier toe.

Jort Kelder

HOOFDREDACTEUR Hans Deden
EINDREDACTEUR Jort Kelder

REDACTEUREN
Jacco de Baat, Albert Berens, Theda Boersema, Marieke de Koning, Edwin Pol, Walter Römelingh.

In dit nummer

Omslag met Jan van Gilse.....1
Colofon en redactioneel.....2
Het Karwei.....3
Partijconcurrentie op het liberale erf.....4
Congres-informatie.....5
D.D.R.: "Paradijs of reservaat?".....6
Lastige mannetjes, interview.....9
Midden-Oosten-Resolutie.....10
Ingezonden.....14
Agenda Vorming & Scholing.....15
Prikbord.....16

Publicatie in Driemaster betekent niet dat de mening van de redactie verwoord is.

-INTRO-

HET KARWEI

Vanaf deze editie van de Driemaster zal ik jullie op de hoogte proberen te brengen van de gedachten van het hoofdbestuur met betrekking tot onze JOVD en onze activiteiten binnen het liberale politieke raamwerk.
Het jaar 1987 zal voor de JOVD een belangrijk jaar worden. Ontwikkelingen en gedachten zoals die in 1986 zijn gestart zullen in dit jaar hun vruchten moeten gaan afwerpen. In de hele vereniging zal, zoals in feite steeds dient te gebeuren, nagedacht moeten worden over wat wij als jonge liberalen willen met onze JOVD, wat we verwachten van de JOVD en haar rol binnen het liberalisme in Nederland. Dit jaar zal dus zeker geen passief jaar mogen worden. Actieve participatie van iedereen is nodig om dit vele werk te verzetten en het karwei te klaren.
Het is van groot belang om zoveel mogelijk leden te betrekken bij onze vereniging. Iedereen moet het gevoel hebben erbij te horen. De nieuwe leden dienen adequaat te worden opgevangen, want laten we wel wezen: de JOVD is dat leerinstituut waar niet alles perfect kan gaan, waar iedereen de kans moet krijgen om fouten te maken om ervan te leren.
Het bieden van kansen dient de grote kracht te zijn van de JOVD. Alleen daardoor blijft de club vernieuwend bezig en, is dat niet de basisgedachte van het liberalisme?

Het is al vele malen eerder gezegd en geschreven maar het blijft steeds actueel: de kracht van de JOVD ligt bij de afdelingen. Daar begint de invloed van de JOVD op de politiek. Voor indirecte invloed en het later doorspelen van onze ideeen en inzichten is het noodzakelijk dat er goede contacten zijn tussen de JOVD en de politieke partijen van diverse pluimage. Op lokaal- en regionaal niveau, op bestuurs- en fractieniveau. Natuurlijk zijn ook landelijke contacten belangrijk als informatiekanaal en als sluis voor onze ideeen. Het claimen van de gewetensfunctie voor het liberalisme door de JOVD is echter voornamelijk gebaseerd op vele, andere dan landelijke, niveau's van de politiek. De JOVD zal meer de spin en het centrum van het liberale web moeten zijn. De spin die van daaruit haar invloedsdraden spint. De spin ook die van daaruit toeziet op en bewaker is van de gadachten en uitvoering van het liberalisme. Laten we met z'n allen op ieder politiek terrein kritisch blijven kijken naar de invulling van het liberalisme. Kortom als JOVD-ers zullen we naast elkaar moeten staan om zo een front te vormen om zo optimaal mogelijk de idealen en ideeen van de JOVD gestalte te laten krijgen binnen het liberalisme.

Eric Balemans

LEF

"Voor weinig geld de slimste thuis."

Inhoud LEF-nummer 16

Het accent in dit nummer ligt op het "kunst en cultuurbeleid" met het oog op het JOVD-voorjaarscongres.

Kunstuitleen in Nederland
door: L. Belder
(Stichting Beeldende Kunst Amsterdam)

Naar een zakelijker subsidiesysteem
door: H. van Westreenen
(o.a. zakelijk leider van de Haagse Comedie)

De rol van het particulier initiatief in de Kunstensector
door: J. Meurs
(VVD-gemeenteraadslid te Amsterdam)

Niessen en Dijkstal over Kunst- en Cultuurbeleid
(resp. PvdA- en VVD-Kamerlid)
door: J. Kelder en J. de Baat

Liberaal Kunstbeleid: een poging tot begripsbepaling
door: R.J.W.M. Brand en E. Rouffaer
(resp. hoofdbestuurslid Welzijn en voorzitster van de JOVD-commissie Kunst en Cultuur)

Unesco en cultuur: beleidsontwikkelingen
door: M. Padberg
(lid JOVD-commissie Kunst en Cultuur)

Grondig nadenken in alle openheid
door: A.L.E.C. van der Stoel

De Sovjetunie nader bezien
door: A.A. Koppers

LEF-nummer 15

"Socialistisch-liberale samenwerking in de practijk" luidt de titel van een mooi en dik thema-nummer van LEF. In twaalf artikelen komen verschillende facetten van de samenwerking tussen de VVD en de PvdA aan de orde.

Een interessant nummer waarin een tiental politici van socialistische- en liberale huize verhalen over hun politieke avances.
Aandacht wordt ondermeer besteed aan de geschiedenis van de socialistisch-liberale samenwerking, de bestaande vooroordelen, de moeilijkheden, de mogelijkheden en de toekomst.

LEF is te bestellen bij het Algemeen secretariaat van de JOVD door overmaking van f8,50 (f6,= + f2,50 porto) op girorekening 5467271 (propagandarekening) o.v.v. LEF-thema 1986 of LEF nr. 16 Kunst.
Niet-JOVD-leden betalen f12,50.

Driemaster kent een rubriek voor brieven van haar lezers. Maximale lengte: 400 woorden
Brieven die langer zijn dan 400 woorden worden in overleg/ naar goeddunken van de redactie ingekort!

Adres redactie: Jan Clompstraat 71, 1785 LT Den Helder t.n.v. Dhr. H. Deden

Partijconcurrentie op het liberale erf

Het bestaan van het Liberaal Democratisch Centrum en de Liberale Volkspartij Nederland was voor de liberaal Historische Commissie de aanleiding om op 1 december 1986 een forumavond te organiseren. De vraag: is er sprake van verbrokkeling van het liberalisme in Nederland?

Brigitte Bergmans & Rene Beijnen

Om hierover tot een uitspraak te komen werden uitgenodigd: de heren Jacobs(VVD), Dubbeldam (LDC) en Van Doesburg(LVN). Onder degelijk voorzitterschap van Arthur Kocken en ruime belangstelling vanuit verschillende hoeken (ondermeer JOVD- en VVD-bestuurders op plaatselijk, provinciaal en zelfs landelijk niveau) werden de partijen tegenover elkaar geplaatst. In deze beschouwing willen we aan de hand van twee toetsingscriteria - de liberale ideologie en de partijvorming - komen tot een uitspraak over deze "andere liberalen".

liberale ideologie

Met betrekking tot de liberale uitgangspunten en de liberale maatschappijbeschouwing was er over het algemeen een consensus tussen de VVD, het LDC en de LVN te constateren. Alle drie beriepen zich op de individuele vrijheid, de sociale gerechtigheid en sociale verantwoordelijkheid. Alleen in de practische uitvoering van deze beginselen was er sprake van accentverschillen.

Zo legde Dubbeldam meer nadruk op de individuele zelfbeschikking van de mens en de individuele ontplooiingsmogelijkheden, ook voor de zwakkeren in de samenleving. In dit verband sprak hij zich uit voor een regeling van de euthanasie-kwestie, een anti-discriminatiewetgeving en sprak hij zich uit tegen de voorgestelde legitimatieplicht.

De LVN daarentegen onderbouwde haar standpunten niet echt met ideologische argumenten. Ten aanzien van het euthanasie vraagstuk verklaarde Van Doesburg dat bij het toestaan ervan zich een grensverleggend effect kan voordoen. De druk van de sociale omgeving op de patient kan tot gevolg hebben dat deze sneller tot euthanasie besluit.

Vervolgens benadrukte Van Doesburg het punt van de bescherming van de zwakkeren in de samenleving. Hij had echter niet de sociale minima, maar de kleine ondernemers en modale loontrekkers op het oog. Van Doesburg pleitte ondermeer voor steun aan het kleinbedrijf in plaats van subsidies aan een multinational als Philips.
Een ander wezenlijk punt in het programma was volgens Van Doesburg het referendum, waar men voorstander van is. Het referendum is volgens Van Doesburg een uiting van het gezonde verstand van het volk en kan zo bijdragen aan een beter functioneren van ons politiek systeem.

partijvorming

Hoe zit het nu met de liberale partijvorming naast de VVD?
Het LDC is niet aan te merken als een politieke partij. Het is een kiesvereniging in Rotterdam die een tegenwicht wil vormen tegen de VVD-afdeling Rotterdam. Het LDC wil de politiek koers van de Rotterdamse VVD wat naar links bijsturen., maar is zeker niet te beschouwen als een afsplitsing van de VVD, benadrukte Dubbeldam.

Anders is het echter gesteld met de LVN, die wel een partijafscheiding van de VVD is. Zoals de naam al zegt heeft de LVN landelijke pretentie en is als zodanig aan te merken als een politieke partij met een programma.
Uit de woorden van Van Doesburg was af te leiden dat de partij is ontstaan uit ongenoegen met de koers van de VVD. Hij stelde dat de VVD niet langer representatief was voor het liberale electoraat. Zo zou het afkalvingsproces van de VVD juist hieraan zijn te wijten, en zou de VVD zijn kiezers hebben afgestoten door zich weer op te stellen als een elitaire partij. Van Doesburg was in dit verband wel tevreden met de VVD in de jaren zeventig onder Wiegel, maar kan dat niet meer zijn met de huidige VVD.
In hoeverre de LVN een achterban heeft, leden, stemmen en zetels in vertegenwoordigende organen is helaas niet ter sprake gekomen.

luizen in de VVD-pels

Tot slot van dit artikel is te concluderen dat er met betrekking tot de liberale ideologie kleine verschillen kunnen zijn tussen de VVD en het LDC. Het LDC heeft echter niet de pretentie een partij te zijn (de VVD wel? red.). De LVN heeft dei pretentie wel, als partijafscheiding van de VVD, maar mist de ideologische onderbouw.

Om in de trant van de metafoor van de heer Jacobse te eindigen: de luis LDC die zich in de pels bevindt kan noch aangenaam kriebelen, noch ernstig jeuken en zal er waarschijnlijk zonder enige voedingsbodem uitvallen...

Congres Dordrecht: Zal het plafond het houden?

De JOVD-congressen zullen in 1987 plaats vinden in de Postiljon-Hotels; te weten

21-22 maart Dordrecht
20-21 juni Bunnik
21-22 november Deventer

De congresgangers kunnen rekenen op geheel vernieuwd arrangement.
Het ontbijt en de lunch zullen aanmerkelijk zijn verbeterd, terwijl die verbetering niet doorberekend wordt aan de congresgangers.

Voor heel 1987 zal een congresprijs van f81,= gelden!

De drie congressen in 1987 beloven weer net zo'n happening te worden als de afgelopen congressen in Bunnik en Deventer.
Politiek en gezelligheid, als eerste op 21 en 22 maart in Dordrecht.

Kom,

Baptiest Coopmans,
Vice-voorzitter organisatie.

Coopmans:
"We moeten voor zo'n congres allemaal offers brengen."

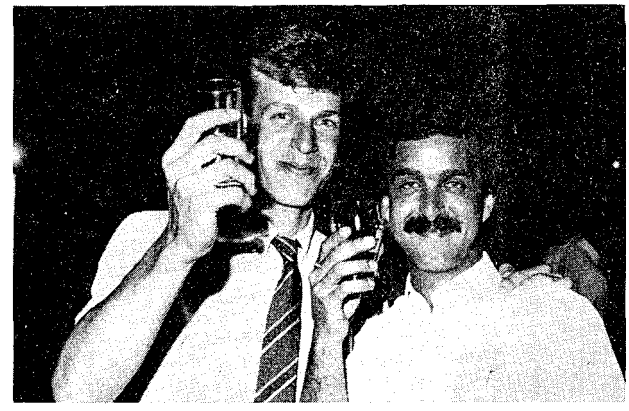

Congresbon Dordrecht 21 en 22 maart 1987

NEE! ik,

naam.....

adres.....

postcode/woonplaats.....

tel.....

geslacht: man/vrouw

afdeling.....

twijfel niet langer en kom naar het JOVD congres op 21 en 22 maart in Dordrecht.

Handtekening,

.....

ARRANGEMENT

0 I diner f81,=
overnachting
ontbijt
lunch
congresboek

0 II overnachting f62,=
ontbijt
congresboek

Overmaking van dit bedrag op girorekening 5467270 t.n.v. JOVD activiteitenrekening, Prins Hendrikkade 104, 1011 AJ te Amsterdam. Dit bedrag en de bon dient te zijn overgemaakt voor 1 maart.

Ondergetekende verklaart hierbij persoonlijk aansprakelijk te zijn voor alle schade en extra kosten die hij/zij veroorzaakt tijdens het congres.

D.D.R. ; Paradijs of reservaat?

Ook na het Bach-jaar blijft Duitsland de gemoederen bezighouden. In Driemaster is al enige tijd een polemiek aan de gang over het land van melk en honing, Bach en "der grosse Friedrich", van hundertprozentiger - toegewijde partijleden - als Erich Honecker en wijlen Walter Ulbricht. Oost-Duitsland, tussen Klavierkonzert en Trabant. Een verslag over het land waar men "tüchtig en gründlich" werkt; al was het maar aan een muur.

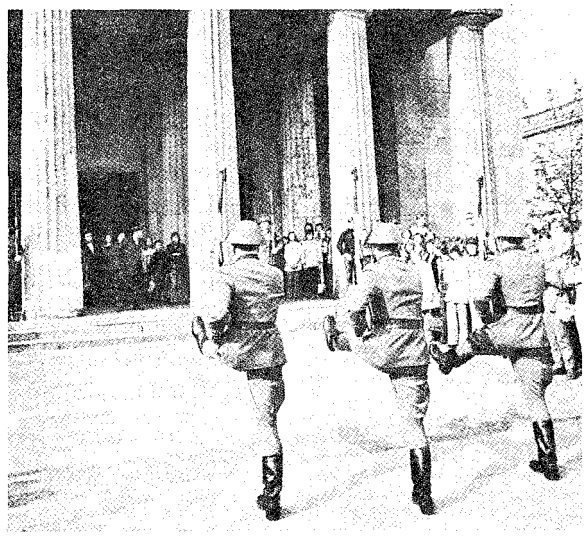

De keerzijde van tradities: Pruisische ganzepas bij het aflossen van de wacht. Unter den Linden, Oost-Berlijn.

Edwin Pol

Het is niet alleen de Berlijnse Muur die het Oost-Europese drama illustreert. De scheidslijn loopt dwars door ons continent, van de Noordelijke ijszee tot aan de Kaukasus ten oosten van Turkije. De muur in de voormalige Reichshauptstadt is echter vermaard om de supersnelle wijze waarop westelijke Berlijn werd afgegrendeld van het oostelijke stadsdeel. Die nachtmerrie vond plaats in de nacht van 12 op 13 augustus 1961.

Duitsland was als verslagen natie in '45 opgedeeld in een viertal sectoren; de Amerikaanse, Engelse en Franse zones kwamen weldra als een westers blok tegenover de Russische te staan, die zich in het vroegere midden-Duitsland bevond (oostelijk Duitsland werd Pools grondgebied).
Daar Berlijn eenzelfde verdeling onderging, kwam er een westers "Fremdkorper" midden in de Sovjet-sector te liggen. Voor de aldaar gevestigde autoriteiten een zeer irritant gat in het verder hermetisch afgesloten "Oost-Duitsland". Er had zich reeds een ware exodus voorgedaan van miljoenen Duitsers uit oostelijke gebieden naar de westerse sectoren. Alles beter dan onder het juk van het bolsjewisme te moeten zuchten want de Duitse bezetters van weleer waren niet alleen bang voor represailles van Russische zijde, wat de burgers betrof: Goebbels' anti-Sovjetpropaganda zat er nog goed in.
Een ontvolking van de Russiche sector was niet het gevolg te meer daar er er een steeds scherpere grensbewaking werd ingesteld langs de Duits-Duitse scheidslijn. Die werd in de steeds heter wordende Koude Oorlog voltooid. De enige route om het "westen" te bereiken bleef West-Berlijn. Na 1949 kreeg dat schijnbaar ook een "emigratie"-idee, want er waren twee nieuwe naties gecreeerd. De Bundes Republik Deutschland, in geval van een Sovjet-aanval de schokdemper van de NATO, en de Deutsche Demokratische Republik, de trouwste vazal van de U.S.S.R. binnen de "broederbond" die Warschaupact heet.
Voor '61 heeft de Sovjet-Unie enkele malen getracht het kapitalisme - dat van haar Berlijn zo'n uitnodigende "etalage" heeft gemaakt - uit de DDR te bannen. Tevergeefs. Om de continue leegloop definitief de kop in te drukken besloot de partijleider der communistische partij, Walter Ulbricht, tot de opwerping van een effectieve barrière.
Dat werd een ring om West-Berlijn van prikkeldraad en grenswachters die zonder te waarschuwen vluchtelingen kunnen neerschieten. Dit middel wordt beslist niet geschuwd. In een nacht was het plan ten uitvoer gebracht. Hoeveel het woord van een communist waard is toonde Ulbricht zelf: Een maand voor de bouw beweerde hij: "De bouwvakkers van onze hoofdstad houden zich bezig met woningbouw. Niemand is van plan een muur te bouwen."
Na het prikkeldraad kon de muur in alle rust gebouwd worden. Daarvoor moesten gehele huizenblokken wijken...

Na de brain-drain en de wegloop van arbeidskrachten rigoureus was aangepakt kon er ook een Oostduits Wirtschafstwunder tot stand worden gebracht. Toch zou het nog lange tijd duren voordat de DDR zich de allure van een zelfstandige staat met zelfverzekerdheid kon aanmeten. Dat proces lijkt nu redelijk voltooid te zijn.
Naoorlogse generaties zijn opgegroeid in dit boer en en arbeidersparadijs, zoals de propaganda de DDR typeert. En de muur, is dat niet tot een toeristische trekpleister verworden?
Een half jaar geleden, augustus 1986, bestond het bouwsel vijfentwintig jaar. Feestgedruis in Oost-Berlijn.
Een herdenking voor de gevallenen die de vlucht naar de BRD of West-Berlijn er niet levend van afbrachten. Getroffen door kogels, vastgeplakt aan het onder stroom staande prikkeldraad of uiteengereten door een landmijn. Voor het "westen" een grenslijn dat het toonbeeld is van bolsjewistische ontworteling.

Schutzwall

Daar denken DDR-autoriteiten zelf wel heel anders over. Tijdens een informeel gesprek met een lid van de DDR-ambassade werd me duidelijk gemaakt dat de Muur wel degelijk een anti-fascistische "Schutzwall" is. Het moet voor de DDR-autoriteiten dan wel heel frustrerend zijn, dat niemand in West-Europa daar ook zo over denkt. Dat is echter niet zo'n groot probleem: "Wij liggen daar niet wakker van."
Als een DDR-burger naar West-Duitsland wil, is dat volgens deze DDR-funktionaris geen enkel probleem. Zolang men maar niet "vlucht", want dat is een "illegale" oversteek.
Het leven in de DDR is zeer zeker dragelijk; in iedere dictatuur kan men immers ademen. Toch werkt de sfeer op anderen verstikkend en die mensen willen weg. Weg uit het Oostblok. Volgens de verhalen van deze Duitsers, die dus officieel "Republikflucht" op hun geweten hebben is het verkrijgen van een uitreis-visum helemaal niet zo gemakkelijk. Alleen vijfenzestig-plussers kunnen vertrekken, zij zijn niet meer productief. Dominee's mogen eveneens weg: zij zijn lastig voor het regime. Val je niet onder die twee catergorieën, dan kan je leven na het indienen van een aanvraag wel eens een heel negatieve invulling krijgen. Variërend van heel kleine pesterijtjes van overheidswege tot bijvoorbeeld ontslag. Deze mensen gaan over tot illegale daden en willen dat desnoods met de dood bekopen. Het eerste slachtoffer dat hierdoor viel was de Oostberlijnse Ida Siekmann.

Zij overleed op 13 augustus '61 aan haar verwondingen toen ze uit haar flat sprong naar de westerse sector. Er volgden nog meer individuen, mensen die door het marxistisch-leninisme louter worden gezien als productiefactor

Uit de grondwet van de DDR:

Artikel 6
(4) De Duitse Demokratische Republiek zet zich in voor veiligheid en samenwerking in Europa, voor een stabiele vredesorde in de wereld en voor algemene ontwapening.
(5) Militaristische en revanchistische propaganda in welke vorm dan ook, oorlogshetze en het blijk geven van geloofs-, rassen- en volkerhaat worden als misdaad bestraft.

Artikel 8
(1) De algemeen erkende, de vrede en de vreedzame samenwerking van de volkeren dienende regels van het volkenrecht, zijn voor het staatsgezag en voor iedere burger bindend.
(2) De Duitse Demokratische Republiek zal nooit een veroveringsoorlog beginnen of haar strijdkrachten tegen de vrijheid van een ander volk inzetten.

binnen het systeem. Wil de "machine" niet goed functioneren, dan schrijf je hem af. Zo simpel is dat. Deze mensen werden in augustus vorig jaar in West-Berlijn herdacht.

zwemtocht

Onder de slachtoffers kunnen we ook de naam van Olaf Gerbrandt vermelden. Deze 19-jarige jongen, woonachtig in een stadje dichtbij het IJzeren Gordijn, genaamd Parchim, onderneemt in april 1986 een sprong naar de vrijheid samen met zijn 21 jarige broer Armin. De westerse oever zal door de jongste nooit bereikt worden.
De zwemtocht over de Elbe wordt hem noodlottig. Het water is ijzig koud en omspoelt hem. Wat de Volkspolizei al menig maal heeft gedaan, doet de natuur nu: de vlucht kost hem zijn leven.
Armin haalt volledig overstuur de overkant. Hij bevindt zich dan op Westduits grondgebied. Een periode in zijn leven is afgesloten. Op de Westduitse televisie bracht hij onder tranen zijn verhaal. Het bleef bij enkele minuten.
Enkele weken geleden was Armin bij mij thuis voor enkele dagen; het vrije reizen heeft een grote aantrekkingskracht op hem gekregen. In Frankfurt heeft hij een goede hotelbaan te pakken kunnen krijgen. Het nieuwe leven is begonnen. Niet in een maatschappij van melk en honing, ook in het westen bevindt zich geen paradijs. Wel een leven in een democratische rechtsstaat. Er volgden vele gesprekken over het "oosten" en het "westen". Graag werkte hij mee aan een interview voor de "Jugend Liberalen in Holland".

motivatie

"Het communisme is niet te realiseren", is de openingszin van het gesprek. "Het kapitalistische systeem is het hoogst ontwikkelde economische systeem. In het Oostblok tracht men een onrealistisch beeld te scheppen van deze ideologie. Op de scholen bijvoorbeeld wordt verteld over de armen die worden uitgebuit door de rijken. Er zijn verschillende "kasten" in het

vervolg zie blz. 12

LASTIGE MANNETJES

Op steenworp afstand van het Amsterdamse hoofdbureau van politie resideert de voorzitter van de afdeling 't Gooi.
Hij is ruim een decennium lid van de JOVD. Via een secretariaat van de afdeling Leiden en district West keerde Van Gilse(28) zo'n 3 jaar geleden weer terug op het oude nest. Terug naar de moederschoot; terug naar het Gooi.
Wie moet je als eerste kiezen in een reeks interviews met afdelings-exponenten? Een lastige vraag. Van Gilse dus maar.
Praten over "gladde Gijs" de Vries ("een opportunist"), het hoofdbestuur ("ze geven hun fouten nooit toe") en zijn districtsvoorzitter ("een meesterlijk cynicus"). Praten over de JOVD.
"Ze kunnen veel van mij zeggen, maar niet dat ik loop te slijmen."

"Als ik achter de groene tafel zou zitten en Jan van Gilse zou achter de interruptie-microfoon staan zou ik ook denken: wat een lastig mannetje."

Jort Kelder & Jacco de Baat

Jan van Gilse is op JOVD-congressen een bekende verschijning. Als geroutineerd rechtenstudent toont hij een meer dan gemiddelde interesse voor reglementen en statuten. Vaak gaat hij met het hoofbestuur in de clinch over procedurele kwesties. Een typerende Van Gilse pose: in de linkerhand de Schrift (de reglementen), in de rechter het Woord (de microfoon). Zoals zijn broer Joost (algemeen secretaris van '81 tot '83) opmerkt: "Jan lijdt aan microfonomanie; dat hebben wel meer Van Gilses."
Jan van Gilse: "Tja, waarom altijd zo druk met de reglementen? Ik vind dat als je als vereniging spelregels opstelt iedereen zich daaraan moet houden. Zeker het hoofdbestuur. Dat gebeurt vaak niet en ik moet dan constateren dat er maar heel weinig mensen zijn die daar alert op zijn."

Jouw afdeling heeft op een congres een grotere inbreng dan menig district. Michiel Wigman sprak in zijn afscheidsspeech als VVO over het district 't Gooi.
Hij neemt een slok koffie, kijkt even naar het plafond en bedient zich van een understatement: "Ik weet niet of dat iets zegt over de afdeling 't Gooi, of over die districten".
Is een congres voor jou een spel, of zit er meer achter?
Van Gilse: "Er zit natuurlijk een spelelement in, maar dat zal voor iedereen gelden; net zo goed zal voor iedereen gelden dat er idealen achter zitten. Liberale idealen. Vrijheid om te zeggen en te doen wat je wilt, zolang je maar niet met diezelfde rechten van anderen in conflict komt."

JAN VAN GILSE : DISTRICTSVOORZITTER (ZONDER DISTRICT)

opportunisme

Onze blik dwaalt door het huis, een studentenflat aan een Amsterdamse gracht. De krakende stoel, de wankele tafelpoot, het rafelig karpet. De boekenkast gevuld met een vreemde combinatie van wat lichtverteerbare strips en wat zwaarder op de maag vallende literatuur. Dat brengt ons op een bepaald onderwerp: kwaliteit. De kwaliteit van het hoofdbestuur. Onze gastheer schenkt koffie, thee en wodka. Antwoordt, zijn woorden wikkend en wegend: "door de invoering van de Twee-fasenstructuur is de kwaliteit van het hoofdbestuur als geheel iets minder geworden. Het animo voor een HB-post is kleiner geworden. Mensen blijven ook korter; hebben daardoor minder kans goed ingewerkt te worden."

"Mijn broer Joost, ook zo'n lastig mannetje uit het Gooi, werd in '81 voor het hoofdbestuur gevraagd. Dat geeft aan dat er toen mensen in het HB zaten die wat beter over de zaken nadachten, die het wat beter begrepen."

"Wat gebleven is", vervolgt Jan van Gilse zijn verhaal "is de houding van HB-leden. Dat zo'n Balemans in z'n congresrede vanuit de linkerhoek uithaalt naar de VVD verwondert me geenszins. Al die voorzitters moeten zich zo nodig even progressief profileren. Dat draait wel weer bij. Oud HB-leden als Gijs de Vries (vroeger in de JOVD ook wel "gladde Gijs" genoemd) Frank de Grave en Robin Linschoten waren destijds exponenten van de linkervleugel, gesteund door district Noord. Ze maakten carrière, gingen de Kamer in (alleen De Vries werd Europarlementariër), en wat zie je; opeens bleken ze 180° naar rechts te zijn gedraaid. Dan zeg je tegen De Grave dat hij tegenwoordig precies op de lijn zit die 't Gooi altijd al volgde en dan is het van: "Ach, we worden allemaal ouder en wijzer". Dat vind ik getuigen van een bedenkelijk gebrek aan principes."

"Wat ik de opeenvolgende hoofdbesturen het meest kwalijk neem is niet dat ze fouten maken - iedereen maakt fouten - maar dat ze hun fouten nooit willen toegeven, dat ze een sfeertje van onfeilbaarheid hebben ge creëerd"
Dat die HB-leden van toen - de parlementariërs van nu - overstag gegaan zijn, komt dat door het verschil tussen "het spel" in de JOVD en "de realiteit" aan het Binnenhof?
Van Gilse, ironie in zijn blik: "De mensen die ik zojuist noemde hebben denk ik bewust voor een koers gekozen die het op dat moment in de JOVD goed deed."
Dat lijkt verdacht veel op wat de "dikke Van Dale" omschrijft met het begrip opportunisme, opperen wij. Hij antwoordt, met zichtbare vieze smaak in de mond: "Exact, en daar houd ik niet zo van."

We besluiten de lijn maar direct door te trekken en blijven dicht bij huis: misschien ben jij wel een veel te slecht koehandelaar, wars van opportunisme, vies van handjeklap. To the point: kan het een reden zijn voor het feit dat je nooit voor het HB bent gevraagd?
De afdelingsvoorzitter: "ze kunnen veel van mij zeggen, maar niet dat ik loop te slijmen. Ik kan mij goed voorstellen dat bepaalde mensen mij een lastig mannetje vinden. Als ik achter de groene tafel zou zitten en Jan van Gilse zou achter de interruptiemicrofoon staan zou ik ook denken: wat een lastig mannetje. Desalniettemin vind ik dat er best wat meer van die lastige mannetjes in de JOVD zouden mogen zitten. Een kritische vereniging houdt het HB alert en de zaak levendig. Sinds de invoering van het werkgroepensysteem is het met de levendigheid in de JOVD een stuk minder geworden. Vroeger vocht je alles plenair uit; dat ging er nog wel eens fel aan toe, soms wat te fel."

De officieuze Gooise districtsvoorzitter vervolgt over zijn (half-)collega's: "Standpunten van afdelingen worden als het ware gekanaliseerd door de districtsvoorzitters - op zich een efficiënt systeem. Aan de andere kant gaat

"Waarom zou Nederland per definitie door een erfelijk vorst moeten worden geregeerd?"

het bij die voorzitters wel om mensen die zichzelf eventueel als toekomstig HB-lid zien. Dat brengt het kiessysteem van HB-leden met zich mee. De iure wordt een HB-lid gekozen, de facto is het niets anders dan een coöptatiesysteem. Voor districtsvoorzitters kan dat een belangentegenstelling opleveren. Ze zouden wel eens kunnen denken: laat ik het HB niet te hard aanpakken want ik wil nog... Snap je?
Het werkgroepensysteem is ingevoerd om meer mensen de mogelijkheid te bieden een inbreng te leveren. De drempel om òp te staan en iets te zeggen is lager. Ik krijg wel eens de indruk dat dat er toe leidt dat plenair juist minder mensen het woord voeren of durven te voeren. Heel jammer."

ongeloofwaardig

Over inbreng gesproken. De inbreng van Van Gilse is op een congres nimmer gering. Op het meest recente congres, het najaarscongres in Deventer, zorgden Van Gilse c.s. wederom voor een - afgepast aan de grootte van de afdeling - onevenredig percentage van de moties en amendementen. Boze tongen beweerden eens dat 's mans veelschrijverij de JOVD minimaal 1 manjaar werk 's jaars kost. Onze vraag aan de liberale activist (contradictio in terminis?): wat vind je van de kwaliteit van de JOVD-resoluties?
"Die vind ik over het algemeen redelijk, en als ze dat niet zijn worden ze meestal wel goed geamendeerd door de algemene vergadering. In ieder geval zit er altijd een hoop werk in.
Dit wil echter niet zeggen dat de resoluties inhoudelijk altijd kloppen. Neem als voorbeeld de laatste resolutie, de Belastingresolutie. Er was te veel hooi op de vork genomen. De materie was te complex, te veelomvattend om goed in een JOVD-resolutie te kunnen worden behandeld. Daarbij komt nog eens dat uit een soort overdreven idealisme de realiteit volkomen uit het oog verloren werd.

Als Flip de Kam (lid van de comissie-Oort, ex-Kamerlid voor de PvdA en congresspreker) komt vertellen dat er niets van de resolutie klopt, omdat het eenvoudigweg onbetaalbaar is, zit de zaal te joelen en te applaudisseren. Alleen wordt diezelfde resolutie een dag later - een kleine afdeling uitgezonderd - door de algemene vergadering aanvaard. Dan ben je ongeloofwaardig bezig. Ik krijg dan de indruk dat men een resolutie uitbrengt om in godsnaam maar iets uit te brengen, dat bovendien vooral niet te rechts moet klinken."
Je had het over een afdeling die tegen de resolutie was; je doelde op 't Gooi veonderstellen wij?
Van Gilse: "Het ging om een kleine afdeling, Noord-Veluwe of zoiets. Toen er over de resolutie als geheel gestemd moest worden was 't Gooi per ongeluk net even de zaal uit. Iets wat, gelukkig, niet al te vaak gebeurt. Er was in dit geval toch geen redden meer aan."

"Wat ik de opeenvolgende hoofdbesturen kwalijk neem is niet dat ze fouten maken - iedereen maakt fouten -, maar dat ze een sfeertje van onfeilbaarheid hebben gecreëerd."

lastige mannetjes

Er komen zo nu en dan berichten door dat het tussen jouw afdeling en het district Noord-Holland niet zo botert. Ben je tevreden over je districtsvoorzitter, Bernard Wastiaux?

INTERVIEW

Van Gilse - toch duidelijk minder op zijn gemak met het nieuwe gespreksonderwerp - steekt een sigaret op, vertelt, eerst diplomatiek, daarna gewoon; straightforward: "Bernard Wastiaux is meestal een kundig voorzitter, intelligent en daarbij een meesterlijk cynicus. En net als ik een lastig mannetje in de ogen van het HB. Dat maakt hem in de JOVD dus per definitie onmogelijk. Ten onrechte, want vanuit de optiek van het hoofdbestuur redenerend zou ik lastige mannetjes die niet echt dom zijn naast me willen hebben en niet in de zaal. Vroeger zag je dat veel meer gebeuren. Mijn broer Joost, ook zo'n lastig mannetje uit het Gooi, werd in '81 voor het HB gevraagd. Dat geeft aan dat er toen mensen in het HB zaten die wat beter over de zaken nadachten, die het wat beter begrepen en meer zelfvertrouwen hadden."

"Al die voorzitters moeten zich zonodig even links profileren".

Als afsluiting van het gesprek besluiten wij om nog even, geijkt, wat stokpaardjes te berijden. Van Gilse heeft er enige. Het burgerlijk huwelijk is er een, het basisinkomen is een ander. Ditmaal: de monarchie. Daar waar de sociaal-democratie (Nieuw Links incluis), ja, zelfs de CPN het Huis van Oranje-Nassau een warm hart toedraagt, voert de JOVD - hoe kan het ook anders - de discussie nog immer fundamenteel. Jan van Gilse: "Ik stel mij op het JOVD-standpunt. Dit koningshuis heeft het aardig gedaan, weinig mensen hebben last met dit Huis en de constitunionele monarchie, maar: het is geen principekwestie. Waarom zou Nederland per definitie door een erfelijk vorst moeten worden geregeerd? Wat mij betreft zou er net zo goed een republiek kunnen bestaan; althans als we dit koningshuis niet hadden."
Dan zou jij natuurlijk president willen zijn?
De afdelingsvoorzitter, glimlach rond de mondhoeken: "President? Een aardige suggestie, maar er zijn ongetwijfeld geschikter kandidaten."

RESOLUTIE

(ingezonden mededeling)

Midden-Oosten-Resolutie

I PREAMBULE

1. Uitgangspunt van het beleid ten aanzien van het Midden-Oosten dient volgens de JOVD internationalisme te zijn. Daarbinnen staat samenwerking van volkeren en staten centraal. Voor de internationale betrekkingen van volkeren en staten is naleving van het volkenrecht, het recht dat de relaties van staten, volkeren en andere entiteiten beheerst, onontbeerlijk.
2. De samenwerking heeft als een van haar belangrijkste doelen het wegnemen van onevenwichtigheden en onrechtvaardige ongelijkheden. Immers, werkelijke vrijheid kan slechts bestaan binnen een politieke onafhankelijkheid en econo- mische ongebondenheid. Een ander belangrijk doel is het voorkomen en oplossen van internationale conflicten en het streven naar(een duurzame) vrede tussen de volkeren en staten, aangezien al wat met oorlog vandoen heeft de vrijheid beperkt en derhalve vrede onlosmakelijk verbonden is met vrijheid.
3. Grote prioriteit hecht de JOVD aan het respect voor, waarborgen van en uitvoeren van de rechten van de mens zoals die met name zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Internationaal Verdrag Inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten en het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, daar deze een belangrijk fundament voor vrijheid rechtvaardigheid en vrede in de wereld zijn.
4. Bij het oplossen van de internationale grondstoffenproblematiek(o.a. olie) kiest de JOVD voor het beginsel van internationale solidariteit boven het beginsel van vrijhandel, omdat in verband met de stabiliteit van de wereldeconomie een stabiele prijs noodzakelijk is.
5. Elk internationaal conflict dient, overeenkomstig de beginselen van de Verenigde Naties Organisatie(VN) vastgelegd in het VN-Handvest, geweldloos te worden opgelost, waarbij de VN het meest aangewezen forum is. De JOVD veroordeelt dan ook agressie tegen de souvereiniteit en territoriale integriteit van staten en acht het gebruik van geweld slechts geoorloofd in het geval van zelfverdediging en volkenrechtelijke geoorloofde repraisalles van staten. Daarbij dienen alle partijen het humanitaire oorlogsrecht in acht te nemen.
6. de JOVD veroordeelt elke vorm van terrorisme omdat het
- inherent indiscriminatoir is in haar effecten;
- arbitrair en onvoorspelbaar is in zijn uitwerking op de slachtoffers en het publiek en in zijn effecten op individuen en de maatschappij en omdat het;
- een ontkenning van alle regels van het humanitaire oorlogsrecht impliceert

7. In elke oplossing van conflicten in het Midden-Oosten dienen de wensen, belangen en rechten van de betrokken partijen op zorgvuldig afgewogen wijze tot uitdrukking te worden gebracht, zonder dat daarbij de praktische haalbaarheid van die oplossing uit het oog mag worden verloren.
8. De JOVD verstaat onder het Midden Oosten het beloofde land, het woongebied van de Iranide volkeren(vnml. Iran en Afghanistan), Turkije en de Arabische wereld (Noord Afrika, de vruchtbare Halve Maan en het Arabisch schiereiland) - kortom: het historisch tapijtknoopgebied - vanwege de gemeenschappelijke religieuze, historische en culturele achtergrond van de hier gelegen landen, hun politieke banden c.q. allianties en het Arabisch-Israelisch conflict.

II. HET ARABISCH-ISRAELISCH CONFLICT

Algemeen.
9. De JOVD ondersteunt elk streven naar een rechtvaardige en duurzame vrede in het Midden-Oosten, die is gebaseerd op de beginselen die zijn neergelegd in resolutie 242 van de Veiligheidraad van de Verenigde Naties(VR).
10. De JOVD respecteert de historische en geestelijke band van het Joodse en Palestijnse volk met het voormalige Britse mandaatgebied Palestina. Beide volkeren hebben het recht op zelfbeschikking, met dien verstande dat bij tenuitvoerlegging van het Palestijnse recht op zelfbeschikking rekening moet worden gehouden met het Joodse recht op zellbeschikking zoals dat uitdrukking vindt in het bestaansrecht van de staat Israel.

Preliminaire maatregelen.
11. Ter verwijdering van obstakels op de weg naar een oplossing van het Arabisch-Israelisch conflict en ter vergroting van het wederzijdse vertrouwen tussen Israel enerzijds en de Arabische staten en het Palestijnse volk anderzijds, acht de JOVD de volgende preliminaire maatregelen noodzakelijk:
a - Basis voor de vredesonderhandelingen tussen de bij het conflict betrokken partijen dienen de resoluties 242(in zodanig geamendeerde vorm dat daarin opgeroepen wordt tot erkenning van het recht van het Palestijnse volk op zelfbeschikking) en 338 te zijn;
b - De Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO dient onomwonden terrorisme buiten, maar ook binnen het voormalige Britse mandaatgebied Palestina te veroordelen en af te zweren;
c - De PLO dient haar streven naar vernietiging van de Israelische staat, zoals vastgelegd in haar Handvest uit 1964,op te geven en het bestaansrecht van de staat Israel expliciet te erkennen; tegelijkertijd dient Israel de PLO te erkennen als een geloofwaardige vertegenwoordiger van het Palestijnse volk naast andere vertegenwoordigers, die door democratische verkiezingen onder alle Palestijnen gevonden kunnen worden;
d - Het door de Verenigde Staten in het plan-Reagan voorgestelde moratorium dient als vertrouwenwekkende maatregel te worden ingesteld, omdat het vestigen van nieuwe burgernederzettingen en het uitbreiden van bestaande, op de West Bank, de Gazastrook en de Golan-hoogvlakte, door Israel, bij de bij het conflict betrokken Arabische partijen de angst voor een politiek van "sluipende annexatie" en het creeren van "voldongen feiten" opwekt.

12. Er dient een internationale conferentie plaats te vinden om het vredesproces opnieuw op gang te brengen.Aan zo'n conferentie zouden in elk geval de volgende partijen moeten deelnemen: Israel, Egypte, Jordanie, Syrie, de PLO, de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie.

Een liberale oplossing.
13. De twee oplossingen voor de Palestijnse kwestie die in overeenstemming zijn met het Palestijnse recht op zelfbeschikking zijn de Jordaans-Palestijnse associatie(de zgn. Jordaanse optie van het Reagan-plan) en een onafhankelijke Palestijnse staat. Gezien het bestaansrecht van de staat Israel kunnen deze oplossingen echter alleen op de West Bank en in de Gazastrook worden uitgevoerd, waarbij kleine grenscorrecties ten opzichte van de wapenstilstandslijnen van voor 1967 mogelijk zijn.

vervolg zie blz. 13

systeem. Dit soort zaken wordt de kinderen aangepraat. Het individu kan zich spontaan ontplooien binnen het kapitalisme. De communist wil alles plannen en nauwgezet voorberekenen. Dat is noch voor een bedrijf noch voor een land op de lange duur goed. In een Oostduits bedrijf is geen motivatie aanwezig, de arbeidsprikkel ontbreekt; men krijgt toch een vast salaris.
Op de scholen wordt de leerlingen weinig kennis meegegeven over de bestaande wereldideologieen. Men krijgt oppervlakkige informatie over de (westerse) politiek. Zelf heb ik veel gelezen en ben zodoende veel te weten gekomen. Het waren meestal wel illegale boeken en tijdschriften die ik las; die zijn in de DDR razend populair. De communistische ideologie wordt in Oost-Duitsland al vroeg aangeleerd, door middel van het lidmaatschap van de Freie Deutsche Jugend (FDJ), de jonegerenorganisatie van de Sozialistische Einheitspartei Deutschland (SED). Tja, hoe vrij is die jeugd? Het is zo'n beetje een plicht om lid te worden en de meeste jongelui willen voordeel uit het lidmaatschap halen. Een woning, een opleiding, een baan. In mijn klas op de basisschool was een meisje niet lid omdat ze van huis uit christen was. Men had respect voor haar en ze werd in klasseverband geheel opgenomen. Vaak worden weigeraars buitenbeentjes.

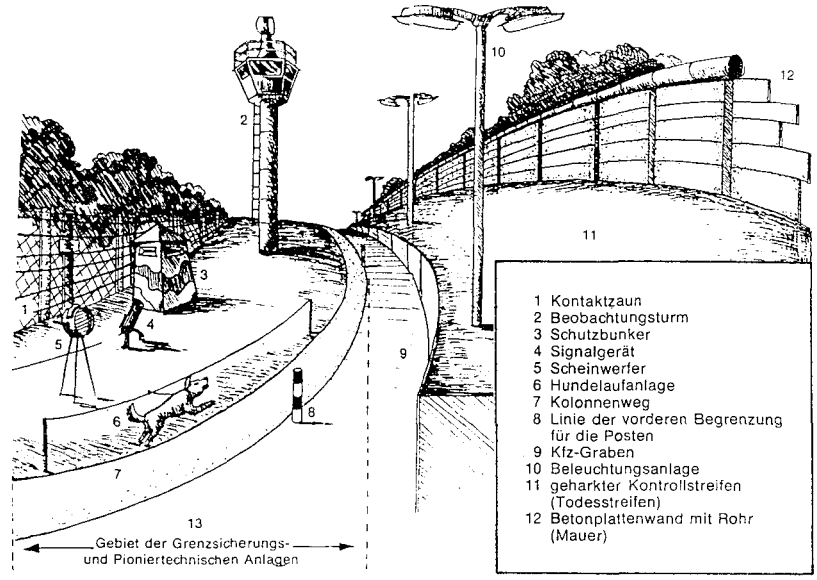

Oostduitse grensbeveiliging tegen....?

indoctrinatie

Dan is er de indoctrinatie op de scholen zelf. Over het communisme worden allemaal grootse- en over het kapitalisme allemaal slechte zaken verteld. Toch denk ik dat de meeste leerkrachten zelf geen enkel geloof hechten aan het marxisme. Zij willen voordeel behalen uit het lidmaatschap; goed loon, auto, vakanties. In de DDR heb je echt goedbetaalde personen. Zij staan boven de boer en de arbeider. Zij hebben grote feesten. Wat dat betreft zijn het echte kapitalisten. Alleen daarom zal het marxisme er nooit komen. Er zijn verschillende lagen binnen de bevolking. Er wordt dus een ideologie gepredikt die nu reeds gefaald heeft Men kan er gewoon niet meer in geloven.

Intern is het Oostblok zeer zwak. Het westen hoeft niet alleen op militaire macht te bouwen, maar kan ook persoonlijke contacten leggen met de Oostblokbewoners. Wanneer men persoonlijke contacten legt, kan men de zwakheid van het communistische systeem duidelijk zien. Dat kan het hele systeem aan het wankelen brengen. Een militair conflict zal ook het westen verwoesten. De militaire macht is alleen goed ter voorkoming van die confrontatie. Op de lange duur zal het communisme vanzelf verbrokkelen, ook al kan dat nog tientallen jaren duren. De geschiedenis bewijst dat iedere dictatuur vroeg of laat ten val komt.

In de DDR wordt de bevolking vele zaken voorbehouden. Ze worden niet dom gehouden. Ook in bijvoorbeeld de BRD en de VS houden regeringsleiders en technocraten informatie achter. Wel kan men in het westen meer tijdschriften lezen en is men vrij om te zeggen wat men wil. De vrije pers is een noodzaak voor een samenleving. De tolerantie in het westen kan soms te ver gaan, denk ik. Door te veel vrijheid wordt het individu ook egoistischer. Op een gegeven moment komt men dan bij een punt waar men alleen nog maar voor zichzelf leeft en geen rekenschap neemt van andere mensen. De vrijheid van de een gaat ten koste van die van de ander."

Of hij tenslotte nog iets speciaals tot de Nederlandse liberale jongeren wil zeggen?
"Ik wens van harte dat vele jonge mensen die naar iets streven op deze wereld op velerlei gebieden hun kennis vermeerderen en zo een goede basis scheppen voor hun verdere leven. Dat ze hun vrije tijd nuttig besteden en zich geestelijk ontwikkelen. Dat ze voor een ideaal leven en vrede met zichzelf en hun omgeving hebben."

Het einde van het drama van het Gordijn is nog lang niet in zicht. De grens van de DDR is voor het land zelf een bijzonder kostbaar in stand te houden bewaking. De BRD kan voor harde valuta Oostduitse burgers "vrijkopen". Net zoveel als Honecker en de zijnen toelaten. Misschien dat dit de begroting sluitend maakt...

RESOLUTIE

14. Deze oplossing van de Palestijnse kwestie zal moeten worden neergelegd in een vredesverdrag tussen de belligerenten, hetwelk een Israelische terugtrekking naar de overeengekomen grenzen en het aangaan van vreedzame betrekkingen in fasen omvat, waarbij elke fase slechts dan zal worden uitgevoerd wanneer de overeengekomen bepalingen aangaande de vorige fase zijn uitgevoerd.
15. Gezien het veiligheidsrisico dat de opheffing van de bezetting van de West Bank en de Gaza-strook voor Israel meebrengt acht de JOVD een demili- tarisatie van deze gebieden - te effectueren door een politionele VN-macht, die de grenzen en de lucht- en zeehavens dient te controleren - noodzakelijk bij tenuitvoerlegging van de Jordaanse optie en bij de creatie van een Pale- stijnse staat.
16. De JOVD acht enkele miliraire enclaves coor het Israelische leger gedurende een overgangsperiode noodzakelijk om voornoemde twee oplossingen van de Palestijnse kwestie(de Jordaanse optie en de optie van een onafhankelijke Palestijnse staat) ook voor Israel aanvaardbaar te maken. In het verloop van overeen te komen fasen kan het aantal enclaves, hun omvang en de sterkte van de daarop gelegerde Israelische eenheden worden gereduceerd tot uiteindelijk nul.
17. Naast demilitarisatie en enclaves acht de JOVD veiligheidsgaranties op basis van reciprociteit noodzakelijk voor een duurzame oplossing van de Palestijnse kwestie. Daartoe behoren.
a - niet-aanvalsverdragen;
b - wapenbeheersingsverdragen;
c - verdragen inzake gemeenschappelijke terreurbestrijding;
d - verdragen van economische, technische en/of culturele aard.

De Israelische burgernederzettingen.
18. De door Israel sedert juni 1967 op de West Bank, de Gaza-strook en de Golan-hoogvlakte gestichtte burgernederzettingen, welke in de periode van het Britse mandaat niet bestaan hebben, zijn in strijd met het internationale recht van belligerente bezetting(art. 49 lid6 van de IV Geneefse Confentie 1949).
19. Deze burgernederzettingen zullen dan ook, voor zover zij buiten de overeengekomen grenzen van Israel vallen, bij een definitieve oplossing van de Palestijnse kwestie in beginsel moeten worden ontruimd. Alle schadevergoedingskwesties, voorvloeiende uit de aanwezigheid en de ontruiming van deze nederzettingen(schade geleden door Palestijnen wier land werd gebruikt voor burgernederzettingen, en de schade geleden door Israelis die hun investeringen verloren zien gaan), dienen waar nodig door internationale arbitrage te worden opgelost.
20. Een ontmanteling van de burgernederzettingen op de West Bank en in de Gaza-strook wijst de JOVD af omdat dat zinloze kapitaalvernietiging is en omdat de ontruimde nederzettingen een nuttige functie kunnen vervullen als eerste opvangplaats voor naar het voormalige Britse mandaatgebied Palestina terugkerende Palestijnse vluchtelingen - potentieel 2,6 miljoen in getal.

De Golan-hoogvlakte.
21. De Golan-hoogvlakte is Syrisch territorium, dat door Israel in 1967 is bezet en in de toekomst weer aan Syrie zal moeten worden teruggegeven.
22. Bij een definitieve regeling van de kwestie Golan zullen de souvereine rechten van Syrie moeten worden afgewogen tegen het legitieme recht van Israel op een veilig bestaan. Daaruit vloeit voort dat de Golan-hoogvlakte, na teruggave aan Syrie, een gedemilitariseerd gebied moet worden, waarop een VN-vredesmacht dient te worden gestationeerd.
23. Omdat een bepaalde vorm van Surische steun voor een oplossing van de Palestijnse kwestie onontbeerlijk is, zal dat land uitzicht moeten worden geboden op een teruggave van de Golan-hoogvlakte binnen redelijke termijn, te bepalen bij het vrdesverdrag inzake de oplossing van de Palestijnse kwestie.

De status van Jeruzalem.
24. Een stap-voor-stap benadering van het Arabisch-Israelisch conflict acht de JOVD de meest effectieve. Nadat voor de Palestijnse kwestie en voor de Golan-hoogvlakte een regeling is getroffen kan, in een daardoor geschapen gunstig klimaat, gewerkt worden aan een oplossing van de meest controversiele kwestie in het Arabisch-Israelisch conflict, namelijk de status van Jeruzalem.
25. Een definitieve regeling van de status van Jeruzalem zal teminste moeten voldoen aan de volgende randvoorwaarden:
a - binnen Jeruzalem moet een vrij verkeer van personen, goederen en diensten mogelijk zijn;
b - elke nationale groep zou, indien zij dat wenst, een substantiele graad van politieke autonomie moeten hebben binnen het gebied van de gemeente Jeruzalem waar die groep de meederheid vormt;
c - vrije toegang tot alle heilige plaatsen;
d - elke heilige plaats staat onder beheer van vertegenwoordigers van de godsdienst of godsdiensten waarvoor het een heilige plaats is.

De rol v an de Un ie van Socialis tische S ovjet R epubliek e en de Europes e Gemeenschappen.
26. De Verenigde Staten van Amerika(VS) is de supermacht die, omdat het land een zekere graad van vertrouwen geniet bij partijen aan beide zijden van het Arabisch-Israelisch conflict en omdat het de middelen heeft om hen economisch en militair bij te staan, het meest geschikt om een actieve rol te vervullen in het vredesproces. Bij het vervullen van die actieve rol dient de Verenigde Staten samen te werken met de Sovjet-Unie omdat gedoogsteun van die supermacht noodzakelijk is.
27. De rol van de Europese Gemeenschappen dient er een te zijn van constructieve betrokkenheid bij het zoeken naar een oplossing van Arabisch-Isralisch conflict. Daartoe behoort de bereidheid van de lidstaten van de EG om in beginsel, desgevraagd, deel te nemen aan VN-troepenmachten die voor een oplossing van het conflict nodig zijn.

De Arabische boycot.
28. De JOVD veroordeelt elke vorm van discriminatie op grond van ras of geloof, ook in het internationale handelsverkeer.
29. Het is de Kamers van Koophandel in Nederland verboden negatieve goederenverklaringen af te geven en het afgeven van niet-Jood verklaringen is naar Nederlands recht strafbaar als discriminatie. Een actief vervolgingsbeleid door het Openbaar Ministerie acht de JOVD in deze gewenst. De Nederlandse re- gering dient er in EG-verband naar te streven dat negatieve goederenverkla- ringen en niet-Jood verklaringen worden uitgebannen.
30. Het afgeven van niet-Israel verklaringen is, omdat de Arabische staten die Israel boycotten met dat land in oorlog zijn, volkenrechtelijk geoorloofd.

III. O V E R I G E B R A N D H A A R D E N

Afghanistan.
31. Van oudsher is Afghanistan een belangrijk strategisch gebied geweest dat met haar Kaiber-pas het Midden-Oosten verbindt met Azie.
32. De inval en bezetting van Afghanistan door troepen van de Sovjet-Unie heeft geleid tot een grove schending van het zelfbeschikkingsrecht van het Afghaanse volk, van de traditionele ongebondenheid, souvereiniteit, territo- riale integriteit en politieke onafhankelijkheid van de Afghaanse staat en een groot vluchtelingenprobleem. Daarom dient de Sovjet-Unie haar troepen onmid- delijk, onvoorwaardelijk en totaal terug te trekken.
33. Om het Afghaanse volk haar zelfbeschikking terug te geven dienen vrije democratisch verkiezingen plaats te vinden zodat het Afghaanse volk haar eigen regeringsvorm kan bepalen en haar eigen economisch-, politieke- en sociale systemen kan kiezen, vrij van interventie, dwang, suversie of beperkingen van buitenaf.
34. Nederland dient zelf, en in multilateraal verband prioriteit te geven aan hulp aan de Afghaanse vluchtelingen, bij voorkeur in coordinatie met de United Nations High Commissioner for Refugees(UNHCR).

De Golfoorlog.
35. Via de "good offices", "reconciliation" en "mediation" van de Gulf Cooperation Council en de Secretaris-Generaal van de VN zal gekomen moeten worden tot een wapenstilstand tussen Iran en Irak, gevolgd door installatie van de VN-waarnemers en vredesonderhandelingen op basis van een terugkeer naar de status quo ante bellum(d.w.z. de thalweg van de Shatt al-Arab als internationale grens).
36. Om bij te dragen aan een spoedige beeindiging van het conflict dient door de VN-Veiligheidsraad een effectief wapenembargo(met bindende werking) afgekondigd te worden. Als laatste redmiddel kan men, overeenkomstig de artikelen 5 en 6 van het VN-Handvest de geloofsbrieven van de Irakese en Iraanse delegatie naar de Algemene Vergadering van de VN afkeuren respectievelijk beide belligerenten uit de VN-organisatie stoten.
37. De JOVD veroordeelt de schending, door zowel Irak als Iran, van het volkenrechtelijke beginsel van onschuldige doorvaart van neutrale schepen door de territoriale zee en van onbelemmerde doorvaart van neutrale schepen door de vrije zee en internationale zeestraten(in casu de Golf van Hormuz), door het uitvoeren van luchtaanvallen op olietankers. temeer daar dit soort acties de flora en fauna van de Golf bedreigen.

Het Koerdische volk.
38. Het Koerdische volk heeft het zelfbeschikkingsrecht. Ten aanzien van de uitoefening daarvan heeft het Koerdische volk meerder malen (Verdragen van Sevres 1919; Accoord van 1971 over een Autonome Regio in Irak) gekozen voor een autonome regio. De JOVD vindt dan ook dat het Koerdische volk recht heeft op een dergelijke vorm van autonomie binnen de staatsverbanden waarbinnen het nu leeft(Turkije, Irak en Iran).
39. Turkije ontkent stelselmatig het bestaan van het Koerdische volk en schendt hun culturele en politiek rechten. De JOVD veroordeelt dit; de Turkse staat dient de culturele en politieke rechten waarop het Koerdische volk krachtens het verdrag van Lausanne(1923) aanspraak kan maken, daawerkelijk te waarborgen.
40. Irak dient het accoord van 11 maart 1971 over een autonome Regio Koerdistan, in federaal verband met de rest van Irak, te goeder trouw uit te voeren.

Armenie
41. De JOVD veroordeelt de genocide, destijds(in 1915 en de jaren daarna), door Turkije gepleegd op het Armeense volk.
42. De Turkse staat dient de bepalingen van het verdrag van Lausanne(1923), waarin zij de godsdienstvrijheid en de vrijheid van onderwijs van de Armeniers heeft gegarandeerd, te goeder trouw uit te voeren.

Libanon.
43. Het religieus sectarisme moet in de toekomstige staatsinrichting van Libanon totaal wordn uitgebannen. Zo'n staatsinrichting zal tot stand moeten komen door overleg tussen de leiders van de diverse Libanese gemeenschappen, onder auspicien van de VN en/of Arabische Liga.
44. Daartoe is het noodzakelijk dat alle buitenlandse troepen, met uitzondering van UNIFIL, uit Libanon worden teruggetrokken en dat het gezag van de centrale regering en de officiele strijdkrachten van Libanon wordt hersteld over het hele grondgebied.
45. Ten einde rust en orde te garanderen tot het moment dat de centrale regering en de officiele strijdkrachten daarvoor zorg kunnen dragen zijn de volgende maatregelen noodzakelijk:
a - verlenging van het mandaat van UNIFIL;
b - daadwerkelijke uitbreiding van het mandaatgebied, de bevoegdheden en de omvang van de strijdkrachten van UNIFIL(van peace-keeping force naar peece-making force) tot heel Zuid-Libanon, inclusief het door de de facto strijdkrachten(South Lebanese Army, onder leiding van Lahad) beheersde gebied;
c - ontbinding van de milities van de diverse (religieuze) gemeenschappen;
d - herziening van de positie va de Syrische troepen d.m.v. duidelijke afspraken binnen de Arabische Liga, zodat, zodra er een nieuwe non-sectarische staatsinrichting is, de Syrische troepen worden teruggetrokken.
46. Daartoe verdient het aanbeveling om gebruik te maken van "good offices", "mediation" en "reconciliation" van internationale organisaties(VN, Arabische Liga), of door individuele staten(VS, Syrie en Frankrijk).
47. Een oplossing voor de andere hoofdoorzaak van de instabiliteit in Libanon, de aanwezigheid van grote groepen Palestijnen, hangt samen met een oplossing voor het Arabisch Israelisch conflict.

Most Immediate: de Resolutie-commissie belde op de valreep door dat het kopje boven stelling 13 niet Een liberale oplossing. maar Een JOVD-oplossing. moet luiden. U weet: het gaat uiteindelijk om de bijzaken.

---

vervolg zie blz. 15

INGEZONDEN

WHISKY; moet mogen!?

In de laatste Driemaster van 1986 (nummer 8) stond, geheel volgens traditie, een uitgebreid verslag van het najaarscongres. Dit verslag biedt uiterst boeiende informatie. Zo ook da navolgende passage op pagina 8: "Het is voor de JOVD-penningmeester Jan van der Laag geen leuke tijd. Zo is er weinig duidelijkheid over het bedrag dat de JOVD het volgend jaar aan subsidie van WVC zal ontvangen. De spoeling zal in ieder geval dunner worden. Bovendien zijn er geruchten over een halvering van de subsidie die de JOVD van de VVD ontvangt. Maar slechte berichten drink je gewoon weg met whisky."
Deze passage en met name de laatste zin lezend en herlezend, moet ik tot de conclusie komen dat de schrijver hier zijn eigen drinkgewoonten etaleert.
Voorts moet mij van het hart, dat het mij enerzijds zeer verheugt, dat men zich zo kan inleven in de problemen waarmee de penningmeester zich geconfronteerd ziet, doch anderzijds betwijfel ik of de door mij geschetste financiële vooruitzichten het noodzakelijk maakten direct naar de whisky te grijpen.
Wellicht kunnen degenen die, naar aanleiding van eventuele volgende financiële tegenvallers voor de JOVD, op een volgend congres wederom naar de whisky (of andere alcoholica) willen grijpen om hun emoties te bedwingen in plaats daarvan het bedrag dat zij daaraan willen besteden schenken aan de JOVD.
Alleen dat heeft een positieve werking.
Niet alleen op de emoties van hen, maar vooral op die van de penningmeester.

Jan van der Laag,
penningmeester.

Commentaar Redactie: van hoofdbestuurszijde is ons uitdrukkelijk verzekerd dat dit stuk slechts op persoonlijke titel van Van der Laag geschreven kan zijn. Daar wil men blijkbaar weinig met het "blauwe knopen-gedrag" van de kassier vandoen hebben.
Voor wat betreft het conflict met onze redacteur: als dit meningsverschil maar niet ontaardt in het afnemen van de bloedproef!

Op het Algemeen secretariaat is een notitie van hoofdbestuurslid Ron Brand over Kunst en cultuurbeleid verkrijgbaar. Tel. 020-242000

Op de keper beschouwd

Graag wil ook ik profiteren van de luxe ingezonden brieven te kunnen laten publiceren in Driemaster-nieuwe-stijl. Allereerst, zonder na te willen trappen, toch enkele kanttekeningen bij de perikelen rond de benoeming van de hoofdredacteur op het afgelopen congres.
De campagne van de afdeling 't Gooi voor Jort Kelder zou "te hard" zijn geweest. Kreten als "zoiets kun je niet maken" en "zo ga je niet met mensen om" waren niet van de lucht. Laat er geen enkel misverstand over bestaan: *we staan nog steeds achter de wijze waarop die campagne gevoerd is.* Misschien een campagne met een beetje de mentaliteit van d'r op of d'r onder, maar wat wil je: tot op de tweede congresdag zei een meerderheid van de districten nog niet te weten welke kandidaat gesteund zou worden. Michiel Wigman (toen HB-lid) wist op vakkundige wijze een inhoudelijke discussie te omzeilen door onze campagnevoering uiterst negatief af te schilderen. Met goed geveinsde verontwaardiging hing hij de campagne van het Gooi, letterlijk, op aan een tabelletje, waarin zij de (overigens strikt zakelijke en feitelijke) pro's van Kelder en contra's van de HB-kandidaat had gerangschikt. Het had eenieder natuurlijk vrijgestaan dat staatje aan te vullen met pro's van de HB-kandidaat en contra's van Kelder. Maar dan zou het wel eens in een inhoudelijke discussie hebben kunnen ontaarden...
Ook de redactieleden kregen zware kritiek te verduren. Ze hadden het immers gewaagd hun voorkeur openbaar te maken. Op posters nog wel!
Dieptepunt van het congres was voor mij persoonlijk niet het feit dat Kelder niet tot hoofdredacteur werd benoemd (hoewel uiteraard erg jammer). Dat is nu eenmaal het risico. Het dieptepunt was al bereikt voor de stemming, namelijk toen een vijftal districtsvoorzitters in rij kwamen verklaren "geen behoefte te hebben aan een inhoudelijke discussie" (sic).
Waaraan dan wel, vraag ik me af. De vergadering kwam op die manier dan ook niet meer toe aan de bespreking van het belangrijkste punt: de beide ontwerp-beleidsplannen.
Overigens, een aantal districtsvoorzitters schijnt niet meer geheel op z'n achterban te kunnen vertrouwen, blijkens de grote discrepantie tussen de stemadviezen en de feitelijke uitslag.
Maar gelukkig zijn er ook de goede kanten: een nieuwe hoofdredacteur, die laat zien meer gegund te kunnen worden dan alleen het voordeel van de twijfel, een hecht, loyaal en enthousiast redactieteam. En, last but not least, toch een onafhankelijke, kritische Driemaster. Daar gaat het tenslotte om. Nu alleen een nog wat coöperatievere houding va n het HB.

Jan van Gilse

p.s. Hans, wel van de loopplank,
maar niet naar de haaien.

RESOLUTIE

Cyprus.
48. De Turkse troepenmacht dient Cyprus te verlaten. De proclamatie van een onafhankelijke Turks-Cypriotische staat in 1983 is nietig en niet bevorderlijk voor de voorgang van de intercommunautaire onderhandelingen over de staatsinrichting van Cyprus. De Turks-Cypriotische republiek dient dan ook niet erkend te worden.
49. De inwoners van Cyprus die als gevolg van de Turkse invasie van 1974 uit hun woonplaats zijn gevlucht dienen in staat gesteld te worden naar hun oude woonplaats terug te keren. De de facto-autoriteiten in beide delen van Cyprus dienen zorg te dragen voor een effectieve bescherming van de Cypriotische cultuurgoederen in het gebied dat onder hun controle staat.
50. De intercommunautaire onderhandelingen tussen de Grieks-Cypriotische en de Turks-Cypriotische gemeenschap, onder auspicien van de Secretaris-Generaal van de VN, dienen zo spoedig mogelijk hervat te worden, omdat alleen zo de door beide gemeenschappen nagestreefde federale structuur van Cyprus bereikt kan worden.

Soedan
51. De huidige tegensteling in Soedan tussen het economisch sterke Islamitische Noorden en het achtergebleven Christelijke/Animistische Zuiden heeft geleid tot een burgeroorlog.
52. Het Zuiden is door de politiek overheersing van het Noorden niet in staat haar grote economische mogelijkheden te ontplooien en moet leven onder de Islamitische wetgeving(de Sharia).
53. Door bemiddeling a de VN dient zo spoedig mogelijk een staakt-het-vuren tot stand te worden gebracht odat vredesonderhandelingen kunnen beginnen op basis van gelijkwaardigheid van de Christelijke en Islamitische bevolkngsgroep en economische gelijkberechtiging van het Noorden en het Zuiden in de vorm van een federale staat.

Lybie / Tsjaad.
54. De claim van Lybie dat de Golf van Syrte als "historic bay" deel uitmaakt van de territoriale wateren van Lybie vindt geen grondslag in het volkenrecht: de Golf van Syrte behoort tot de internatioanle wateren(de "high seas") zodat alle schepen, ook oorlogsschepen, gerechtigd zijn in d Golf van Syrte te varen.
55. De JOVD veroordeelt de eenzijdige annexatie door Lybie van de uraniumrijke Aozou-strook in het noorden van Tsjaad als strijdig met het volkenrecht.
56. Alle buitenlandse troepen in Tsjaad, om de aanwezigheid waarvan niet is verzocht door de wettige regering te N'djamena(Fort Lamy), dienen zich onmiddelijk terug te trekken.

Westelijke Sahara.
57. De JOVD benadrukt opnieuw het recht op zelfbeschikking van het volk van de Westelijke Sahara, waarvan de Democratische Arabische Republiek Sahara (DARS) en waarvan het Front Polisario een geloofwaardige vertegenwoordiger is, naast andere vertegenwoordigers die door democratische verkeizingen onder het volk van de Westelijke Sahara gevonden kunnen worden.
58. De Marokkaanse annexatie van de Westelijke Sahara is in strijd met diverse resoluties van de Algemene Vergadering en de Veilugheidsraad van de VN en frustreert het recht op zelfbeschikking van het volk van de Westelijke Sahara, zodat deze annexatie in strijd is met het volkenrecht nl. het agressieverbod.
59. Overeenkomstig diverse resoluties van de VN en de OAE dient er een facultatief, bindend referendum onder gezamenlijk toezicht van de VN en de OAE te worden gehouden, waarbij het volk van de Westelijke Sahara zich kan uitspreken over de wijze waarop zij haar recht op zelfbeschikkng wil uitoefenen.
60. Er dienen in de VN- en/of OAE-verband maatregelen te worden genomen die een verdere gewelddadigebeslechting beslechting van het conflict uitsluiten.
61. Er dient een internationale conferentie onder auspicien van de VN en de OAE gehouden te worden, waaraan alle betrokken partijen deelnemen(in eerste instantie Polisario en Marokko, eventueel ook Algerije en Mauretanie). Op deze conferentie dienen kwesties als grensafbakening, eventuele demilitarisering en installatie van vredesmachten, exploitatie van grondstoffen en eventuele regionale samenwerking via internationale afspraken te worden geregeld.

IV. REGIONALE KWESTIES

Terrorisme.
62. Terrorisme is systematisch gebruik van moord, doodslag, mishandeling, onrechtmatige vrijheidsberoving en zaaksbeschadiging, de bedreiging daarmee en de voorbereiding daarvan, door individuen en groepen, niet in de rechtmatige uitoefening van hun overheidsfunctie, om individuen, groepen, gemeenschappen of regeringen angst aan te jagen, met als uiteindelijk doel hen tot politieke concessies te dwingen.
63. De belangrijkste oorzaken van terrorisme zijn van etnologische aard, financieel-soiciaal-economische aard, ideologische en/of religieuze aard of vloeien voort uit territoriale kwesties.
64. De JOVD ziet terrorisme als meer dan een uiting van gevoelens van sociale onvrede, onderdrukking, onrecht en psychopathologie: het is een morele misdaad tegen de mensheid, tegen de veiligheid van de burgers en de maatschappij.
65. De JOVD veroordeelt elke vorm van steun aan terroristen ongeacht of dit geschiedt door staten of individuen. Elke staat heeft de plicht af te zien van het organiseren van, instigeren van, assisteren bij, of deelnemen aan terroristische acties, of het berusten in georganiseerde activiteiten die op het plegen van terroristische acties gericht zijn.
66. Individuen en groepen mogen alleen als terroristen worden aangemerkt op basis van duidelijk bewijs dat zij verantwoordelijk zijn of kunnen worden gesteld voor een opzettelijk terroristische campagne.
67. De JOVD acht het geoorloofd dat met (politieke) groeperingen die gebruik maken van terroristische tactieken, of daarvan in het verleden gebruik gemaakt hebben, geen onderhandelingen over hun politieke wensenpakket plaatsvinden, tenzij zij verklaren terrorisme onvoorwaardelijk te veroordelen en zich daarvan te zullen onthouden.
68. De staat dient ook bij de bestrijding van terrorisme de grondrechten van elke burger te respecteren.
69. Bij het ondernemen van represailles tegen terroristische acties dient men zich te houden aan de daaraan door het volkenrecht gestelde eisen van subsidiariteit en proportionaliteit.
70. Het terrorisme dient door middel van internationale samenwerking tussen regeringen bestreden te worden door het nemen van effectieve maatregelen. Bij deze samenwerking zijn drie niveau's te onderscheiden:
a - overleg tussen de idstaten van de Europese Politieke Samenwerking(EPS) onderling;
b - overleg tussen de EPS en de VS;
c - overleg met derde landen, waarbij de EPS en de VS dienen te streven naar het gezamenlijk naar voren brengen, bij voorkeur in VN-verband van effectieve maatregelen.
71. Bij het voorkomen en bestrijden van terrorisme dient met name te worden gedacht aan de volgende maatregelen:
a - infiltratie van terroristische groeperingen door politie- en inlichtingen-diensten;
b - verbetering van terrorisme-gevoelige objecten zoals diplomatieke missies en vliegvelden;
c - samenwerking en consultatie inzake de uitzetting van terroristen en personen met internationaal beschermde status die hen enigerlei vorm van steun verlenen;
d - nauwere coordinatie en samenwerking van natioanle poltie- en inlichtingen-diensten;
e - politieke diplomatiek en/of economische sancties tegen landen, waarvan duidelijk is bewezen dat zij terroristen ondersteunen en/of op hun grondgebied dulden;
f - harmonisering van de uitleveringsregelingen in de diverse verdragen.
72. Binnen de terrorisme-bestrijding dient prioriteit te worden gegeven aan het Mideen-Oosten, gezien de ernst en de omvang van de implicaties van het terrorisme vanuit het Midden-Oosten(zowel financieel als personeel).

Olieproblematiek.
73. Bij het oplossen van de internationale olieproblematiek acht de JOVD een stabiele olieprijs noodzakelijk om de stabiliteit van de wereldeconomie te bevorderen. Die stabiele prijs kan alleen d.m.v. aanbiedersquota bereikt worden.
74. Bij het bepalen van de produktiequota dient men rekening te houden met de implicaties voor de verschillende nationale economieen van de olieproducerende landen.
75. De olieproducerende landen dienen af te zien van het gebruik van produktiebeperkingen en prijsopdrijvingen om politieke redenen anders dan economische.

JOVD-VARIA

Planning V&S eerste helft 1987

DISTRICT NOORD
24 jan. Themadag spreken in openbaar
21 feb. Weekendcursus VDS
27 maart Intro-avond Noordervld/Westerkw
18 apr Bestuurdersdag
23 mei Weekendcursus Liberalisme
27 juni Intro-dag Groningen
Info: Lucienne v/d Boor Tel. 05905-3801

DISTRICT OVERIJSSEL
10 jan. Weekend kadercursus Twente
24 jan. Bestuurderscursus Kampen
14 feb. Congresvoorbereiding Hellendrn
28 maart VDS I Deventer
11 april VDS II Zwolle
25 april Forumtraining Zwolle
9 mei Liberalisme Twente
6 juni Politieke Stromingen Twente
Info: Arjan Uitentuis Tel. 038-539791

DISTRICT GELDERLAND
17 Jan. Liberalisme I Nunspeet
21 feb. PR en redactiecursus
28 maart VVP-dag voor congres
4 april Internationale cursus
6 juni Weekend VDS I
Introdagen door de afdelingen zelf.
Info: Henk Kuipers Tel. 03200-26693

DISTRICT UTRECHT
7 feb. Liberalisme
4 april VDS II (VDS I verplicht).
Introdagen worden georganiseerd n.a.v. de vraag uit de afdelingen.
Info: Miriam Coenen Tel. 030-930127

DISTRICT NOORD-HOLLAND
10 jan. VDS I
7 maart Spreekvaardigheid II of VDS II verder op het programma: bestuurderc., pol.ter discussie, Intro + themadag en congresvoorb
Info: Joy Benard Tel 023-251627

DISTRICT WEST
7 jan. Liberalisme Delft
18 jan. VDS Rijswijk
15 feb. Liberalisme Rijswijk
8 maart Congresvoorbereiding Rijswijk
12 april Spreekvaardigheid Rijswijk
Info: Greet v/d Hout Tel. 078-162901

DISTRICT ZEELAND
Cursussen worden gepland in overleg met de secretaris V&S:
Erik Fukkink Tel. 01184-65799

DISTRICT BRABANT
17 jan. VDS I Den Bosch
17 jan. Liberalisme Bergen op Zoom
24 jan. Spreekvaardigheid Deurne
21 feb. VDS I Breda
3 april Spreekvaardigheid I Boxmeer
11 april Congresvoorbereiding Tilburg
17 april Congresvoorbereiding Bergen op Z.
17 april Spreekvaardigheid I Eindhoven
16 mei Cursus PR Den Bosch
22 mei Intro Liberalisme/Spreekv. Tilb.
22 mei Congresvoorbereid. Eindhoven
29 mei Liberalisme Breda
29 mei Congresvoorbereiding Boxmeer
23/24 mei Kadercursus District
Info: Marion Lijten Tel. 04930-15100

DISTRICT LIMBURG
Afdeling:
Venlo PR-cursus, VDS I&II
Oostelijke Mijnstreek VDS II
Maastricht Liberalisme, Pol.Stro.
Weert Liberalisme, VDS I&II
Westelijke Mijnstreek Liberalisme, VDS I&II
Info: Frans Fernig Tel. 04750-27404

DRIEMASTER

prikbord

* *Nieuw! Dat werk je snel weg:*
  de Jaapburger.
* *De nieuwe plattegrond van de laden en kasten van het Algemeen secretariaat is uit.*
* *Mededeling: de brochure "Hoe gedraag ik mij op het Algemeen secretariaat. Tien vuistregels voor de aankomend bestuurder" is wegens onverwacht grote vraag in herdruk gegaan.*
* *Slimme secretariaatsbezoeker: net voor het middaguur binnenstappen om nog net een dagdeel koffie mee te pakken.*
* *De financiele problemen rond Driemaster zijn opgelost. In 1987 zullen alleen nog de even nummers verschijnen. (Jan van der Laag blijft op de kleintjes letten).*
* *Kan met de lagere koffieprijs de koffierichtlijn van het secretariaat niet aangepast worden?*
* *Vaak is het even wennen aan die nieuwe HB-gezichten. Gelukkig valt het uiteindelijk toch weer tegen.*
* *Hoe verassend zou het zijn als de secretaris Promotie & Ledenwerving zijn lidmaatschap opzegde?*
* *Wanneer komt er nu eens een vraagbaak beperking vandalisme Secretariaat?*
* *Logisch dat je direct koffie krijgt als je op het secretariaat komt. Dan zit dat dagdeel er vast op.*
* *Het fijne met dit hoofdbestuur vind ik dat er weer iets te kankeren valt.*
* *Waarom zitten er geen vrouwen in het HB?*
* *Waar zijn sinds Wigmans' vertrek de zwaargewichten toch gebleven?*
* *Je kunt dit hoofdbestuur niet verwijten dat ze verkeerd beleid voert.*
  Er is geen beleid.
* *Wat zou er toch met de VVD zijn?*
  Het is zo rustig.
* *Lubbers: "De sfeer is prima, de sfeer is prima, de sfeer is prima..*
  De Korte: "Ik zou daar aan toe willen voegen da.....
  Lubbers: "Kop dicht Rudolf".
* *Logisch dat de VVD de euthanasie-kwestie nu snel geregeld wil zien; de politieke dood van Rudolf de Korte moet op barmhartige wijze geregeld moeten worden.*

Logisch dat het hoofdbestuur op het Gala van West zo slecht vertegenwoordigd was: die wisten natuurlijk dat Mark Rutte ging zingen. En je zingt niet, Rutte!

blaaspraatjes

Baptiest Coopmans over de come-back van Prikbord: "Als je mij op m'n bek laat gaan, prima. Maar doe het wel openlijk".
U hoort het. De tackle beweging is weer (openlijk) toegestaan in de JOVD!
Zo'n eerste keer hebben we het maar zelf gedaan. Voor de volgende keer: stuur uw small-talk naar prikbord.
Redactieadres of Algemeen secretariaat (in het laatste geval uiteraard aangetekend).

* *aap, noot, Mies.*
  kruk, STOEL, zetel?

Frank Rohof: "Ik ga zolangzamerhand stoppen." (Zo te zien had het HB daar wel een applausje voor over).

* *Journalist: "Ik heb zin in een rel, maar Van Dijk is op vakantie".*
* *Gezocht: Parlementaire enquetecommissie zoekt - wegens plotseling vertrek vorige kandidaat - voor onmiddelijke indiensttreding een zondebok.*
* *Redacteur tot afdelingsvoorzitter: Hoe zijn jullie contacten met de VVD?*
  Voorzitter: "Prima".
  Redacteur: "Hoe bedoel je?"
  Voorzitter: "We krijgen geld van ze".
* *Foutje in de schepping: in den beginne waren er de Reglementen, toen schiep God Van Gilse.*

Vergaderjargon(kan echt niet meer in '87)

Johan Buitenga en Eric Balemans tijdens overleg met de redactie:
De voorzitter: "Het verwijt dat jullie mij nu maken is ten onrechte. Ik had toen een andere pet op. Die pet heeft nu een ander; de secretaris.
De secretaris: Ik kan hier kort en duidelijk over zijn.: mensen laat er alsjeblieft geen misverstand over ontstaan, dat er een misverstand bestaat over het bestaan van dit misverstand.Die pet past ons allemaal!

Dialoog tussen spreker en hoofdbestuur.
- voorzitter, hoe gaat het HB dit in het JOVD-gebeuren invullen?
+ ach, tja, het wordt een kwestie van terugkoppelen.
- kunt u dat plaatje in een breder kader inkleuren?
+ het moet nog door het DB
- maar u vindt het niet erg als ik de zaak hier alvast kortsluit?
+ ik neem uw suggestie mee.

---

* *Van Wuyckhuyse: "Prima blad dat LEF. Alleen jammer dat er hoofdbestuursleden in schrijven".*
* *IFLRY-president Jules Maaten tijdens congres in Amsterdam: "Het blijft in deze organisatie toch altijd heel moeilijk om over politiek te praten".*

* *Feit: er zit een lek in het hoofdbestuur; men "klapt" zo nu en dan uit de "HB-vergadering".*
  Hypothese: liep Johan Buitenga daarom met tochtstrips door het secretariaat?
* *Johan Buitenga tot Jort Kelder: "Begrijp goed dat je hier op het secretariaat te gast bent.*
  Kelder: "Mooi zo, je gaat nu dus vragen wat ik wil drinken. Koffie graag".
* *Publicatie in Driemaster houdt niet in dat de mening van de redactie verwoord is (en zeker niet die van het hoofdbestuur).*

Met dank aan alle hoofdbestuursleden die ongevraagd (en ongewild) uit de school klapten. Publicatie van hun namen volgt te zijner tijd.

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

DRIEMASTER

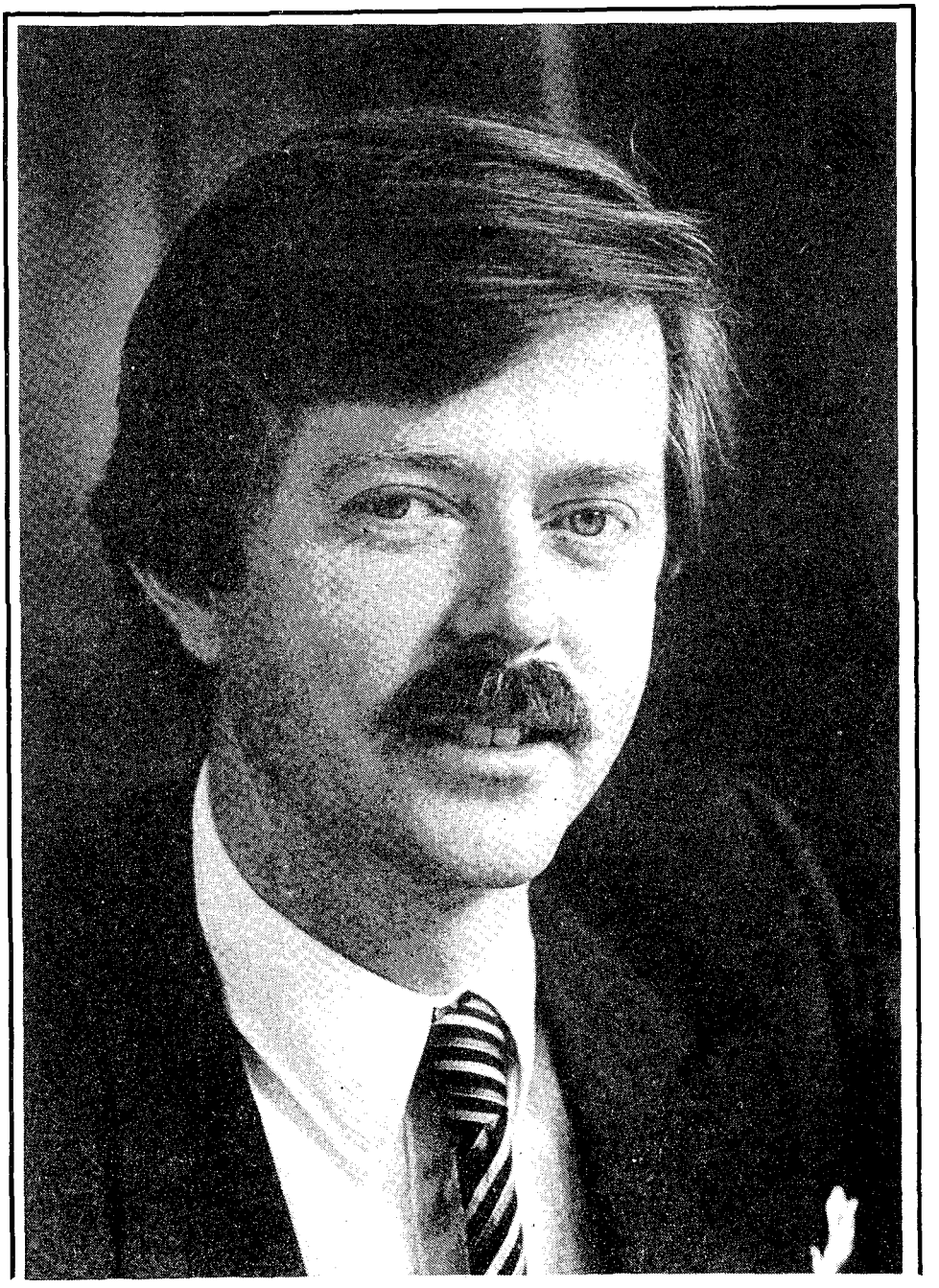

INTERVIEWS MET: VOORHOEVE,
TIELROOIJ EN DEES

jrg. 39 maart 1987

HOOFDBESTUUR

VOORZITTER:	Eric Balemans
postbus 85013	
3508 AA Utrecht	
tel. 030-511663	
SECRETARIS	Johan Buitenga
Langebrug 8a	
2311 TG Leiden	
tel. 071-134627	
PENNINGMEESTER	Jan van der Laag
De Nieuwesluis 10	
8064 EB Zwartsluis	
tel. 05208-66395	
POLITIEK	Leo-Pieter Stoel
Vijverhofstraat 119b	
3032 SJ Rotterdam	
tel. 010-4651667	
ORGANISATIE	Baptiest Coopmans
Noord-Brabantlaan 28	
5651 LX Eindhoven	
tel. 040-518366	
Vorming & Scholing	Max Visser
Nieuwe Ebbingestraat 28a	
9712 NL Groningen	
tel. 050-140986	
INTERNATIONAAL-SECRETARIS	Annelies Meybaum
Van Eerbeeklaan 8	
1422 GG Uithoorn	
tel. 02975-62323	
SECRETARIS-INTERNATIONAAL	Albert Kooiman
Kastanjelaan 18	
1943 DP Beverwijk	
tel. 02510-27826	
SOSJAAL-ECONOMISCH	Annette Nijs
Coenderstraat 23	
2613 SM Delft	
tel. 015-145034	
BESTUURLijK-JURIDISCH	Bernard Tilman
Schoolstraat 25	
6512 JA Nijmegen	
tel. 080-236288	
WELZijN	Ron Brand
Hortensialaan 42	
2641 CS Pijnacker	
tel. 01736-2093	
SECRETARIS-ORGANISATIE	Hugo Broekman
Van Kluyvelaan 6	
3862 XG Nijkerk	
tel. 03494-52135	
PUBLIC RELATIONS	Rob de Vries
Van Speykstraat 138	
2518 GG 's-Gravenhage	
tel. 070-646200/608007	
ECOLOGIE	Hayo Schultink
Laaressingel 22-2	
7514 ES Enschede	
tel. 053-356752	
PROMOTIE & LEDENWERVING	Jaap Burger
Sternweg 27	
3889 LH.Zeewolde	
tel. 03202-543	

ALGEMEEN SECRETARIAAT JOVD:

Prins Hendrikkade 104
1011 AJ AMSTERDAM

VERANTWOORDING:

Publicatie in "Driemaster" betekent niet dat de mening van de redactie verwoord is.

REDACTIONEEL

Ondanks problemen rond de faciliteiten (geen ruimte beschikbaar) dan toch een Driemaster af gekregen.

Deze maand relatief veel over de Provinciale Staten. Meer aandacht voor dit gebeuren is wel op zijn plaats, zo klinkt het uit meerdere hoeken van onze vereniging, en niet alleen daarbinnnen. Tevens is plaats ingeruimd voor niet-provinciale Liberale voormannen in onze interviews. Prikbord is deze keer wat magertjes, het aanbod was er helaas ook naar.

In ieder geval hoop ik u, afstevenend op het Maart-congres, het nodige leesplezier te kunnen bieden in een Driemaster waar nu geen acceptgiro aan hangt.

Hans Deden

REDACTIEMEDEDELING:

Jort Kelder is afgetreden als eindredacteur, maar blijft aan als redacteur. Verder heeft Marieke de Koning de redactie verlaten. Joan Ypma is benoemd als redactrice.

REDACTIE:

Hans Deden (hoofdredacteur), Jacco de Baat, Albert Berens, Theda Boersema, Jort Kelder, Edwin Pol, Walter Römelingh en Joan Ypma (redacteuren)

REDACTIEADRES: Jan Clompstraat 71
1785 LT Den Helder

INHOUDSOPGAVE

INTRO (redactioneel, inhoud) 2
INTERVIEW Voorhoeve 3
BINNENLAND: COPROZA 6
PROVINCIALE STATEN 6/7
INGEZONDEN 9
VARIA (SWO, Korthals Altes, nieuwe Oliecrisis) 10
INTERVIEW Dees 14
PRIKBORD 16

Eindelijk zover: Joris Voorhoeve, fractievoorzitter van de VVD in de Tweede Kamer, "geregeld" voor een interview in Driemaster. Op vrijdagmiddag 13 februari dus, gewapend met schrijfblok, op naar het Binnenhof.

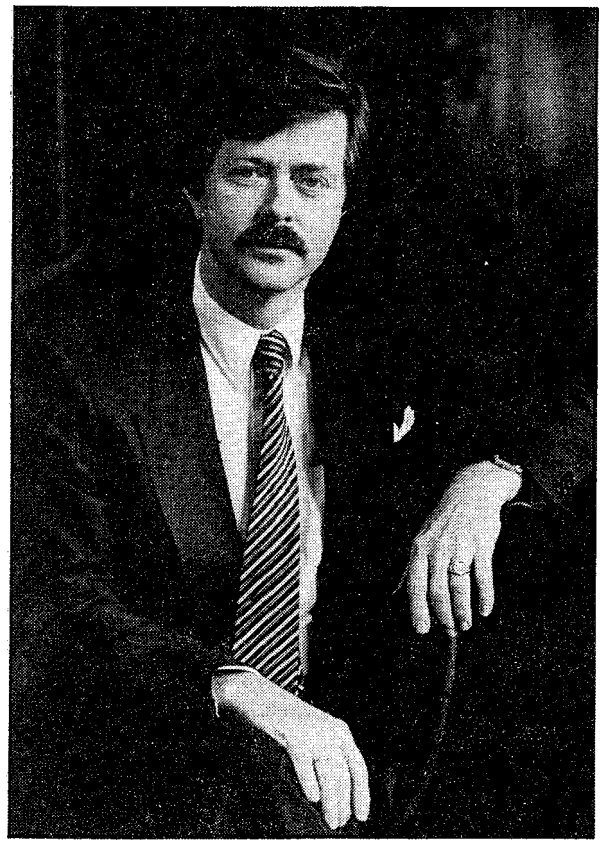

HANS DEDEN

Om maar met de deur in huis te vallen: Op het moment is de Samenwerkingsovereenkomst tussen JOVD en VVD ter sprake. Wat vindt u van die SWO?

"Ik heb me eigenlijk niet beziggehouden met de SWO. Dat is een discussie die gaande is tussen de HB's van JOVD en VVD, en daarin heb ik mij niet gemengd."

De SWO is echter maar een onderdeeltje van de relatie JOVD-VVD. Er is ook nog eens zoiets als de onafhankelijkheid. Hoe ziet u die dan?

"Ik heb altijd goede contacten met de JOVD gehad, met name met de opeenvolgende internationaal secretarissen, maar om nou te zeggen dat ik over de onafhankelijkheid een uitgesproken visie heb, nee. Ik respecteer deze onafhankelijkheid wel, maar ik ben er niet mee bezig. Overigens, ook indien dat wel het geval zou zijn zou ik daar geen uitspraken over doen. Het zou niet erg gepast zijn om met allerlei uitspraken door het nog lopende overleg heen te gaan fietsen."

Een intussen ingeburgerd verschijnsel in onze maatschappij is iets dat wel eens "politiek parachutisme" wordt genoemd. Ex-kamerleden of ministers die worden benoemd op burgemeestersposten, commissariaten van de Koningin en soms zelfs op ambassadeursposten. Frustrerend voor diegenen die in die beroepen een normale carrièregang volgen, want de plaatsen waarop deze "horizontale instromers" terecht komen zijn vaak carrièreplaatsen achter in de loopbaan. Hoe aanvaardbaar is deze gang van zaken?

"Bij de beantwoording van deze vraag wil ik een redenering hanteren waarbij ik van het algemene naar het bijzondere wil gaan. Ik begin daarbij, te stellen dat de volksvertegenwoordiging een zeer belangrijke en zeer verantwoordelijke positie inneemt in ons staatsbestel. De regering ontleent haar gezag aan de volksvertegenwoordiging, de marges van het beleid bepaalt. In die zin is de volksvertegenwoordiging zelfs belangrijker dan de regering, want ze kan deze, indien nodig, terugroepen."

Vervolgens: "Nu wordt in Nederland wel eens denigrerend gedaan over de volksvertegenwoordiging en de Tweede Kamer: ze zouden niet goed functioneren. Of men suggereert dat de volksvertegenwoordigers maar een vreemd volkje vormen. Zulke uitspraken wijs ik ten stelligste af. Mijn ervaringen met de volksvertegenwoordiging zijn erg goed. Het is een gecompliceerde baan, maar dat hoort er bij. Kamerledenzijn in het algemeen hard werkende lieden. Ik zou zelfs willen stellen dat men soms te hard werkt, teveel met de details bezig is. Het functioneren van onze volksvertegenwoordiging steekt positief af bij die in het buitenland."

"Een denigrerende houding ten aanzien van de volksvertegenwoordiging strookt niet met het belang ervan. Ze vervult immers de hoogste functie in onze democratie. Wat meer zelfrespect en waardigheid zou onze volksvertegenwoordigers dan ook niet misstaan."

Vanuit deze visie is de term "politiek parachutisme" in de zin van een afdaling naar de Kamer onjuist. "Ik vind dat iemand die

"EEN EX-MINISTER HEEFT GEEN AUTOMATISCH RECHT OP EEN ANDERE HOGE POSITIE"

minister is geweest niet terugstapt indien hij na zijn ambstperiode weer in de Kamer gaat zitten." Dhr. Voorhoeve staat zelfs een wisselwerking tussen Kamer en ministerschap voor. "Het is goed om een minister uit de volksvertegenwoordiging te halen. Je bereikt hiermee een minder geïsoleerde benadering van allerlei beleidsvraagstukken. Een uitzondering kan soms worden gemaakt voor de vakdepartementen, maar in het algemeen dienen ze uit de volksvertegenwoordiging te komen. Het is dan ook een goede zaak als ze daarin later weer terugkeren."

Aan "uitstappen" uit de Kamer wordt zwaarder getild dan de laatste tijd het geval lijkt te zijn. "Het aanvaarden van een andere functie moet mogelijk zijn. In een goede volksvertegenwoordiging vinden regelmatig wisselingen plaats. Het mandaat dat men door verkiezing heeft verkregen moet echter worden waargemaakt." Kamerleden staat voor uw zaak dus. "Bij persoonlijke omstandigheden kan het alleen nog wel eens voorkomen dat een uitzondering moet worden gemaakt."

Verdergaand op de term "politiek parachutisme" en de aanvaardbaarheid ervan: "Men kan niet op grond van de ene hoge positie een claim leggen op een andere. Voor alle functies, ook voor de Tweede Kamer, geldt het vereiste **geschiktheid**. Daar staat of valt alles mee. Anders zouden we een pad inslaan dat leidt naar nepotisme. Dat is niet fraai." "Een ex-minister heeft geen automatisch recht op een andere hoge positie. Dat wordt bepaald door zijn geschiktheid, kwalificaties en wat in het belang van onze samenleving is. Slechts de overige 5% van de beslissing heeft met de politieke kleur te maken."

Bij de hoge posities waar we het nu over hebben moet worden onderscheiden tussen bijvoorbeeld commissariaten van de Koningin en burgemeesterschappen, en ambassadeursbenoemingen.

"Bij de eerste twee geldt inderdaad een politieke verdeling, die echter niets afdoet aan het zojuist gestelde. De benoeming van diplomatiek personeel is echter een zaak tussen het departement van Buitenlandse Zaken en de persoon zelf, en niet van de volksvertegenwoordiging." In de regel komen deze mensen uit de leden van de buitenlandse dienst. "Een enkele uitzondering hierop vormde de benoeming van ex-minister Van der Stoel waar, en dat wil ik nu eens duidelijk stellen, de VVD nooit tegen is geweest."

Terwijl de benoeming van burgemeesters en commissarissen van de Koningin wel een politieke zaak is, is die van ambassadeurs dat dus duidelijk niet. "Daarom heb ik mij ook niet bemoeid met een **eventuele** benoeming van Eegje Schoo. Zouden we ons wel daarmee gaan bemoeien dan zou dat een stap in de verkeerde richting zijn."

Nu dan een heel ander onderwerp: het personeelsbeleid bij de overheid. Er loopt momenteel nogal wat gekwalificeerd personeel weg bij de overheid. Over het algemeen goed in de markt liggend personeel. Bij de luchtmacht probeert een jachtvliegersvereniging nu zelf de uitstroom tegen te gaan. Is dat eigenlijk geen taak van de overheid zelf? "Zeker is dat een probleem dat de overheid zelf zou moeten aanpakken. Dat willen we als VVD ook." Het probleem van de uitstroming heeft twee oorzaken. Door bezuinigingen verslechteren de werkomstandigheden bij de overheid, en het bedrijfsleven biedt nu eenmaal hogere salarissen. "Geprobeerd wordt om daar wat aan te doen, bijvoorbeeld door middel van bindingspremies. Waar we echter van af moeten is het nu veel te starre beloningsstelsel. Er moet een differentiatie worden aangebracht in de salariëring, om veelgevraagde functonarissen voor de overheid te behouden. Zolang de huidige starheid blijft bestaan is dat moeilijk."

Nu we toch met personeel bezig zijn. De keuze voor vrouwendienstplicht, zou die niet wat principiëler moeten worden gemaakt? De afwegingen voor een militaire dienstplicht voor vrouwen zijn nog steeds overwegend praktisch van aard.

"Moeten we er wel een principiële keuze van gaan maken? Dan zou het dienstplichtbegrip moeten worden verruimd tot een maatschappelijke dienstplicht voor mannen en vrouwen. Praten we over invoering van de militaire dienstplicht voor vrouwen dan wil ik toch praktisch blijven. Vooralsnog is er geen behoefte aan een uitbreiding van het potentieel, maar misschien, en dan zeg ik misschien, dat we daar in de tweede helft van de jaren '90 wel aan moeten gaan denken. Voorlopig ben ik echter nog lang niet overtuigd van de noodzaak van militaire dienstplicht voor vrouwen, en zolang dat zo blijft ben ik er tegen, samen met mijn fractie."

Deze maand staan de Provinciale Statenverkiezingen voor de deur. Nou hoorde ik laatst de opmerking over de radio dat de landelijke politiek zich daar teveel mee zou bemoeien. Hoe kan dat?

""Daarvoor zijn verschillende redenen aan te geven. In het algemeen veroorzaken de Provinciale Staten weinig opwinding bij de kiezers. Dat vertaalt zich in een lager opkomstpercentage. Ons land is bovendien politiek sterk

geïntegreerd. Dat merk je aan de (veelal gelijksoortige) vragen die je in den lande op spreekbeurten krijgt. De landelijke politiek overheerst nu eenmaal in de media. Ten derde zijn deze Provinciale Statenverkiezingen anders dan de vorige keer. Nu wordt namelijk tegelijk, zij het dan indirect, de hele Eerste Kamer gekozen. We hebben dus te maken met een nieuwe situatie. Dit proberen we nu aan de achterban duidelijk te maken, zodat we wellicht de opkomst wat kunnen verhogen." "Belangrijk is namelijk dat, als de oppositie een Eerste Kamermeerderheid zou bereiken, het werk van de regering kan vastlopen, waardoor de regering zou kunnen vallen. De Eerste Kamer kan immers aan alle voorstellen die haar worden voorgelegd haar goedkeuring onthouden." Zo dringt dus toch weer een landelijk aspect de meer regionale verkiezingen binnen.

In het kader van de criminaliteitsbestrijding, waarvoor hij 60-80 miljoen extra wil hebben: "Een grote VVD-wens is de lastenverlichting voor de burger. Waarvan wij vinden dat die uit de meevallers moet worden gehaald. Criminaliteitsbestrijding verdient op dit moment echter de voorrang. Daarbij komt dat het extra benodigde geld maar een klein gedeelte uitmaakt van de lastenverlichting. Hiervoor verwachten we in 1988 overigens meer ruimte."

Een tegenstelling met het CDA dus, dat het zo wel goed vindt met de lastenverlichting.

"Wij (VVD) stellen dat Nederland door zijn veel te hoge lastendruk zelf verantwoordelijk is voor een deel van de structurele werkloosheid. Dat levert namelijk een slechtere concurrentiepositie op, die nu nog wordt verergerd door de lage dollarkoers."

Een probleem voor de verkiezingen is de afstraling van het kabinetsbeleid op Lubbers.

"Het beleid dat sinds 1982 is gevoerd draagt de VVD-ideeën in zich die in de tweede helft van de jaren '70 zijn ontwikkeld. Toen had de VVD gelijk, maar kreeg het niet, nu krijgen we gelijk maar blijft de beloning uit. Als kleine regeringspartij heb je namelijk een probleem: de eerste man van de grote partner domineert in de PR. Hij doet de leuke mededelingen, en het effect daarvan is voor zijn partij." Helaas heeft niet iedereen dat even goed door.

"De VVD staat daardoor wat in de schaduw, maar dat verhindert ons niet om steeds opnieuw met goede ideeën te komen en daarvoor steun bij de coalitiepartner te vinden. Wij hebben geen beleidsprobleem - alleen een presentatieprobleem."

JA! IK WIL DEELNEMEN AAN DE CONFERENTIE OVER EUROPESE VEILIGHEID

NAAM:

ADRES:

TELEFOON:

ORGANISATIE:

IK HEB HET VERSCHULDIGDE BEDRAG OVERGEMAAKT OP éénevAN DE REKENINGNUMMERS.

(opsturen naar: YES
Alexanderstraat 2
2514 JL DEN HAAG)

OP ZATERDAG 28 MAART AANSTAANDE NEEMT GUY KERPEN NA ZEVEN JAAR AFSCHEID ALS VOORZITTER VAN HET DISTRICT LIMBURG.

NA ZO'N LANGE EN ACTIEVE PERIODE MAG DIT VOOR DE JOVD GEEN GERUISLOOS AFSCHEID ZIJN!

LAAT ZIJN AFSCHEID EEN HAPPENING ZIJN EN KOM ZATERDAG 28 MAART NAAR ZAAL "WILHELMINA" TE VENLO!

19.30 uur: algemene Ledenvergadering
21.00 uur: FEEST!!!

PROVINCIALE STATEN

COPROZA

INGRID VAN ENGELSHOVEN

In maart 1986 ging de Commissie Provinciale Zaken Gelderland, "Coproza" voor ingewijden, van start met het project "Gelders Provinciaal Manifest 1987". Dit hield in dat we als Gelderse JOVD een eigen "verkiezingsprogramma" wilden opstellen.

De Commissie Provinciale Zaken Gelderland had bij de aanvang van dit project een drieledige doelstelling: de politieke vorming van de eigen leden, de mogelijkheid omals Gelderse JOVD naar buiten te treden en tenslotte de eventuele beïnvloeding van de provinciale politiek. Mijns inziens zijn we redelijk geslaagd in de verwezenlijking van deze doelstellingen.

De commissie, die uit ongeveer tien leden bestond, ging aan de slag om een concepttekst op te stellen. Alle provinciale beleidsterreinen werden stuk voor stuk grondig en uitvoerig in de commissievergaderingen besproken. Medio juli lag de concepttekst voor ons. Omdat we het uiteindelijke stuk als Gelders JOVD-stuk naar buiten toe wilden presenteren, vonden we het van belang dat alle leden bij de vaststelling van het manifest betrokken zouden worden. Daartoe werd eind augustus 1986 een districtscongres georganiseerd te Lievelde. Alle afdelingen kregen de kans om amendementen op het conceptmanifest in te dienen. Tevens werd er een forumdiscussie georganiseerd met provinciale politici. Uit het aantal ingediende amendementen en het grote aantal deelnemers maakten we op dat het wel degelijk mogelijk is om ruime belangstelling te wekken voor de provinciale politiek.

Het in Lievelde vastgestelde manifest is inmiddels aangeboden aan de Gelderse Statenfracties en aan de Gelderse pers. De diverse Statenfracties toonden zich zeer enthousiast over het feit dat de Gelderse JOVD zich op deze manier bezighoudt met de provinciale politiek.

Naast het formuleren van eigen standpunten willen we echter ook daadwerkelijk invloed uitoefenen op de provinciale politiek. Het aanbieden van ons manifest was slechts één middel daartoe. Momenteel zijn we bezig met het concreet amenderen van de conceptprogramma's van VVD en D'66. Daarbij streven we niet steeds naar directe overname van onze amendementen, hoewel dat natuurlijk altijd meegenomen is, maar ook naar het uitlokken van bepaalde discussies.

Het project "Gelders Provinciaal Manifest 1987" betekent niet het einde van onze bemoeienissen met de provinciale politiek. We hebben nu de uitgangspunten die een basis kunnen vormen voor het deelnemen aan diverse provinciale inspraakprojecten, voor het kritisch volgen van de provinciale beleidsontwikkeling en voor een voortdurende discussie met de provinciale politiek.

PROVINCIALE STATEN: STIEFKIND VAN DE POLITIEK?

BERNARD TILMAN

Het overheidsbeleid wordt niet alleen in Den Haag gemaakt. Gelukkig niet. Liberalen zijn immers altijd al voorstanders van vergaande decentralisatie naar lagere overheden geweest.

De rol van de gemeenten is voor menigeen vaak nog wel voorstelbaar. Het gemeentehuis ligt vaak om de hoek en door vele zaken als bijvoorbeeld onroerend-goed belastingen, de afgifte van rijbewijzen en vele andere zaken komen de burgers min of meer regelmatig in aanraking met de gemeentelijke overheid. De gemeenteraadsverkiezingen kenmerken zich dan ook nogal eens door hun persoonlijke, soms zelfs wat folkloristische karakter.

Hoe anders blijkt dat bij de Provinciale Statenverkiezingen te zijn. Deze mogen zich doorgaans niet verheugen in een grote opkomst, wat erg jammer is. Op provinciaal niveau vinden namelijk ook belangrijke beslissingen plaats, met name op het gebied van het milieu- en welzijnsbeleid neemt de provincie een belangrijke positie in. Daarnaast zijn de Statenverkiezingen van belang omdat de Statenleden de leden van de Eerste Kamer kiezen. Daarom zijn ook de Statenverkiezingen deze maand van belang: in theorie is het mogelijk dat de huidige oppositiepartijen een meerderheid in de Eerste Kamer halen. In haar nieuwe samenstelling zou de Eerste Kamer dan alle door de Tweede Kamer goedgekeurde wetten kunnen verwerpen. Het beloven alleen hierom al spannende verkiezingen te worden. Maar op de eerste plaats worden nu natuurlijk de nieuwe Provinciale Staten gekozen.

Het provinciaal bestuur bestaat in Nederland uit drie organen: de Provincale Staten, het College van Gedeputeerde Staten (GS) en de Commissaris van de Koningin. Aan het hoofd van het bestuur staan de Provinciale Staten welke in principe om de vier jaar door de ingezetenen van de provincie worden gekozen. Uit hun midden kiezen dan de Statenleden het dagelijks bestuur van de provincie, het College van G.S. Beide organen worden door de commissaris van de Koningin voorgezeten. Hij wordt benoemd door de Minister van Binnenlandse Zaken, en dus niet gekozen. De Commissaris heeft

lees verder op pag. 8 kolom 2

De Provinciale Staten winnen weer aan belang. Meer aandacht voor deze verkiezingen is dus op zijn plaats. De redactie ging er op uit en vond Frans Tielrooij (zie voetnoot), lijsttrekker voor de VVD in Noord-Holland, bereid om zijn verhaal te doen.

HANS DEDEN

In het algemeen lijkt men de Provinciale Statenverkiezingen te ervaren als minder belangrijk. De gemiddelde burger is ook minder bekend met de Provinciale Staten, zodat hij zich daarbij ook minder betrokken voelt. Hoe verklaart u dat?

"Voor de uitleg hiervan moeten we beginnen met een stukje geschiedenis. Eigenlijk is het onderschatte belang van de Provinciale Staten te danken aan een liberaal zelf, en wel aan Thorbecke. In de tijd dat de Grondwet werd opgezet waren de bestuurders nog erg bevreesd voor al te machtige provinciën. Tot die tijd namelijk hadden de Staten daarin nog alles voor het zeggen. Thorbecke maakte hieraan een einde door het primaat te leggen bij de gemeenten, iets dat tot het midden van de jaren '60 eigenlijk zo is gebleven."

De macht, en dus ook de rol van de provinciën werd zodoende behoorlijk teruggedrongen. Het proces lijkt zich nu echter te keren.

"De zaak is nu in beweging gekomen. Een nieuwe Grondwet is er al, een nieuwe Provinciewet en Gemeentewet komen er aan. De ontwikkeling is nu dat de provinciën weer aan belang winnen. Zij het dan heel bedekt en langzaam. De geschiedenis laat zich nu eenmaal niet wegdringen."

Komen we bij het belang van de Provinciale Staten:

"Als we willen dereguleren, dus ook decentraliseren, dan praten we over delegatie van Rijk naar Provincie. Het Rijk stelt Raamwetten vast, waarvan de invulling aan de Provinciën wordt overgelaten. Dit stuk decentralisatie komt ook in ons VVD-programma voor Noord-Holland voor. We willen echter geen centralisatie op provinciaal niveau, maar verdere decentralisatie naar gemeenten waar mogelijk. We staan hierin duidelijk tegenover de PvdA, die juist voor een centralisatie van bestuur is. Een VVD-succes is dan ook een belangrijke voorwaarde voor echte deregulering."

In de uitvoering van hun taken is het voor de gemeenten mogelijk om, binnen een gemeenschappelijk samenwerkingsverband, samen te werken: wijlen minister Rietkerk heeft hiertoe in 1985 de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) in het leven geroepen. De gewesten die hiervoor al bestonden zijn of opgeheven (Rijnmond) of hebben zich aan de nieuwe situatie aangepast. De gemeenten in zo'n gewest zijn binnen het kader van de WGR vrij om hun gemeenschappelijke regeling in te vullen. Ze kunnen

"VVD-SUCCES BELANGRIJKE VOORWAARDE VOOR ECHTE DEREGULERING"

besluiten om bepaalde werkzaamheden/taken over te dragen aan het gewest, wat kan leiden tot een grotere efficiency in de uitvoering van het beleid. Gezien enerzijds het aantal taken

dat de gemeenten hebben overgedragen en anderszijds de coördinerende functie die het gewest heeft gekregen kan het als een "zwaar" gewest worden beschouwd.

"Het is echter nooit de bedoeling dat het Gewest in beleid een zelfstandige bestuurslaag wordt tussen Provincie en Gemeente in. Dat zou weer een stuk centralisatie betekenen, wat tegen onze huidige lijn ingaat."

Om terug te komen op het begin: Het belang van de provincie neemt toe, wat zich uit in de uitvoering van het werkgelegenheidsbeleid, milieubeleid, bodemsanering en woningbouw, belangrijke taken van de provincie. De afstand tussen burger en provincie neemt zodoende af. Wil deze lijn zich echter kunnen voortzetten dan is het zaak dat de liberale hand niet uit het beleid wordt weggenomen.

NOOT

Dhr. F. Tielrooij, Frans, is lijsttrekker voor de VVD tijdens de komende Provinciale Statenverkiezingen in Noord-Holland. Geboren in 1942 te Amsterdam, na het gymnasium en officier-verkeersleider bij de Luchtmacht en verschillende banen in het bedrijfsleven waaronder een eigen bedrijf, nu actief in de politiek. Sinds '76 gemeenteraadslid (sinds '78 fractievoorzitter) en sinds '81 in de gewestraad Gooi en Vechtstreek. Vorig jaar werd hij daar de eerste gekozen voorzitter, wat een full-time baan is.

* te Muiden

vervolg van pag. 6

stemrecht in het College van G.S., en een raadgevende stem in de Provinciale Staten. Verder adviseert hij de Minister van Binnenlandse Zaken inzake de benoeming van burgemeesters in zijn provincie.

Gezien het belang van de provincie in ons bestuurlijk bestel mogen we dan ook concluderen dat dit onderwerp zowel in de media als in JOVD-kring vaker de aandacht verdient dan alleen bij naderende verkiezingen.

Jong & Liberaal
Algemeen Secretariaat 020-24 20 00.

Jason

KIJK MET JASON OVER DE GRENS

Als lid van de J.O.V.D. bent u vanzelfsprekend geïnteresseerd in de binnenlandse politiek. U beseft ook terdege dat hiermee het buitenlandbeleid onlosmakelijk is verbonden. Denk bijvoorbeeld aan internationale handel, kruiswapenproblematiek en ontwikkelingssamenwerking.

De Stichting Jason

Jason stelt zich ten doel jongeren de gelegenheid te bieden zich met internationale vraagstukken bezig te houden. Zij belicht vraagstukken als de Oost-West-verhouding, ontwikkelingen op het gebied van bewapening en ontwapening, de invloed van de binnenlandse politiek op de totstandkoming van het buitenland-beleid etc. Uitgangspunt van Jason is de voorlichting over de behandelde onderwerpen zo veelzijdig mogelijk te doen zijn om op basis van deze veelzijdige informatie een eigen mening te vormen.

Wat doet Jason

In verschillende plaatsen in ons land organiseert Jason lezingen, forum-debatten, conferenties, uitwisselingen etc.
Tevens brengt zij zes maal per jaar het Jason-Magazine uit, dat iedere keer aan één speciaal thema - vaak in samenhang met de conferenties - is gewijd. De redactie tracht de gekozen thema's van zoveel mogelijk invalshoeken te belichten, zodat de lezer een afgerond beeld van de behandelde problematiek krijgt.

U en Jason

Jason is een actieve stichting die u erg veel kan bieden. Voor mensen die bij willen blijven op het gebied van de internationale politiek is Jason een absolute noodzaak. Voor slechts f 25,- per jaar ontvangt u het Jason-Magazine thuis, evenals uitnodigingen voor alle Jason-activiteiten. Wilt u steunen, vul dan onderstaande bon in (postzegel niet nodig).

Antwoordcoupon

O ik wil Jason ondersteunen voor f 25,- per per jaar
O stuur mij meer informatie over Jason

Naam: .....
Adres: .....
Woonplaats: .....

Opsturen in een gesloten enveloppe aan Jason, Antwoordnummer 2187, 2500 ZJ Den Haag (geen postzegel nodig)

INGEZONDEN

Door plaatsgebrek konden enige stukken niet in het vorige nummer worden geplaatst, waarvoor excuses. Hier volgen ze.

VERNIEUWDE DRIEMASTER

De wijziging van de redactie wordt gekenmerkt door een aantal positieve en negatieve punten. De opzet van het verenigingsblad lijkt mij geheel gewijzigd, zo staan er in tegenstelling met de voorgaande uitgaven hoogstaande literaire verslagen en interviews in. Tevens is er ruimte voor ingezonden brieven. Dit komt de kwaliteit van het verenigingsblad ten goede.

Mijns inziens ontbreekt een belangrijk aspect: de indruk die ik krijg is dat er te weinig aandacht wordt geschonken aan de afdelingen. Ik bedoel hiermee nieuws uit afdelingen, afdelingsactiviteiten, interviews met (bestuurs)leden. Er zou misschien ook geadverteerd kunnen worden voor commerciële en niet-commerciële doeleinden.

Dit fleurt het blad op en maakt het lezen ervan aantrekkelijker.

J.P. van Geet,
voorzitter afdeling "Noord Veluwe"

VREDE IN MARXISTISCH-LENINISTISCHE ZIN

Ik wil met betrekking tot de Oost-Westpolitiek, die erg actueel is, enige essentiële informatie verstrekken.

Het ingezonden stuk van dhr. J. Bertels uit de voorlaatste "Driemaster" eindigde alsvolgt: "De Sowjet-Unie wil helemaal geen vrede." Nu heeft het woordje "vrede" al voor een heleboel verwarring gezorgd: De wereldvrede die de Russen in hun buitenlandse politiek verkondigen na te streven lijkt in Westerse ogen meer op wereldcommunisme. In die zin lijkt men langs elkaar heen te praten.

Dit klopt: in het Westen wordt het woord "vrede" vertaald met "mir". Dit is incorrect, aangezien dit (eeuwenoude) woord meerdere betekenissen heeft.

Eén van die betekenissen is "rust in betrekkingen, het ontbreken van vijandschap", kortom ons woord voor "vrede". Deze uitleg heeft echter een Marxistisch-Leninistische toevoeging gekregen in die zin dat men ook de ideale levensvorm of de aanloop daartoe ermee kan uitdrukken ("Sowjet-Software", door drs. H. Bax). Lenin stelde "dat slechts de proletarische maatschappij in staat is tot Mir te komen." Behalve in de Sowjet-Unie is er ook sprake van Mir in de tot de socialistische gemeenschap behorende "broederlanden" zoals Polen, Tsjecho-Slowakije, Hongarije etc.

Ik denk dat dit een punt is om in het achterhoofd te houden wanneer in een context met communisme wordt gesproken van vrede.

Robert-Noël van Lijf Nijmegen

(ingekort)

Op uitnodiging van District West zijn bijna alle districten in het weekend van 31 januari en 1 februari 1987 bij elkaar gekomen in het mooie landhuis "Don Boco" te Rijswijk.

Het feit dat de meeste districtsbestuursleden elkaar niet of nauwelijks kennen vond het District West een goede reden om een weekend te organiseren.

Zaterdagmiddag werd een ieder verwelkomd in de bar van het voormalig koetshuis. Na een massale aanval op de drankvoorraad werd iedereen uitgenodigd voor het voortreffelijk opgemaakte koud buffet, dat werd geopend door de heer Geertsema.

Nadat de dorst was gelest en de honger gestild, toog een ieder naar de "Spiegelzaal" waar de heer Geertsema een rede zou houden. Zijn betoog over de bestuurlijke hervormingen in Nederland was zeker de moeite van het luisteren waard. De aanwezigen kregen een uitgebreid stukje historie voorgeschoteld, doorspekt met een aantal persoonlijke hervormingsideeën van dhr. Geertsema.

Na een interessante vragersronde volgde een vrijblijvende discussie over tal van onderwerpen die de nadrukkelijke aandacht van de districten hadden. Hierna volgde een traditioneel JOVD-feest. We mogen stellen dat het weekend zeer geslaagd mag worden genoemd, en dat een uitstekende sfeer is ontstaan.

Coen de Graaf, VVO-district West

(ingekort)

Naschrift redactie:
Aan de afwezigheid van de redactie is een uitstekend stukje "Prikbord" verloren gegaan. We spreken echter de hoop uit voor de volgende keer ook een uitnodiging te mogen ontvangen.

Alle ingezonden stukken naar de Hoofdredacteur s.v.p., onder vermelding van: "ingezonden"

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Een belangrijk item dat dit jaar ter sprake zal komen is de Samenwerkingsovereenkomst tussen JOVD en VVD, die nu ongeveer 2½ jaar van kracht is. Deze overeenkomst, verder af te korten tot SWO, is voor veel leden van de vereniging nog altijd iets tamelijk onbekends. Wat houdt die SWO nu in?

HANS DEDEN

Eerst een stukje historie. In 1949 werd de JOVD opgericht als een Liberale Jongerenvereniging, een politiek en organisatorisch onafhankelijke club door en voor jongeren. Een liberale vereniging naast een liberale partij dus. In de jaren '70 deed zich toen het volgende voor: Liberale jongeren die de JOVD niet zo zagen zitten kozen voor de VVD in plaats van de JOVD. Daar werden zij automatisch in een Jongeren Contact geplaatst. Deze Jongeren Contacten begonnen toen te concurreren met de JOVD-afdelingen die reeds bestonden: waarbij moet worden aangetekend dat dit soms niet alleen op politieke, maar ook op persoonlijke gronden gebeurde. Dit alles vond plaats op het gevaar af dat er, in plaats van één sterke liberale jongerenbeweging, twee zwakken zouden overblijven, hoewel beiden gericht op een overeenkomstige doelgroep. **Baptiest Coopmans**, HB-lid belast met de uitvoering van de SWO: "Zoiets is funest voor beiden. Het betekent een overlapping van activiteiten en inspanningen, een verspilling van tijd en energie." Daarom is in de SWO ook gestreefd naar één onafhankelijke liberale jongerenvereniging, waarin alle Liberale jongeren zich kunnen herkennen.

Zoals al gezegd heeft de SWO tot hoofddoel dat er slechts één, onafhankelijke, liberale jongerenorganisatie zal zijn, JOVD genaamd, waarin alle liberale jongeren zich kunnen herkennen. Onafhankelijk in zowel organisatorische als politieke zin. "Deze onafhankelijkheid", benadrukt Baptiest, "is de basis onder onze vereniging." Concreet gevolg van de SWO is het verdwijnen van de Jongeren Contacten. "Deze JC's zijn vaak of opgeheven of geïntegreerd in plaatselijke JOVD-afdelingen, waarvan het gebeurde in de afdeling Eindhoven een goed voorbeeld is. Een JC met zo'n 250 leden is daar opgegaan in de plaatselijke JOVD-afdeling. Hieraan vooraf ging, niet zonder moeite, een integratieperiode die nu bijna is afgesloten (zie annonce). De eer hiervoor komt het afdelingsbestuur toe.", legt de VVO uit. "Tevens kunnen we zien dat meer dan de helft van de witte plekken (plaatsen waar zich nog geen JOVD-afdeling bevindt) nu verleden tijd is.

In het kader van die hoofddoelstelling zijn enkele afspraken gemaakt, zoals:

- De HB's van JOVD en VVD hebben een gezamelijke commissie Jongerenbeleid ingesteld, die de twee HB's adviseert inzake het uit te voeren jongerenbeleid. De HB's blijven hiervoor dus wel zelf verantwoordelijk. In deze commissie (ook wel commissie Jacobse genoemd) zitten voor de JOVD: Wim Hoving, Roel van Goudoever, Herman Vermeer, Mark Rutte en Marcel Gubbels, ieder met hun eigen specialiteiten.

- In het JOVD-HB is één lid specifiek belast met het uitvoeren van de SWO. Je raadt het al, dit is Baptiest Coopmans. Hij is tevens contactpersoon tussen de commissie en het JOVD-HB.

- De onverenigbaarheid van functies, neergelegd in de resolutie Onafhankelijkheid, wordt heroverwogen. De commissie hiervoor brengt nog dit jaar verslag uit.

"Onafhankelijkheid basis onder de vereniging ...."

Baptiest Coopmans

Verdere invulling van de SWO is dat op de overeenkomstige niveaus (afdelingen, districten-KC's, HB's) tenminste enige coördinatie plaatsvindt bij het informeren van jongeren, het interesseren van jongeren voor het liberalisme en bij het verzorgen van publiciteit voor de deelnemers aan de SWO.

De SWO is zodoende een vorm waarbinnen twee onafhankelijke groepen overleg en samenwerking nastreven. De nadruk moet hierbij sterk op het **onafhankelijke** liggen.

Baptiest: "We moeten voorop stellen dat de JOVD een onafhankelijke club is. Daarvoor is bij de oprichting in 1949 bewust gekozen. Onafhankelijkheid is nu eenmaal de beste basis voor het vervullen van het hoofddoel van onze vereniging: het interesseren van jongeren voor (het liefst liberale) politiek, waarbij allerlei vaardigheden worden opgedaan die ook later nog kunnen worden gebruikt. In een club die "voor zichzelf bezig is" blijkt dit het meeste succes op te leveren."

Er zijn echter nogal wat mensen die de JOVD (ten onrechte) als VVD-onderdeel zien of zouden willen zien. Ze beschouwen die onafhankelijkheid meer als een wassen neus.

Baptiest:"Okee, ik erken ook dat veel JOVD'ers VVD-symphatiën hebben, en later ook daadwerkelijk in de VVD terecht komen. Er zijn echter ook andere denkrichtingen binnen de JOVD. Bovendien denk ik dat in die zienswijze voorbij wordt gegaan aan het succes dat de JOVD juist als onafhankelijke jongerenvereniging al gedurende bijna veertig jaar heeft gehad."

Hangen aan die onafhankelijkheid dus. De SWO is daarvoor een goed hulpmiddel: onder wederzijdse instemming specialiseert de JOVD zich op het jongerenwerk, hierin zoveel mogelijk coördinerend met de VVD.

Baptiest:"Alleen regelmatig overleg voeren is al zeer goed voor de onderlinge verstandhoudingen. Ik kan de afdelingen en districten dan ook alleen maar aanraden contact te leggen of te blijven onderhouden met de plaatselijke/regionale VVD. Het is belangrijk dat de JOVD in al haar geledingen beter doordrongen raakt van het bestaan van de SWO, en dit kan al worden bereikt door het tijdens vergaderingen alleen maar ter sprake te brengen. Goede contacten zijn bovendien nooit weg."

Drempelvrees om het overleg met de VVD te openen hoeft volgens hem geen rol te spelen. "Ik ben graag bereid om afdelingen daarbij te helpen. M'n telefoonnummer staat niet voor niets in de Driemaster."

CONCLUSIE

De SWO heeft voor de JOVD de nodige resultaten opgeleverd. In ieder geval is de JOVD nu de enige en onafhankelijke organisatie die zich inzet voor liberale jongeren. Zoals al eerder gezegd zijn veel witte vlekken in den lande verdwenen. Baptiest Coopmans benadrukt echter nogmaals dat "de onafhankelijkheid de basis is onder onze vereniging. Zonder die basis was de JOVD nu nooit de grootste politieke jongerenorganisatie geweest."

KORTHALS ALTES

ALBERT BERENS

Sedert jaar en dag heeft de VVD zich gemanifesteerd als de kampioen van de veiligheid. En dan met name de veiligheid op straat. De criminaliteit nam en neemt hand over hand toe, en de VVD zag en ziet dat, vooral in verkiezingstijd, als een hot-item. Niet geheel ten onrechte, want een toename van de criminaliteit valt niet te ontkennen. De cijfers spreken voor zich.

Ook wat dit onderwerp betreft heeft de VVD, toen zij nog in de oppositie was, zich opgesteld als het verongelijkte kind: zij wist dat ze gelijk had, maar niemand wilde haar dat gelijk ook nog geven. En elke keer als er dan weer uit de statistieken mocht blijken hoe groot dat gelijk wel niet was, speelde de VVD een rol van verontwaardigde. Het was de onwil van de andere partijen, de mode van de strafrechtelijke softheid, die leidde tot de onveiligheid op straat en het gevoel van bedreigdheid bij de burgers.

Inmiddels spon de VVD daar garen bij:het verkondigen van dit soort gemakkelijke waarheden en het daarbij geven van nog gemakkelijkere oplossingen leidde mede tot een verhoogde populariteit bij de kiezers. Net als de kretologie over zwart-werkende uitkeringsgerechtigden en de sociale zekerheidsfraudeurs sprak dit zeer tot de verbeelding van de hardwerkende brave burger. Uitspraken als: "De straffen zijn te laag" en "er moet meer politie komen" konden worden uit de mond van iedere VVD-politicus op de buis en "in het land" tijdens verkiezingstournees worden vernomen.

Sinds 1977 heeft de VVD van diverse opeenvolgende kabinetten deel uitgemaakt. Met een korte onderbreking van ongeveer anderhalf jaar terminste. En sinds 1982 heeft de VVD zelfs de kabinetspost Justitie mogen bemannen. U begrijpt het al: sindsdien zijn de uitgaven van het departement gestegen; zijn de criminaliteitscijfers aanzienlijk gedaald en is het aantal politiefunctionarissen omgekeerd evenredig toegenomen. En zo is alles dankzij de VVD weer goedgekomen. Helaas, het tegendeel is waar. Het aantal politiefunctionarissen is nauwelijks gestegen, de criminaliteitscijfers zijn onverdroten doorgestegen en de gevoelens van onveiligheid bij de burgers zijn toegenomen.

Wat is er sinds 1977, en met name de laatste bijna vijf jaar (onder VVD-minister Korthals Altes), wel gebeurd? Om die vraag goed te kunnen beantwoorden moeten we even kijken waar het allemaal ook al weer om ging.

De gevoelens van onzekerheid bij de burgers werden veroorzaakt door alle criminaliteit, maar met name ook door de zogeheten veel voorkomende criminaliteit. Valn belang bij de oplossing van deze problematiek is natuurlijk bovenal de aanwezigheid van politiemensen op straat als zichtbare preventie. Daartoe is een uitbreiding van het personeelsbestand onontbeerlijk. Wat is echter gebeurd? Ook in deze sfeer heeft de bezuinigingsdrift van de diverse kabinetten toegeslagen. Zowel het aantal agenten als de beloning van de politieambtenaren heeft daaronder geleden.

Voorts is de strafrechtelijke reactie op misdrijven en overtredingen slechts in één

categorie verzwaard. Alleen in de sfeer van de drugshandel worden aanmerkelijk strengere vrijheidsstraffen toegepast. Dat manifesteert zich in celstraffen van soms meer dan tien jaar, hetgeen een ruime verdubbeling betekent. Door verhoogde aandacht voor deze groep van criminelen is bovendien het aantal dat dergelijke straffen ondergaat sterk toegenomen.

Reken nu eens uit: tien criminelen met een celstraf van één jaar of veertig mensen die drie maanden straf kregen, konden hun straf met dezelfde hoeveelheid celruimte uitzitten. Zo is dus het zogeheten cellentekort ontstaan. Waardoor bijvoorbeeld verdachten in verkrachtingszaken op vrije voeten moeten worden gesteld. Of mensen die weigeren hun boetes te betalen pas na lange wachttijden hun vervangende celstraf kunnen gaan uitzitten. Niet bepaald bevordelijk voor het doen naleven van wetten en regels. En opnieuw poogt men pas nadat het kalf verdronken is de put te dempen.

Plannen voor nieuwbouw van gevangenissen zijn er nu eindelijk. Maar nu zijn het weer de bezuinigingen die een uitvoering pas na 1990 mogelijk maken. Dat, terwijl de VVD altijd heeft gesteld zich te zullen verweren tegen bezuinigingen op de veiligheid van de burgers. Terwijl minister Korthals Altes zijn politiek gewicht in de schaal meende te moeten leggen door in zijn politiek testament na afloop van zijn eerste kabinetsperiode te stellen dat één miljard extra voor politie en justitie zou moeten worden uitgetrokken in de nieuwe kabinetsperiode. Van dat miljard kreeg hij nog geen kwart, maar even vrolijk neemt hij het doormodderen voor zijn politieke verantwoording.

Met de Provinciale Statenverkiezingen in zicht corrigeert de VVD iets van haar beschadigde

VEILIGHEIDSKAMPIOEN?

Law and Order-gezicht door om f 60-80 miljoen per jaar extra te vragen voor politie en justitie. Maar of Korthals Altes de aangewezen persoon is om dat geld mede te gaan besteden vind ik de vraag. Het gebrek aan initiatief, fantasie en inzicht dat hij tot nu toe heeft getoond bij het uitoefenen van zijn taak brengt hem niet direct in aanmerking. Want ook het feit dat hij de facto gedurende het "aangeschoten wild vice-premierschap" van Van Aardenne de eerste onder de VVD-ministers was heeft hij niet kunnen omzetten in een verhoogde aandacht voor dit voor de VVD zo belangrijke beleidsterrein.

NIEUWE OLIECRISIS OP KOMST?

MARCEL PROKSCH

Wie een kuil graaft voor een ander valt er zelf in. Zou luidt het bekende spreekwoord en Irak lijkt op het punt te staan dit aan den lijve te ondervinden.

Toen de sjah van Iran eindelijk het veld had geruimd en het shi'itische regime van de ayatollah Khomeini de terreur in dit land had hervat, achtte het soennitische bewind Saddam Hussein van Irak in 1980 de tijd rijp om het door de revolutie verzwakte Iran grondig aan te pakken. Een inval volgde. Hussein had nu eenmaal weinig zin in een extremistische buur en bovendien kon hij een zekere machtsuitbreiding wel gebruiken als tegenpool van het steeds gevaarlijker wordende Syrië.

Helaas pakte het anders uit. Onder de bezielende leiding van de ayatollah verzandde de Iraakse invasie in een nu al zes jaar durende oorlog waarin het voordeel nu eens bij de ene, dan eens bij de andere partij ligt. Hoewel Irak beschikte over een betere luchtmacht (van Russische makelij) bleken de mankracht en de motivatie van het Iraanse leger de Irakezen vies tegen te vallen. Khomeini heeft gezworen de oorlog niet te beëindigen voordat de "gehate satan" Hussein is afgetreden en berecht.

Na zes jaar oorlog lijken de kansen van Iran om de oorlog te winnen inderdaad groter dan ooit werd verwacht. Ondanks grote verliezen en een enorme schade aan het belangrijkste olie-eiland van Iran, Kharg, dankzij Iraakse bombardementen, staat het Iraanse leger aan de poorten van Basra, de grootste en belangrijkste havenstad van Irak en de tweede stad van dat land. Als de Iraniërs er inderdaad in mochten slagen deze stad te veroveren dan ziet de toekomst van Irak er somber uit. De weg naar Bagdad ligt dan open, de motivatie van het Iraakse leger zal nog verder zakken en de belangrijkste aanvoerhaven van Irak zal zijn lamgelegd.

De supermachten zien dit alles met toenemende vrees aan. Zowel de Amerikanen als de Russen hebben niet bepaald trek in een toevoeging aan

het reeds bestaande assortiment extreme Islamitische landen dat op dit moment bestaat uit Lybië, Syrië en Iran. Niet alleen is de kans op oorlog tegen Israël dan weer groter dan ooit, ook de oliebelangen van het Westen staan op het spel. Het belangrijke Kuweit en ook Saoedi-Arabië liggen minder dan 100 km. van het slagveld, en deze landen kunnen dan de volgende op het lijstje van "ketterse en met het imperialisme heulende landen" van Khomeini zijn waarmee hij wil afrekenen ...

De Amerikanen zullen dit nooit laten gebeuren. Zij betrekken nog steeds het grootste deel van hun energiebehoefte uit het gebied rond de Perzische Golf. President Reagan heeft dan ook herhaaldelijk de Iraniërs gewaarschuwd deze belangen niet in gevaar te brengen, maar Khomeini is, zeker na zijn "overwinning" naar aanleiding van "Irangate" en ondanks het oprukken van Amerikaanse vlooteenheden in de Golf daar niet van onder de indruk. Maar ook de Russen zullen zich niet onbetuigd laten van inmenging en zullen de Amerikanen zeker geen eenzijdig optreden gunnen.

Zo kan dit lokale conflict uitgroeien tot een globale confrontatie waarvan de gevolgen niet te overzien zijn. In dit licht bezien is de recente Amerikaanse toenadering tot Iran wel te begrijpen, ondanks of misschien wel ten gevolge van de Iraanse betrokkenheid bij menige gijzeling in Libanon. De ironie wil dat Iran nu met Amerikaanse wapens vecht (deels uit het tijdperk van de sjah), die wel eens de doorslag zouden kunen geven in deze oorlog. Niet in het minst door hun superioriteit ten opzichte van de Russische wapens van Irak.

Toch is het aannemelijk dat president Reagan en Sovjetleider Gorbatsjov elkaar zullen vinden in een gezamelijke aanpak van een oplossing van de golfoorlog, nu deze een voor beiden negatieve wending dreigt te krijgen. Immers, ook de Russen zijn niet gebaat bij een extremistisch Irak volgens Khomeini-model, zeker niet met zoveel Islamieten in eigen land.

Overigens zou een gezamelijk optreden in het Midden-Oosten niet nieuw zijn, getuige de betrokkenheid van beide supermachten bij de Zesdaagse Oorlog en het aannemen van VN-resolutie 242 door de Veiligheidsraad, niet eens getroffen door het verlammende veto.

Ook het sterven van de ayatollah zou in positieve zin kunnen bijdragen aan een oplossing van het conflict, maar dat laat nogal op zich wachten.

Het gevaar ligt echter in een andere hoek. Stel dat een revolutie, zoals die in Iran plaatsvond, over zou slaan naar een land als Saoedi-Arabië? Nu al zijn er dezelfde krachten tegen het pro-westerse koningshuis Saoed bezig als indertijd tegen het regime van de sjah. De politiek en de economie van dit traditionele land worden bepaald door lieden die afkomstig zijn van de universiteiten van Berkely en Stanford, Harvard en Princeton, en die bovendien zwemmen in de petro-dollars. Een groot deel van het volk ziet zijn eeuwenoude tradities verraden door decadente westerse imperialisten die hun verlengde in de Arabische regering hebben. En omdat veel mensen weinig van de olierijkdom terugzien, zijn ze potentiële revolutionairen geworden.

Mocht een dergelijke revolutie inderdaad plaatsvinden dan kan dat desastreuze gevolgen hebben voor de rest van de wereld. Werd de boycot van de jaren '70 nog bedwongen door de geldwellust en het gezonde verstand van de Saoedi's, nu zouden de door ideologie en haat verblinde revolutionairen van de Khomeinistroming het machtigste wapen in handen hebben na de kernbom, namelijk het stopzetten of drastisch verminderen van de olieleveranties naar het Westen, gekoppeld aan een enorme prijsverhoging. Niet alleen de westerse economiën zouden dan totaal ontwricht worden, ook de schade in de toch al aarmodderende Derde Wereldlanden zou niet te overzien zijn.

Een wereldomvattend conflict zou dan niet meer te vermijden zijn en alleen een eendrachtig optreden van de supermachten zou soelaas kunnen bieden, met de eventuele steun van Israël. Het is overigens teven te hopen dat het gezonde verstand van Khomeini zal zegevieren, maar het optreden van Khomeini, en ook Khadaffi, de tweede gevaarlijke man in het Midden-Oosten, biedt niet veel reden tot hoop. Wat dat betreft hoeft men voor de slimme vos Assad niet zo bang te zijn. Hij kent zijn grenzen en beperktheden en blaft meer dan hij bijt.

Vooralsnog zal een Iraanse overwinning bij Basra olie zijn op de vlammen voor de Islamitische extremisten. Dit kan zijn weerslag hebben in het hele Midden-Oosten. Het is dus te hopen dat het tij snel zal keren in deze Golfoorlog waarbij op den duur niemand gebaat zal zijn. Aan Hussein zal het niet liggen.

VERZOEK VERZOEK VERZOEK VERZOEK

Aan alle afdelingsbesturen. Graag zou ik als Hoofdredacteur door middel van uw afdelingsbladen op de hoogte willen worden gehouden van hetgeen gaande is in de vereniging.

Ik zou u dan ook zeer erkentelijk zijn voor een regelmatige ontvangst van uw afdelingbladen (op huisadres)

Bij voorbaat mijn dank.

Twee spierinkjes uit de liberale kweekvijver gooiden zichzelf uit en vingen een kabeljauw. Dick Dees is voormalig Driemaster-redacteur en momenteel Staatssecretaris van Volksgezondheid en Sport in het kabinet Lubbers II.

JORT KELDER & JACCO DE BAAT

"JOVD kan geen vrijblijvende organisatie blijven"

Een aardige man. "Alles wat ik zeg is beleid", riep hij voorafgaande aan het interview. Op de vraag waarom hij als Hoeder des Volksgezondheids nog steeds menthol-sigaretten rookt: "Ik probeer me te matigen". Een gesprek met één onzer illustere voorgangers.

NIEUW LID

Dees is opgegroeid in Breda en woont er nog steeds. Aan het begin van de zestiger jaren vertrok hij naar Utrecht om zich te bekwamen in het apothekersvak. Hij bleef wel intensief contact met Breda houden. Hij kreeg een vriendin die lid was van de pas opgerichte afdeling Breda. Haar vader maakte deel uit van het Hoofdbestuur van de VVD. Spoedig ging hij met haar mee naar JOVD-bijeenkomsten, en het duurde niet lang of de afdeling kon ee nieuw lid inschrijven.

Het lustrumcongres 1964 in het Krasnapolski te Amsterdam was zijn eerste. Zijn vrijzinnig liberale principes begonnen te leven en de afdeling Breda werd in een hogere versnelling gegooid. Leiding geven aan een ingewikkeld gezelschap lukte hem aardig: in de jaren '65'67 was hij voorzitter van een platform voor politieke jongerenorganisaties in de regio. Hij stuurde een gecombineerde groep van KVP-, ARJOS-, PSP-, JS- en JOVD-jongeren. In 1968 besloot hij een overstap te maken naar de Driemasterredactie en in 1969 werd hij gevraagd om vice-voorzitter te worden in het Hoofdbestuur. Inmiddels was hij sinds 1967 JOVD-lid.

WAPPEREN

De JOVD was toe aan de viering van haar twintigjarig bestaan. Dit gebeurde op het congres te Emmen, 1969. Dees zou op dat congres worden de overstap maken naar de voorzittersstoel. Over die tijd zegt hij nu:

"De JOVD was toen een zeer geschakeerd gezelschap. Er zaten PvdA-symphatisanten tussen, een flinke groep D'66ers en in de afdeling Amsterdam liepen zelfs een paar communisten rond. Een meerderheid van de JOVD'ers was evenwel VVD-gezind."

"Ik maakte een turbulente tijd mee. Op het congres te Emmen heb ik iets gedaan wat ik tot nu toe slechts éénmaal in mijn leven heb uitgehaald. 's Middags waren er allerlei landelijk oud-voorzitters uitgenodigd. We wilden wel eens zien wat er in twintig jaar tijd van hen terecht was gekomen; ze mochten dat komen vertellen. Zoals er wel vaker tijdens congressen slimmerikken in de zaal zitten, stelde er toen iemand een strategische vraag. Hij vroeg, ogenschijnijk zonder diepere bedoeling, hoe zij tegenover de onafhankelijkheid van de JOVD stonden. Al die voorzitters - en er zijn toen qua presentatie echt wel wat nummertjes weggegeven - kwamen tot de conclusie dat de inmiddels diepgewortelde onafhankelijkheid an de JOVD behouden moest worden. Dat was 's middags."

"Die avond was er Algemene Vergadering en ik zou als voorzitter worden benoemd. Vóór mijn benoeming stond er een discussie over onafhankelijkheid op de agenda. En doordat die voorzitters 's middags een pleidooi hadden gehouden voor het handhaven van de diepgewortelde onafhankelijkheid van de JOVD, ontstond er in de zaal een anti-VVD-sfeertje. Er werd mij gevraagd hoe ik als potentieel voorzitter

"JE MOET ZELF ZORGEN DAT JE GEEN OUDE MAN WORDT"

stond ten opzichte van eventuele samenwerking met de VVD. Ik vond, en vind dat nog steeds, dat de JOVD geen vrijblijvende organisatie kan blijven. Aan de ene kant moet de JOVD natuurlijk onafhankelijk blijven, maar aan de andere kant verbindt het liberalisme de JOVD met de VVD, en daarom kan het geen vrijblijvende relatie zijn."

"De algemene vergadering wees echter een samenwerkingsovereenkomst met de VVD af. Onder druk van het wapperen met mijn voorzittersportefeuille heb ik de algemene vergadering er toen toe gedwongen een voor mij minimale formulering over te nemen. Gebeurde dat niet, dan wilde ik geen voorzitter worden. Die formulering luidt alsvolgt: "De JOVD is en blijft een onafhankelijke organisatie, maar richt zich in de hoofdzaak op de VVD. Daarbij is het zeer goed mogelijk dat er goede contacten met andere politieke organisaties worden onderhouden." Tot nog toe is dat de enige keer in mijn leven geweest dat ik met mijn portefeuille heb gewapperd, terwijl ik dat in andere posities waarin ik later in mijn carrière heb verkeerd ook wel had kunnen doen."

LEGE ACCU

In 1971 werd Dick lid van de Bredase gemeenteraad en zou dat blijven tot en met 1978. Hij werd lid van de Tweede Kamer in 1973. In zijn portefeuille zaten belangwekkende kwesties als abortus, RSV en euthanasie. Hij voerde hierover namens de VVD het woord tijdens de Kamerdebatten. Naast dit high-profile werk besteedde hij vooral aandacht aan onderwerpen die niet zo publiciteitsgevoelig zijn, maar desalniettemin van groot belang. Hij heeft bijvoorbeeld veel werk verzet als het gaat om patiëntenrechten. In de Wet op de Patiëntenrechten die hij als Staatssecretaris onlangs mocht ondertekenen, zit veel arbeid van het Kamerlid Dees. Hij vindt dit erg leuk en het geeft hem een zeer bevredigend gevoel.

"Als Kamerlid hechtte ik veel waarde aan de wetgevende arbeid. Ik was liever met structurele, met lange-termijnonderwerpen bezig. Het heeft me overigens nooit veel moeite gekost om weer op een verkiesbare plaats op de lijst te komen. De onderwerpen die ik behandelde en waarmee ik in de publiciteit kwam zijn me niet in de koude kleren gaan zitten. Abortus en euthanasie zijn emotionele kwesties, ook voor mijzelf. Op een gegeven moment constateerde ik dat ik aan verkassen toe was. De accu raakte een beetje leeg. Soms werden er door de nieuwelingen in de fractie discussies aangegaan die ik dan al voor de zevende keer meemaakte. Dat gaat irriteren. Je kunt het nieuwe bloed dan maar beter de ruimte geven. Je moet zelf geen oude man zitten te worden."

"Vandaardat ik niet zo'n moeite had met de overstap naar het kabinet. Bovendien deed ik in de Kamer ook al Volksgezondheid, dus zat ik er goed in. Op het terrein van Sportbeleid moest ik me wel inwerken. In de Bredase gemeenteraad heb ik wel iets aan Sport gedaan, maar het landelijke beleid was tamelijk nieuw voor me. Wat dat betreft ben ik in het diepe gegooid. Ik probeer er voor te zorgen dat ik goed op de hoogte ben van wat er hier op het departement allemaal gebeurt. Ik neem erg veel dossiers door. Mijn ambtenaren verwijten me dat wel eens. Zo van: goh meneer Dees, U leest wel erg veel. Ik doe dat graag, omdat ik vind dat je de principes moet kunnen koppelen aan je kennis van zaken. Dat kan alleen als de liberale principes echt voor je leven en als je de dossier-kennis hebt. Heb je die niet, dan heeft besturen volgens mij niet zoveel zin."

WAT IS DE ROL VAN WEST-EUROPA OP DE EUROPESE VEILIGHEIDSCONFERENTIE?

is de grote vraag op deze conferentie die wordt gehouden van vrijdag 1 mei om 17.00 uur tot en met zaterdag 2 mei 14.30 uur in het conferentiecentrum Woudschoten, adres: Woudenbergseweg 54 te Zeist (tel. 03404-1344).

De roep om een Europese identiteit op het gebied van internationale politiek, vrede en veiligheid wordt de laatste jaren steeds duidelijker gehoord. Wie naar die identiteit op zoek gaat dreigt echter het spoor snel bijster te raken. De gedachte dat in korte tijd en volgens een helder concept aan Europa gestalte kan worden gegeven is een illusie gebleken. Wel staat vast dat door concrete stappen en gebeurtenissen een beeld van Europa in de internationale betrekkingen ontstaat.

Deelname aan de conferentie staat open voor de leden van politieke jongerenorganisaties en andere belangstellenden. Kosten f 45,-, inclusief diner, overnachting, ontbijt etc. **Reiskosten boven f 20,-- kunnen worden vergoed op basis van openbaar vervoer (2e klas), na inzending vervoersbewijzen.**

Inschrijving geschiedt door inzending van de bon in deze "Driemaster", en betaling van f 45,-- op banknr. (AMRO) 46.57.15.222 of postbanknr. 32.08.937 onder vermelding van "Woudschoten 1/2 mei 1987". De inschrijving sluit op 3 april.

VOOR VERDERE INLICHTINGEN: Ad van Ommen (YES), tel. 070-654601 (overdag) of 01820-39556 ('s avonds)

prikbord

"DE SCHRIK VAN VRIEND EN VIJAND"

Ook voor INGEZONDEN grappen en grollen

Eric Balemans over de herinvoering van "PRIKBORD": als je mij er maar buiten laat!

Bestuurder tegen zijn leden: "Kijk, een budget is net een soort ui. Als je er één laag vanaf hebt begin je gewoon aan de volgende." (En op het laatst huilt iedereen.)

Het geruststellende

van middelmatig zijn is, dat je even ver van de top bent als van het beginpunt.

Leuk congresvoorstel: gebruik die donateurskaart van de Olympische Spelen voor het Zomercongres '92!

Conflicten: de waarheid ligt meestal in het midden. Vertrapt door beide partijen.

Autogebruik duurder: nu nóg meer excuus voor nóg minder service in het openbaar vervoer.

oproep

Aan de afdelingen die de JOVD rijk is. In het kader van de herstart van de rubriek "portret" wil ik u verzoeken om ook van uw afdeling een beschrijving in te sturen. Het stuk mag zo'n 800 woorden omvatten, evenals bijvoorbeeld een foto van het bestuur voor een markant object in het afdelingsgebied.

De bijdragen dienen te worden opgestuurd aan: Theda Boersema, Vrijburglaan 22, 2051 LC OVERVEEN.

DRIEMASTER

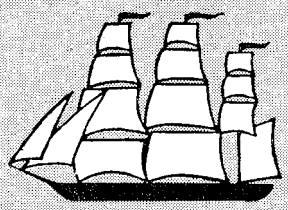

Interview:
Nelnikow (TASS)

Varia:
Chana, IFLRY-West

Interview:
Oude jongens
in de JOVD

JOVD-vu

Amsterdam

EERSTE PORTRET!

april 1987

jaargang 39

REDACTIE

Hoofdredacteur: Hans Deden

Jacco de Baat, Albert Berens, Theda Boersema, Jort Kelder, Edwin Pol, Walter Römelingh, Joan Ypma.

REDACTIEADRES: JAN CLOMPSTRAAT 71
1785 LT DEN HELDER
tel. 070-492911 (werktijden)
070-635853 (19.00-21.00 uur)
of 02230-35845 (weekends)

HOOFDBESTUUR

VOORZITTER: **Eric Balemans** (030-511663)
postbus 85013 3508 AA Utrecht

ALGEMEEN SECRETARIS: **Johan Buitenga** (071-134627)
Langebrug 8A 2311 TG Leiden

PENNINGMEESTER: **Jan van der Laag** (05208-66395)
De Nieuwe Sluis 10 8064 EB Zwartsluis

VICE-VOORZITTER POLITIEK: **Leo Pieter Stoel** (010-4651667)
Vijverhofstraat 119B 3032 BJ Rotterdam

VICE-VOORZITTER ORGANISATIE: **Baptiest Coopmans** (040-518366)
Noord-Brabantlaan 28 5651 LX Eindhoven

INTERNATIONAAL SECRETARIS: **Annelies Meybaum** (02975-62323)
Van Eerbeeklaan 8 1422 GG Uithoorn

SECRETARIS

VORMING EN SCHOLING: **Max Visser** (050-140986)
Nieuwe Ebbingestraat 28a 9712 NL Groningen

INTERNATIONALE ZAKEN: **Albert Kooiman** (02510-27826)
Kastanjelaan 18 1943 DP Beverwijk

SOCIAAL ECONOMISCH: **Annette Nijs** (015-145034)
Coenderstraat 23 2613 SM Delft

BESTUURLLIJK-JURIDISCH: **Bernard Tilman** (080-236288)
Schoolstraat 25 6512 JA Nijmegen

WELZIJN: **Ron Brand** (01736-2093)
Hortensialaan 42 2641 CS Pijnacker

ORGANISATIE: **Constantijn Dolmans** (071-141293)
Molensteeg 10 2311 RB Leiden

PUBLIC RELATIONS: **Rob de Vries** (070-646200/608007)
Van Speykstraat 138 2518 GG 's Gravenhage

ECOLOGIE: **Hayo Schultink** (053-356752)
Laaressesingel 22-2 7514 ES Enschede

PROMOTIE EN LEDENWERVING: **Bas Klein** (015-147324/03452-451)
Oud Raadtweg 37 2612 SL Delft

ALGEMEEN SECRETARIAAT: PRINS HENDRIKKADE 104
1011 AJ AMSTERDAM
tel. 020-242000

REDACTIONEEL

Ziehier het aprilnummer. Op het moment dat u dit ontvangt zullen de verkiezingen reeds achter de rug zijn. Hoewel de productietijd inmiddels is teruggebracht tot ongeveer tien dagen (vanaf inlevering bij drukker tot bezorging) kan het voorkomen dat ik aankondigingen ontvang voor activiteiten die gepland zijn op een datum die valt tussen de sluitingsdatum en de verschijningsdatum in. Vanaf dit nummer zullen dan ook de sluitingsdata voor de rest van 1987 worden vermeld, zodat hiermee zoveel mogelijk rekening kan worden gehouden.

Daarnaast wil ik indieners van aankondigingen verzoeken om deze in het vervolg niet per post, maar telefonisch aan mij te melden, zodat vertraging kan worden voorkomen. Op deze manier moet Driemaster beter in staat zijn om activiteiten in den lande aan de leden bekend te maken.

Bovendien wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om meer leden te verzoeken hun gedachten eens op papier te zetten en in te zenden. Je hoeft hiervoor niet eens te reageren op een geplaatst artikel ("ingezonden"), maar je kunt ook over een onderwerp dat je zelf de moeite waard vind je mening geven. Ik kan me niet voorstellen dat die onderwerpen er niet zouden zijn, dus ik verwacht wel wat uit de vereniging!

Ik wens de lezers veel plezier toe met deze Driemaster.

Hans Deden

Publicatie in Driemaster betekent niet dat de mening van de redactie is verwoord.

INHOUDSOPGAVE

Colofon 2

Van de voorzitter 3

Een TASS-correspondent in Nederland . 4

Brief Mw. Ginjaar-Maas aan JOVD 7

JOVD-VARIA: China .....
Districtscongres West ...
IFLRY-congres 8

Je hoeft ze niets meer te vertellen . 11

Portret: JOVD-VU 15

VAN DE VOORZITTER

Op het moment dat deze editie van Driemaster ter perse gaat zijn de uitslagen van de Provinciale Statenverkiezingen nog niet bekend, maar de verwachting is dat het aantal liberale vertegenwoordiwoordigers wel geslonken zal zijn.

Ik denk dat de huidige situatie voor de liberalen, maar ook voor de kiezer, er één van onduidelijkheid is. Vanuit de basisgedachten van diverse politieke partijen bezien hebben de liberalen en met name de VVD één groot dilemma dat in moeilijke tijden extra ongemakken veroorzaakt bij het uitdragen van het hoe en waarom van de liberale ideeën.

Waarom is de liberale samenleving nog niet tot stand gekomen? Eén en ander hangt voor een deel af van de kiezers en juist daar bestaat onduidelijkheid. Logisch zou ik haast zeggen. Het liberalisme als politieke stroming, of als levensbeschouwing zo sommigen het aanduiden, ontbeert namelijk iets dat christen-democraten en socialisten hun kiezers wel kunnen bieden: **zekerheid!**

Het socialisme biedt de geborgenheid van de solidariteit en het wakend en beschermend oog van de overheid. De christen-democratie biedt de zekerheid van de geloofsovertuiging en alles wat daaruit voortvloeit als hoeksteen van de samenleving.

Het liberalisme bevindt zich in een veel moeilijker positie. Uitgaande van het gegeven dat liberalen zowel agerend als reagerend hun gedachten uitdragen hebben zij slechts één doel: het inpassen van het principe van de individuele invulling in onze maatschappij. Vandaar dat het liberalisme als stroming slechts één zekerheid biedt: onzekerheid! Immers, alles hangt af van het initiatief van het individu en dat brengt risico's met zich mee.

Deze basisgedachte duidelijk maken aan de kiezers, naast een uitleg geven van de keuzes die gemaakt zijn in de practische politiek is een zware opgave voor met name de VVD. Ik hoop echter dat er voldoende liberale invloed zal worden verkregen om te werken aan de invulling van die liberale samenleving. Een proces waar overigens ook wij met onze JOVD een taak hebben.

Eric Balemans, Voorzitter

JOVD APELDOORN E.O.

THEMA-AVOND met als onderwerp:

EN WAT BLEEF ER OVER VAN DE SEXUELE REVOLUTIE?

of: Hoe de ziekte AIDS een einde maakt aan liberaal en tolerant Nederland.

Thema-avond rondom de ziekte AIDS, de problemen rond de patiënten en de mogelijke gevolgen van ziekte voor de sexuele moraal in Nederland.

PLAATS: Canadian Club te Apeldoorn;
TIJD: vrijdag 3 april, aanvang 20.00 uur.

GASTSPREKERS: Dhr. Van de Woestijne, RPF-gemeenteraadslid, een COC-spreker en een arts.

informatie: Emiel Booij, tel. 05768-690

JOVD-GELDERLAND

FORUM energiebeleid van de E.G.

plaats: MUSIS SACRUM (centrum van Arnhem)
datum: vrijdag 10 april

Forumleden: Dhr. Metten (PvdA-Europarlementariër);
Dhr. Braams (VVD-Tweede Kamerlid);
Dhr. Lansink (CDA-Tweede Kamerlid).

Voor geïnteresseerden zal vanaf half maart een reader beschikbaar zijn over dit onderwerp.

Meer informatie: Allerd Goldschmeding, 085-432161

JOVD ROOSENDAAL

OPENBARE AVOND met als onderwerp:

WINKELSLUITINGSTIJDEN

SPREEKSTER: Mw. L. Groenman, Tweede Kamerlid D'66

Bovendien zal een tweetal discussieronden worden gehouden waarin de aanwezigen in discussie kunnen treden.

PLAATS: Restaurant Catszand, 't Zand 10 te Roosendaal; (tel. 01650-36629)
TIJD: dinsdag 7 april, 20.00 uur - ca. 22.00 uur

Onder de genodigden bevinden zich de (plaatselijke) politieke partijen en winkeliersverenigingen, B&W etc.

informatie: Herman Mol, tel. 01650-57434 (na 20.00)

SLUITINGSDATA 1987

NUMMER:	SLUITING:	VERSCHIJNING:
MEI	12 april	1e week mei
JUNI	10 mei	1e week juni
AUGUSTUS	19 juni	4e week juli
SEPTEMBER	10 augustus	1e week sept.
OKTOBER	18 september	1e week okt.
NOVEMBER	11 oktober	1e week nov.
JANUARI '88	15 november	4e week dec.

(onder voorbehoud)

EEN TASS-CORRESPONDENT IN NEDERLAND

Niet alleen objectieve nieuwsgaring, ook felle kritieken en subjectieve beoordelingen meldt het Russische persbureau TASS dagelijks naar het moederland. Overal zitten ze: de TASS-correspondenten. Zij informeren de Sowjet-burgers over het reilen en zeilen in de wereld.

En worden de actuele feiten altijd "rood" ingekleurd? In Nederland is Sergei Melnikow de waarnemer. Voor TASS brengt hij verslag uit over de ups en downs in de Lage Landen. Wie met deze symphatiek overkomende persoonlijkheid spreekt kan amper geloven dat hij in dienst is van het instituut dat zo vaak bijtende commentaren over het "Westen" de aardbol over gooit. Dat hoeft ook niet, want het persbureau, zo werd mij duidelijk gemaakt, is "behoorlijk lief" voor Nederland. Er valt blijkbaar weinig negatiefs te melden over het koninkrijk. En is dat überhaupt nog wel een hoofddoel van TASS, dat speuren naar oneffenheden in de democratische wereld?

EDWIN POL

Volgens de Sowjet-correspondent kan Gorbatsjows "glasnost" (openheid) voor hem en zijn collega-correspondenten grote gevolgen hebben. Welke kunstjes heeft de Russische beer nu weer voor ons in petto en hoe moet ons applaus klinken?

In december 1985 arriveert Melnikov in ons land. De berichtgeving over onze complexe samenleving zal hem niet al te moeilijk vallen: hij is reeds vertrouwd geraakt met enkele aspecten van het leven hier. Daaraan heeft niet alleen zijn studie aan een Nederlandse universiteit bijgedragen, maar ook zijn werkzaamheden bij het Sowjet-ministerie voor buitenlandse handel, waar hij een kundig inzicht heeft verworven in de economische aspecten van het vrije markt-systeem. Zijn taak in Moskou was het adviseren van zijn meerderen over deze zaken.

Het lijkt mij dat studeren in het "vrije westen" behoorlijk in trek is bij Sowjet-jongeren, en dan zeker niet alleen vanwege het studeren.

Melnikow: "Ik deed zelf, begin jaren tachtig, mee met een studie-uitwisseling. Dat wordt gefinancierd door de twee staten. In Nederland worden hiervoor jaarlijks vijf Russische studenten toegelaten. Tja, of het populair is om in het buitenland te gaan studeren? Rusland heeft zelf ook een goed onderwijssysteem. Ik ben gaan studeren in dit land omdat ik in Moskou al sterk was betrokken bij de westerse handel."

De correspondent is best te spreken over de natie waarin hij momenteel verblijft.

"De Russische en Nederlandse geschiedenis zijn in een bepaald opzicht met elkaar verbonden. Te denken valt aan Peter de Grote die in Holland ging studeren en aan Anna Paulowna, die trouwde met iemand uit het Nederlandse vorstenhuis. Beide landen hebben een rijk en lang verleden. De relaties die dit land met het mijne had en heeft zijn voor een groot deel door de handel gegroeid. Het zijn de handelsrelaties die ons door de eeuwen heen hebben samengebracht. Gezien ook mijn achtergrond van activiteiten in Moskou is dit één van de belangrijkste items waarover ik schrijf en rapporteer naar de U.S.S.R."

De geschiedenis en handelsrelaties kunnen dan wel leuke overeenkomsten en contacten inhouden, maar we spreken ideologische gezien wel over twee totaal verschillende polen, namelijk kapitalisme en communisme. In Sowjet-ogen wordt deze formulering als een vergissing gezien.

"De Sowjet-Unie is een **socialistisch** land!", zo zegt Melnikow. Vanuit het Marxistisch-Leninisme gezien een terechte kanttekening. Maar wat zijn nu eigenlijk de verwachtingen met betrekking tot de communistische heilstaat? Daar wordt nu toch al weer zeventig jaar op gewacht. →

"De socialistische fase is noodzakelijk om de weg te wijzen naar de communistische eindfase. Als die periode aanbreekt moet de problematiek van de economische schaarste geen barrière meer kunnen vormen bij het handelen van de mens. Deze belangrijke voorwaarde kon in de afgelopen zeventig jaar niet worden verwezenlijkt omdat mijn land met wereldoorlogen, collectivisatieschema's en hongersnoden werd geconfronteerd. Dat heeft ons streven naar communisme enorm vertraagd. Chroetsjow zei dat zijn generatie de eindfase zou meemaken. Dat was in de jaren vijftig en zestig. Een miscalculatie, naar later is gebleken. Voor de generatie van nu is het tevergeefs hopen op het communisme, dat pas in een heel verre toekomst zal aanbreken. In dat aanbreken geloof ik overigens stellig."

„SOCIALISTISCHE FASE NOODZAKELIJK OM DE WEG TE WIJZEN NAAR DE COMMUNISTISCHE EINDFASE"

"Om de communistische samenleving te kunnen dragen zal een sterke basis moeten worden gevormd. Niet alleen economisch: nog belangrijker vind ik de educatie van de bevolking, en met name die van de jeugd. De bevolking zal de verantwoordelijkheid binnen die samenleving voor haar rekening moeten nemen, en dat is geen geringe opgave. Een ieder moet zich in die gemeenschap kunnen ontplooien."

Terugkomend op de ontwikkeling van het communisme: "Vandaag de dag heeft de Sowjet-staat de fase van het ontwikkeld socialisme bereikt, het communisme verwacht ik dan misschien een keer in de 21ste eeuw."

De internationale ontwikkelingen spelen een grote rol bij het toewerken naar de communistische fase.

"Wat het economische aspect betreft is het van belang dat de Sowjet-Unie haar gelden voor civiele projecten kan benutten (Voor het opheffen van de zojuist aangehaalde schaarste is dat vanzelfsprekend). Dat houdt in dat de kernwapenwedloop, die veel geld kost, moet worden geëlimineerd. Secretaris-generaal Gorbatsjow heeft bij de jongste onderhandelingen niet voor niets zijn "Program of elimination of all nuclear weapons" gelanceerd! Helaas heeft Amerika dit programma in Reykjavik verworpen. Men hechtte blijkbaar meer waarde aan S.D.I. dan aan een kernwapenvrije wereld. Ik zeg echter nogmaals dat het daadwerkelijk mogelijk was om die wapens uit te bannen."

WORDT TASS OBJECTIEF?

Terug naar wat Melnikow nu eigenlijk in Nederland doet. Als TASS-medewerker ontvangt hij de ANP-berichten, leest hij onze kranten en tijdschriften en kijkt hij naar onze radio en televisie. Voorts krijgt hij nog eens informaties van de overheid. Uit dit alles bouwt hij een beeld op van het reilen en zeilen van Nederland.

Hoe krijgt de Sowjet-burger dat beeld echter voorgeschoteld? De pers in de Sowjet-Unie heeft met negatieve nieus en felle commentaren, die niet echt bijdroegen tot een reëel beeld van het westen, bijgedragen tot beschermen van de bureaucratie en het gigantische militaire apparaat, die beiden nu eenmaal voor de handhaving van hun positie niet zonder een vijandbeeld kunnen. Een strakke partijdictatuur en een hoog defensiebudget zijn onder de dreiging van de wrede kapitalistische uitbuiters toch "noodzakelijk"?

Melnikows antwoord hierop is evenwel verrassend. "Die opmerking over een verkeerd beeld van het westen is terecht. Rusland was in de jaren '70 en '80 nog altijd een erg gesloten land, met een behoorlijk subjectieve pers. Negatieve reportages voerden de boventoon in de verslaggeving, en de werkloosheid was een geliefd thema."

"Vandaag de dag echter schrijven we over alles dat voor "nieuws" kan doorgaan. Als voorbeeld geef ik maar de film die de Russische televisie pas liet zien over de moderne agrarische bedrijfsvoering in uw land. Daar werden veel positieve dingen in vermeld. Rusland was altijd een land dat "njet" zei. Gorbatsjows "glasnost" heeft de zaken omgebogen. In de U.S.S.R. zijn nieuwe ontwikkelingen gaande. De openheid draagt bij tot een andere manier van het benaderen van problemen op veel terreinen." →

Речь Р. ЛЮББЕРСА

Мы высоко оценили приглашение совершить этот визит и придаем большое значение начавшимся здесь переговорам. Нам также весьма приятно возобновить знакомство с Москвой, сказал он. Мы находимся под впечатлением огромных усилий, предпринимаемых для осуществления обновления.

начавшейся встречи в Вене. Мы хотели бы рассчитывать на конструктивный подход всех стран-участниц.

В наших переговорах вопросы ограничения и сокращения вооружений по праву занимают центральное место. Что касается ядерных вооружений, я бы хотел подчеркнуть, что мы при-

RUUD LUBBERS OP Z'N RUSSISCH

In mijn voorstelling van de totalitaire Sowjetstaat klinken deze woorden behoorlijk gewaagd. Zou u ook zo hebben gesproken als er geen Gorbatsjow aan de macht zou zijn?

Na een korte stilte: "De Russen kunnen onder velerlei omstandigheden leven. Dat konden ze onder Lenin tot en met Tsjernenko. Met Gorbatsjow is men ingenomen, zijn politiek wordt door de burgers gewaardeerd."

„HET IS IN DE SOWJET-UNIE ALTIJD AL MOGELIJK GEWEEST KRITIEK TE HEBBEN"

"Het is in de Sowjet-Unie altijd (!) al mogelijk geweest om kritiek te uiten. Je kon weliswaar kritiek hebben, maar de mensen die aan de touwtjes trekken, dus degenen die werden bekritiseerd, konden dat moeilijk hebben. Het recht van kritiek hebben en die vervolgens mogen uiten, dat wordt momenteel uitgewerkt. Ik denk dat Gorbatsjow die slag gaat winnen."

Krantenlezen is onder "glasnost" voor de burger meteen een stuk interessanter geworden, aldus Melnikow. De eenheidsworst van de partij-orkestratie maakt nu ruim baan voor meer afwisseling in het nieuwsaanbod.

Melnikow is de enige correspondent in de Lage Landen. Alleen "Prawda" en het regeringsmagazine "Izwestija" hebben voor de gehele Benelux een eigen mannetje, gezeten in Brussel. Is het niet frustrerend om als Sowjet-burger in het westen te wonen en te werken, en dagelijks te worden geconfronteerd met onze mening over de socialistische republiek als zijnde een ordinaire dictatuur (wat het in uw ogen dus niet is)?

"De westerse pers is niet objectief. Daar kan ik een recent voorbeeld van geven. Het NRC-handelsblad maakte melding van de werk-

JODEN IN DE SOWJET-UNIE OVERTROKKEN PROBLEEM ...

zaamheden rond Tsjernobyl na de ramp: daarvoor zouden dwangarbeiders worden gebruikt. Dat is niet waar! En als ik verder het nieuws over de Sowjet-Unie bezie, dan is het altijd over dissidenten of over de Joden. Men zou ook eens kunnen schrijven over onze sportprestaties, onze ruimtevaartprojecten of onze cultuur. Dat zou eens een positief geluid betekenen."

Een ander overtrokken probleem vormen volgens Melnikow de zojuist aangehaalde Joden in de Sowjet-Unie. Hun roep om uitreisvisa zou lang niet zo massaal zijn als onze pers bericht. En waarom dat een probleem zou moeten zijn? Hij constateert dat iedereen die dat maar wil de Sowjet-Unie mag verlaten. "Alleen zij die over militaire informaties beschikken mogen het land om begrijpelijke redenen niet uit."

En het IJzeren Gordijn dan?

"Het IJzeren Gordijn wordt gezien van west naar oost. Wij in het oosten die naar het westen kijken zien helemaal geen IJzeren Gordijn. Daarin zit hem dus het grote verschil."

Een visie die een overpeinzing waard is.

Naar de Nederlandse Liberale jongeren toe, waaraan hij, naar aanleiding van ons gesprek in de Russische kranten, aandacht wil besteden is zijn slotopmerking: "Jonge mensen hebben hun eigen beeld van de wereld. Het is noodzaak dat zij elkaar ontmoeten, met elkaar spreken en hun standpunten uitwisselen. Hieruit kan een wederzijds begrip voor elkaar groeien. Dit kan tevens worden gezien in een internationaal verband: de onderlinge band van jongeren kan een signaal zijn naar hun regeringen." ●

JOVD-AMSTELLAND

"STRAWBERRY JETSET PARTY"

Op 16 mei 1987 organiseert de JOVD in Amstelveen een flitsend feest in discotheek UFOT aan de Van Heuven Goedhardlaan 22 te Amstelveen.

AANVANG: 21.00 uur, toegang f 15,= p.p.

De locatie is bereikbaar met buslijnen 64, 125, 173, 174 en 175. Verder zal een pendeldienst worden onderhouden van Amstelveen naar Amsterdam C.S.

informatie: bel 020-761359 of 437533

INGEZONDEN

HOOFDBESTUUR

MOTIE VERPLICHTING EXACTE VAKKEN VOOR MEISJES

De JOVD in vergadering bijeen op 15 en 16 november 1986 te Deventer.

CONSTATERENDE

- dat staatssecretaris mw. Ginjaar-Maas van onderwijs een plan heeft opgesteld met betrekking tot het verplicht stellen van een exact vak in het vakkenpakket van meisjes in het voortgezet onderwijs

OVERWEGENDE

- dat dit plan is ingediend ten einde vrouwen een grotere kans op de arbeidsmarkt én een betere aansluiting op de huidige maatschappelijke technische ontwikkelingen te geven

- dat de JOVD dit in principe een goed streven vindt

VOORTS OVERWEGENDE

- dat het uit liberaal oogpunt gezien niet wenselijk is dat er een verplichting gesteld wordt aan de invulling van het vakkenpakket

- dat op grond van het gelijkwaardigheidsbeginsel er geen onderscheid mag worden gemaakt tussen de keuzes van jongens en meisjes

SPREEKT ALS HAAR MENING UIT

- dat de JOVD de achterliggende gedachte van het plan van staatssecretaris Ginjaar-Maas onderschrijft, doch dat de wettelijke maatregel die dan genomen wordt niet in onze liberale visie past en daarom onaanvaardbaar wordt geacht.

EN GAAT OVER TOT DE ORDE VAN DE DAG

Door een misverstand van de hoofdredacteur kon deze pagina niet, zoals gepland, in het maartnummer worden opgenomen. Excuses hiervoor.

BRIEF STAATSSECRETARIS GINJAAR-MAAS AAN JOVD

"In uw HB-info 1986 no. 10 trof ik op pag. 18 de tekst aan van een motie over verplichte vakken voor meisjes, die mijn aandacht trok (zie motie rechts op deze pagina, red.).

De JOVD constateert in de motie namelijk dat ik van plan zou zijn een exact vak verplicht te stellen voor uitsluitend meisjes. Dit laatste is echter in het geheel niet het geval. Uiteraard niet, zou ik willen zeggen.

Voor alle leerlingen in het algemeen voortgezet onderwijs vind ik het van belang dat er enige structurering in de pakketkeuze wordt aangebracht, naast een uitbreiding van het vakkenpakket. Ik beoog hiermee te bereiken dat het voortgezet onderwijs een opleiding geeft die breed van opzet is, werkelijk algemeen vormend, een goede voorbereiding voor velerlei vervolgstudies, kwalitatief op een hoog peil en die meisjes niet bij voorbaat op een ander spoor zet dan jongens.

Ik acht de hierboven genoemde doelstellingen van wezenlijk belang. U kunt derhalve binnen afzienbare tijd voorstellen van mij verwachten met betrekking tot verbreding en structurering van de eindexamenpakketten. Een aspect daarvan is de verplichte keuze - voor alle leerlingen - uit één van de beide wiskundes A of B.

Meisjes kiezen op dit moment anders dan jongens, CBS-gegevens laten dat zien. Meisjes hebben daardoor op dit moment bij voorbaat minder kansen en mogelijkheden dan jongens. Aan die onwenselijke situatie hoop ik, althans gedeeltelijk een einde te maken. Maar niet door onderscheid te maken tussen de keuzes van jongens en meisjes, want dat past echt niet in mijn liberale visie."

REACTIE HB

"Wij zijn zeer verheugd, dat u zich op de hoogte houdt van de standpunten van de JOVD, zelfs als deze gepubliceerd worden in een intern gerichte publicatie van de JOVD.

Wij zullen er voor zorg dragen dat uw brief onder de aandacht gebracht wordt van de leden van de JOVD. De brief zal worden gepubliceerd in het aprilnummer van de Driemaster.

Ingaand op de inhoudelijke punten van uw brief, constateren wij tot onze vreugde dat er geen verschil van mening aanwezig is met betrekking tot de liberale visie ten aanzien van het maken van onderscheid tussen meisjes en jongens. De constatering in de motie is gebaseerd op publicaties in kranten naar aanleiding van uw optreden in het programma "Tros-Kamerbreed" van 1 november 1986.

Tenslotte kunnen wij u nog mededelen dat de JOVD doende is een standpunt te formuleren ten aanzien van de gewenste omvang van het verplichte vakkenpakket. Wij zullen u te zijner tijd op de hoogte stellen van het geformuleerde standpunt."

Namens het bestuur,

Leo Pieter Stoel, Vice-Voorzitter Politiek

CHINA: YIN EN YANG IN DE POLITIEK

Walter Römelingh

Eind vorig jaar werden we verrast door het bericht dat de RDM een kans maakt op de bouw van zes onderzeeërs voor Saoedi-Arabië. Zoals bij iedere interessante wapenleverantie was er ook deze keer het nodige politiek tumult.

Na veel wikken en wegen kreeg de RDM uiteindelijk toestemming. Het geheel deed denken aan de wapenleveranties van Wilton Feyenoord aan Taiwan, en liet Driemaster een blik op het verre Oosten werpen.

De Chinese regering dreigde bij het aannemen van de Taiwanese vervolgorder met zware vergelding. Van de moeizaam opgebouwde relatie die na eerdere wapenleveranties aan Taiwan al tot op het niveau van zaakgelastigden was teruggebracht zou niets meer overblijven.

Het is jammer dat de Chinezen in die tijd de deur erg wijd open hadden staan en de indruk wekten een voor onze handel veelbelovend beleid te gaan voeren. Velen werden op het idee gebracht dat China een uit de slaap ontwaakte reus was die aan een snelle ontwikkeling zou beginnen. Menig politicus zag de kans voor Nederland om in het nieuwe China een miljard stukjes zeep te verkopen verkeken. Helaas bleken dit illusies te zijn. China koopt zelden iets in het Westen en dan uitsluitend per stuk. Eén melkfabriek voor Peking die dan model moet staan voor de rest van het land.

MACHTSTRIJD

De laatste tijd halen geregeld berichten het nieuws dat er in Peking een machtstrijd gaande is tussen de conservatieve vleugel en de meer liberale. De conservatieve vleugel zou de meer liberale in toenemende mate over het hoofd groeien. De tegenvallende handel tussen China en het Westen zou hier een voortvloeisel van zijn. In ogenschouw moet echter worden genomen dat in vrijwel ieder land sprake is van een zekere machtstrijd en China zal hierop wel geen uitzondering vormen.

Het is waarschijnlijker dat de tegenvallende handel door de meer liberale vleugel zelf is ingegeven. In het begin van de jaren tachtig heeft de Chinese economie een stormachtige groei doorgemaakt. Er was zelfs sprake van oververhitting: door deregulering namen de importen sterk toe, terwijl de binnenlandse productie door de bureaucratie slechts mondjesmaat groeide. Een kelderende olieprijs tenslotte trok de handelsbalans volledig scheef en maakte een ander beleid noodzakelijk.

YIN EN YANG

Door de eeuwen heen hebben de Chinezen zich bovendien heer en meester getoond in het politieke spel. Niet zelden hebben zij in korte tijd een tegengesteld beleid aan de dag gelegd. Dit volgens het principe van Yin en Yang, de twee tegenover elkaar staande, maar

Yin en Yang:
symbool voor aanvulling
en tegenstelling .....

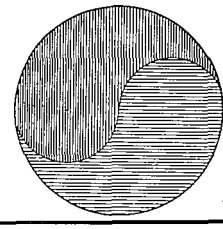

elkaar tevens aanvullende elementen. Dit gaat niet alleen op voor de buitenlandse politiek, waarbij veelal de verdeel-en-heers strategie wordt toegepast, maar ook voor de binnenlandse. Natuurlijk is er veel voor te zeggen dat de campagne tegen de "bougeoisie" wordt gevoerd om de macht van een nieuwe stroming in te perken. De stakingen en studentenprotesten, geïnspireerd door de successen van de Poolse vakbond Solidariteit en de studenten in Parijs, doen, gezien voor staken en protesteren in China wel een zekere machtsbasis nodig is, dit denken nog versterken. Maar als het lange termijnbeleid van de huidige, en dat zijn dus ook de meer liberale leiders, nader wordt beschouwd dan ontstaat er een ander beeld waarbij aan het streven naar meer vrijheid een draai wordt gegeven.

MILITAIRE STRATEGIE

De huidige militaire strategie van China is defensief, en gericht op op het voorkomen van schending van het grondgebied. De twee belangrijkste wapens die de krijgsmacht hiertoe tot haar beschikking heeft zijn de volksoorlog en de nucleaire afschrikking.

Bij een volksoorlog moet worden gedacht aan een tactische terugtrekking waarbij grondgebied wordt opgeofferd aan de vijand. De duur van de oorlog wordt zó verlengd dat de invaller uitgeput raakt. Tenslotte zal hij in een zee van mensen worden verdronken. Gebieden die China als bezet territorium beschouwt worden in dit stadium enkel door overleg bevrijd (Hong Kong en Macao).

De eerste stap naar de toekomstige militaire strategie van China is evenwel offensief. Gebieden die niet door overleg konden worden bevrijd krijgen nu met wapengeweld te maken (Paracel-eilanden en Taiwan). Bij grensconflicten met India en Vietnam heeft de geschiedenis geleerd dat China het gebruik van het geweer beslist niet verafschuwt. Het probleem is echter dat zowel het wapen van de volksoorlog als dat van de nucleaire

afschrikking zich niet voor een offensieve strategie lenen. Voor het heroveren van bezet territorium zal China een moderne conventionele strijdmacht uit de grond moeten stampen. De daarmee gepaard gaande kosten zijn voor een ontwikkelingsland echter onbetaalbaar.

Voor het bereiken van de eerste stap zal China een eigen wapenindustrie moeten opbouwen en een welvaart moeten creëren waarmee het mogelijk is om zowel de kosten van een moderne conventionele strijdmacht, alsook de offers geleverd moeten worden voor de worden volgende stap, het uitgroeien tot een wereldmacht, draagbaar te maken. De Chinezen streven voorlopig naar vrede om consumptie en investeringen in een ongestoorde rust te kunnen laten toenemen. Zij zijn hiervoor bereid om met het Westen samen te werken. Een zwakke vijand zonder onderzeeërs speelt hen hierbij in de kaart, evenals de vlootbezoeken uit Westerse landen, vol know-how.

De laatste, maar voorlopig nog niet te realiseren stap van de Chinese militaire strategie is het aanschuiven aan de onderhandelingstafel van de Sowjet Unie en de V.S., om zich in de wereld het hof te laten maken.

CONCLUSIE

China voert een open deur politiek, niet omdat het de Westerse maatschappij steeds meer weet te waarderen, maar enkel ter verkrijging van welvaart om een groot militair apparaat te kunnen financieren om in de toekomst te kunnen uitgroeien tot een wereldmacht. Met het tegenhouden van de wapenleveranties aan Taiwan kan China zich in de handen wrijven.

De campangne tegen de "bourgeoisie" die gereld het nieuws haalt moet worden gerekend tot de korte termijnpolitiek, om enkele leden van het grootste volk ter wereld niet te veel uit de pas te laten lopen. ●

DISTRICTSCONGRES WEST

Het begint zo langzamerhand traditie te worden: het jaarlijkse districtscongres van District West. Dit jaar vond het congres plaats op zaterdag 21 februari, te Rijswijk.

Joan Ypma

Praktisch alle afdelingen in Zuid-Holland en veel gasten, van andere districten en van buiten de JOVD, waren naar Rijswijk gekomen om het derde achtereenvolgende districtscongres bij te wonen. Verschil met de landelijke congressen moet er zijn: het duurde geen twee dagen, maar slechts één.

KLEINE CRIMINALITEIT

Het werd 's ochtends geopend door de burgemeester van Rijswijk, die sprak over de resolutie "kleine criminaliteit" die die dag zou worden behandeld. De situatie in Rijswijk bleek nauwelijks af te wijken van het landelijke beeld. En ook de burgemeester van deze gemeente bleek, hoe kan het ook anders, te kampen met een zwaar tekort aan politiemensen. De resolutie was opgesteld door een commissie die al in het voorjaar van 1986 was geformeerd. Zij hadden half oktober een concept gereed. De afdelingen konden hierop amendementen (wijzigingsvoorstellen op de tekst) insturen tot 15 januari, en om de leden te helpen en inzicht te verschaffen in deze ingewikkelde problematiek was half november een forum georganiseerd met een hoofdcommissaris van politie, een wetenschaper, een medewerker van de Teldersstichting van de VVD en een lid van de resolutiecommissie. Het gevolg: bijna 250 amendementen.

Voorzien van adviezen van de commissie en met huishoudelijke voorstellen en een aantal moties kreeg het geheel vorm in een veertig pagina's dik congresboek, dat begin februari aan alle afdelingen werd verzonden.

Na de toespraak van de burgemeester werd de resolutie, met alle amendementen behandeld. Zaken als strafvervolging, winkeldiefstal, normbesef/vervaging, drugsbeleid en onderwijs kwamen daarbij aan de orde. Met enkele korte pauzes werd 6 uur over deze materie vergaderd, waarna de resolutie was vastgesteld. Hierna kon de leegvergaderde JOVD-er tegen betaling van f 15,= van een koud buffet gaan genieten.

OVERORGANISATIE JOVD ...

Om 20.00 uur volgde een rede van districtsvoorzitter Mark Rutte. Hij benadrukte het belang van een **onafhankelijke** JOVD als platform voor discussie over het liberalisme. Nauw daarmee hangt een goede politieke output samen. Hij sprak zijn bezorgdheid uit over de overorganisatie van de JOVD aan de ene kant, en een gebrek aan lange termijnbeleid aan de andere kant. Het is logisch dat jongeren het wiel steeds opnieuw willen uitvinden, maar dat mag niet gaan ten koste van de slagvaardigheid van de JOVD.

Die avond werd een aantal huishoudelijke pun- →

ten behandeld, zoals de jaarverslagen en de bestuurswisseling. Caroline Loenen werd de nieuwe penningmeester en Greet v/d Hout de nieuwe secretaris Vorming en Scholing. Aan de hand van moties werd gediscussiëerd over o.a. Zuid-Afrika en de ziekenzorg.

Voor wat betreft het formele gedeelte werd het congres rond 22.00 uur afgesloten. Velen bleven nog even van een drankje genieten. District West kan terugkijken op een zeer geslaagde dag vol politiek vuurwerk. Het districtscongres moet worden gezien als een initiatief dat bij andere districten beslist navolging verdient. ●

YOUTH & STUDENT CONFERENCE ON ECONOMIC COOPERATION IN EUROPE

Vanaf 16 tot en met 19 januari dit jaar ontmoetten ongeveer 90 vertegenwoordigers van internationale jongerenorganisaties uit Oost- en Westeuropa elkaarbij Amsterdam om te spreken over economische samenwerking in Europa. Gastheer van deze conferentie was de internationale federatie van liberale jongerenorganisaties (IFLRY). In de praktijk nam de JOVD het grootste deel van de organisatie op zich.

Jules Maaten

De conferentie vond plaats in het kader van de het al sinds 1980 bestaande samenwerkingsverband van (Oost- en West-) Europese jongerenorganisaties, waarvan onder meer vanuit West-Europa de internationale federaties van jonge socialisten, christen-democraten, conservatieven en liberalen deelnemen. De conferentie werd geopend door Tweede Kamerlid en oud-internationaal secretaris van de JOVD Robin Linschoten (in 1980 aanwezig bij de oprichting van dit samenwerkingsverband in Budapest). Deze samenwerking is uniek vanwege haar politieke breedte, waarin de jongerenorganisaties ver voorlopen op de Europese regeringen.

Nooit eerder hadden de organisaties gezamelijk over Oost-Westhandels gesproken, en het zal nauwelijks verbazing wekken dat juist de liberalen met dit project waren begonnen. Het was verder voor het eerst in vijf jaar dat een dergelijke conferentie plaatsvond in Nederland.

WERKGROEPEN

In werkgroepen (waarvan er één werd voorgezeten door JOVD-hoofdbestuurslid Annette Nijs) bespraken de vertegenwoordigers de meest uiteenlopende onderwerpen met betrekking tot de handel in Europa, variërend van tariefmuren en de mogelijkheden voor het opzetten van joint-ventures tot de bestrijding van jeugdwerkloosheid en ideologische verschillen in de kijk op de economie. In tegenstelling tot de vroegere bijeenkomsten werd deze conferentie gekenmerkt door een grote openheid, ook van de kant van de Oost-Europese deelnemers. Anderszijds was het natuurlijk ook al van tevoren duidelijk dat er over tal van onderwerpen geen overeenstemming zou bestaan. Er was dan ook afgesproken het op deze conferentie te laten bij een gedachtenwisseling, en niet te streven naar een gezamelijk slotdocument.

MEER OVEREENSTEMMING DAN VERWACHT

Toch was er bepaald meer overeenstemming dan tevoren was verwacht. Vooral waar het ging om het slechten van handelsbarrières en om het opzetten van zelfstandige bedrijfjes door jongeren was er grote overeenstemming. Toen de liberalen iets van die overeenstemming wilden laten blijken in de gezamelijke "technical press statement" werd die passage getroffen door een veto van de conservatieve jongeren.

Na afloop van de conferentie werd er in een kleinere vergadering nog gesproken over mogelijke gezamelijke activiteiten in 1987. Daarbij is onder andere sprake van een bijeenkomst ove de Slotakte van Helsinki (waarbij ook onderwerpen als ontwapening en mensenrechten aan de orde zullen komen) en van een discussie over verschillen in ideologische benadering van ontspanning.

De conferentie kan een succes genoemd worden, vooral ook door de actieve inzet van de JOVD-ers in het IFLRY-kamp onder leiding van internationaal secretaris Annelies Meybaum en (nu secr. P&L, red.) Bas Klein. ●

JOVD-EINDHOVEN

INTEGRATIEFEEST

Op 24 april 1987 viert de JOVD in Eindhoven de voltooiing van de integratie van het VVD-jongerencontact in de JOVD-afdeling aldaar. Dit belooft een grandioze feestavond te worden!

Sprekers zijn: VVD-voorzitter L. Ginjaar;
JOVD-voorzitter E. Balemans

PLAATS: Motel Eindhoven, Aalsterweg 322
AANVANG: 20.30 uur

informatie: Ferry van Dijk, tel. 040-516029

De inkrimping van het HB
is begonnen op pagina 2.

JE HOEFT ZE NIETS MEER TE VERTELLEN .....

Wel eens lastig gevallen met nostalgische praat over vroeger? Wij wel. Om af te rekenen met het onvoltooid verleden nodigden twee redacteuren vier emeritus hoofdbestuursleden uit voor een gesprek.
Plaats van handeling: een Amsterdamse lokaliteit waar politieke twisten niet zelden bij handgemeen opgelost worden.
Dat schept verwachtingen.
Tijd: globaal de jaren '80 tot '83; de "roaring eighties" van de JOVD. Een periode waarin het kruisverhoor en de motie van wantrouwen even gewone ingrediënten waren van een geslaagd - dus turbulent - congres als de plooirok en de blazer heden ten dage.
We stellen het kwartet aan u voor.

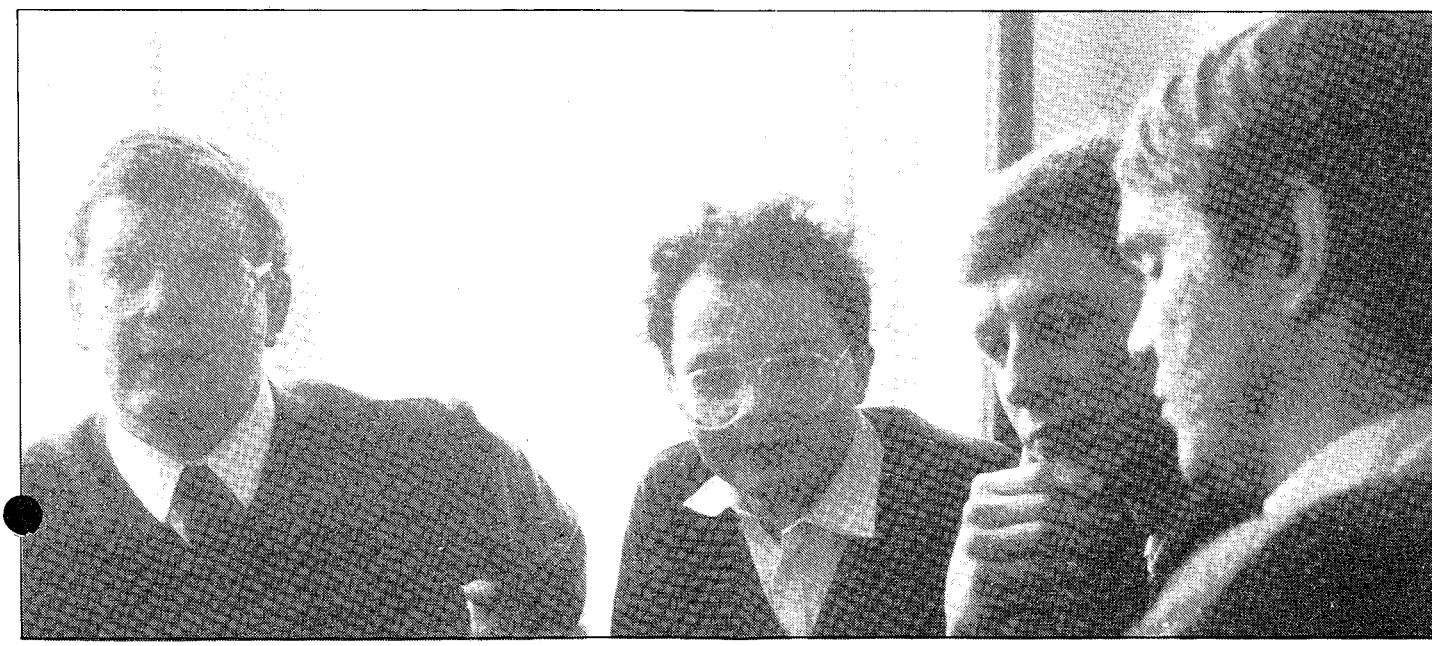

v1nr. Van Zanen, Swart, Van Gilse en Maaten

De eerste; immer analyserend, idealist met ideeën, tòch politicus. Toen vice-voorzitter politiek, nu fractievoorzitter van de VVD in Enschede. Naam: Marco Swart(28).
De tweede; bedachtzaam, korte zinnen, gevoel voor humor, vaak scherp, bekende naam. Was Algemeen Secretaris, nu architect. Bèta zonder oogkleppen: ir. Van Gilse, Joost(27).
Nummer drie; "ein Stiller", nog bedachtzamer, diplomaticus. Was Internationaal secretaris, is IFLRY-president en gemeenteraadslid voor de VVD in Amstelveen. Dus: Jules Maaten(25).
De laatste; geboren bestuurder, trefzeker formulerend, grossier in stellingen, AVRO-lid: mr. J.H.C. van Zanen(25). Was vice-voorzitter organisatie, nu beroepsjurist en promovendus. Tijd voor een klassiek koningsdrama.

Jort Kelder & Jacco de Baat

We beginnen het gesprek met de vraag van de verbaasde toeschouwer: wat voert u herwaarts? Waarom treffen we dit viertal zoveel jaren na hun hoofdbestuurslidmaatschap toch altijd op JOVD-congressen?

Onze gesprekspartners verzinken al ras in de mijmering van hun JOVD-tijd. De tijd van de tegenstellingen, links en rechts, interessante moties (veelal van wantrouwen) en ruzies in het hoofdbestuur. The good old days, toch?
Maaten, constaterend: "Het is inderdaad heel opvallend dat je nog zoveel hoofdbestuursleden uit onze generatie ziet. Het was een afschuwelijk harde tijd. De tegenstellingen lagen zo scherp. En toch, je had meer teamgeest."
Van Gilse, terugkijkend: "Dat was zo intens. Het had weinig gescheeld of de JOVD had het niet overleefd."
Swart, analyserend: "Een ding weet je heel zeker: de mensen uit onze generatie hebben zoveel meegemaakt, dat blijft je altijd bij, dat laat je niet meer los. Vergelijk ons met mensen die in de Tweede Wereldoorlog in een kamp hebben gezeten. Je maakt elkaar onder dusdanige omstandigheden mee, dat schept een band. Waarmee ik niet zeg dat WO II een fijne tijd was."
Van Zanen, ponerend: "Het aardige vind ik dat het geen kampsyndroom is. Dat je in deze club van "snotneus-ahoy" toch zulke levendige dingen krijgt, dat je leert wat mensen waard zijn. Ik zou het niet zo negatief willen ervaren als kampervaringen, nee, veel positiever, zo van: dat was een leuk schoolreisje."

Over naar een ander onderwerp: publiciteit. Het kan natuurlijk zijn dat wij de verkeerde kranten lezen, maar we lezen vrij weinig over de JOVD. Jan van Zanen, niet ongevoelig voor dit onderwerp, opent: "De publiciteit die de JOVD de afgelopen jaren krijgt is veel ruimer dan in onze tijd. Een van de goeie dingen van het grote hoofdbestuur; één man houdt zich uitsluitend met perscontacten bezig. Het is professioneler, er is meer aandacht voor. Vroeger kregen we alleen zo'n pietsie in de Telegraaf (gebaart, duim en wijsvinger dicht tegen elkaar) als voorzitter Frank de Grave iets over het koningshuis zei, en dan nog alleen op de dag dat Juliana haar aftreden bekend maakte."
De ex-vice voorzitter politiek van de onafhankelijke JOVD, Swart: "Als je praat over scoren op politieke onderwerpen dan scoren we nu beter dan vroeger. Er komen nu standpunten los van de VVD naar buiten. Dat gebeurde in onze tijd nul komma nul, dat gebeurde nooit."
Het is al even aan bod gekomen. We nemen vast een voorschotje op een agendapunt van een HB-vergadering die vlak na het maartcongres gehouden zal worden. Onderwerp: omvang van het hoofdbestuur. Vraag: komt die grotere publiciteit nu wel doordat het hoofdbestuur in jullie tijd van zes naar vijftien zielen is uitgebreid?
Van Zanen, toen pleitbezorger van een groot hoofdbestuur: "Marco en ik zijn altijd grote voorstanders geweest van een groter hoofdbestuur. Toen deden we alles met z'n zessen. Het scheelde in het telefooncircuit, maar vanuit die situatie was het te klein. Als ik hoor hoe het nu op zo'n HB-vergadering toegaat, dan zeg ik: als we uitkomen op een man of elf..."
Van Gilse: "De structuur van een club van vijftien die massaal alles probeert te doen werkt niet. Bij het HB-diner moesten nieuwe HB-leden nog kennismaken; die hadden elkaar nog nooit gezien. Mensen gaan ook veel sneller weg dan vroeger. Iedereen zit iedereen in te werken. Wij zaten in een situatie van twee machtsblokken waarbij een uitbreiding goed was. Vergelijk het met een jasje dat steeds passend gemaakt moet worden. Toen moest het ruimer, nu moet het krapper. Structuur is geen doel, het is een middel om je ideeën te verwezenlijken."
Swart: "Ik weet niet of het een schaalprobleem is. Een beperkte groep in het HB moet gewoon een mandaat gegeven worden. Met z'n vijftienen in een HB-vergadering alles proberen te regelen; je weet: dat werkt gegarandeerd niet."

Het advies van dit "Hoge College van de JOVD" is duidelijk. Men lijkt zich het credo van de o zo populaire vice-premier De Korte eigen te maken: *minder en beter*. Hoe zit het eigenlijk met de kwaliteit van de JOVD toen en nu? Swart antwoordt, terugkijkend op de periode waarin het kruisverhoor op congressen een geliefde discussietechniek was: "Die extreme tests worden bij de JOVD niet meer afgenomen. De happy few van toen, zo'n 20 à 30 man, had een veel spectaculairder en leukere periode in de JOVD. Er werd heel wat afgevochten, je mocht op het scherp van de snede discussiëren. Dat leidde er wel toe dat er zo'n 120 mensen omheen zaten die bij wijze van spreken alleen maar hun stemkaarten omhoog mochten houden."

Van Gilse: "HB-lidmaatschap niet waarborg voor kwaliteit."

Maaten lanceert een paradox: "Het nadeel van het oplossen van de problemen van destijds is dat de problemen daardoor zijn opgelost. Er trad een periode van twee jaar rust in; zeg maar de rust van het kerkhof."
Van Gilse, vervolgt: "Of het niveau hoger is weet ik niet, maar er doen nu veel meer mensen aan de discussie mee, daar gaat het om."
Van Zanen: "Het feit dat er een hele zondagochtend over een belastingresolutie wordt gepraat...."
Van Gilse, net even slimmer: "Het feit dat er op zondagochtend mensen in de zaal zijn..." →

Kritisch vervolg: "Ik wil wel de kanttekening maken dat doordat iedereen tegenwoordig meepraat de houding van de vereniging tegenover haar leiders minder kritisch is."
Van Zanen, zich speciaal richtend tot één van zijn interviewers: "Van een strijdpunt om een benoeming gaat ook een heel vormend element uit. Ik durf de stelling aan dat het aantal bijzondere congressen dat in onze tijd gehouden moest worden een goeie graadmeter was voor het aantal pijnlijkheden dat op die congressen plaatsvond. In onze tijd werd veel langer doorgeëmmerd over kandidaturen."
Van Gilse - nooit te beroerd een vergadering leuk te houden - verzucht nostaligisch: "Ja, dan kwam er weer een BAV, leuk. We hebben eens een hele dag in Amersfoort vergaderd terwijl we niet verder kwamen dan de ingekomen stukken."
Swart, back to basics: "Het is een feit dat op lokaal niveau mensen actiever zijn. Ik ging in m'n eentje als delegatie naar een congres, toms ging er eens iemand mee."
Van Zanen: "Had ik dat toen maar geweten."
Van Gilse, teder: "ach ja, dat zo'n leuk klein afdelingetje als 't Gooi met amendementjes en motietjes komt."
Het gesprek neemt nu echt al te grappige vormen aan. Afgelopen met die polissonerie. Daarom: serieus. Welke wezenlijke politieke rol is voor de JOVD weggelegd?
Swart komt al analyserend tot een profetie: "De momenten dat de JOVD op korte termijn invloed kan uitoefenen zijn ontzettend schaars. De invloedsfactor ligt op langere termijn. Het feit dat je, over jaren genomen, duizenden mensen een bepaalde politieke bagage meegeeft. Ik geef je op een briefje dat wat nu in de JOVD gebeurt voor het liberalisme in Nederland over 10 à 15 jaar van ontzettend groot belang is. Over vijftien jaar heeft het liberalisme als geen andere stroming een samenhangend kader. Daar kun je maatschappelijk veel mee doen; dat is het strategische belang van de JOVD."

Van Zanen: "Happy few in JOVD is kleiner geworden."

De toekomst houden we even voor ons. Terug naar de harde JOVD-werkelijkheid van elke dag. Wat te zeggen van de districten?
Voormalige VVO Jan van Zanen, instigator van district Noord-Holland, haast wetenschappelijk, alweer een stelling: "Marco zegt dat er meer mensen aan de discussie deelnemen. Ik durf de stelling aan dat door het werkgroepensysteem nog minder mensen de brede lijnen en opvattingen van de vereniging maken. De happy few in de JOVD is kleiner geworden."
Van Gilse, zelf lid van district 't Gooi: "Het districtensysteem heeft als voordeel dat kwaliteit uiteindelijk wel boven komt drijven maar als nadeel het tegenovergestelde van wat het werkgroepensysteem beoogt; toch weer een klein groepje. Er vormt zich een schaduwhoofdbestuur. Nu op het moment het hoofdbestuur niet erg sterk is, eigenlijk een zootje ongeregeld is.."
Swart: "Dit hoofdbestuur is meer een afspiegeling van de vereniging en krijgt daardoor meer macht ten opzichte van de vereniging. In onze tijd kon je mensen alleen al mobiliseren op een vermeende links-rechts tegenstelling. Binnen een halve dag had je de halve vereniging op de meest onbenullige onderwerpen gemobiliseerd. Dat werkte perfect; alleen al op die tegenstelling. Nu moet je dat allemaal maar beargumenteren."
Van Gilse, ironie in de stem: "lastig hè?"
Hoewel niet aannemelijk lijkt dat een onzer gesprekspartners de rol van "head-hunter" wil spelen voeren we toch een mini-talentenjacht op. Wie viel op, de afgelopen tijd? Jan van Zanen tracht door toepassing van een discussietruc - hij kiest de naam van zijn keuze uit de kring van zes - de netelige vraag door te schuiven. Daarin slaagt hij. Marco Swart vervolgt: "Ik dacht eigenlijk aan Anette Nijs."
Maaten: "Anette ja, maar wat dacht je van Julius Remarque? En Bernard Wastiaux?"
Die laatste zit niet in het HB, bedenken wij.
Maaten, koele constateerder: "In de JOVD geldt net als in de VVD: bekend maakt onbemind."
Van Gilse: "Een HB-lidmaatschap is niet q.q. een waarborg voor kwaliteit."
Swart: "Het is een misvatting om te denken dat allemaal goede mensen bij elkaar een goed team vormen. In een HB moeten een paar kwalitatief goede mensen zitten, maar ook gewoon waterdragers."
Van Gilse: "Julius Remarque heeft duidelijk een hoop waterdragers om zich heen verzameld."
Maaten: "Je moet de volle breedheid van de vereniging in het hoofdbestuur zien. Nu krijg je een compromis van een compromis van een compromis; daar komt uiteindelijk niet zoveel uit. Als er iemand in het HB gehaald moet worden wordt er veel te gauw gezegd: het moet iemand zijn waarmee je makkelijk om kunt gaan, die niet voor problemen zal zorgen. Heeft 'ie politieke ideeën? Mooi meegenomen. Dat vind ik een gebrek aan durf. Mensen met hele goeie ideeën zijn denk ik per definitie mensen waarmee je moeilijk kunt omgaan."
De technisch voorzitter van menig congres, Marco Swart: "Het zwakke van de huidige con-

Swart:

"Ik geef je op een briefje dat wat nu in de JOVD gebeurt over 10 à 15 jaar voor het liberalisme in Nederland van ontzettend groot belang is."

gresopzet is het idee van de "spreker voor en tegen". Dat is dan een sublimatie van de tegenstellingen die er op zo'n punt bestaan. Maar, op dit moment zijn dat vaak slappe verhaaltjes. De structuur is wat dat betreft verder dan de cultuur." Ademloos vervolg: "Als je dat in het buitenland ziet, dan krijg je verhalen, die flamboyantie; Britten hè....."
Van Gilse: "Ja maar Marco, mensen met flamboyantie willen zich niet dagen van tevoren voor een werkgroep inschrijven voor een puntje zus of een amendementje zo. Die willen ineens naar de microfoon kunnen. De dsicussie is daar nu veel te veel voor doodgeregeld."

Alweer structuur.Dan nu weer: de mens. Zo gewoon is het als een Laagland-peuter laat weten autocoureur of astronaut, fotomodel of stewardess te willen worden, zo ongewoon is het voor een volschapen Nederlander het ambt politicus te ambiëren. Dat is zo'n vak dat je niet ambieert; daartoe "word je geroepen". Daarover praat je dus ook niet.Behalve wij dan. We besluiten een taboetje te doorbreken: wanneer gaan jullie de politiek in? Het Amstelveens gemeenteraadslid, Jules Maaten, een beetje met een "dom-vraagje-blik" in de ogen: "Ik vind het belangrijk dat er in de politiek een hoop verschillende standpunten naar buiten kunnen komen; daar hoef ik niet zo'n groot stempel op te drukken. Het werken op lokaal niveau vind ik heel interessant. Maar Kamerlid, nee, dat lijkt me een afschuwelijke baan. Als klein kind speelde ik met autootjes op het Binnenhof; een stuk interessanter dan een Kamerlidmaatschap."
Marco Swart, bij de Kamerverkiezingen van mei '86 net onverkiesbaar op de lijst van de VVD: "Kijk als ik wat doe weet ik waaraan ik begin en waarom. Ik hou er van zo af en toe met uitgesproken standpunten op de voorgrond te treden. In de VVD kan dat. Alleen wordt het je kwalijk genomen. Het ligt niet in mijn persoonlijkheidsstructuur altijd maar de kolen en de geit te sparen om zo langs de kortste weg omhoog te komen. Dan word ik heel ongelukkig en is het de hondebaan die Jules beschrijft. Ik heb geen zin m'n ideeën los te laten om verder te komen omdat ik er niets aan heb verder te komen als ik m'n ideeën achter moet laten."
Op de voorgrond treden zegt Swart. Misschien iets voor Van Zanen, zo'n politieke carrière? De staatsrechtelijk jurist: "Ik kan niet altijd zo gepolijst zijn, neem graag wat afstand, wil onafhankelijk zijn, heb uitgesproken meningen. Ik moet kunnen zeggen: hier ben ik het niet mee eens, nu houdt het op. Ik zit er echt niet op te wachten tot de conjunctuur in de VVD aantrekt. In '82 was het allemaal wat makkelijker om omhoog te komen, misschien is het dat in '90 weer. Maar ach, in 1990 zijn wij al rond de dertig en zitten de kleinkinderen van Eric Balemans in het hoofdbestuur; die gaan dan voor. Maar, ik zal aan politiek blijven doen."
Heeft architect Van Gilse de lijnen en contouren van zijn politieke carrière al op papier?
Van Gilse: "Ik ben niet iemand die voorop loopt, ik heb geen planning. Politiek deed ik er altijd bij als hobby, het was nooit de hoofdmoot. Misschien doe ik plaatselijk nog eens iets. Maar absoluut geen grote ambities in de politiek. Het is heel gevaarlijk voor je brood afhankelijk te zijn van de politiek. Dat moet je ook gewoon, in een vak kunnen verdienen."

Maaten: "Na het oplossen van de problemen trad de rust in; zeg maar de rust van het kerkhof"

Maaten lijkt zijn ongecompliceerde antwoord in tweede termijn toch iets te willen bijschaven: "Ik heb heel duidelijk de ambitie maatschappelijk - dus politiek - actief te zijn. Je kunt dat op de manier van Marco doen. Dat is dapper: door met nieuwe ideeën te komen later zien hoezeer je niet tot de meningskring behoort. Heel dapper, daar maak je het jezelf niet makkelijk mee. Tóch, de manier waarop Jan actief is spreekt mij meer aan. Niet te afhankelijk zijn van de mensen om je heen. In een fractie ben je verplicht je iets gelegen te laten liggen aan de standpunten van de mensen om je heen. Hoe ik met mijn standpunten terecht moet in de politiek zie ik nu niet zo snel."
Swart, beetje fel, gesticulerend: "In de politiek ben je altijd afhankelijk van de standpunten van anderen; dáárom is het politiek. Op het moment dat je het alleen voor het zeggen hebt is het geen politiek meer."

De monden zijn droog, het wordt drukker, rond de tap. Amsterdam zondagmiddag. We sluiten het gesprek. Van Zanen, in een vertwijfelde poging de laatste stelling binnen te halen: "Zeg eh, hoe zit het eigenlijk met die leuke pagina in Driemaster?" Je bedoelt Prikbord? Die is weer terug. Van Zanen: "Oh jee, dat vreesde ik al."

PORTRET: JOVD-VU

De eerste die in de "Portret-serie" aan bod komt is JOVD-VU. Deze groepering is wel geen afdeling, maar heeft qua activiteit zeker de allure van een goed draaiende afdeling. De schijnwerpers dus op dit merkwaardige stukje JOVD, dat een voorbeeld zou moeten zijn voor JOVD-activiteiten aan andere universiteiten.

Hans Deden

JOVD-VU is een liberale studentenorganisatie op de Vrije Universiteit te Amsterdam. Ze functioneert als commissie van de afdeling Amsterdam. Gevraagd waarom zo'n JOVD-VU nou als politieke organisatie zitting wil nemen in de universiteitsraad, borrelt een veelheid van redenen op.

Wetenschappelijk onderwijs is één van de aandachtspunten van de JOVD, zo ook de universitaire politiek. In de universiteitsraad neemt de onderwijspolitiek een belangrijke plaats in. De link naar de JOVD is dan al gauw gelegd, want ook daar vindt dit onderwerp ruime belangstelling. Voegen we daarbij dat de vertegenwoordiging van studenten door studentenbelangengroeperingen nauwelijks plaatsvindt op basis van duidelijke politieke motieven en de standpunten van deze groeperingen veelal van iedere realiteitszin ontbloot zijn, dan is vertegenwoordiging van de JOVD (die daar wel over beschikt) niet minder dan een noodzaak. Dit blijkt wel uit het gestaag groeiende ledental van JOVD-VU.

GESCHIEDENIS

De JOVD heeft op de VU de nodige tegenwerking gehad. Er was zelfs een proces nodig om op de VU actief te mogen worden. Immers, een landelijke, liberale jongerenvereniging op zo'n christelijke universiteit. Het compromis dat werd gevonden: onder de naam JOVD-VU mocht worden meegedaan aan de UR-verkiezingen. Door alle moeite die gedaan moest worden om actief te mogen worden werd de landelijke pers gehaald, en een zetel in de UR (7.1% van de stemmen). De tegenwerking heeft echter nog wel een tijdje voortgeduurd. De derde keer dat werd meegedaan aan de UR-verkiezingen leverde echter 12.5% van de stemmen op, en natuurlijk de juichstemming van de overwinnaars-tegen-de-verdrukking-in. De derde JOVD-er die in de UR terecht kwam was Dennis Dijkzeul. Inmiddels beschikt JOVD-VU over een goede organisatie en goede faciliteiten.

ORGANISATIE

Deel van die organisatie maakt het coördinatieteam uit. Een zestal leden met elk een aparte taak in de JOVD-VU. Zij scharen zoveel mogelijk leden en niet-leden om zich heen om de hoofdtaken goed uit te voeren. Er is een vijftal hoofdtaken: het organiseren van lezingen (belangrijk, want daarmee profileert men zich in positieve zin op de VU) zodat men weet op wie men dient te stemmen; het bekend maken van activiteiten door middel van JOVD-VU-posters, zodat men weet dat de JOVD meer

→

JOVD-VU

is dan politiek alleen; het uitbrengen van het lijfblad "Vrijhaven", verbonden aan de vierde taak: advertentiewerving, voor de financiële ondersteuning. In de vijfde taak liggen de algemene zaken besloten. Het coördinatieteam is vooral gericht op het naar buiten brengen van de JOVD naar de studenten toe. Naast dit team staat nog een team, de **steunfractie.** Deze fractie bestaat uit zeven leden, die zitting hebben in de verschillende universitaire commissies. De fractie komt iedere twee weken bijeen om het gebeurde in de verschillende commissies te bespreken en het JOVD-VU-beleid daarin te bepalen. De steunfractie werkt dus niet zozeer naar de studenten toe, maar ze richt zich op het bestuurlijke niveau van de universiteit, de UR.

JOVD-vu Amsterdam

VERKIEZINGEN

In de UR van de VU zijn nu 10 zetels beschikbaar voor leden van studentenkiesverenigingen. Op de VU bestaan drie studentenkiesverenigingen: PKV, VUSO en JOVD-VU. Merk ook hier weer een byzonder aspect van JOVD-VU op: dit stuk JOVD moet wel degelijk met de wensen van een electoraat rekening houden, wat met de rest van de vereniging niet het geval is. Afgelopen jaar was de verdeling: PKV 7, VUSO 2 en JOVD-VU 1 zetel. Door de stijgende lijn in het aantal JOVD-VU-stemmen ziet JOVD-VU de komende verkiezingen met spanning tegemoet: wordt de 13,64% overschreden dan zitten er twee zetels in voor JOVD-VU. De campagne, die ieder jaar beter verloopt, is dan ook in volle gang. Dit maakt de verkiezingstijd tot één van de gezelligste seizoenen van het jaar op de VU.

Een extra zetel in de UR zou betekenen dat Raphaël Tan en Yvonne Adrian gekozen zouden worden. Ook al mocht dat niet gebeuren, dan nog moet aan het einde van dit "portret" worden geconcludeerd dat dit eigenzinnige stukje JOVD, geen afdeling maar wel electorale banden, een voorbeeld mag worden genoemd voor de "gewone afdelingen" die de JOVD rijk is. ●

MET DANK AAN: Arnoud Koers
Melina Verbeek en
Dennis Dijkzeul

die verantwoordelijk zijn voor de enorme hoop informatie die ik mocht verwerken tot het eerste "Portret".

TOPKADERCURSUS JOVD-VVD

"Naar een Liberaal Jongerenbeleid"

Op 11 en 12 april 1987 organiseren de JOVD en de VVD in het kader van de SWO een topkadercursus rond het thema Liberaal Jongerenbeleid. De cursus wordt gegeven in het conferentiecentrum Woudschoten te Zeist.

Vanuit de beleidsterreinen van onderwijs en werkgewillen de organisatoren toetsen wat voor inhoud wordt gegeven aan het jongerenbeleid, hoe theorie en praktijk op elkaar aansluiten en in hoeverre jongeren invloed kunnen uitoefenen op beleidsvoorbereiding en uitvoering.

Aan deze topkadercursus kunnen 20 leden van de JOVD en 20 leden van de VVD deelnemen die zijn betrokken de uitvoering van de SWO of via hun werk of bestuurlijke activiteiten zijn betrokken bij het jongerenbeleid.

Leden van JOVD en VVD (max. leeftijd 30 jaar) die aan deze topkadercursus willen deelnemen kunnen telefonisch contact opnemen met de JOVD (020-242000) of de VVD (070-614121).

Geselecteerde deelnemers ontvangen zo spoedig mogelijk bericht. Van de deelnemers wordt als tegemoetkoming in de kosten een eigen bijdrage gevraagd van f 80,-.

Op de deelnemers kan na afloop een beroep worden gedaan om inleidingen te verzorgen voor curses die in het kader van de SWO kunnen worden gegeven.

STICHTING IDEALS

organiseert SEMINAR met als onderwerp:

GEMEENTELIJKE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING: UITDAGING VOOR LIBERALEN

De stichting IDEALS, die recentelijk op initiatief van het JOVD-Hoofdbestuur werd opgericht, organiseert deze dag voor alle liberalen die zich op gemeentelijk niveau bezighouden met ontwikkelingssamenwerking. Ook andere belangstellenden zijn natuurlijk van harte welkom.

Vanuit liberale invalshoek zal gediscussieerd worden over onderwerpen met betrekking tot voorlichting en bewustwording op gemeentelijk niveau, projectkoppeling, steđenbanden en politieke problemen bij gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking.

Sprekers: Mr. P. Scholten, burgemeester van Soest (inleiding), Dr. Ir. J.J.C. Voorhoeve, VVD-fractievoorzitter Tweede Kamer

Snel reageren is geboden, want het aantal beschikbare plaatsen is beperkt.

PLAATS: Congres- en vergadercentrum Koninklijke Nederlandse Jaarbeurs te Utrecht;

TIJD: zaterdag 25 april 1987 van ca. 10.30 tot ongeveer 17.00 uur.

Entree/aanmelding: door opsturing bon en overmaking van f 40,= (voor JOVD-leden: f 25,=) naar postbankrekeningnummer 47.38.791 of ABN-nummer 58.87.39.634 tnv. Stichting IDEALS, Jan van Scorelstraat 24 te Utrecht (incl. koffie, thee, lunch en borrel).

informatie: Jan van Zanen, tel. 030-513968

DRIEMASTER

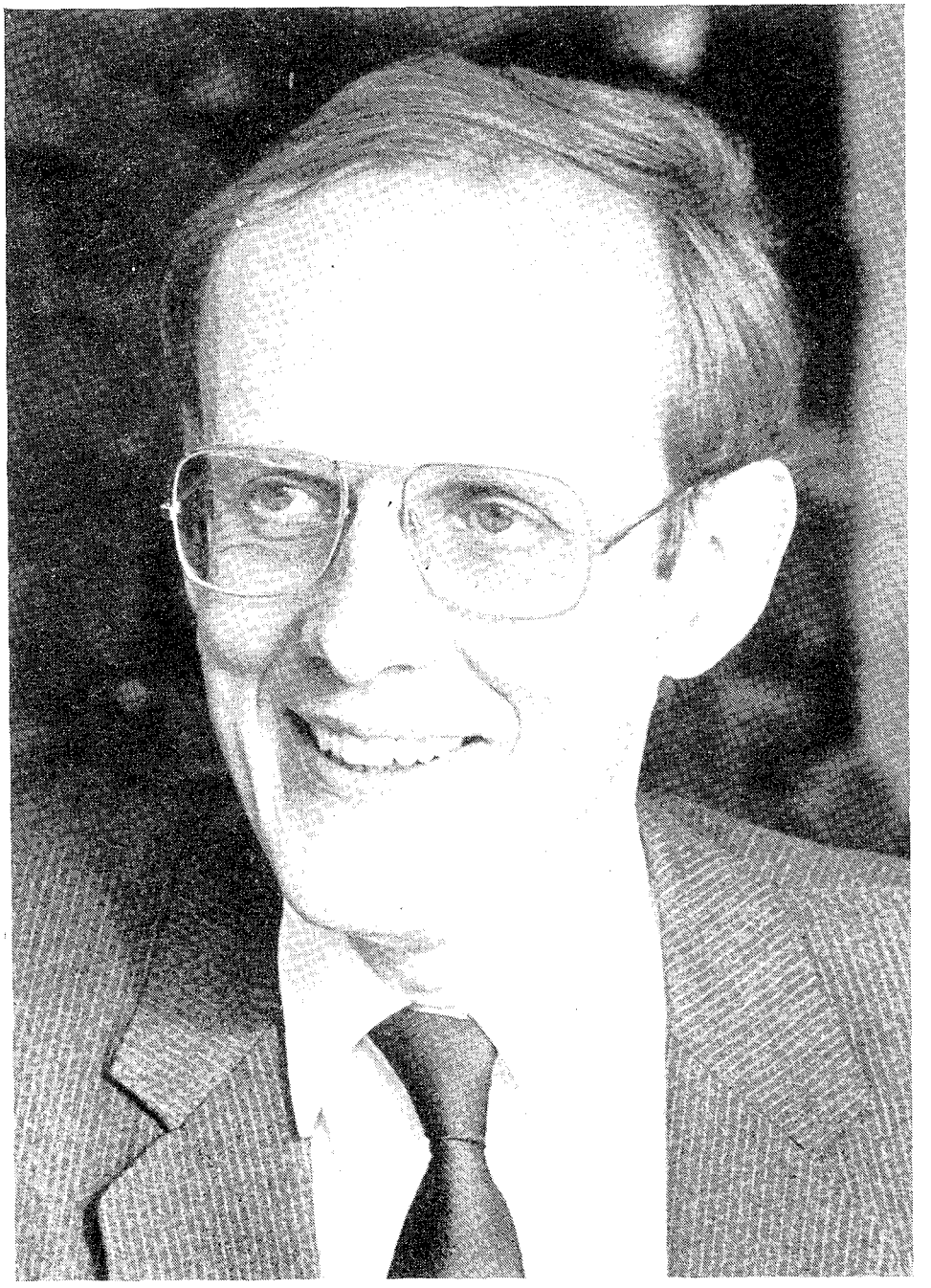

Interview Pieter Winsemius

mei 1987

Varia:
Dineke Uildriks

IFLRY

Midden-Oosten resolutie:
Goed stuk . . . .
. . . . maar niet origineel

Congresverslag Dordrecht

jaargang 39

REDACTIE

Hoofdredacteur: Hans Deden

Jacco de Baat, Albert Berens, Theda Boersema, Jort Kelder, Edwin Pol, Walter Römelingh en Joan Ypma

REDACTIEADRES: JAN CLOMPSTRAAT 71
1785 LT DEN HELDER
tel. 070-492911 (werktijden)
070-635853 (19.00-21.00 uur)
of 02230-35845 (weekends)

HOOFDBESTUUR

VOORZITTER:	Eric Balemans (030-511663) postbus 85013 3508 AA Utrecht
ALGEMEEN SECRETARIS:	Johan Buitenga (071-134627) Langebrug 8A 2311 TG Leiden
PENNINGMEESTER:	Jan van der Laag (05208-66395) postbus 24 8064 ZG Zwartsluis
VICE-VOORZITTER POLITIEK:	Leo Pieter Stoel (010-4651667) Vijverhofstraat 119B 3032 BJ Rotterdam
VICE-VOORZITTER ORGANISATIE:	Baptiest Coopmans (040-518366) Noord-Brabantlaan 28 5651 LX Eindhoven
SECRETARIS VORMING EN SCHOLING:	Max Visser (070-859587) laan van Nieuw Oosteinde 458 2274 GK Voorburg
INTERNATIONAAL SECRETARIS:	Annelies Meybaum (02975-62323) van Eerbeeklaan 8 1422 GG Uithoorn
SECRETARIS SOCIAAL-ECONOMISCHE ZAKEN:	Annette Nijs (015-145034) Coenderstraat 23 2613 SM Delft
SECRETARIS BESTUURLIJK-JURIDISCHE ZAKEN:	Bernard Tilman (080-236288) Badhuisstraat 185 2584 HM Scheveningen
SECRETARIS INTERNATIONALE ZAKEN:	Albert Kooiman (02510-27826) Kastanjelaan 18 1943 DP Beverwijk
SECRETARIS ECOLOGISCHE ZAKEN:	Hayo Schultink (053-356752) Laaressesingel 22-2 7514 ES Enschede
SECRETARIS WELZIJN:	Ron Brand (01736-2093) Hortensialaan 42 2641 CS Pijnacker
SECRETARIS ORGANISATIE:	Constantijn Dolmans (071-141293) Molensteeg 10 2311 RB Leiden
SECRETARIS PROMOTIE EN LEDENWERVING:	Bas Klein (015-147324/03452-451) Oud Raadtweg 37 2612 SL Delft
SECRETARIS PUBLIC RELATIONS:	Rob de Vries (070-646200/608007) Van Speykstraat 138 2518 GG Den Haag

ALGEMEEN SECRETARIAAT: PRINS HENDRIKKADE 104
1011 AJ AMSTERDAM
tel. 020-242000

SLUITINGSDATA 1987

NUMMER:	SLUITING:	VERSCHIJNING:
JUNI	10 mei	1e week juni
AUGUSTUS	19 juni	4e week juli
SEPTEMBER	10 augustus	1e week sept.
OKTOBER	18 september	1e week okt.
NOVEMBER	11 oktober	1e week nov.
JANUARI '88	15 november	4e week dec.

(onder voorbehoud)

REDACTIONEEL

Nog even en de mei-driemaster is weer daar. Hoewel de motor soms wat hapert (ook met zeven zeilen gebeurt dat wel eens) dit keer toch een portret, zij het dan een mini. Volgend nummer evenwel een portret van Kennemerland, om nu maar eens een Noord-Hollandse afdeling te nemen.

Wat biedt dit nummer nog meer? Naast het interview met Winsemius en het gedegen artikel van Albert Berens over de Midden-Oosten-resolutie eindelijk eens een min of meer landelijk overzicht van activiteiten en een (klein) prikbord. Het "redactioneel" houd ik evenwel zeer kort, want Driemasterruimte is duur en binnenkort nog schaars ook.

Veel plezier met dit nummer!

hd.

INHOUDSOPGAVE

Colofon 2

Van de voorzitter 3

Interview: Dr. Pieter Winsemius 4

Varia: Dineke Uildriks (Na de kweekvijver) 7
IFLRY-Executive 8

Midden Oosten resolutie: commentaar . 9

In den lande 12

Congresverslag maart '87 13

Miniportret 15

Prikbord 16

Publicatie in Driemaster betekent niet dat de mening van de redactie is verwoord.

VAN DE VOORZITTER

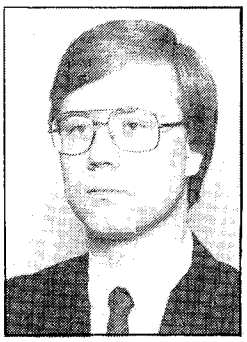

De verkiezingen voor de Provinciale Staten hebben inmiddels laten zien dat het met het liberale geluid in Nederland niet goed gaat. De VVD verloor veel van haar vertegenwoordigers en de onderhandelingen voor de colleges van Gedeputeerde Staten leiden waarschijnlijk tot een verder verlies aan invloed van de VVD op de dagelijkse beslissingen die moeten worden genomen.

Verrassend waren de uitspraken van de fractievoorzitter in de Tweede Kamer Voorhoeve die aankondigde dat de VVD een middenkoers zou gaan varen, links van het CDA, en in het centrum van de politieke macht. Als partner in het huidige kabinet is het maar de vraag of Voorhoeve deze uitspraken waar zal kunnen maken. De komende maanden staat in de Tweede Kamer een aantal zaken ter discussie die in het verleden het optreden van de VVD-fractie geen schoonheidsprijs hebben opgeleverd, integendeel. Veel kritiek was er op de houding inzake de euthanasie, de Wet Gelijke Behandeling en wat zal er veranderen in het licht van die nieuwe koers ten aanzien van de commissie Oort. De VVD zit in het kabinet strak gebonden aan de goodwill van het CDA, dus grote veranderingen hoeven we niet te verwachten tijdens deze kabinetsperiode. Juist nu, met de uitspraken van Voorhoeve in het achterhoofd, dient de JOVD nadrukkelijk en duidelijk beargumenteerd aan te geven wat zij verwacht van het liberalisme en de toekomst en hoe de JOVD dat wenst in te vullen.

Tot slot nog de opmerking dat het hoofdbestuur het betreurt dat een aantal mensen ten onrechte een wanbetalersbrief over de contributie van 1986 heeft ontvangen. Het hoofdbestuur biedt hiervoor de betrokkenen haar excuses aan.

Eric Balemans,
landelijk voorzitter.

DISTRICT WEST

Op woensdagavond 27 mei organiseert het JOVD-district West een openbare Algemene Ledenvergadering (19.30 uur) Om 20.00 uur zal een pauze worden gehouden, waarna dhr. Dijkstal een spreekbeurt zal houden.

Hierna zal plaatsvinden de **afscheidsborrel** van Mark Rutte, aftredend voorzitter.

Het geheel vindt plaats in het Rijnhotel te Rotterdam, tegenover het Centraal Station

LEF

is weer uit, met dit keer een thema-nummer over het Midden-Oosten! Onmisbaar dus voor degene die goed voorbereid naar het zomer-congres wil gaan.

Inhoud

5
Cocktail-internationaal met Van der Stoel
J. Kelder en J. de Baat

11
De Golfregio: een economische, sociale en politieke exercitie
drs. M.C. Hoff

16
De Europese Gemeenschap en de Gulf Cooperation Council
drs. F. Frankfurther

21
Stille diplomatie en "Rial Politik"
C. Kersten

25
Israël en de Westelijke Jordaanoever
R.E. Batten

30
Een liberale visie op het Midden-Oosten
drs. F.W. Weisglas en drs. M. Wessels

34
Het liberalisme midden in de samenleving plaatsen
J. Maaten

40
Lenin, een marxist
A.A. Koppers

Voor leden kost een losse LEF f 6,-. Bestel je LEF? Dat kan via storting van f 8,50 (f 6,- + f 2,50 porto) op girorekening 5467271 tnv. JOVD-propagandarekening te Amsterdam, onder vermelding van: LEF-Midden-Oosten.

Jong & Liberaal
Algemeen Secretariaat 020-242000.

stuur je ingezonden brieven naar:
Redactie "Driemaster", Jan Clompstraat 71
1785 LT Den Helder. Let op: niet langer dan 400 woorden!

„SAMENWERKING PVDA-VVD GEEN PROBLEEM"

"Ik stop nooit iets in laden, want dan raak ik het kwijt." Het begin van een interview met Dr. Pieter Winsemius, ex-minister van VROM. Overigens ziet zijn bureau, hier boven bij Mc Kinsey, er toch netjes uit.

Bijna één jaar na de Tweede Kamerverkiezingen schrijven we. Pieter Winsemius lijkt niet ontevreden, zo terug bij zijn oude werkgever. Bevalt het goed om "eruit" te zijn? Een vraag die beantwoord wordt met een wedervraag.

"Ben je er ooit uit? Ik ben natuurlijk een stuk minder actief dan destijds in Den Haag, hoewel ik daarmee nog regelmatig contact heb. Of ik ooit nog eens terugkom? Tja, zeg nooit nooit in de politiek."

U wilde wel terugkomen als minister, maar dan op Economische Zaken. Dat ging echter niet door. Was dat de enige reden om te stoppen?

"Voor mij wel. Op VROM heb ik een mooie tijd gehad. Prima mensen en heel belangrijk werk. Maar toch wilde ik, na vier jaar, weg, en dat werd niet begrepen. Kijk, ik werk op enthousiasme, op een soort uitstralingseffect. Door steeds geestdriftig hetzelfde verhaal te brengen straal je je enthousiasme uit, steek je je omgeving aan. Het risico is echter dat je op den duur gaat lijken op een gebarsten grammofoonplaat. Dat het verhaal dat eerst geestdriftig maakte nu irritatie gaat opwekken. Na nog hoogstens twee jaar extra was dan de reactie geweest: "daar heb je hem weer", of, van jezelf: "o jee, nu nóg een keer?"

"Het op een motiverende manier brengen van het verhaal is zeer vermoeiend, er is erg veel inzet voor nodig. Als ik 's avonds na een spreekbeurt nog eens in Den Haag moest zijn dan merkte ik dat wel degelijk. Dat gedeelte van het "uitstralingseffect" begrijpt men echter niet, men ziet het als een routine als je een zaal met mensen plat krijgt. Op een gegeven moment betekende VROM echter niet langer een uitdaging."

"Daarnaast vond ik als minister dat men op het ministerie moest roteren, en niet vastroesten op één plek. Als baas moet je dat dus ook. Wat dan, als je weggaat?"

"Op het gebied van Ruimtelijke Ordening loop je al snel tegen de technologie aan. Er is zoveel technologie voorhanden die we nog zouden kunnen gebruiken, niet alleen op het gebied van de Ruimtelijke Ordening, maar ook bij Economische Zaken." EZ was op dat moment erg gedemoraliseerd. In combinatie met het technologische aspect betekende dit voor Winsemius een uitdaging. "Ik begreep dat daar mijn taak lag."

"Andere dingen (departementen, red.) zag ik niet zo zitten. Daar heb ik nooit pijn aan gehad: minister moet je zijn omdat je erin gelooft. Je moet het gevoel hebben dat je er iets in kunt bijdragen, wat een ander niet kan. Als dat niet zo is doe het dan niet, want er zijn zoveel mooiere betrekkingen te bedenken."

Terug naar Mc Kinsey

Het gemak waarmee dit ging moet niet verkeerd worden gezien. "Als minister ben ik strikt onafhankelijk geweest. Mijn aandelen waren verkocht en er waren nog slechts wat sociale contacten. Voor de rest had ik geen enkele band meer met Mc Kinsey. Na mijn ministerschap heb ik diverse fijne aanbiedingen gehad, die stuk voor stuk de moeite waard waren. Ik ben hier terug gekomen omdat er gewoon zulke goede mensen werken."

Iemand als Geertsema bijvoorbeeld vindt dat kamerleden er iets bij zouden moeten doen. Op die manier zouden ze meer in de maatschappij staan. Tot op zekere hoogte kan Winsemius daar mee instemmen, maar: "daar zijn wel grenzen aan. Moet zo iemand daar ook aan verdienen? Ook dan kan de onafhankelijkheid van de gekozen volksvertegenwoordiger in het geding komen. Op die manier kun je soms hele rare lobbies tegenkomen."

Over zijn opvolger: "Ik vind dat Ed Nijpels het op VROM erg goed doet. En dat wist ik van tevoren. Hij valt er ook erg goed." Dat is achteraf natuurlijk gemakkelijk gezegd, maar "we hadden al veel samengewerkt, speeches gedaan. Ik heb hem toen al gezegd wat minder sociaal-economisch en wat meer milieu te doen. Dat gaat hem veel beter af."

„VVD DOET DENKEN AAN VOETBALELFTAL DAT VERLIEST . . ."

De VVD biedt momenteel een ontluisterde aanblik. Na de verkiezingsnederlaag lijken de Nijpelianen als zondebokken voor het stemmenverlies aan de kant te worden gezet. "De VVD doet denken aan een voetbalteam dat verliest. De voorhoede scheldt op de achterhoede, de keeper krijgt de schuld van iedere bal die het net in gaat en de coach is het meeste fout. Wat er nu met Kamminga en Zoutendijk is gebeurd is schandalig. Als deze lijn zich voortzet kon het jonge élan van de VVD wel eens verloren gaan."

In het NRC kon men onlangs een speculatie lezen waarin de val van De Korte werd voorspeld, gepaard gaande met de terugkomst van Winsemius. Op Economische Zaken. Zelf maakt hij hier maar weinig woorden aan vuil: "Ik weet hoe het erin is gekomen, maar dat is ook alles." "Als je maar genoeg speculeert dan win je vanzelf wel een keer."

Sommige van die speculaties komen nog uit ook. Als reden daarvoor, naast de zojuist verschenen Wet van de grote aantallen, noemt Winsemius: "De Nederlandse parlementaire pers is behoorlijk goed. Zij haalt haar informatie namelijk uit lekken. Dit fluistercircuit heeft iets griezeligs, het sluit zo goed aan bij het groezelige imago dat politiek helaas heeft." In die zin heeft de pers wel degelijk een invloed op de politiek. "Als maar genoeg mensen hetzelfde fluisteren dan gelooft men het gerucht vanzelf. "Opzetjes" noemt men dat, het lozen van geruchten om mogelijk een ontwikkeling op gang te zetten."

„ALS JE VERHAAL GOED IS DAN IS „FLUISTEREN" NIET NODIG"

"Als je geloofwaardig wilt overkomen dan doe je daar niet aan mee. Je weet dan wel minder, maar je kunt de mensen tenminste recht aankijken. Ik durf zelfs te stellen dat minder "fluisteren" je verder brengt, wat pleit voor het zelfreinigend vermogen van de maatschappij: als iets te groezelig wordt dat wordt het vanzelf weggezuiverd. Het succes van "opzetjes is zó beperkt dat je beter je werk goed kunt doen. Als je verhaal goed is dan is "fluisteren" niet nodig."

Links of Rechts?

De uitspraak van fractievoorzitter Voorhoeve dat de VVD naar links zou moeten opschuiven heeft voor beroering gezorgd.

"Het is voor de VVD goed om op een aantal zaken (economisch) een rechtse koers te varen. Hoewel soms vervelend, is dit van groot belang. Aan de andere kant is de VVD vaak aan de linkerkant van het spectrum te vinden, waar het bijvoorbeeld de immateriële vraagstukken betreft (euthanasie, gelijke behandeling, etc.). Wat betreft Milieu en Ruimtelijke Ordening is er dan ook sprake van een verschuiving naar links." De kwalificatie "links" of "rechts" doet er evenwel niet zo toe: "Het gaat er niet om of een koers links of rechts is maar om het comfortabele gevoel. In de Tweede Kamer moet nog heel wat veranderen voordat men op milieugebied op een goede middenkoers ligt. De bedoeling moet zijn dat we ons land leefbaar houden. We moeten er trots op willen zijn om een leefbaar Nederland door te geven aan de volgende generatie. We moeten trots willen zijn op de manier waarom we omgaan met zaken als Ruimtelijke Ordening, Milieu, minderheden, gelijke behandeling en dergelijke." "De JOVD speelt een grote rol met betrekking tot het wakker houden van de VVD waar dit soort onderwerpen in het geding is."

"Economisch gezien moeten we dus een rechtse koers varen, maar wat de immateriële zaken

betreft links. De naam doet er echter niet toe. Voor de bepaling van de waarden van het leven moeten we een sterk liberale koers varen, een koers waarop we trots kunnen zijn. Die koers wordt in de Nederlandse politiek links genoemd." Daar past evenwel een kanttekening bij: "Rechts betekent vaak: behoudend, conservatief. De VVD moet echter behoudend zijn op basis van de toekomst, de goede waarden voor de toekomst behouden. Dat is de enige basis om op te handelen. Echte conservatieven daarentegen zijn bang voor de toekomst."

"Voorhoeve heeft het ook gezegd: ik zou er geen enkele moeite me hebben om dit links te noemen. Als we economisch gezien maar rechts blijven." Wat deze "linkerpunten" betreft zou samenwerking tussen VVD en PvdA geen probleem vormen. Het struikelblok wordt gevormd door de economische politiek. "Potverteren kan niet, en zolang de PvdA in dit opzicht niet naar rechts opschuift blijft het moeilijk. Bij een verdere oplossing van het financieel-economische probleem zou het misschien wat anders liggen. Gezegd moet worden dat de PvdA veel kwaliteit in de Tweede Kamer heeft zitten. Het is echter gevaarlijk om met een andere partij te gaan samenwerken alleen omdat men van de andere partner de buik vol heeft, het alternatief dus zo beroerd is. Ik heb zelf overigens ontzettend prettig kunnen werken met mijn CDA-collega's."

Kamerleden

"Kamerleden hebben de neiging om teveel met details bezig te zijn. Ze zouden meer moeten

„KAMERLEDEN ZOUDEN MEER MOETEN HARDLOPEN"

hardlopen, dan zijn ze moe en weten ze wat echt belangrijk is." Meer serieus: " Voor 90% van de kamerleden heb ik een groot respect. De laatste twee jaar trad ik ontzettend veel op in de Tweede Kamer. Dat was bijna altijd leuk, ik mocht de kamerleden graag tegenkomen. Ook die voor de kleinere partijen: zij kunnen vaak wat extremere punten aandragen. Dat is heel waardevol om naar te luisteren, want wat uit de fracties van de grotere partijen komt is meestal toch meer voorgekauwd, een grijze massa."

"Met de woordvoerders op je terrein moet je geluk hebben. Als de woordvoerder van een grote partij niet goed is moet alles via de fractievoorzitter gaan, en is het veel moeilijker om je beleid door de Kamer heen te krijgen. Ik denk dat vooral Brinkman met dat probleem te maken heeft gehad."

"Bij het maken van beleid moet je goed rekening houden met de oppositie (met "anderen"). Het draagvlak van een beslissing moet in de gaten worden gehouden, je kunt immers te maken krijgen met een kleine meerderheid of een grote minderheid." Bij wisselingen blijft het beleid dan tenminste overeind staan. Het is evenwel verleidelijk voor de meerderheid om de minderheden minder aandacht te schenken.

„JUIST ALS MEERDERHEID EXTRA REKENING HOUDEN MET MINDERHEDEN"

Juist daarom moet men "vooral minderheden in het nadenken een extra groot gewicht geven."

Rol van de JOVD

"Het risico is dat bij de VVD de nadruk teveel komt te liggen op het korte termijnbeleid, met name het sociaal-economisch beleid. De JOVD is bij uitstek de groep om te zeggen: wat ga je ons nu doorgeven? Nederland is een fijn land en dat moeten we zo houden. De JOVD moet voor de VVD de angel zijn die de aandacht op zaken als milieu, minderheden en dergelijke gericht houdt. Van de jeugd is de JOVD nu eenmaal de sterkste groep als je reacties zoekt op het beleid betreffende Milieu en Ruimtelijke Ordening. Ouderen zijn helaas niet georganiseerd, en ook uit de groep van vrouwen (hoewel die meer met de toekomst bezig zijn dan mannen) is het moeilijk om een reactie te krijgen. De JOVD moet dan ook onafhankelijk blijven."

"Ik denk dat de JOVD ook met het uitstralingseffect moet werken: gedurende een periode van twee, drie jaar steeds één boodschap uitdragen: wat vinden wij belangrijk, wat vinden wij belangrijk. Zo kan ze de aandachtspunten over de verkiezingen heen tillen, en er lange termijnbeleid van maken. Ze moet ook zeggen tegen die VVD: als je dit niet doet, vergéét het dan maar. Op korte termijnpunten haal je namelijk wel de voorpagina's, maar je wint er nooit mee. Winnen doe je uiteindelijk omdat je goede dingen doet. Mensen als Koning, Lubbers en V.d. Broek zie je zelden op de voorpagina, maar ze scoren wel hoog in de opiniepeilingen."

Besluitend: "Het zijn zaken als de waarden van het leven waaraan we moeten werken...."

NA DE KWEEKVIJVER . .

In Drenthe heeft het Provinciale Statenlid Dineke Uildriks door middel van een voorkeurscampagne naast de gewone VVD-campagne zich in de Provinciale Staten weten te handhaven. Het verhaal, door haarzelf weergegeven, volgt hieronder.

Dineke Uildriks

Ik zal me eerst eens voorstellen. Ik ben 35 jaar en was in het bestuur van de JOVD Zuid-Laren secretaris (1970-72) en voorzitter (1972-76), en bovendien nog een jaar vice-voorzitter van het district Noord. In de JOVD heb ik veel geleerd: mensenkennis, hoe de politiek werkt en ook welke streken men bij de JOVD uithaalt. En dat laatste maakt je meer gewapend voor een plaats in de werkelijke politiek. Het volgende verhaal zal dat verduidelijken.

In 1976 kwam ik als jongste Nederlander als Statenlid voor de VVD in de politiek. Ik was toen 25 jaar. Thans ben ik tien jaar Statenlid en ik heb in het verleden altijd op een hoge plaats op de lijst gestaan. Dat was echter bij de afgelopen verkiezingen in maart niet het geval. Ik was onverkiesbaar geplaatst, terwijl ik nog nimmer zo actief ben geweest als juist in de laatste periode. Ik heb daarbij nooit afwijkend van de fractielijn gestemd, dus ik was een betrouwbaar fractielid. Echter, door mijn activiteiten kreeg ik veel publiciteit, zoveel dat ik zowaar de jaarlijks uit te delen persprijs van de gemeenschappelijke noordelijke journalisten van 1986 in ontvangst mocht nemen. Dat bleek de angel in mijn werk. Ik kreeg teveel publiciteit en verloor mijn plaats op de lijst. Een groep JOVD-ers onder leiding van oud-hoofdbestuurslid Titia Siertsema (destijds penningmeester, red.) was zwaar verontwaardigd. Via een bliksemactie met veel politieke vrienden, die allen ingezonden brieven stuurden naar de Drentse kranten werd de verontwaardiging zo groot dat ik door de ledenvergadering alsnog - maar dan wel laag - op de lijst werd geplaatst. Ondertussen had ik zo'n 200 adhesiebetuigingen gekregen en uit die groep werd een campagneteam gevormd dat voor mij een voorkeursstemmen campagne op touw zette. Deze sloeg in Drenthe, tot afschuw van diegenen die mij weggemanipuleerd hadden, in als een bom.

Ik kreeg 9.565 voorkeursstemmen, ruim éénderde van de op de op de VVD uitgebrachte stemmen.

Wat hield de actie in: 75 posters van 1.20 m. bij 85 cm op hardboard langs snelwegen, 900 raambiljetten, 10.000 stickers (waarvan nu één in Driemaster, red.) en strooifolders. En twee geluidswagens rijdend door Drenthe. Ondertussen zorgde ik er zelf wel voor zo nu en dan met een nieuwtje in de krant te komen. De pers vond het prachtig en ik haalde alléén al in 1987 bij twee verschillende kranten tien keer de voorpagina's. En dat slechts als Statenlid! Juist diegenen die mij niet in de Staten wilden hebben, waren zo naïef om juist datgene te doen wat voor hen verkeerd was. In de pers ageren tegen onze campagne. Ik kreeg daardoor juist steeds meer sympathie. Gemiddeld kreeg ik zo'n 15 positieve reacties als er een kaderlid negatief over onze campagne had gesproken.

Ik ben dus weer statenlid en de nieuwe fractie heeft mij met open armen ontvangen. Sportief! Doch dat is ook mijn stijl. Het actie-comité is nu ontbonden. De Drentse VVD is massaal achter mij gaan staan en wilde mij niet-goed gezinde lieden afstraffen.

Het zal jullie duidelijk zijn dat ik mijn huidige positie mede dank aan een grote groep noordelijke JOVD-ers die blijkbaar in de JOVD hebben geleerd hoe je moet terugvechten als je gemanipuleerd bent. Dus, die streken die men in de JOVD uithaalt hebben als trainingservaring voor de echte politiek soms wel degelijk hun nut. Ik sluit dan ook maar af met de opmerking: De JOVD is een goede club, bijna net zo goed als de VVD.

IFLRY-EXECUTIVE

Van 25 tot en met 29 maart 1987 kwamen de IFLRY-lidorganisaties (IFLRY = International Federation of Liberal and Radical Youth) bijeen voor een seminar over Women's Rights en voor de IFLRY-executive, die tweemaal per jaar plaatsvindt. De organisatie was in handen van (hoe kan het met dit onderwerp ook anders!) de Noorse lidorganisatie Norge Unge Venstre. Het geheel vond plaats in een jeugdherberg aan de rand van Oslo (dit leek zeer idyllisch totdat de sneeuw begon te smelten en het betreden en verlaten van dit oord een praktisch onmogelijke zaak werd).

Annelies Meybaum

Het grootste deel van de seminardeelnemers was vrouwelijk, niet verwonderlijk gezien het onderwerp, maar wel hinderlijk voor de discussie. Ook alle inleiders waren vrouwen. De enige mannelijke inleider die was uitgenodigd liet verstek gaan. Het gevolg hiervan was dat de discussie af en toe wat éénzijdig werd, en de mannelijke deelnemers er steeds meer het zwijgen toe deden. Onderwerpen die tijdens het seminar aan de orde kwamen waren o.a. de rol van man en vrouw in de samenleving, vrouwen in de politiek, vrouwen in traditionele mannenberoepen, sexisme, pornografie en prostitutie. Deze thema's werden behandeld in werkgroepen. Verder werden de nationale situaties omtrent gelijke behandeling van man en vrouw gerapporteerd.

EXECUTIVE

Zaterdag 28 maart was de dag van de Executive Committee, het besluitvormend orgaan van de IFLRY tussen de congressen. Aan de Executive wordt deelgenomen door de verantwoordelijken uit de IFLRY-lidorganisaties, per organisatie één. De agenda voor de Executive is altijd vrij lang (dit keer 25 punten). Enkele interessantere punten zal ik eruit lichten.

Latijns-Amerika

Eén van de prioriteiten in het IFLRY-beleid op dit moment is Latijns-Amerika, en de uitbreiding van de contacten met de liberale en radicale jongerenorganisaties daar. IFLRY heeft in Latijns-Amerika één lidorganisatie, namelijk Juventud Liberal Independiente uit Nicaragua. Tijdens deze Executive werd gesproken over een notitie van het IFLRY Bureau waarin verslag werd gedaan van de vorderingen in Latijns-Amerika. Concrete activiteiten die in deze notitie werden aangekondigd waren onder andere een Bureau Mission naar Argentinië en Chili, en een delegatie van leden van de lidorganisaties naar Centraal-Amerika waarbij El Salvador, Honduras, Nicaragua, Costa Rica en Panama zullen worden aangedaan.

Noord-Zuid

Ook op het gebied van Noord-Zuid wordt gewerkt aan de voorbereiding van een delegatie, en wel naar zuidelijk Afrika. Daar zullen Zambia, Angola, Botswana, Mozambique en Zimbabwe worden bezocht. Van 20 tot en met 27 juni zal in Staatsburg een Noord-Zuid-seminar plaatsvinden.

Liberale Internationale

Een ander punt op de agenda was de Liberale Internationale. Nog steeds speelt hier de kwestie van de uitstoting van de Oostenrijkse FPÖ uit de LI. De uiteindelijke beslissing die genomen had moeten worden op de laatste LI-vergadering in Parijs is weer verschoven naar de volgende vergadering. Op de IFLRY Executive werd bediscussieerd welke lijn IFLRY (als officiële jongerenorganisatie van de LI, met stemrecht) in deze zaak zou moeten innemen. De Executive bleek hierin bijna unaniem, behalve de RFJ, de Oostenrijkse jongerenorganisatie. Indien in de komende LI-vergadering zal worden gestemd over de verwijdering van de FPÖ uit de LI dan zal IFLRY vóór stemmen.

Oost-West

Ook op Oost-West-gebied is de IFLRY de laatste maanden weer actief geweest. Met name de All European Youth and Student Conference on Economic Cooperation in januari te Amsterdam is hiervan een goed voorbeeld. Een andere interessante ontwikkeling op Oost-Westgebied is de voorbereiding voor het 13e Wereld Jeugd Festival dat in 1989 zal worden georganiseerd in Pyongyang, Noord-Korea. Zoals de situatie nu ligt zal de IFLRY niet deelnemen aan dit Festival omdat zij de plaats waar dit wordt georganiseerd onaanvaardbaar vindt. Wel zullen de voorbereidingen gevolgd blijven worden.

IFLRY-congres

Het laatste punt op de agenda was het tweejaarlijkse congres. Dit zal plaatsvinden van 6 tot en met 8 november in Södertalje, Zweden. Voor JOVD'ers weer eens een uitstekende gelegenheid om onze denkbeelden ook over de grens te presenteren!

MIDDEN-OOSTEN RESOLUTIE GOED STUK . . . .

De Midden-Oosten commissie van de JOVD heeft haar resolutie onlangs het daglicht doen zien. Bij eerste lezing van het stuk valt een aantal zaken meteen op.

Ten eerste het feit dat de resolutie er gedegen uitziet: men is duidelijk met kennis van de situatie gaan schrijven.
In de tweede plaats is de structuur van de resolutie bijzonder helder. Uitgangspunten en hoofdproblemen alsmede "randproblematiek" worden duidelijk gescheiden behandeld en toch blijft de onderlinge samenhang in stand. Voorts valt in zijn algemeenheid nog te constateren dat de commissie bijzonder veel hooi op de vork heeft genomen, en met name veel, weliswaar onderling nauw verbonden, zaken in één resolutie heeft willen behandelen. In die opzet is men, zeker als de complexiteit van de materie meeweegt, goed geslaagd.

. . . . MAAR NIET ORIGINEEL

Toch zijn er ook punten van - meer inhoudelijke - kritiek op het ontwerp mogelijk. Eén van de eerste en belangrijkste kritiekpunten lijkt de opnieuw vrij juridische invalshoek van de problemen. Juist in het Midden-Oosten bestaat een betrekkelijk sceptische houding ten opzichte van de internationale gedragsregels, hetgeen de resolutie veel van haar kracht doet verliezen. Bovendien wordt een op het eerste oog terechte rol toegekend aan de Verenigde Naties Organisatie (de voorgestelde vredesmachten zijn nauwelijks uit elkaar te houden), waar deze organisatie n de praktijk gebleken is juist in het Midden-Oosten-vraagstuk vrijwel vleugellam te zijn.
Voorts ontbreekt het de resolutie aan een historische inleiding en onderbouwing. Dit terwijl een goed begrip van de geschiedenis van het gebied van groot belang is voor het kunnen vinden van een voor alle partijen aanvaardbare oplossing van de huidige (en toekomstige) conflicten.
Tenslotte getuigt de "JOVD"-oplossing van weinig fantasie en initiatief. In feite worden veelal reeds lang bestaande plannen gecopieerd en gemengd, terwijl deze plannen nauwelijks aanvaardbaar bleken te zijn. Op die laatste punten wil ik graag wat dieper ingaan.

NU EVEN MEER INHOUDELIJK

HISTORISCH PERSPECTIEF

door Albert Berens

Het Britse mandaatsgebied Palestina omvatte tot in de jaren dertig zowel Israël en Jordanië als de huidige bezette gebieden. In de Balfour-declaration van 1917 bood de Britse regering uitzicht op de stichting van een Joods Nationaal Tehuis in het mandaatsgebied. Halverwege de jaren dertig splitste men het gebied in tweeën. Ten oosten van de Jordaan werd het Hamenitische koninkrijk Trans-Jordanië gesticht, ten westen van de Jordaan bleef de rest van het gebied (nu Israël en de bezette gebieden) Palestina.

In 1948 werd aan de algemene vergadering van de Verenigde Naties een voorstel voorgelegd voor de creatie van een Joodse en een Arabische Palestijnse staat. Het voorstel behelsde de deling van het gebied in een aantal gebieden voor beide partijen, die hun gebieden door corridors verbonden zagen. Jeruzalem kreeg in die plannen een "internationale" status toegedacht.

Ondanks verzet van de Arabische landen en de Arabische leiders van de Palestijnen werd het

delingsvoorstel aanvaard. Op 14 mei 1948 leidde dat tot de proclamatie van de staat Israël en de eerste Arabisch-Israëlische oorlog, ook wel bekend als de onafhankelijkheidsoorlog. Het resultaat van die oorlog was in 1949 een wapenstilstand, waarbij Joods-Palestina, c.q. Israël het grondgebied iets uitgebreid zag ten opzichte van het VN-plan. De rest van het vroegere mandaatsgebied werd bezet door Egypte (Gaza-strook) en Jordanië (westelijke Jordaanoever).

Vele Palestijnse Arabieren waren bij het uitbreken van de oorlog op aanraden van hun leiders gevlucht uit Palestina. Toen bleek dat de nieuwe staat Israël niet, zoals wel beloofd, van de aardbodem was weggeveegd zijn de meesten van deze vluchtelingen niet meer teruggekeerd naar hun geboortegrond. De vluchtelingen bevonden zich op de West-bank en in de Gaza-strook, maar ook in Zuid-Libanon, alsmede in kleine groepjes in de rest van de (Arabische) wereld.

Na de bezetting tijdens de Zesdaagse Oorlog in 1967 van de Gaza-strook en de West-bank door Israël, zijn de Palestijnse vluchtelingen aldaar langzamerhand in normalere omstan-

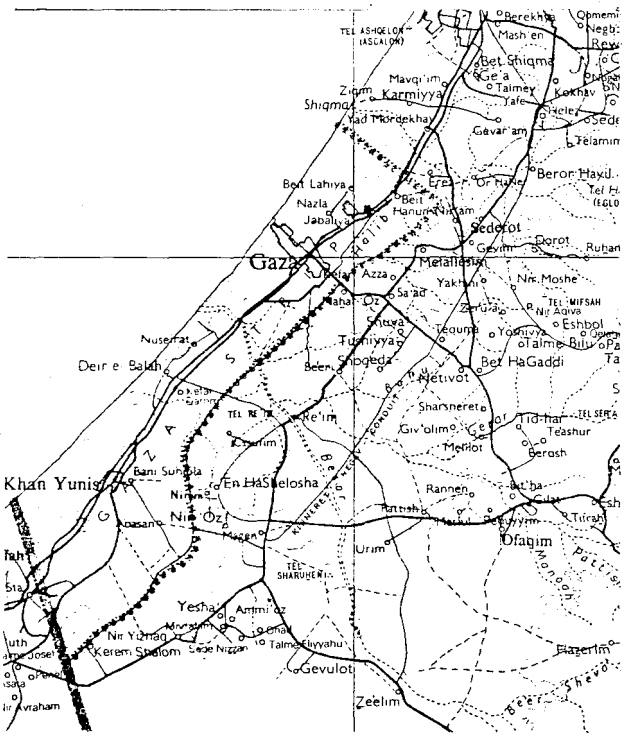

GAZA-STROOK

digheden gaan leven. In Zuid-Libanon lag en ligt dat anders en daar en in Jordanië kwam de PLO tot ontwikkeling. De nederzettingenpolitiek van de Israëli's heeft inmiddels een situatie nabij gebracht waarin annexatie van de bezette gebieden niet veraf meer lijkt.

KERNPROBLEMEN

Er zijn in het Arabisch-Israëlische conflict verschillende kernproblemen die om een oplossing vragen. Ten eerste het bestaansrecht van Israël. Ten tweede de rechten van het Palestijnse volk, en in de derde plaats de status van Jeruzalem. Alle gematigd te noemen krachten zijn het er over eens dat dat de kernzaken zijn.

Uiteraard spelen er verschillende inter-Arabische conflicten, zoals: Iran-Irak, de verschillende Palestijnse fracties tegen elkaar (de gematigden tegenover de rechtlijnigen in de opstelling ten opzichte van Israël en de westers georiënteerden tegenover de op Moskou georiënteerden. Gezien de verbondenheid met het Oost-West-conflict en/of de ongrijpbare grootheden en verantwoordelijken, lijkt mij echter het zoeken naar een oplossing voor die problemen vooralsnog verspilde moeite. Daarom wil ik mij op de voorgenoemde kernzaken concentreren.

EEN SITUATIE SCHETS

Uitgangspunten moeten voor elke potentiële oplossing vooral de volgende zijn:

1. Er moet plaats zijn voor Israël, binnen de grenzen van vóór 1967;
2. Er moet plaats zijn voor een souvereine Palestijnse Staat op de West-bank en de Gazastrook;
3. Elke mogelijke oplossing staat of valt met de aanvaarding ervan door een zo groot mogelijke (gematigde) meerderheid van zo veel mogelijk betrokken partijen.

Punt 3 doet wat vaag aan, maar is in de praktijk hanteerbaar. Het is onmogelijk een oplossing te formuleren die voor alle partijen - intern onverdeeld - aanvaardbaar is. Daarmee moeten we leren leven.
Bij bovengenoemde punten blijft een aantal grote belemmeringen in de weg staan van een akkoord op die basis. Ten eerste durft geen Palestijn of Arabisch staatshoofd het aan om zomaar in zijn eentje te gaan onderhandelen, uit angst voor zijn leven en zijn land. Daarnaast is het moeilijk te bepalen wie c.q. welke partijen bij bijvoorbeeld een internationale conferentie over deze problematiek moeten worden betrokken of toegelaten. En tenslotte blijft de status van Jeruzalem een groot probleem.

Er zijn echter ook lichtpuntjes:
1. In Israël is een "grote coalitie" aan de macht, feitelijk een regering van nationale eenheid, die mogelijkheden biedt voor een brede steun aan een vredesplan;
2. PLO-voorman Arafat lijkt een groeiende bereidheid te vertonen minder extreme exponenten van het Palestijnse volk als vertegenwoordigers naar een eventuele conferentie te aanvaarden;
3. Indien de Sovjet-Unie wordt betrokken bij een eventuele conferentie, zal zij ter bevordering van de kansen op succes wellicht druk uitoefenen op haar bondgenoten in het gebied, teneinde te voorkomen dat zij (Syrië en Irak bijvoorbeeld) roet in het eten gooien;
4. Gezien de onderlinge strijd tussen de extreme partijen in het Midden-Oosten-conflict is van hen nauwelijks een gecoördineerd verzet te verwachten.

Deze lichtpuntjes zijn echter tijdgebonden. Al deze positieve punten zullen op kortere of langere termijn weer geheel anders komen te liggen. Daarom is de tijd rijp om een grotere inspanning te leveren voor het bereiken van een oplossing.

Een richting waarin in geval van een grote internationale vredesconferentie zou kunnen worden gedacht is de volgende:

EEN ALTERNATIEF SCENARIO

De economiën van Israël, de bezette gebieden en Jordanië zijn door de open bruggen-politiek die Israël sedert de Zesdaagse oorlog voert, nauw verbonden. Voorts is het zo, dat territoriaal gezien een oplossing van de problematiek binnen deze drie gebieden moet worden gevonden. Indien een dergelijke oplossing wordt gevonden betekent dat meteen, dat de veiligheidsbelangen van deze gebieden - dan inmiddels de staten Israël, Jordanië en Palestina - nauw verbonden zullen zijn. Dit met het oog op de minder verzoeningsgerichte buren als Irak en Syrië.
In deze gegeven situatie is het wellicht een haalbare zaak, die belangenovereenkomst een internationaal-rechtelijk karakter te geven.

Denkbaar is daarbij de vorming van een statenbond, waarvan de drie genoemde staten deel kunnen uitmaken. Gezien de grote onderlinge verschillen in onder meer het karakter van regimes tussen Jordanië en Israël zal die statenbond een zer beperkt karakter moeten krijgen. Bijvoorbeeld die van een douane-unie en een samenwerking op het gebied van de buitenlandse politiek en defensie.

Daarbij kan ook de kwestie Jeruzalem wellicht worden opgelost. De stad zou gewoon blijven liggen in de lidstaat Israël als hoofdstad (aangezien de Israëli's een hernieuwde deling van de stad goedschiks nooit zullen aanvaarden), maar voorts dienen als hoofdstad van de nieuw gevormde, deels Arabische "Midden-Oosten Federatie".

Uiteraard zal een dergelijk scenario het bestaande wantrouwen tussen de verschillende

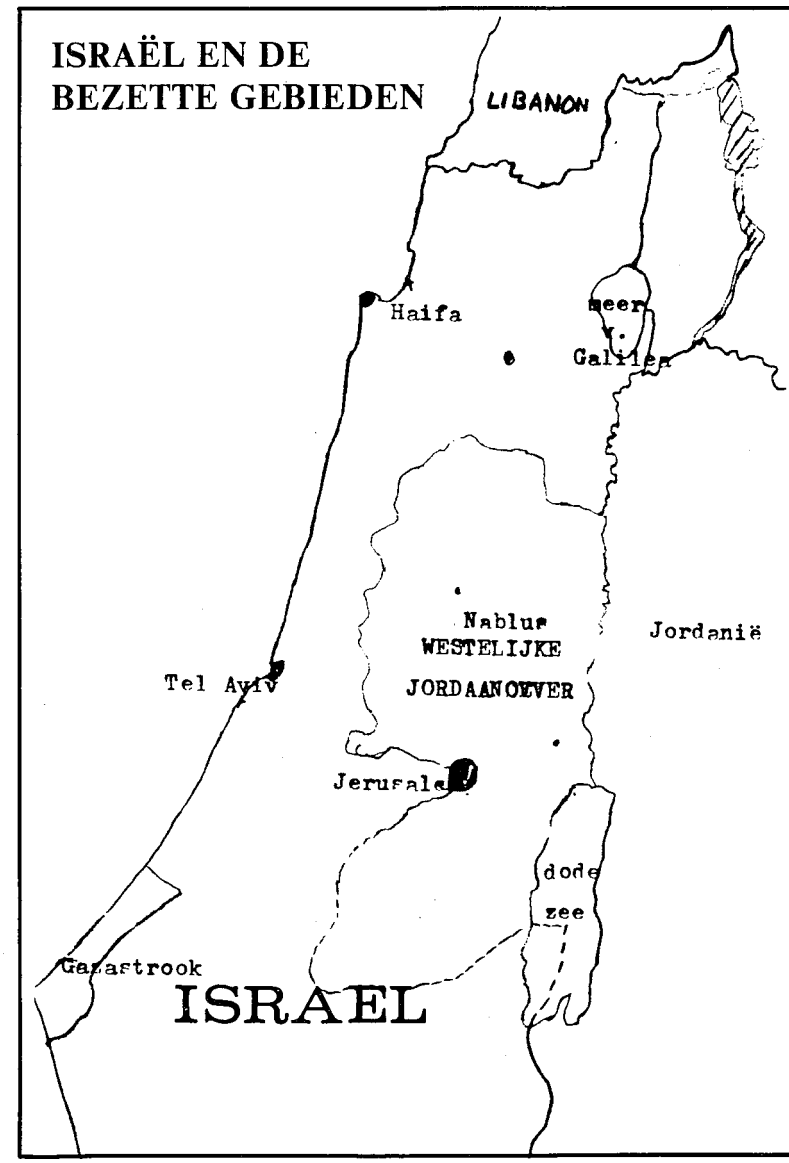

partijen niet meteen wegnemen. Maar door het combineren van de weinige belangen die te combineren zijn en het meegeven van randvoorwaarden zou wellicht een kans van slagen bestaan. Randvoorwaarden als een geleidelijk op te heffen verbod op het heffen van een eigen leger van lidstaat Palestina; de aanwezigheid van internationale waarnemers; geleidelijk op te heffen Israëlische militaire aanwezigheid op strategische plekken in lidstaat Palestina en dergelijke.

Ook dit scenario lijdt ongetwijfeld aan vele onoverkomelijke nadelen, maar het is origineler van aard dan het weinig geïnspireerde eindproduct van de Midden-Oostencommissie.

Moge bovenstaande suggesties dan ook worden opgevat als even zovele mogelijke amendementen op de resolutie.

IN DEN LANDE . . . . .

1 mei: **afd. Bilt/Bilthoven:** borrel t.g.v. dag van de Arbeid en afscheid van de secr. P&R na 10 jaar. aanvang 20.00 uur in het Heidepark

2 mei: **afd. Eemland:** 50e Algemene Ledenvergadering + Feest. Info: Hanneke Meyerink, 030-523687

6 mei: **afd. Rijnmond:** bowlingavond, le Jerichostraat no. 20 te Rotterdam, aanvang 20.00 uur. info: Nico Rookhoek, 010-4147892

V&S District West: intro-avond in Leiden. info: Greet v.d. Hout 078-162901

afd. Eindhoven: thema-avond Midden-Oosten, Trafalgar Pub, aanvang 20.00 uur. info: Hans v.d. Veeken 01615-1363 of Ferry v. Dijk, 040-516029

8 mei: **District Noord-Holland:** contactdag, aanvang 20.00 uur, info: John van El, 02502-8020

9 mei: **District Gelderland:** congresvoorbereiding in de Koehoorn te Arnhem, aanvang 10.00 uur 's ochtends, info: Harold Makaske, 05252-489

11 mei: **afd. Utrecht:** avond over gemeentepolitiek in de Raadskelders, aanvang 20.00 uur, info: Hanneke Meyerink, 030-523687

13 mei: **afd. Hart van Nederland:** thema-avond Greenpeace, in partycentrum Mijdrecht, aanvang 20.30 uur, info: René Moorman, 02979-88655 of Jeroen Schaeffer, 02979-85256

15 mei: **afd. Bunnik:** spreker Midden-Oosten, aanvang 20.00 uur, info: Hanneke Meyerink, 030-523687

16 mei: **District Noord-Holland & afd. Amstelland:** Strawberry Jetset Party. Zie aankondiging

21 mei: **afd. Eindhoven:** politiek praatcafé in de Royce Club, aanvang 21.30 uur, info: Hans v.d. Veeken, 01615-1363 of Ferry v. Dijk, 040-516029

23 mei: **District Noord-Brabant:** congresvoorbereiding, aanvang 10.00 uur 's ochtends in de Trafalgar Pub, info Hans v.d. Veeken of Ferry v. Dijk, 040-516029

25 mei: **afd. Utrecht:** thema-avond met prominente spreker in de Raadskelders, aanvang 20.00 uur, info: Hanneke Meyerink, 030-523687

1 juni: **afd. Eemland:** forum Midden-Oosten. info: Hanneke Meyerink, 030-523687

5 juni: **afd. Bunnik:** bestuursverkiezingen en borrel, aanvang 20.00 uur, info: Hanneke Meyerink, 030-523687

6/7 juni: **V&S District Gelderland:** cursus Vergader- en Discussietechniek deel I in de Grote Bunt te Nunspeet, aanvang 10.00 uur. kosten f 25,- p.p., info: Harold Makaske, 05252-489

3/14 juni: **District Utrecht:** congresvoorbereiding. info: Hanneke Meyerink, 030-523687

12/13 juni: **afd. West-Betuwe:** weekend in Zeeland. info: Hanneke Meyerink, 030-523687

13 juni: **afd. Hart van Nederland:** sportdag te Mijdrecht, hockey + verrassing. info: René Moorman 02979-88655 of Jeroen Schaeffer 02979-85256

18 juli: **afd. Hart van Nederland:** strandwandeling + bowlen. info: René Moorman 02979-88655 of Jeroen Schaeffer 02979-85256

24-26 juli: **afd. Den Helder e.O.:** zeilweekend op Amstelmeer, zie aankondiging

HUMANISTISCH VERBOND

organiseert op zaterdag 13 juni 1987 een

MANIFESTATIE

over de Oostenrijkse schrijver/dichter JOSEPH ROTH (1894-1939), inhoudende: een lezing over zijn journalistieke werk, getiteld "Het strijdbaar conservatisme van Joseph Roth";

vertoning van de film "Das falsche Gewicht", naar zijn gelijknamige roman uit 1937;

tentoonstelling over het vluchtelingenwerk in Nederland anno 1987, naar aanleiding van Roth's activisme ten behoeve van Joodse vluchtelingen uit nazi-Duitsland in de dertiger jaren.

PLAATS: Landelijk Humanistisch Centrum, Oudkerkhof 11 te Utrecht.

AANVANG: 11.00 uur, einde 16.30 uur. Toegangskaarten zijn gratis te bestellen door te schrijven naar: Humanistisch Verbond, t.a.v. A. Hielkema, postbus 114, 3500 AC Utrecht. Tevens zal voor een gering bedrag een lunch worden aangeboden.

JOVD-DISTRICT NOORD-HOLLAND&AFD. AMSTELLAND

"STRAWBERRY JETSET PARTY"

TEVENS JUBILEUM-FEEST DISTRICT NOORD-HOLLAND

Op 16 mei 1987 organiseert de JOVD in Amstelveen een flitsend feest in discotheek UFOT aan de Van Heuven Goedhardlaan 22 te Amstelveen, mede ter viering van het 5 jarig bestaan van het district Noord-Holland.

AANVANG: 21.00 uur, toegang f 15,= p.p.

De locatie is bereikbaar met buslijnen 64, 125, 173, 174 en 175. Verder zal een pendeldienst worden onderhouden van Amstelveen naar Amsterdam C.S.

informatie: bel 020-761359 of 437533

CONGRES VERSLAG

Toen Karel Keizer was, reisde hij met heel zijn hofhouding door zijn rijk, van stad tot stad. Dreigde ergens de voedselvoorraad op te raken dan stond een vertrek voor de deur. Auto's hebben in deze eeuw het paard verdrongen en paleizen hebben plaats moeten maken voor moteis. Ook hebben we geen keizer meer, maar een koningin. De allesverslindende karavaan daarentegen is gebleven, en deed voor het maart-congres 1987 Dordrecht aan.

Eerste indrukken van de arriverende karavaanleden: "Veel nieuwe gezichten", "men is jonger". Opvallend volgens velen de goede organisatie: ondanks een stevige opkomst hoefde men bij inschrijving bijna niet te wachten. Of, zoals een Bekende Persoon uit Noord Holland het omschreef: "Ik heb de ellebogen nog klaar voor actie."

Ter discussie stond de Kunst en Cultuurresolutie, van de gelijknamige commissie. Een flink stuk werk. Hoewel ook aan de huishoudelijke zaken zaken en verschillende moties veel belang werd gehecht voelde men over het algemeen het belang van het feit dat de JOVD op dit gebied eindelijk eens uitspraken ging doen. Maar al te vaak ligt in onze vereniging de nadruk op het sociaal-economische.

KUNST EN KULTUURCOMMISSIE

waterhoofd

Naast resulutie, begroting en moties kwam ook de grootte van het Hoofdbestuur aan de orde. Had Karel de Grote voor het besturen van een rijk dat zich uitstrekte van de Atlantische Oceaan tot aan de voet van de Karpaten genoeg aan slechts twaalf paladijnen, het HB, dat enkel over een gouw uit dat rijk regeert omvat maar liefst 15 man. Een congresganger zei het alsvolgt: "Het HB is een waterhoofd. Iedereen vindt het te groot, maar niemand durft dat te zeggen. De lastige mannetjes houden dit keer hun mond, kennelijk azend op een plaatsje in het HB. Als zij zeggen dat een halvering wenselijk is dan verspelen zij hun kansen. Gebeurt dat namelijk echt dan neemt het aantal vacatures ook af. Het hoge woord moet er maar eens uit."

Voorzitter Eric Balemans opende het congres door het afsteken van een speech, die voor wat betreft het eerste gedeelte verdacht veel leek op het Voorzittersvoorwoord in het aprilnummer. Voor dat gedeelte verwijs ik dan ook naar dat nummer, onder dankzegging voor de ruimte die ik nu hier uitspaar. In zijn openingswoord waarschuwde Eric tevens tegen een massa-hysterie rond de ziekte AIDS, en verklaarde hij, in een afkeuring van protectionisme, dat de EG met twee maten meet als zij zich tegen protectionisme keert maar tevens beschermende maatregelen neemt zoals met betrekking tot CD-spelers, RSV en de textiel.

FORUM

Het forum moest helaas te kort duren. Sprekers waren dhr. Lindemans, kunstenaar, en dhr. Dijkstal, kamerlid voor de VVD. De JOVD viel dhr. Lindemans toch nog mee. Min of meer tegenover elkaar staande standpunten waren: overheidssteun voor kunst (dhr. Lindemans) of moeten we het marktmechanisme zijn gang laten gaan (dhr. Dijkstal). Zoals al gezegd viel het doek te snel voor deze interessante discussie.

hilariteit

Na het diner hield Eric Balemans zijn rede. Verschillende onderwerpen roerde hij aan. In de zaal heerste tijdens zijn betoog verscheidene keren hilariteit. De juffrouw van de receptie had een feilloos gevoel om op de juiste momenten de intercom te activeren. Maar de man met de hamer kwam niet alleen van buiten de zaal. Vooruitlopend op het novembercongres (bescherming van de privacy) merkte hij op dat gegevensbestanden "nooit meer dan naam, adres, woonplaats enz. van een individu mogen bevatten." Een snel herstel volgde echter, evenals de rest van een goede spreekbeurt.

sprekers

Dit keer waren de sprekers onze ere-voorzitter Mr. Geertsema en de nieuwe VVD-voorzitter Dr. Ginjaar. Onderwerp: Geertsemanie contra Vanrielisme, ofwel de vraag: een grote volkspartij of een kleine getuigenispartij. Een discussie die na het verliezen van de verkiezingen wel eens de boventoon wil voeren. De uitspraken van Voorhoeve vormden echter de hoofdaanleiding voor dit actuele onderwerp.

Geertsema pleitte voor de kleine getuigenispartij, hoewel hij realistisch genoeg was om in te zien dat een echte getuigenispartij als SGP of GPV geen zoden aan de dijk zet. De sociaal- economische resultaten van dit kabinet noemde hij bevredigend, hij was daarentegen minder te spreken over de immateriële punten. Bij voortzetting van de coalitie met CDA, zo vreest hij, zal van vraag-

stukken als euthanasie en de Wet Gelijke Behandeling niets terechtkomen. Zelfs niet met een grote Volkspartij, aldus wijzend op "de weelde aan zetels" van 1982, waarmee op immaterieel gebied niets werd gedaan. Alleen een coalitie met PvdA en D66 zou hierop uitzicht bieden.

Volgens Ginjaar werd er teveel op bovenstaande zaken doorgehamerd, waardoor men voorbijgaat aan andere immateriële zaken waarmee de VVD overhoop ligt met de PvdA. Als voorbeeld uit het heiligdom van zijn vrouw noemde hij de Middenschool. Voorts hekelde hij opmerkingen over de plaats waar de VVD zich zou moeten bevinden. Een liberale partij past niet in het vlak waarin de ene helft links wordt genoemd en de andere rechts. "Een liberale partij is toekomstgericht. In tegenstelling tot een conservatieve kijkt zij niet naar het verleden, is zij toekomstgericht, voor het behoud van het goede. In tegenstelling tot een progressieve partij.

KAMPIOEN

De kampioen ledenwerven van het afgelopen seizoen werd de afdeling Maas & IJssel. Deze in december opgerichte afdeling groeide snel tot meer dan 60 leden. De blije afdelingsvertegenwoordigers verklaarden het voorlopige einddoel te hebben gesteld op 100 leden. Goede opvang van nieuwe leden is hun wervingsformule, publiciteit het lokaas.

HB-WISSELINGEN

Ook deze keer nam een aantal HB-ers afscheid en werden nieuwe paladijnen in hun plaats benoemd. Hugo Broekman maakte plaats voor nieuweling Constantijn Dolmans en Bas Klein nam de taak van Jaap Burger over. In zijn afscheidsrede bedankte Hugo iedereen voor de leuke tijd die hij had gehad en presenteerde hij de organisatorische vraagbaak. (zie aankondiging). Jaap Burger leverde in zijn afscheidswoord kritiek op de soms arrogante en zelfs onbehoorlijke houding van bepaalde afdelingen. Hoewel Baptiest zich op dit congres als vice-voorzitter organisatie de benen uit het lijf liep mocht hij pas 's avonds het ad interim schrappen. Voor de levensbeschrijvingen zij verwezen naar de HB-info of het congresboek.

Constantijn Dolmans ...

... en Bas Klein

BEGROTING

In het financiële woud van de JOVD werd weer eens flink gekapt, hoewel moet worden betwijfeld of de bijl altijd even scherp was. Zonder enige boodschap aan de practische kanten van de zaak werd het Driemaster budget met nog eens f 5.000,- ingekrompen tot f 30.000,-, een trieste zaak voor de gebieden in onze vereniging waar het orgaan het enige is dat de leden van de JOVD waarnemen.

Het feest was evenwel geslaagd te noemen.

DE VERTREKKERS

Beiden hebben een jaar lang veel plezier gehad in hun HB-werk, ondanks het feit dat het stevig aanpoten is. Zijn er eigenlijk niet wat veel HB'ers? **Broekman:** "Er zijn nooit teveel HB'ers." (Al denken anderen daar wel eens anders over) "Er is namelijk werk zat. Het is wel een feit dat door de grootte van het HB de vergaderdiscipline wat minder is geworden. Het zou wel minder kunnen, als de districten wat meer zouden oppakken." **Burger:** "En het zou een hoop geld schelen."

Laatste opmerking van de nu ex-HB'ers: als vormingsinstituut werkt de JOVD zeer goed. "De grootste fout (in de hele vereniging) is echter dat men zich te weinig met de hoofdlijnen, en teveel met de details bezighoudt." "We lijken namelijk nog wel eens te denken dat we de hele wereld kunnen veranderen."

BERGEN OP ZOOM: JOVD TIKT GEMEENTERAAD OP VINGERS

Binnen twee maanden na de heroprichting scoort de JOVD-afdeling Bergen op Zoom in de media. Door "laksheid van het college van B&W" moesten de Bergenaren het nog steeds zonder Super Channel stellen, terwijl de gemeenteraad wist van de komst ervan. Er moest echter nog worden gewacht op toestemming van de politiek, zo heette het.

Het nabij gelegen Roosendaal, dat kennelijk over een "sneller" college beschikt, had die problemen niet, omdat men daar wel gebruik maakte van de technische mogelijkheid om het vrijgekomen kanaal van Europa-TV in te zetten voor Super Channel. Wat in Bergen ook zou kunnen gebeurde tot nu toe nog niet. "Er zijn immers nog zenders genoeg op het Bergse kabelnet die het bekijken waard zijn.", aldus wethouder Dekkers voordat de beslissing, eind maart 1987, genomen zou worden. De Bergense Raad vindt evenwel dat men niet achterloopt bij andere gemeenten. Hardlopers zijn het evenwel niet. De JOVD als waakhond over het toerental van de gemeenteraad?

NABERICHT: het genoemde besluit is positief uitgevallen.

ZIJ IS ER WEER!

De Organisatorische Vraagbaak is na jarenlange afwezigheid weer terug in de JOVD-gelederen.

De reddende engel voor een ieder die verdwaald is in onze organisatie.

Een must voor iedere bestuurder of voor hen die dat willen worden!

De Organisatorische Vraagbaak is langs een bureaucratisch omweggetje bij het Algemeen Secretariaat voor een daalder te bestellen.

(advertentie)

hpn hendrix papier nijmegen

Kantoor- en Schoolgroothandel
Hulzenseweg 20 6534 AN
Postbus 217 6534 AN Nijmegen
Tel. 080-561044

De méést komplete kantoorleverancier!

JOVD afd. DEN HELDER E.O.

organiseert deze zomer weer een

GRANDIOOS ZEILWEEKEND

op het Amstelmeer in Noord-Holland.

WANNEER? 24, 25 en 26 juli 1987 (vrijdag t/m zondag)

Met een vloot van kajuityachten, open zeilboten, kano's en surfplanken zal het Amstelmeer worden bevaren.

Faciliteiten: ruim binnenvaartschip met o.a. bar, 30 slaapplaatsen, goed geoutilleerde keuken en nog veel meer.

Met feest (disco), barbeque en zeilwedstrijd.

Kosten van deelname: f 50,- p.p., inclusief overnachting, ontbijt, lunch en diner.

OPGAVE: schrijf naar postbus 177, 1780 AD Den Helder, onder vermelding van "Zeilweekend". Maak het deelnamebedrag vóór 15 juni over op gironummer 4245433 tnv. A.D.M. van Rijs te Den Helder, en het programmaboekje wordt opgestuurd. Deelname op eigen risico.

info: A. van Rijs, tel. 02230-24537

PRIKBORD

Definitie van een techneut: iemand die denkt dat hij met negen vrouwen in één maand een kind kan krijgen.

Sinds Eric Balemans fietst, heeft -ie van verzekeringen meer verstand .....

Hayo Schultink tijdens AIDS-forum: "Politiek en sex moet je gescheiden houden ...."

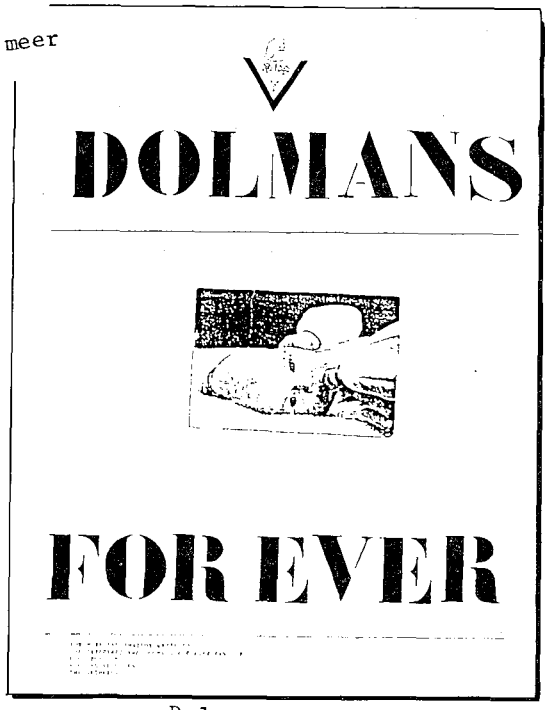

Dolmans fan-club ...

CONGRESBON BUNNIK 20 EN 21 JUNI 1987

Ik,
naam .....m/v

adres .....

postcode/woonplaats .....

tel.....

afdeling .....

kom naar het congres van de JOVD op 20 en 21 juni in Bunnik.

Handtekening,

.....

ARRANGEMENT

O 1 diner
overnachting
ontbijt
lunch
en congresboek,
slechts f 81,-

O 2 overnachting
ontbijt
congresboek f 62,-

Overmaking van dit bedrag op girorekening 5467270 tnv. JOVD-activiteitenrekening te Amsterdam. Dit bedrag dient vóór 1 juni 1987 binnen te zijn. Indien wordt afgezegd **tot één week voor het congres** wordt het bedrag minus f 7.50 kosten geretourneerd. Hierna blijft het gehele bedrag verschuldigd.

DRIEMASTER

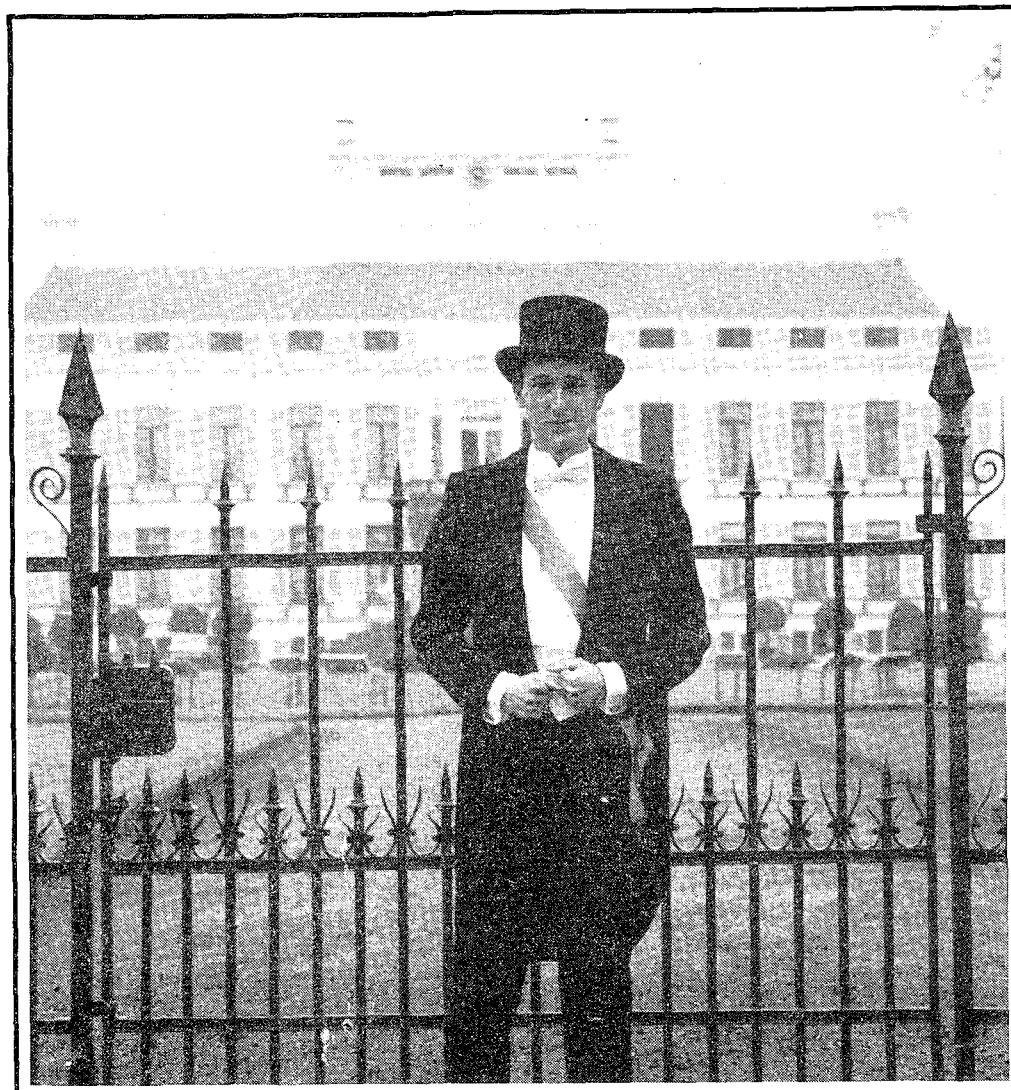

Nieuw Rechts

Sovjet - achtergronden

Echte dingen

Vrij opwindend

HB-kandidaat of- karikatuur?

Van Wuyckhuyse over de Noord-Hollandse mafia, rechts zijn in de JOVD en rood haar

juni 1987

jaargang 39

REDACTIE

Hoofdredacteur: Hans Deden

Redacteuren: Jacco de Baat, Albert Berens, Theda Boersema, Jort Kelder, Edwin Pol, Walter Römelingh en Joan Ypma

REDACTIEADRES: JAN CLOMPSTRAAT 71 1785 LT Den Helder
telefoon: 070-492911(werktijden), - 070-635853 (19.00-21.00 uur) of 02230 -35845 (weekends)

SLUITINGSDATA 1987

NUMMER:	SLUITING:	VERSCHIJNING:
AUGUSTUS	19 juni	4e week juli
SEPTEMBER	10 augustus	1e week sept.
OKTOBER	18 september	1e week okt.
NOVEMBER	11 oktober	1e week nov.
JANUARI '88	15 november	4e week dec.

(onder voorbehoud)

HOOFDBESTUUR

VOORZITTER: (a.i.)	Annette Nijs (015-145034) Coenderstraat 23 2613 Delft
ALGEMEEN SECRETARIS: (a.i.)	Fabienne Bont (030-732727) Van Lieflandlaan 32 3581 PE Utrecht
PENNINGMEESTER:	Jan van der Laag (05208-66395) postbus 24 8064 ZG Zwartsluis
VICE-VOORZITTER POLITIEK: (a.i.)	Bernard Wastiaux (020-436325) postbus 71284 1008 BG Amsterdam
VICE-VOORZITTER ORGANISATIE:	Baptiest Coopmans (040-518366) Noord-Brabantlaan 28 5651 LX Eindhoven
SECRETARIS VORMING EN SCHOLING:	Max Visser (070-859587) Laan van Nieuw Oosteinde 458 2274 GK Voorburg
INTERNATIONAAL SECRETARIS:	Annelies Meybaum (02975-62323) van Eerbeeklaan 8 1422 GG Uithoorn
SECRETARIS SOCIAAL-ECONOMISCHE ZAKEN: (a.i.)	Ton Mertens (070-683707) Laan v. Meerdervoort 855 2565 AH Den Haag
SECRETARIS BESTUURLIJK-JURIDISCHE ZAKEN:	Bernard Tilman (080-236288) Badhuisstraat 185 2584 HM Scheveningen
SECRETARIS INTERNATIONALE ZAKEN:	Albert Kooiman (02510-27826) Kastanjelaan 18 1943 DP Beverwijk
SECRETARIS ECOLOGISCHE ZAKEN:	Hayo Schultink (053-356752) Laaressesingel 22-2 7514 ES Enschede
SECRETARIS WELZIJN:	Ron Brand (01736-2093) Hortensialaan 42 2641 CS Pijnacker
SECRETARIS ORGANISATIE:	Constantijn Dolmans (071-141293) Molensteeg 10 2311 RB Leiden
SECRETARIS PROMOTIE EN LEDENWERVING:	Bas Klein (015-147324/03452-451) Oud Raadtweg 37 2612 SL Delft
SECRETARIS PUBLIC RELATIONS:	Rob de Vries (070-646200/608007) Van Speykstraat 138 2518 GG Den Haag

ALGEMEEN SECRETARIAAT: PRINS HENDRIKKADE 104 1011 AJ AMSTERDAM
telefoon: 020-242000

Publicatie in Driemaster betekent niet dat de mening van de redactie is verwoord.

REDACTIONEEL

De voorbereidingen voor dit nummer zijn met het nodige zweet op het voorhoofd gepaard gegaan: het leek wel ingezonden artikelen te regenen! Misschien echter dat de huidige printmethode uitkomst kan brengen (de lettertjes staan inderdaad dichter bij elkaar), eventueel in combinatie met verkleining van het één en ander.

Ik houd u niet langer vast, want onze vierkante millimeters zijn kostbaar. Veel plezier!

Hans Deden

In dit nummer:

HB-wisseling/overschrijven lidmaatschap 3
Interviews: Hans van Wuyckhuyse 4
Sovjet-achtergronden 6
Mark Rutte (Echte dingen) 12
Varia: Jeugdwerkgarantieplan 10
Basisvorming in het onderwijs 10
reactie Midden-Oostencommissie 11
Topkadercursus te Zeist 14
Stichting IDEALS 15
Speciaal: Vrij Opwindend 16

JOVD WESTELIJKE MIJNSTREEK

organiseert op 22 juni a.s. om 20.00 uur een OPENBARE AVOND met als onderwerpen: VOLKSGEZONDHEID (o.a. het rapport van de commissie Dekker) en ACTUELE POLITIEK (o.a. de huidige ontwikkelingen in Oostenrijk en de FPÖ)

Discussieleider is GUY KERPEN, gastspreker AD NIJHUIS

plaats: Hotel de Limborg, Markt 22 te Sittard

bezoekt de 7e afdeling van het district LIMBURG!

JOVD DISTRICT GELDERLAND

organiseert opnieuw het

LIEVELDE WEEKEND (CONGRES)

in het prachtige klooster van het in de achterhoek gelegen Lievelde. Centraal thema:

SCHULDENPROBLEMATIEK VAN DE ONTWIKKELINGSLANDEN

Onder deskundige leiding zal aan de hand van de gelijknamige nota, aangeboden aan de 2e kamer, een discussie rond dit thema worden gevoerd.
SPREKERS:F. Bolkestein, VVD en Eveline Herfkens, PvdA (onder voorbehoud)

kosten: voor leden van het district Gelderland f 20,-, voor leden daarbuiten f 45,-
tijd: 28, 29 en 30 augustus, aanvang vrijdagavond om ongeveer 19.00 uur. info: Harold Makaske

Dit congres is georganiseerd met het medeweten en de medewerking van de Staats Schuldencommissie

WISSELINGEN IN HET HOOFDBESTUUR: BALEMANS AFGETREDEN

Aan de leden van de adviesraad, de districtsbesturen, de afdelingsbesturen en de Driemasterredactie is door het HB een schrijven verstuurd waarin de grote bestuurswijzigingen uit de doeken worden gedaan. De vereniging be staat echter niet alleen uit bestuurders (hoewel dat nog wel eens wordt vergeten), zodat ik opname van dit stuk in "Driemaster" noodzakelijk acht.

De lezing is alsvolgt: de hoofdbestuursleden Leo Pieter Stoel en Johan Buitenga, respectievelijk vice-voorzitter politiek en algemeen secretaris, hadden te kennen gegeven na hun reglementaire aftreden op het zomercongres niet voor herbenoeming in aanmerking te willen komen.

"De voordracht van het hoofdbestuur op 5 april jl. van Bernard Wastiaux als kandidaat voor de functie, 2e vice voorzitter belast met politieke zaken, heeft Leo Pieter Stoel, 1e vice voorzitter belast met politieke zaken en Annette Nijs, secretaris belast met sociaal economische zaken, doen besluiten hun functie met onmiddelijke ingang neer te leggen. Het hoofdbestuur heeft op 5 april jl. Bernard Wastiaux benoemd als 2e vice voorzitter, belast met politieke zaken a.i."

"Na de adviesraad van 18 april jl., welke bijeen geroepen was i.v.m. het juni congres, heeft het hoofdbestuur alle kandidaturen heroverwogen."

"Het besluit van het hoofdbestuur op 21 april jl. om het besluit van de voordracht van Bernard Wastiaux voor de functie van 2e vice voorzitter, belast met politieke zaken a.i. niet ongedaan te maken, heeft Eric Balemans, landelijk voorzitter en Johan Buitenga, algemeen secretaris doen besluiten om hun functie met onmiddelijke ingang neer te leggen."

Hieropvolgend heeft het HB in dezelfde vergadering benoemd: Annette Nijs landelijk voorzitter a.i., Fabienne Bont algemeen secretaris a.i. en Ton Mertens secretaris sociaal economische zaken a.i. De huidige bestuurssamenstelling vindt u in het colofon; de kandidaatstellingen voor het zomercongres komen hiermee overeen.

"Nadere toelichting hierover zal U gegeven worden op het juni congres."

De brief was gedateerd 8 mei, één dag na het uitkomen van het mei-nummer.

VERHUIZEN? STUDIE?

Het nieuwe studiejaar is weer in aantocht en velen onder u zullen dit jaar aan een studie gaan beginnen. Derhalve vaak naar een andere woonplaats verhuizen.

BAS KLEIN

Elk jaar blijkt weer dat vele leden van de JOVD hun lidmaatschap opzeggen als ze gaan verhuizen, hoewel vaak in hun nieuwe woonplaats ook een afdeling actief is. Dit is een betreurenswaardige zaak, want juist in de universiteitssteden kun je grote en actieve afdelingen vinden. De tijd die een actief JOVD-lidmaatschap je kost staat absoluut je studie of het lidmaatschapvaneenstudentenverenigingniet in de weg, integendeel! Het kan zelfs een uitstekende manier zijn om snel mensen te leren kennen.

Ik wil dan ook op wijzen op de mogelijkheid om het lidmaatschap over te schrijven van de ene afdeling naar de andere. Je kunt hiertoe bij je afdelingssecretaris de naam opvragen van de contactpersoon van de afdeling in de plaats waar je gaat wonen, je kunt hem tevens vragen of hij je wil

Bas Klein,

Secretaris Promotie & Ledenwerving

LIDMAATSCHAP OVERSCHRIJVEN!

overschrijven. Je afdelingssecretaris stuurt dan een mutatieformulier in naar het Algemeen.Secretariaat, en na een tijdje zul je vanzelf de uitnodigingen, periodieken etc. van je nieuwe afdeling ontvangen. Het kan bovendien geen kwaad om sowieso contact op te nemen met het bestuur van je nieuwe afdeling: wie weet heb je er zo een paar kennissen bij!

NIEUW RECHTS

Hij is:
- in '82 lid geworden van de JOVD;
- voorzitter van de JOVD Eemland;
- regelmatig werkgroepsvoorzitter;
- te allen tijde lastig;
- overtuigd Oranjeklant;
- rechts.

Ziehier, het curriculum vitae van een ambitieus mens, van een (nog wel) begenadigd JOVD'er en een hoofdbestuurskandidaat in spé. Of toch niet? Driemaster polste Hans van Wuyckhuyse(22). Een oriënterend gesprek over politieke cultuur, de Noordhollandse mafia en het ouwehoeren over een komma.
"Misschien ben ik wel zo'n zak die niet de intentie heeft om macht uit te oefenen."

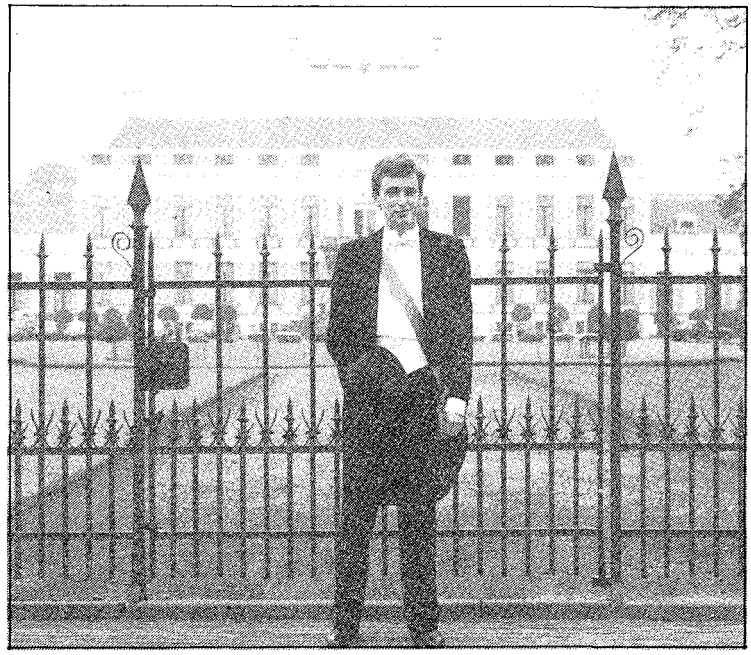

Hans van Wuyckhuyse: 'Ik ben niet HB-abel'

Jort Kelder

Hoe ben je begonnen?
Begin '82 werd ik lid van de niet statutair heropgerichte afdeling Soest. Flauwekul natuurlijk, maar het hoofdbestuur was des duivels. We waren een dissidente afdeling. Daarom kwam ik pas in '83 voor het eerst op een congres in Utrecht; het lustrumcongres. Ik wist absoluut niet wat daar gebeurde. Toen de hoofdredacteur zijn vertrek aankondigde begon de zaal te lachen. Dat vond ik iets machtigs. Ach ja, ik draaide net mee. Imponerend: er werd gediscussieerd. Ouwehoeren over een komma. Resoluties die niet klaar kwamen, woedende zaalbeheerders, die dingen. Ook leuk: november '84, het wegstemmen van een hoofdstuk van de emancipatie-resolutie. De commissie, al die vrouwtjes, stormde de zaal uit. Heel grappig, later kwam je ze grienend in de gang tegen. Ik heb niets tegen emancipatie, maar heb daar geen JOVD-resolutie voor nodig.

links-liberaal

Wat viel je op?
Wat mij steeds weer opviel: zo gauw je in het hoofdbestuur zit moet je links-liberaal zijn. Je maakt mij niet wijs dat een Leo-Pieter Stoel of een Annette Nijs te betitelen waren als links-liberaal voordat ze in het HB kwamen. Bespottelijk. Daarom vind ik het leuk om mij duidelijk ter rechterzijde op te stellen. Ik ben rechts, noem het klassiek-liberaal. Als ik gelijk krijg, en de JOVD schuift verder naar links op dan herken ik mij nog minder in de JOVD. Dan staat mijn lidmaatschap ter discussie.

Noordhollandse mafia

Loopt het in de JOVD nu enigszins naar wens?
Moeilijk om te zeggen hoe ik denk dat het loopt - ik denk dat het niet loopt. De situatie zoals die is gecreëerd door de Noordhollandse mafia, het voortijdig vertrek van Balemans, de capitulatie van Stoel, het ineens weer uit de hoge hoed toveren van Annette Nijs. Het HB hangt als los zand aan elkaar. Voor hoe lang? Drie, zes, negen maanden misschien. Over een jaar spreek je van een zeer amechtig hoofdbestuur. Een leuke crisis op landelijk niveau, marathon-vergaderingen en uiteindelijk een compromis: Annette Nijs. Ik ben benieuwd hoe lang dat compromis stand houdt. Rood haar, als dat maar niet kenmerkend voor haar koers is. Maar ach, ze zal weinig gelegenheid krijgen die koers neer te zetten.

Lovende woorden hoor. Wanneer ga je het HB in?
Ik heb altijd in het hoofdbestuur gewild. Ik heb de beste ideeën. Daarom wil ik dat. Misschien zou ik nog liever technisch voorzitter zijn. Internationaal secretaris lijkt mij ook wel wat. Organisatorisch is ook wel leuk; algemeen secretaris of vice-voorzitter organisatie. Mijn probleem is geweest dat ik die ambities ook openbaar had. Daarom ging het niet door. Het politieke klimaat, de cultuur van het inlikken, staat mij niet aan. Als je je hebt ingelikt wordt er eerst gekeken of je niet teveel heisa in het verleden hebt getrapt en op de allerlaatste plaats bedenkt men: "Kan hij mogelijkerwijs nog enigszins iets doen wat als positief te omschrijven is". Die cultuur is niet zo gezond voor Hans van Wuyckhuyse. Hoe heet dat ook alweer: ik ben niet HB-abel.
Sinds wanneer niet?
Vanaf het moment dat ik me bezighield met kernenergie (spreek uit: als een EO-presentator het woord christen), en ik met mijn belachelijke hoofd langer op de TV verscheen dan Julius Remarque. Sindsdien ben ik zeker niet méér HB-abel geworden. Ook niet minder - kan ook niet natuurlijk.

droogstoppels

Als je de JOVD binnen bent gekomen en je hebt daar het een en ander gedaan wil je vanzelf over de horizon uitkijken. Je bouwt een torentje en gaat denken: hoe kom ik daar? Alsof het allemaal eilandjes zijn waarbij je van het ene eilandje naar het andere moet zien te komen. Dus ga je een vlotje bouwen of huur je een bootje. In het begin gaat dat makkelijk. Later krijg je meer stroom tegen: ga je de tactiek veranderen.
Je bent op zoek naar macht.
Ach, flauwekul. Misschien ben ik wel zo'n zak die niet de intentie heeft om macht uit te oefenen. Ik heb ambities, natuurlijk. Als we geen ambities hadden zouden we zulke verschrikkelijke droogstoppels zijn. Dan zat ik hier niet in rok-kostuum, zou het niet meer leuk zijn, we zouden serieus genomen worden.

Wat gebeurde er nadat je HB-ambities op straat lagen? Vertrappen of omheen lopen?
Men negeerde mij, heel duidelijk. De babbeltjes van HB-leden werden korter, ze zeiden nog minder dan voorheen en wilden vooral de indruk wekken dat zij heel belangrijk waren. Overigens weet ik niet of het op dit moment mijn ijdelheid zou strelen als ik in het hoofdbestuur zat.
Hoe moet de JOVD dan functioneren als er niet een fatsoenlijke partij ruzie gemaakt mag worden?
Wat is belangrijk? Is dat hetgeen landelijk gebeurt of dat wat zich in de afdelingen afspeelt? Natuurlijk heb je een landelijk orgaan nodig; de vereniging moet bestierd worden. Nu krijg ik alleen de indruk dat het hoofdbestuur er alleen nog maar zit voor zichzelf. Die geven niet zoveel om de lagere regionen. Ze vragen zich alleen af wat ze nog kunnen doen met "JOVD-hoofdbestuur" in hun ceeveetje.

lullen over een komma

Marco Swart merkte onlangs op dat deze periode voor het liberalisme over 15 jaar wel eens heel vruchtbaar zou kunnen blijken te zijn.
Daar geloof ik niets van. De nieuwe werkgroepenstructuur - waarvan Swart een van de architecten is - werkt vervlakkend. Het is leuk om steeds moties en resoluties te maken maar voorop dient te staan dat er lekker afgediscussieerd wordt. Een half uur lullen over een komma; dat gebeurt niet meer. Mensen die in districten en in het hoofdbestuur zitten krijgen veel te weinig kans daarvan iets op te steken. Liggen er zo weer uit, behoren even niet tot het goeie groepje of permitteren zich een kritische uitlating. In deze periode van enorme ledenaanwas - hoewel dat ook weer van dat spiegelgladde terrein is - is men veel te veel naar "het resultaat" gaan kijken. Zo'n politiek secretaris wil in de korte tijd dat hij in het hoofdbestuur zit iets geproduceerd hebben. Een resolutie; mij interesseert zo'n papiertje niets. Het gaat erom dat mensen discussiëren. Als je dan over politieke druk "de pressiefunctie van de JOVD" gaat praten ben je verkeerd bezig. We weten toch allemaal dat de JOVD geen fluit te vertellen heeft. Een mooi voorbeeld waar het de mist inging is die belachelijke belastingresolutie. Ik zat een werkgroepje voor. Daar waren vijf mensen leuk "deskundig" bezig. Die zaten tegen elkaar op te bieden. De rest van de zaal was er absoluut niet bij betrokken, keek het zo'n beetje aan en verlangde naar een biertje aan de bar. Kortom: die resolutie ging volstrekt voorbij aan het doel wat een resolutie moet dienen.

haalbaar

Het argument waar ik kotsmisselijk van word: "Het is niet haalbaar". Dat hoor je steeds meer. We hebben de "het is niet liberaal"-periode gehad. Totdat het woord "smurf" voor liberaal werd invoerd. Nu hebben we het quasi-realisme van "het is niet haalbaar".

Schets het profiel van een JOVD-voorzitter.
Een voorzitter moet een politiek dier zijn, moet zichzelf en de vereniging weten te presenteren en moet beschikken over voldoende organisatorische talenten om de boel bij elkaar te houden. Vermeer voldeed niet aan de tweede voorwaarde - ik mag Herman erg, een aardige en eerlijke vent. Remarque wist de zaak goed te presenteren. Daarnaast had ik de indruk dat hij genoeg waterdragers om zich heen wist te verzamelen om de tent rustig te houden. De periode Remarque was aanmerkelijk beter dan het tijdperk Balemans. Balemans voldeed eigenlijk aan geen van de drie voorwaarden.

voorspelling

Gevaarlijk maar daarom wel zo opwindend; een JOVD-voorspelling. Het ligt voor de hand dat de student Lucht- en ruimtevaarttechniek een astrologisch antwoord geeft in de trant van: voor weegschalen wordt het uitkijken, de rammen zijn aan de winnende hand. Maar nee, Van Wuyckhuyse houdt het (als altijd) netjes.
De vereniging zal in rustiger vaarwater geraken. Er zullen nog wat hoofden sneuvelen, daarna zie ik niet snel weer zo'n anti-HB-stroom ontstaan.
Veronderstelling: het eerste hoofd zal dat van Hans van Wuyckhuyse zijn. Een royement dus.
Ik twijfel of er een grond is maar als die er is wil ik die lol ook nog wel hebben.

De Russische „openheid" een feit?
„Driemaster" voor interview op ambassade der USSR!

SOVJET-ACHTERGRONDEN

Een gesprek met de eerste secretaris van de Russische ambassade in Nederland, M. Levkor

Vooraf ging eerst een briefje naar de persattaché. Men wilde graag het vragenlijstje even inzien. Dat werd een indrukwekkende opsomming van zinnen, die alle met een vraagteken eindigden. Naar later zou blijken mocht ondergetekende best afwijken van het formele papier; men wist nu zeker genoeg in welke richting de vragensteller koerste. Bovendien waren onderwerpen aangaande het buitenland taboe. Maar daar ging mijn belangstelling dit maal niet echt naar uit. Benieuwd naar de ware wortels van de Sovjet-maatschappij, deed ik geen poging de zo bekende problemen aan te snijden. Dus: geen Tsjernobyl, geen SS-20, geen dissidenten, geen bureaucratie, geen .... Nee, dit keer (geschiedkundige) achtergronden, want de USSR is voor ons "westerlingen" niet te begrijpen indien we hun visie - die vanaf 1917 gestalte kreeg - staal voorbij lopen. De spanning Oost-West is m.i. altijd nog een ideologische, al zijn velen de mening toegedaan dat de nadruk op het militaire aspect is gaan liggen.

Edwin Pol

De Sovjet-ambassade in Den Haag ligt praktisch naast haar grootste kameraad in het internationale gebeuren, de DDR. Ook zij sloeg aan de Andries Bickerweg haar "tenten" op, om de "Heimat" in den vreemde te vertegenwoordigen. Evenals enkele andere naties. Volgens Levkov is het onderlinge contact beslist niet tot zakelijk verkeer beperkt. Er zijn best gezellige gesprekjes met elkaar te voeren. Populairder gezegd: een praatje over de heg behoort tot de mogelijkheden.

M. Levkov is eerste secretaris van de Russische ambassadeur, de heer Blatov. De residentie werd vanaf 1984 zijn standplaats. Daarvoor diende hij bij de Unie in Brussel. Opvallend is dat Levkov, evenals andere Russische diplomaten, zo goed zijn Nederlands beheerst. Getroffen door dit complimentje in zijn richting: "Och ... Wij zijn van mening dat het voor de mensen waarmee wij contacten onderhouden niet onaangenaam is om in hun eigen taal te kunnen communiceren. Het Nederlands vond ik persoonlijk niet zo moeilijk te leren. Ik denk dat het Russisch voor u ingewikkelder is."

TEGENSTANDER

Van de abstracte taal, naar de concrete ernst. Bevalt het Levkov om in het territorium van een westerse tegenstander te verblijven?

"Van een tegenstander zegt u?" Levkov schudt het hoofd. "Laat ik duidelijk zijn: toen ik naar het westen werd uitgezonden, had ik totaal geen vooroordelen omtrent mijn nieuwe verblijfplaats. Een land als Nederland is overigens zeer interessant. Dit land is echt door de geschiedenis gevormd. De bewoners hebben het in wezen gemaakt, de cultuur bepaald. Onze volkeren hebben traditionele relaties, die reeds van heel vroeg stammen. Nederlandse woorden zijn bijvoorbeeld in mijn taal terug te vinden. De Nederlandse bevolking is boeiend. Wat mij niet bevalt is de overbevolking. Je zou kunnen zeggen dat ik moe word van deze drukke samenleving. Ik voel me hier niet in de natuur en daar ben ik toch erg op gesteld."

Die natuur is inderdaad moeilijk te bereiken, aangezien medewerkers der Sovjet-ambassade zich alleen in de Randstad *mogen ophouden. Buiten dit cirkeltje* is toestemming nodig van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Die maakt hier trouwens geen al te groot probleem van.

Levkov: "Tja, ook in de USSR leggen we buitenlandse diplomaten beperkingen op."

Zijn dergelijke beperkingen er tevens voor de eigen bevolking?

"Reizen binnen de USSR is voor onze burgers absoluut mogelijk. Er leeft hier een idee dat dit niet zo is. Onzin. Zo'n gerucht gaat van boek tot boek."

STAATSGREEP

Volgens Levkov slaat het westen vaker de plank mis, wanneer zij iets behandelt aangaande de Sovjet-Unie. Zo ook die historische theorie, die beweert dat er in oktober 1917 een bolsjewistische staatsgreep plaatsvond. Deze joeg de min of meer "burgerlijke" regering Kerensky uit Petrograd, die daar sinds de Februari-revolutie van datzelfde daar zetelde. Van een grootse bolsjewistische revolutie is nooit sprake geweest. Levkov tracht duidelijkheid te scheppen: "Laten we eens kijken wie de dragers zijn van deze theorie. Dat zijn de emigranten, de eerste uitgewekenen in 1917. Zij die de macht hadden, verloren haar. Zij wilden niets meer dan wraak. Deze stelling is onhoudbaar, want hoe vindt een staatsgreep plaats? Een kleine groep onderneemt actie. In oktober 1917 staat het grootste deel van de Russische bevolking op tegen het Kerensky-bewind en is er wel degelijk sprake van een breed ondersteunde revolutie. De regering van februari was geen succes gebleken. De bolsjewieken deden echter wat de meerderheid eiste: beëindiging van de Eerste Wereldoorlog voor Rusland, landhervormingen.

Door de volgende burgeroorlog is de revolutie bevestigd; indien de bevolking toen niet in meerderheid achter de bolsjewieken was gaan staan, hadden deze het beslist niet gehaald."

Niet zo leuk is het om het herschrijven van geschiedenisboeken en de ziekelijke verering voor die revolutie van oktober 1917 aan de dag te leggen. Ofwel: gebeurde zaken die krom zijn recht praten.

Levkov: "Ja, ja. Er zijn in het verleden éénzijdige conclusies uit de revolutie getrokken. De verheerlijking is onder Lenin begonnen. De Communistische Partij der Sovjet-Unie wil vandaag de dag zeker ook de "witte plekken" in onze historie gaan invullen. Er moet objectief naar het verleden worden gekeken. Dit proces is thans ingezet."

Na 1917 werd er geen honderd procent Marx beleden in de Sovjet-Unie. Lenin voegde bepaald niet weinig eigen ideetjes aan de ideologie toe.

Levkov: "Nee, wij hebben in de USSR geen zuiver marxisme. De lijn van de partij is marxistisch-leninistisch. Dit is beslist geen dogma", voegt de spreker er nadrukkelijk aan toe.

"Een theorie moet levend blijven. Wij zijn dan ook niet te vergelijken met kerk en bijbel; in religieuze kringen is het bijbelse woord naar iedere letter waarheid. Onze ideologie moet met de tijd meegaan. Daarom zijn er in de loop der jaren aanpassingen van de theorie aan veranderende omstandigheden. De meeste Sovjet-burgers gaan met de nieuwe omstandigheden mee. De kleine groep dogmatici tref je bij alle soorten mensen binnen het land aan. Zij veranderen hun opinie nauwelijks. In onze economie moest echter iets gedaan worden, de dogmatici konden er geen dynamiek in brengen. De democratisering binnen de bedrijven is wel degelijk bedoeld om de teugels te laten vieren: de bedrijfsleiding moet kunnen inspringen op wat bij de mensen leeft aan consumptiebehoeften. Er vindt een grondige verandering van onze samenleving plaats. Voor zoiets moet je bij de basis van de problemen beginnen: de economie."

Die laatste zinsnede is weer typisch Marx. Ook hij geloofde dat bij het sleutelen aan de economische ondergrond de gewenste veranderingen tevens in andere uithoeken van de samenleving zouden optreden, zoals kunst, religie en dergelijke. De veranderingen zijn het onderdeel van de reeds zo uitgemolken "nieuwe koers" van secretaris-generaal Gorbatsjov. Stel Tsjernenko was langer doorgegaan met ademen, zou dit proces van vernieuwing (lees: aanpassing van de theorie) dan automatisch op gang zijn gekomen?

"Dat het proces er aankwam leidt geen twijfel, maar in zo'n geval waarschijnlijk later. Het democratiseringsverschijnsel is niet van bovenaf opgelegd. Het leeft bij de bevolking en Gorbatsjov heeft dat goed aangevoeld."

En de elite voelt zich niet bedreigd?

"In de Sovjet-Unie bestaat er geen elite. Dit is wederom een begrip dat er door een westers gerucht is ingekomen. Natuurlijk bestaat er een verschil tussen de arbeider en de partijfunctionaris: een verschil in werk. Maar de laatste is geen onderdeel van een elite. Het is meer de voorhoede van onze maatschappij; zij draagt de verantwoording. Begaat één van hen een misstap, dan heeft dat meer ernstige gevolgen voor de persoon in kwestie dan dat een individu buiten het partij-apparaat in de fout gaat. Wij wensen niet dat macht wordt misbruikt. Mede daarom worden enkele voordeeltjes die partijfunctionarissen geboden worden herzien. Corruptie wordt aangepakt."

"En als u mij vraagt of de golf van democratisering een eerste echte aanzet vormt tot de communistische eindfase, dan moet ik zeggen dat dit nog een lang proces kan zijn. Zowel staat als partij voeren het land naar de eindfase. Zij zijn onmisbaar in het grote historische proces. De partij zal na de voltooiing geheel verdwijnen. Of de staat afsterft hangt momenteel gezien sterk af van de internationale situatie. Als die dreigend blijft, zal de staat haar verantwoordelijkheden niet kunnen opgeven."

Aangezien het kapitalisme voortdurend de kop kan opsteken, zal er volgens de eerste secretaris niet zo snel een verdwijnen van de CPSU plaatsvinden. De partij zal zodoende nog veel van zich doen horen, mede door de personele unies die er tussen partij en staat bestaan. De CPSU blijft "leider en controleur"

in de Sovjet-staat.

TERREUR

Levkov kijkt met een zekere voldoening terug op de afgelopen zeventig jaar. Het socialisme heeft Rusland en omringende republieken veel positiefs gebracht. Is die prestatie, van achterlijke middeleeuwse samenleving naar hoog geïndustrialiseerde supermacht, het werk van de terreur, zoals bijvoorbeeld Stalin zijn programma van landbouwcollectivisatie er doorheen joeg?

Levkov: "De terreur is juist een rem op onze vooruitgang geweest!"

Dat is dan wel heel jammer voor hen die vielen, terwijl het zonder geweld dus nóg beter zou zijn gegaan. Kan een wrede terreur en een meedogenloos heerser als Stalin juist in een staatsinrichting als die van de USSR opkomen? Een staatsinrichting zonder scheiding der machten, zonder "checks and balances", kortom, mogelijkheid tot samenklontering der macht.

"Wel, er zijn ook landen met meer politieke partijen, die echter tot pure dictatuur vervallen zijn. Denk maar aan Chili. De periode Stalin is voor de USSR mogelijk geweest, daar deze staat in de jaren twintig jong was. Men was niet bedacht op de negatieve gevolgen van machtsbundeling bij één persoon. De CPSU was zelf nog niet volwassen. Men was naïef en optimistisch."

Het mag voor iedereen in de jaren tachtig duidelijk zijn, dat de Stalin-periode eveneens binnen de USSR wordt ervaren als één van de ergste terreurepisoden uit de Sovjet-geschiedenis. De zogenaamde destalinisatie onder opvolger Chroetsjov heeft afgerekend met een dergelijke totalitaire staat en persoonsverheerlijking. Binnen de Unie vormen de overgebleven aanhangers van het stalinisme een zeer kleine minderheid, die eerder wordt vervolgd dat dat zij haar visie mag uitdragen.

Door de westerse bril gezien, wordt de USSR beslist niet als een vriendelijke democratie gewaardeerd, ondanks de destalinisatie, de wapenaccoorden en Gorbatsjov. Kan Levkov zich het westerse wantrouwen indenken, ook gezien de ontwikkelingen na 1945 in Oost-Europa en, recent, Afghanistan?

"Het wantrouwen jegens elkaar vormt één der grootste obstakels in de wereld van nu. In wezen is dit een vreemde situatie: de mens is één en hij leeft op één aarde. Wij dragen verantwoording tegenover elkaar. Vanuit onze kant bestaat er geen enkel gevaar. Het is volstrekt ontogisch om egoïstische, nationalistische belangen na te streven nu we met zoveel mondiale problemen te maken hebben. Waarom behouden we deze middeleeuwse statensituatie? Ik geloof in het principe van de vreedzame samenleving."

Dat wantrouwen was er toch niet zomaar. Al die Russische expansie ....

"Leest u vaak de Telegraaf", antwoordt Levkov wat geïrriteerd. De verhalen over machtsontplooiing van de USSR maken m.i. op Levkov de indruk van horrorgeruchten uit sensatiebladen.

"Ook de Amerikaanse minister van Defensie, Weinberger, heeft op onze expansie van de afgelopen duizend jaar gewezen om zo het Russische kwaad aan te tonen. Maar kijk dan naar de USA zelf! Hoe ging hun opschuiven naar het westen dan? We kunnen dan de hele situatie wel herzien van alle nationale grenzen. Waar begin je en waar blijf je dan? Als we zo nodig terug moeten naar de oorsprong vervalt de wereld in anarchie. We moeten de "schuld" van ons

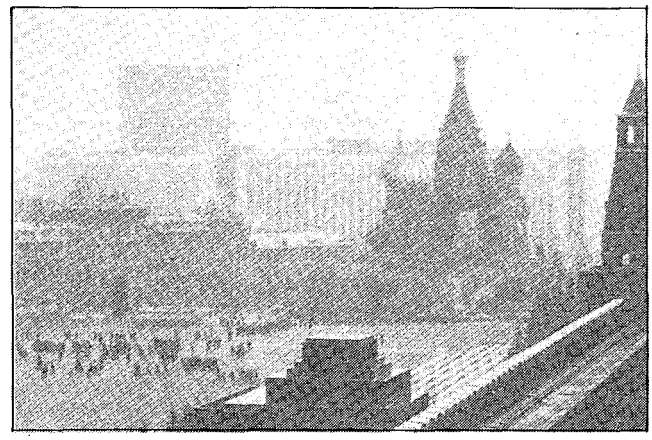

en van het westen niet op een weegschaal leggen. Als het westen iets aan te merken heeft over Oost-Europa, kan ik over de Suez-crisis, Vietnam of Grenada beginnen."
Later tijdens het gesprek zal Levkov tevens opmerken dat er helemaal geen sprake is van een Russische bezetting van Oost-Europa.
"Neem nu de DDR. Daar zijn Sovjet-troepen aanwezig. Maar in Nederland zijn Amerikaanse troepen. Voelt u zich bezet door de USA?"

Daar kan ik bepaald niet bevestigend op antwoorden.

"Welnu, zo ervaart men de toestand in de DDR ook."

AMERIKA

In de TV-serie "Amerika", gemaakt in de USA, wordt een fictieve bezetting gespeeld van de Verenigde Staten door de USSR. De serie bracht veel commentaar teweeg. Volgens de ene groep te anti-Rusland en paranoïde, volgens de andere groep lang niet hard genoeg. De laatste soort kritiek kwam veelal van vluchtelingen en emigranten uit het "Oostblok". Zij lieten weten dat een bezetting door de Sovjet-Unie zo hardvochtig is, dat het uitbeelden daarvan door middel van een toneelspel absoluut niet voldoet aan de realiteit. En zij kunnen het weten ....

Levkov: "Laat ik zeggen dat ik de geschiedenis van de

Tweede Wereldoorlog goed ken. U kunt vast met mij meegaan, dat collaborateurs tijdens een bezetting erger kunnen zijn dan de indringers zelf. Deze overlopers uit de periode '41-'45 zijn na de oorlog uit de USSR vertrokken. Deze emigranten willen in hun nieuwe verblijfplaatsen, zoals bijvoorbeeld Amerika, voor zichzelf en voor anderen het eigen verleden goedpraten. Ook emigranten na 1945 voelen zich niet altijd overtuigd van hun stap. Zeer veel personen willen eveneens weer remigreren; dat wordt wel eens verzwegen. Om hun stap uit Rusland te rechtvaardigen zetten de emigranten zich extra af tegen hun vroegere vaderland. Onbewust voelen zij schuld. Wij moeten de informatie van deze individuen kritisch benaderen. Deze TV-serie was een voorbeeld van iets, dat men beter laten kan. Het wekt geen onderling vertrouwen tussen Amerika en de Sovjet-Unie."

Terwijl het onderhoud ten einde loopt merkt Levkov op dat de (schrijvende) pers een grote verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van het door haar gebrachte nieuws. "In het westen is de publieke opinie niet altijd op de hoogte van de stand van zaken in de USSR."
Evenals TASS-correspondent S.R. Melnikov in ons april-nummer opmerkte, spreekt Levkov schande over het NRC-handelsblad-bericht dat inhield dat er dwangarbeiders waren ingezet om de puinhoop na "Tsjernobyl" op te ruimen. "Hoe kan men bijvoorbeeld zoiets beweren? Dat is absoluut onmogelijk! Als wij zoiets over uw land zouden schrijven, wat zou dan de reactie zijn? De westerse pers moet naar de waarheid kijken. Er is gebrek aan pluriformiteit wat dat betreft. Daar hoort u misschien van op. Maar pluralistisch denken is hier echt niet zover gevorderd als men zelf denkt. En zeker, ook van onze kant moet dit gebeuren. Pluriformiteit moet ook in de USSR te bespeuren zijn binnen pers en tevens politiek. Ook wij moeten democratisch denken. Daar heeft mijn land nog te weinig ervaring mee. Dat is de tragedie van Rusland."

INTERVIEW AFGENOMEN OP 23 APRIL 1987

IN DEN LANDE . . . .

29 mei: **afd. Den Bosch**: discofeest in Taveerne "Den Oetel", aanvang 20.00 uur, toegang f 5,-. info: Wout van Rooy, 04104-93882

1 juni: **afd. Eemland**: forum Midden-Oosten. info: Hanneke Meyerink, 030-523687

5 juni: **afd. Bunnik**: bestuursverkiezingen en borrel, aanvang 20.00 uur, info: Hanneke Meyerink, 030-523687

6/7 juni: **V&S District Gelderland**: cursus Vergader- en Discussietechniek deel I in de Grote Bunt te Nunspeet, aanvang 10.00 uur. kosten f 25,- p.p., info: Harold Makaske, 05252-489

12 juni: **District Gelderland**: Spreekbeurt mw. Jorritsma-Lebbink, lid 2e Kamer VVD, te Zutphen. info: Henk Kuypers, 03200-26693

13 juni: De Bossche Jongerendag, plaats: Jeroen Boschhuis, aanvang 12.00 uur. Toegang gratis, info: Wout v. Rooy, 04104-93882

13 juni: **District Gelderland**: Congresvoorbereiding I, inl: Jacqueline Fokkens, 05250-1683

3/14 juni: **District Utrecht**: congresvoorbereiding. info: Hanneke Meyerink, 030-523687

12/13 juni: **afd. West-Betuwe**: weekend in Zeeland. info: Hanneke Meyerink, 030-523687

13 juni: **afd. Hart van Nederland**: sportdag te Mijdrecht, hockey + verrassing. info: René Moorman 02979-88655 of Jeroen Schaeffer 02979-85256

14 juni: **District Brabant**: Algemene Ledenvergadering, aanvang 11.30 uur. info: de verschillende afdelingsbesturen

22 juni: **afd. Randmerengebied**: (i.s.m. distr. Gelderland) themaavond terrorisme, spreker H. Dijkstal (VVD-2e Kamerlid). Aanvang 20.00 uur, plaats: 't Huiken, Elburg, info: Harold Makaske, 05252-489

27 juni: **afd. Nijkerk**: lustrumfeest. info: Marc v.d. Tweel, 03494-53524

3,4,5 juli: **District Brabant**: sportweekend: hockey, voetbal, honkbal, volleybal, dropping op het water. Aanvang vrijdag 15.00 uur, toegang f 35,-, all-in. Info: Wout v. Rooy, 04104-93882

18 juli: **afd. Hart van Nederland**: strandwandeling + bowlen. info: René Moorman 02979-88655 of Jeroen Schaeffer 02979-85256

24-26 juli: **afd. Den Helder e.O.**: zeilweekend op Amstelmeer, zie aankondiging

28, 29, 30 aug: **District Gelderland**: congres te Lievelde. zie aankondiging elders

JOVD afd. DEN HELDER E.O.

organiseert deze zomer weer een

GRANDIOOS ZEILWEEKEND

op het Amstelmeer in Noord-Holland.

WANNEER? 24, 25 en 26 juli 1987 (vrijdag t/m zondag)
Met een vloot van kajuityachten, open zeilboten, kano's en surfplanken zal het Amstelmeer worden bevaren.
Faciliteiten: ruim binnenvaartschip met o.a. bar, 30 slaapplaatsen, goed geoutilleerde keuken en nog veel meer.
Met feest (disco), barbeque en zeilwedstrijd.

Kosten van deelname: f 50,- p.p., inclusief overnachting, ontbijt, lunch en diner.

OPGAVE: schrijf naar postbus 177, 1780 AD Den Helder, onder vermelding van "Zeilweekend". Maak het deelnamebedrag vóór 15 juni over op gironummer 4245433 tnv. A.D.M. van Rijs te Den Helder, en het programmaboekje wordt opgestuurd. Deelname op eigen risico.

info: A. van Rijs, tel. 02230-24537

JOVD afd. MIDDEN-LIMBURG

viert op 27 juni aanstaande haar

LUSTRUM

ter gelegenheid waarvan deze afdeling een kennismaking met de roeisport zal organiseren.
programma: -roei, kano- en surfinstructies.
-borreluurtje;
-barbecue;
-feestavond met live muziek.
Overnachting is mogelijk (slaapzak meenemen).

Aanvang: 14.00 uur, plaats: R.V. Aeneas, Weerd 52 te Roermond. ENTREE: f 12,50

OPGAVE: voor 15 juni bij: JOVD-Midden Limburg, pb 512, 6040 AM ROERMOND, info: 04754-4860

JEUGDWERKGARANTIEPLAN: BEZIGHEIDS-THERAPIE OP WERKERVARINGSPROJECT?

Het staat zo mooi in het regeeraccoord: "Jongeren tot en met 20 jaar zullen in beginsel niet meer werkloos zijn: zij werken en/of worden geschoold." Een formulering waar, zoals langzaam blijkt, de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid meerdere kanten op kan.

TON MERTENS

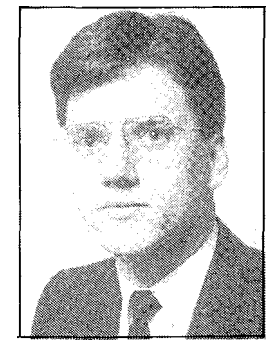

Ton Mertens,

Secretaris Sociaal-Economische Zaken

Zijn oplossing: het Jeugdwerkgarantieplan. Jongeren in de genoemde leeftijdscategorie die langer dan een half jaar werkloos zijn krijgen een baan aangeboden in de collectieve sector. Geen bestaande plaatsen, maar banen voor werkzaamheden die normaliter niet zouden worden verricht, dit in verband met het gevaar van budgetvervalsing.

Al met al geen structurele oplossing voor het jeugdwerkloosheidsvraagstuk, ook al niet als je in de beschouwingen betrekt dat de minister er geen voorstander van is om het bedrijfsleven mede voor deze zgn. garantieplaatsen te laten zorgen.

Hoewel liberalen doorgaans niet vooraan in de rij staan om lofuitingen te zingen over kortetermijn-oplossingen als banenplannen dwingt enig realisme (een eigenschap die liberalen eveneens niet vreemd is) tot een meer genuanceerde benadering. Veel jongeren ervaren bij hun eerste sollicitaties dat werkervaring een veel gevraagde voorwaarde is voor een baan. De overstap van school naar werk wordt als groot ervaren en de gevolgde opleiding blijkt slecht te zijn ingespeeld op de marktsituatie. Het scheppen van de mogelijkheid tot opdoen van werkervaring en, meer algemeen, tot het gereed maken voor de arbeidsmarkt middels een Jeugdwerkgarantieplan is dan zeker te verkiezen boven het thuis laten zitten van jongeren (met alle gevolgen vandien) tot de economie weer aantrekt. Wel is dan van belang dat scholing daarbij een vaste plaats kan innemen, bijvoorbeeld een dag in de week, in ieder geval een vastere plaats dan die welke de minister voorstaat. Uiteraard zal één en ander sterk beroepsgericht moeten zijn.

Verder zetten alleen garantieplaatsen in de collectieve sector te weinig zoden aan de dijk. Het is niet alleen zeer de vraag of deze sector de beoogde groep (ca. 35.000 mensen) kan opnemen, maar ook of jongeren juist dáár hun ervaring moeten opdoen, en niet in de marktsector.

Deze en nog veel meer andere constructieve kanttekeningen worden door de JOVD geplaatst bij het JWG. Samen met de jongerenorganisaties van alle grote politieke partijen en de Werkende Jongeren CNV wordt er, als Jongerenplatform, hard aan gewerkt om het JWG van het kabinet tot een zinvol project te maken. Gesprekken met de minister, de kamerfracties, belangenorganisaties en discussies inde eigen verenigingen worden voor dat doel gebruikt, teneinde ervoor te zorgen dat het JWG niet alleen voor, maar ook mede door jongeren tot stand komt.

BASISVORMING IN HET ONDERWIJS: ONDERWIJSCOMMISSIE

Al weer ruim een jaar geleden verscheen er een rapport van de WRR, getiteld "Basisvorming in het onderwijs". Mede op basis van dit rapport heeft de regering een standpunt ingenomen en in de vorm van een wetsvoorstel zal dat binnenkort door de Tweede Kamer in behandeling worden genomen. De onderwijscommissie heeft ook een standpunt met betrekking tot de structuur van het voortgezet onderwijs ingenomen. De ideeën van de commissie zullen op het zomercongres aan de orde komen bij de behandeling van een drietal moties. In een vierde motie verwoordt de commissie haar standpunt over het wetsontwerp. Dit artikel dient om het advies van de WRR, en het wetsontwerp toe te lichten.

ADVIES VAN DE WRR

Grofweg heeft de WRR in haar advies een structuur voor ogen waarin in de eerste drie jaren van het voortgezet onderwijs iedere leerling dezelfde 14 vakken volgt (*). Deze 14 vakken maken (minimaal) 80% uit van het lesprogramma, de overige 20% kunnen de scholen zelf invullen. In de praktijk zal dan meestal wel een derde vreemde taal worden gegeven. Voor de al te geven vakken zullen eindtermen worden vastgesteld, voor ieder vak op twee niveaus, te vergelijken met het huidige MAVO-D en -C.

Het een paar maanden geleden bekendgemaakte kabi-

netsstandpunt wijkt niet veel af van de stellingname van de opstellers van het WRR-rapport. De belangrijkste verschillen zijn: - het laagste niveau zal niet vergelijkbaar zijn met MAVO-C, maar LBO-B (dit kan ook moeilijk anders, aangezien op dit moment ruim 30% van de scholieren een opleiding op dat niveau volgt); - De snellere leerlingen mogen de Basisvorming in twee jaar afsluiten; - Voor leerlingen die een beroepsopleiding wensen te volgen wordt een integratie bepleit van beroepsgerichte vakken en de beschreven 14 vakken uit de basisvorming. Dit geheel kan dan worden uitgesmeerd over meerdere jaren.

Waarom nu is de onderwijscommissie niet zo gelukkig met de kabinetsvoornemens?

Het is maar zeer de vraag of het beperken van de differentiatie in de eerste jaren van het voortgezet onderwijs tot twee verschillende niveaus goed is voor de ontwikkeling van de individuele scholier. Bovendien is twijfel mogelijk over de kwaliteit die zo wordt afgeleverd. In het wetsvoorstel staat namelijk dat afsluiting van 9 vakken op het hogere niveau is vereist voor toelating tot 4 VWO. Ofwel: een snelle leerling kan in twee jaar de basisvorming afsluiten en dan, met 9 vakken op MAVO-D niveau en 5 op LBO-B niveau in 4 VWO terechtkomen. Dat dit vragen oproept moge duidelijk zijn.

De commissie hoopt dan ook op een goede inhoudelijke discussie op het congres. De uitkomsten van die discussie zullen de basis gaan vormen voor een door de onderwijscommissie te schrijven notitie.

Michiel Remers

(*): de 14 vakken: Nederlands, Engels, tweede moderne taal, Wiskunde, Biologie, Natuurkunde, Informatiekunde, Geschiedenis en Staatsinrichting, Aardrijkskunde, Economie, Techniek, Beeldende Vorming, Muziek en Lichamelijke Vorming.

REACTIE: MIDDEN-OOSTENRESOLUTIE (Albert Berens, mei)

"In zijn stuk verwijt dhr. Berens de commissie dat het de midden-oostenresolutie aan een historische inleiding en onderbouwing ontbreekt. Blijkbaar is het de auteur ontgaan dat de commissie reeds een lijvige nota en reader over de gehele midden-oostenproblematiek heeft samengesteld. Bovendien hoort een historisch perspectief niet thuis in een resolutie, die immers alleen politieke uitspraken hoort te bevatten.
Vervolgens tracht de auteur de hele problematiek van het Arabisch-Israelisch conflict af te doen in één kolom; gezien de complexiteit en slepende karakter van deze kwestie leidt dit tot een ongenuanceerde weergave van feiten, grove generalisaties en abjecte nalatigheden. Voorts bezondigt de auteur zich in zijn "historisch perspectief" aan een aantal feitelijke onjuistheden. Wij lichten hieruit slechts een voorbeeld: op pagina 11 noemt hij als lichtpuntje voor de oplossing van het vraagstuk de "Regering van Nationale Eenheid", die mogelijkheden zou bieden voor brede steun aan een vredesplan. Deze regering van "Nationale Verdeeldheid" is veeleer een obstakel op de weg naar vrede, gezien de grote tegenstellingen tussen Shamir en Peres.
Het alternatieve scenario, dat de auteur presenteert als zijnde origineler van aard en meer geïnspireerd, voegt niets toe aan de lijst van 59 eerdere voorstellen (zie hiervoor: M. Nitzan, A bibliography of federal resolutions en D. Elazar, Federalism and Political Integration en Self Rule/Shared Rule (1979)) die in de afgelopen veertig jaar zijn gepresenteerd.
In zijn alternatief is hij bovendien buitengewoon onzorgvuldig. Zo haalt hij bijvoorbeeld de woorden confederatie (*statenbond*) en federatie door elkaar, een samenwerking op economisch, buitenlands politiek en defensiegebied is bepaald niet als "beperkte" samenwerking te kwalificeren: in Europa zijn we niet eens zo ver! In zijn veel te korte uiteenzetting over Jeruzalem geeft hij een veel te simplistische oplossing, die voorbijgaat aan de complexiteit van het probleem. Hier loopt namelijk een veelheid aan politieke, religieuze en etnische tegenstellingen door elkaar.
De constatering van de auteur dat zijn eigen scenario aan onoverkomelijke nadelen lijdt onderschrijven wij dan ook volledig; om de commissie gebrek aan originaliteit te verwijten wordt door 's schrijvers eigen voorstel ondergraven."

Ron Batten, Carool Kersten (Midden-Oostencommissie)

Naschrift:

De historische inleiding die ontbreekt, althans niet voor alle leden beschikbaar is, hoeft uiteraard niet persé in de resolutie zelf te staan. Ondanks verzoeken van de kant van de redactie om resoluties van een toelichting te voorzien (die dat historische perspectief hadden kunnen bevatten) blijkt men daartoe nog steeds de bereidheid niet te hebben.
Het enige inhoudelijke kritiekpunt van de ondertekenaars, inzake de regering van nationale eenheid, betreft géén feitelijke onjuistheid, doch hooguit een verschil in beoordeling. Bovendien is de samenwerking in de statenbond niet bij voorbaat zeer uitgebreid per beleidsterrein. De bedoeling is slechts geweest, aan te geven welke beleidsterreinen primair voor samenwerking in aanmerking komen.
Voorts mag ik constateren dat ik aan de onderwerpen die ik heb behandeld meer tekst heb besteed dan de commissie in haar resolutie.
Tot slot voor wat betreft de originaliteit en de geïnspireerdheid: zodra U zorgvuldig hebt leren lezen ga ik gaarne verder met U in discussie.

Albert Berens, redacteur

ECHTE DINGEN

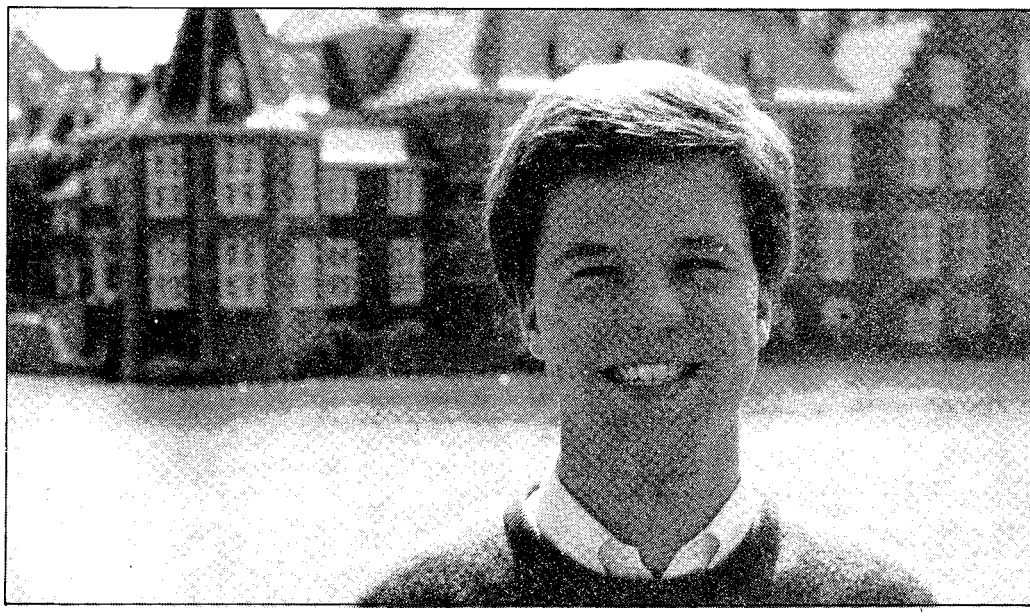

Mark Rutte: "Ooit had ik als doelstelling de leeftijdsgrens voor het JOVD-lidmaatschap omlaag te krijgen. Dat is niet gelukt. Ik was vijftien en wilde lid worden, dat kon dus niet. Daarom werd het maart '83. Ik was zestien. Mijn eerste avond bij de afdeling Den Haag. Er waren wat bestuursleden nodig en ik schijn een goede indruk gemaakt te hebben. Als een compromisfiguur werd ik, zonder dat ik het zelf door had, naar voren geschoven. Ik was jong, een onbeschreven blad - heb daar gebruik van kunnen maken. Eerst penningmeester, daarna secretaris. In juni '84 werd ik districtssecretaris, een jaar later VVO en in mei '86 uiteindelijk voorzitter van West. Een degelijke carrière.

Nu ben ik gestopt. Dat zou een onbevredigend gevoel geven op het moment dat je een carrière van afdelingspenningmeester tot landelijk voorzitter nastreeft. Ik begon als penningmeester, maar niet met de gedachte om ook voorzitter te worden. Als je dat wel wilt kun je dat plannen.
Gewoon leuk bezig zijn, dingen doen die me interesseren, dat is voor mij altijd het punt geweest in de JOVD.
De fut is er uit. Je moet na een jaar stoppen, anders gaat alles weer een keer gebeuren. Dat geldt zeker ook voor HB-functies. Een voorzitter en een VVO moeten ook na een jaar stoppen.
Het nadeel bij een landelijk voorzitter is dat men weer aan een nieuw gezicht moet wennen. Balemans heeft zich nauwelijks kunnen presenteren en hij is al weg. Extern denkt men dan: die JOVD is een duiventil. Dat is ook zo. Er zit absoluut geen continuïteit in. Ook geen overdracht. Zie je Houwing, Brinckmann of De Haze Winkelman nog wel eens? Nu heeft vooral die laatste z'n handen vol aan het geruzie binnen de VVD, maar toch, het zou leuk zijn als zo iemand zijn visie nog eens gaf.

Het is als wat Nijpels zei over het fractievoorzitterschap. Als districtsvoorzitter ben je heel algemeen bezig. Je ziet alles, je hoort alles; je hebt een brede view. Heel boeiend. Een hoofdbestuurslid is heel gericht bezig met één punt, dat heeft weinig te maken met beleid. Je bent een van de vijftien. Het hangt van de kongsies die je achter je kunt krijgen af hoeveel invloed je hebt.
Voor het hoofdbestuur gepolst of gevraagd worden zijn verschillende dingen. Ik ben nooit gevraagd. Het kan tegen me gewerkt hebben dat er al zoveel mensen uit West in het hoofdbestuur zitten. Maar goed, mijn ambities zijn niet zo groot. Op dit moment ben ik niet eens beschikbaar. Ik studeer snel af. Eind van dit jaar. Dat ligt overigens meer aan mijn studie - geschiedenis - dan aan mij. Ik ben dan twintig - te jong om te gaan werken. In september hoop ik aan het conservatorium met piano te beginnen.

Mijn ambitie is altijd met politiek bezig te blijven. Niet als beroeps, als Kamerlid, maar bijvoorbeeld in een gemeenteraad. Dat trekt enorm. Zolang ik in de commissie Jacobse zit zal ik niets, maar dan ook echt niets in de VVD doen. Je bent als hoofdbestuurslid gedwongen functieloos in de VVD rond te lopen. Daar hebben sommigen het wel eens moeilijk mee. Je moet niet alleen functies maar ook de schijn voorkomen.

Je moet van de JOVD nooit wakker liggen. Ik ben er trots op te kunnen zeggen dat ik dat nooit gedaan heb. Zelfs niet in hele moeilijke tijden. In mijn afdeling zou ik net wel of net geen voorzitter worden. Heel spannend. De andere bestuursleden kwam ik de volgende dag tegen met wallen on-

der de ogen. Ik had heerlijk geslapen. Het is uiteindelijk volstrekt onbenullig waar je mee bezig bent. Leuk, maar relativeer het. Het grootste deel van het actieve kader neemt het allemaal heel serieus. Carrièredrang; de strijd omhoog moet gevoerd worden.

De verenigingscultuur is ingewikkeld. De kongsies die er bestaan - je moet jaren meedraaien voordat je daar een beetje zicht op krijgt. Dat heb je gezien aan hoofdbestuursleden die zonder al te veel know-how van de verenigingscultuur omhoog zijn gekomen. Die konden makkelijk struikelen. Toen ik voor het eerst op een congres kwam zag ik het hoofdbestuur zitten. Ver weg, op een verhoging. Ik dacht: walgelijk , egotripperij, werken op de vierkante millimeter. Je bent met een paar honderd mensen actief en dan ga je zo'n afstand creëren. Dat is verkeerd. Het hoofdbestuurslidmaatschap is erg opgewaardeerd. Het hele sfeertje ademt dat. Mensen die er graag in willen komen zullen het vervelend vinden als die sfeer wordt doorbroken. Het zou niet meer interessant zijn.

In Zuid-Holland staan wij verschrikkelijk dicht bij de mensen. Als districtsbestuur hoef je niet te proberen hoofdbestuurtje te spelen. De leden, veel studenten, pikken dat niet. Dan lig je meteen op straat, die zeggen: oplazeren.
Zonder mezelf op de borst te slaan: West is een goed district. Er zijn districten waar een afdeling de absolute meerderheid heeft. Utrecht en Overijssel hebben zo'n waterhoofdstructuur. In Noord- Holland is in ieder geval een afdeling, het Gooi, die het zelden met het district eens is. Noord-Holland heeft dan ook weinig invloed.
In ons bestuur is iedere afdeling opgenomen. Iedere maand wordt echt alles met de leden besproken. We werken met gestructureerde agenda's met schriftelijke inbreng. Dat werkt prima, een vergadering hoeft niet langer dan twee uur te duren. In de jonge districten, de KVP-gebieden in het zuiden, hebben ze wel de leden maar nog niet die structuur.

JOVD'ers gaan heel hard met elkaar om. Op zich wel eerlijk en open. In de VVD kan het gebeuren dat Kamminga in november wordt weggewuifd en drie maanden later als hij de Eerste Kamer in moet wordt weggewerkt. Dat overkomt je in de JOVD niet. Daar wuiven ze je niet weg.

Districtsvoorzitter zijn is eerder een nadeel dan een voordeel. Als Wastiaux keurig voorzitter van Amsterdam was gebleven had hij minder problemen gehad om in het hoofdbestuur te komen. Wastiaux is geniaal, een gigantisch goeie vent. Heeft er nooit problemen mee gehad kritische standpunten in te nemen. Lastig dus, en dat kan niet. Want waterdragers moeten we hebben.
Wat er nu in het hoofdbestuur gebeurt, het gerucie - puur slecht. De continuïteit gaat verloren. Een aantal mensen is te snel opgestapt. Het zal gevolgen hebben, voor het gezicht naar buiten, naar de VVD. Het is een elite-probleem, een klein clubje maakt onderling ruzie.

De JOVD is een politieke organisatie. Het probleem: je hebt weinig invloed. Dus ga je organisatorische problemen opspuien om het daar uitvoerig over te hebben. Op een congres zitten dan 25 man bij de resolutie en 100 mensen bij huishoudelijke zaken. Dat willen ze horen, dat is machtig. Daar gebeurt het.

Op een gegeven moment is er ruzie in het hoofdbestuur. Twee leden lopen boos weg. Het is de bedoeling dat zoiets een week geheim blijft. Na een dag word je dan opgebeld door je collega-districtsvoorzitters. Je komt bij elkaar, bereid je voor op een Adviesraad. Over de kandidaturen waren we niet eensgezind. Maar er komen belangrijke dingen aan die dit hoofdbestuur absoluut niet ziet. De evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst, het VVD-congres, het boekje Vrij opwindend. We houden het rustig. Een aantal mensen zijn toch heel druk met zo'n crisis. Collega's gaven toe dat ze eigenlijk twee maanden met niets anders bezig waren geweest.

Het hoofdbestuur is bang als de vereniging buiten het HB om bediscussieerd wordt. Zij willen hun coöptatiesysteem voor benoemingen handhaven. Eind januari organiseerden we een districtenweekend. Alle bestuurders van alle districten bijeen. Gezellig, informeel geborreld tot 4 uur 's nachts. Ook over de vereniging gepraat. Natuurlijk. Meer Adviesraden, dat soort dingen. Er ging een verslagje van vijf kantjes naar het hoofdbestuur. Dat was dat. Als je dan ziet onder welke druk dat weekend gestaan heeft. Het hoofdbestuur had er geen behoefte aan. Ik ben door zoveel hoofdbestuursleden van tevoren opgebeld net een verhaal van "zou je dat nu wel doen, is dat wel echt nodig?". Dat is heel slecht. Ze waren bang voor coup-pogingen en hadden blijkbaar weinig vertrouwen in zichzelf. Dat is heel heel slecht.

De JOVD moet een politieke club zijn die op alle niveau's bezig is. Daarover maak ik me zorgen. Alleen landelijk doet men iets aan politiek. Maar je ziet een voorzitter niet vallen op een motie Zuid-Afrika. Dat is ondenkbaar. Bij de afdelingen en districten gebeurt helemaal niets aan politiek, hooguit verenigingspolitiek. Buiten de JOVD hebben we niets te zeggen, dus zoeken we onze toevlucht tot verenigingspolitiek. Het Driemaster-budget wordt met vijfduizend gulden omlaag gebracht; we hebben iets bereikt. Die houding.
We moeten veel meer standpunten innemen, vernieuwend bezig zijn. Een discussieplatform over het liberalisme zijn. Meestal profileert de JOVD zich links, dat is de stroming. Dat is een behoefte die steeds bestaat. Daar is niets op tegen zolang dat "links-bezig-zijn" niet met zich meebrengt dat je linkse standpunten inneemt om maar vernieuwend bezig te zijn. We moeten ons meer bezig gaan houden met echte dingen."

jort kelder

TOPKADERCURSUS TE ZEIST

In de ontluikende bossen van Zeist vond op 11 en 12 april, als gevolg van de Samenwerkingsovereenkomst VVD-JOVD (SWO), te topkadercursus "naar een liberaal jongerenbeleid" plaats. Ruim dertig JOVD'ers en jonge VVD'ers probeerden samen een antwoord te vinden op de vraag: "Hoe kan vorm en inhoud worden gegeven aan een liberaal jeugdbeleid?" Geen geringe klus, aangezien jeugdbeleid met vele beleidsterreinen te maken heeft. Maar dat niet alleen, een integrale visie op dit onderwerp ontbreekt. Kortom, om meerdere redenen een uitdaging om aan de slag te gaan!

Ada den Ottelander

HOOGTEPUNT EN BEZEGELING

De voorzitters van de VVD en de JOVD vormden met hun openings- en afsluitingswoorden de liberale sandwich waartussen verschillende facetten van jeugdbeleid werden gelegd. Dhr. L. Ginjaar herinnerde ons dat de SWO er op is gericht dat VVD en JOVD gezamenlijk gestalte dienen te geven aan de vorming en scholing van jonge liberalen. Samengevat gaat het om: de opvang en inwijding in het politieke denken, het vertrouwd raken met én het leveren van een bijdrage aan maatschappelijke vraagstukken.

Een dag later verteelde JOVD-voorzitter Eric Balemans de topkadercursus te zien als een duidelijk hoogtepunt bij het verwezenlijken van het doel van de SWO. Hij benadrukte evenals Ginjaar het belang van Vorming en Scholing, met name in en door de JOVD. Zijns inziens is jeugdbeleid prima te rechtvaardigen: ten eerste worden veel beslissingen genomen over de hoofden van jongeren heen, ten tweede bepalen jongeren mede de toekomst van onze maatschappij.

ONDERWIJS EN WERKGELEGENHEID

Oud-JCVD'er en huidig Tweede Kamerlid voor de VVD J.J. Fransen sprak over onderwijsbeleid, onderdeel van jeugdbeleid. Hij schetste twee dilemma's die het maken van keuzes bemoeilijken. Het eerste dilemma zat in het spanningsveld tussen het belang van individu, samenleving en tenslotte de overheid. Zo kan het individu vragen om ruime keuzemogelijkheden, terwijl de overheid uit rendementsoverwegingen opleidingen moet beperken of zelfs schrappen.

De volgende inleiding was voor de directeur Arbeidsbeleid van het ministerie van Sociale Zaken, dr. H.G. Hamaker. Hij schetste (op persoonlijke titel) een toekomstbeeld voor schoolverlaters en werkloze jongeren. Hoewel de verwachting is dat 90% van de schoolverlaters een baan zal vinden betekent dit niet *dat iedereen gelijke kansen heeft.*

Na de inleidingen was het tijd voor discussie. Zaken die ter sprake kwamen waren: de klassedeler, het jeugdwerkgarantieplan, wat te doen voor langdurig werklozen, moet wellicht worden ingegrepen in de vraagkant van de markt om de economie te stimuleren? De JOVD'er Annette Nijs bracht ter sprake dat het bedrijfsleven gedwongen lijkt te worden om een deel van de rol van de overheid ten aanzien van de beroepsopleidingen over te nemen. Zij vroeg zich af wat voor visie van de overheid daar achter zit.

NIET TE VERSMADEN LIBERAAL

Mw. M.M. Brink, voorzitter van de Raad voor het Jeugdbeleid, schetste het belang van de samenleving bij een jeugdbeleid en welke bijdrage haar organisatie daartoe probeert te geven.

INVLOED VAN JONGEREN

Het woord was aan twee vertegenwoordigers van politieke jongerenorganisaties, S. Pieters (Jonge Democraten) en J.F. Huibers (CDJA), beiden voorzitter. In het betoog van Pieters stonden onstaan, uitgangspunten, doelstellingen en ontwikkeling centraal. Hans Huibers uitte het bange vermoeden dat jongeren helemaal niet meer "in" zijn. Jeugdwerkloosheid bijvoorbeeld is niet langer nummer één, terwijl 55% van de werklozen jonger is dan 23 jaar. Hij vond en vindt een apart jeugdbeleid noodzakelijk. In veel situaties verkeren jongeren in een achterstandspositie (de onmogelijkheid om zelfstandig een bestaan op te bouwen). Ze vormen bovendien een specifieke groep met een bepaalde positie in de samenleving. Ze zoeken hun draai om een toekomst op te bouwen.

Volgens Huibers is het gekke dat jeugdbeleid vooral wordt gezien in de sfeer van probleemgroepen. Een totale visie is er niet. Hij vindt een geïntegreerd en gecoördineerd jeugdbeleid noodzakelijk, en hij verweet de Raad voor het Jeugdbeleid de maatschappelijke betrokkenheid bij alles dat gebeurt in de samenleving te vergeten. Deze doelstelling komt voor hem voort uit de idee samen met elkaar problemen op te lossen en te regelen. Hierbij dienen jongeren zelf betrokken te zijn én de politiek dient de jongeren niet alleen de ruimte te geven, maar ze ook serieus te nemen.

WERKGROEPEN

Gezelligheid kent geen grenzen. Voor sommige cursisten duurde de nacht dan ook kort. Desalniettemin werd er zondagochtend weer flink gewerkt.

TERUGBLIK

De organisatoren, Hans van den Broek (VVD) en Max Visser (JOVD) kunnen mijns inziens zeer tevreden zijn. In een prima sfeer probeerden JOVD'ers en VVD'ers samen vorm en inhoud te geven aan een liberaal jeugdbeleid. De inbrengen van JOVD'ers Annette Nijs en Leo Pieter Stoel waren op hoog niveau.

STICHTING IDEALS

Wat is IDEALS?

IDEALS is een liberale stichting voor ontwikkelingssamenwerking. De afkorting staat voor International Development And Liberals. IDEALS komt voort uit een initiatief van het hoofdbestuur van de JOVD. IDEALS wil de meningsvorming stimuleren door seminars en studiebijeenkomsten te organiseren waarop verschillende thema's worden besproken en toegelicht, evenals het starten van projecten.

Seminar gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking

Op zaterdag 25 april jl. is IDEALS voor het eerst officieel naar buiten getreden. Het actieve bestaan is gestart met het organiseren van een seminar over Gemeentelijke Ontwikkelingssamenwerking.
De belangstelling voor het seminar was groot, ruim zestig deelnemers (raadsleden en wethouders). Als plenaire sprekers traden op drs. A.J. van der Meer van de NCO en mr. P. Scholten (VVD), burgemeester van Soest. 's Middags drs. Van den Berg (directeur NOVIB en voorheen voorzitter PvdA) en M.J.H. den Ouden-Dekkers (VVD), Gelders statenlid en oud-lid van de Tweede Kamer.

Werkgroepen

De aspecten van gemeentlijke ontwikkelingssamenwerking werden in vier verschillende werkgroepen uitgediept en bediscussieerd, onder de leiding van mr. P. van Tongeren (werkgroep "voorlichting en bewustwording"), voorzitter Grotenhuis (NOVIB) ("projectkoppeling"), H.H. Leerentveld (VVD) (politieke problemen die bij gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking om de hoek komen kijken) en drs. B. de Jong (VNG) ("stedenbanden"). Inleiders waren resp. mr. J.D. van Ketwich Verschuur (D66, burgemeester van Wageningen), mw. L.M. Oosterbroek (VVD, oud-wethouder te Wandinxveen), A.L.E.C. van der Stoel (VVD-gemeenteraadslid te Amsterdam) en het Eindhovense VVD-gemeenteraadslid F.T.J.M. Backhuys.

Waarom IDEALS?

Ontwikkelingsvraagstukken zijn voor liberalen een nog letwat braakliggend terrein. Begrippen als vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale rechtvaardigheid en sociale gelijkwaardigheid gaan echter ook op ten aanzien van de Derde Wereld problematiek. Ook nu het in Nederland economisch wat minder goed gaat mogen we niet aan de hongersnood of de schuldenproblematiek van Derde Wereldlanden voorbijgaan. Ondanks een partijcommissie ontwikkelingssamenwerking, rapporten van de Teldersstichting en dergelijke is de aandacht voor dit soort zaken binnen de VVD nog steeds onvoldoende. Vandaar IDEALS.

Informatie over IDEALS kun je krijgen bij Jan van Zanen (voorzitter), tel. 030-513968, en het postadres van de stichting is: Jan van Scorelstraat 24 3583 CP Utrecht.

DISTRICT-NOORD NAAR BERLIJN

Het jaarlijkse reisje van District Noord ging dit keer (13 t/m 17 april) naar Berlijn. De reiscommissie van het distict had het voor elkaar gekregen om 36 mensen te interesseren voor de reis die f 190,- kostte.

Andries Brouwer

Maandagmorgen werd met een luxueuze bus (bar, video, w.c.) vanuit Groningen vertrokken, met een tussenstop in Winschoten. De reis verliep dankzij goede accomodatie en chauffeur vlotjes.

Dinsdag stond er een gesprek op het programma over de politieke, economische en culturele situatie in West-Berlijn. Hier kwamen we te weten dat Berlijn toch nog anders was dan we hadden gedacht. 's Middags was er een rondrit met gids door W-Berlijn. Op verzoek kon aan speciale wensen voor de bezichtiging worden voldaan. Onderdeel was een bezoekje aan een speciale enclave even buiten de stad, waarbij de uitzonderlijke situatie van West-Berlijn wel heel duidelijk aan het licht kwam. De enclave is namelijk door middel van een speciaal omheinde weg verbonden met West-Berlijn. Aan weerszijden zagen we de muur cq. de grens met de DDR.

Woensdag was er een lezing over de toestand in de DDR. Hiertoe werd een video vertoond over sport als belangrijke factor in het leven in de DDR. Deze lezing werd, evenals de rest van de reis, veelvuldig van grappen voorzien. De middag was vrij besteedbaar, de keuze varieerde van dierentuin tot museum.

wachten voor het
Oostduitse
monument in O-Berlijn

Donderdag begon het bezoek aan het Rijksdaggebouw en aan de tentoonstelling "Fragen an die deutsche Geschichte" die daar werd gehouden. De gids had al gehoopt op een leuk presentje uit Groningen.
Vrijdag werd na een kort bezoek aan Charlottenburg de thuisreis aanvaard. Het oponthoud aan de grens was dit keer minimaal, in tegenstelling tot de heenreis.

BOEKJE

Stel je voor: twee voormalig JOVD-hoofdbestuursleden schrijven een boekje met als titel *Vrij opwindend*. Wat denk je dan? Ach natuurlijk, die jongens zitten aan de grond, zien net als hun collega-liberalen weinig perspectieven in het politiek bedrijf en storten zich dus maar op het schrijven van licht erotische pulp-lectuur. Die ene heeft al eerder een kasteelroman gemaakt - de smaak zeker te pakken. Je slaat het boekje open, pagina 5, de inhoud. In cursiefjes gezette hoofdstukjes over *Fred en Theo*, *Marja en Niels*, *Ton en Trudy* . Vluchtig zie je de inleiding in. Aha, daar staat het: spontaniteit is de inspiratiebron. Beetje geijkt, maar als je zeden licht zijn telt het resultaat, niet het omhulsel. Dus: 's avonds laat, uurtje of elf. Wijntje, haardvuur - het Zwitserleven gevoel. Geen zin in de krant. Hermans, Mulisch en Reve kunnen wachten; je begint aan Vrij opwindend, hoofdstuk 3: *Marja en Niels*.
Godallemachtig, is dat schrikken. Meteen slaat het schrijversduo de argeloze lezer om de oren met betogen over kiesstelsels, privacybescherming, samenlevingsvormen, cultuurbeleid, deregulering en politieke strategieën voor, jawel, de VVD. Van de schrik klaarwakker besluit je verder te lezen. Honderdzestig pagina's, na een uurtje of vier: uit. Hoe was het? Ach, aardig.

En dan het oordeel van een minder naïef lezer die cover, inhoudsopgave, en achterplattekst aan een nauwkeuriger onderzoek heeft onderworpen alvorens f17,90 op de toonbank te deponeren. Vrij opwindend, geschreven door Jules Maaten en Jan van Zanen is een politiek geschrift dat mede tot standgekomen is op initiatief van de JOVD. Het werkje beoogt, *in a nutshell*, de problemen waarin het liberalisme verzeild geraakt is enigszins geordend te ontleden. Ontwikkelingen in de VVD worden tegen hun historische achtergrond geplaatst zonder daarbij heikele thema's te ontwijken. De auteurs trachten de VVD-varianten van de Hoekse en Kabeljauwse twisten zoals die tot op de dag van vandaag gevoerd worden op een open manier te bespreken. Open: zonder geslijm. Voorbeeldje, pagina 144: *"Op 21 mei 1986 vierde de VVD het verlies van negen zetels. Uitzinnig hossende liberalen op t.v., glunderende partijleiders. Nijpels, De Korte, Smit-Kroes, allen waren ze even opgetogen over de winst van de coalitie. Elke Nederlander wist dat de VVD terug was bij af, maar de partij voerde haar eigen 'Niets-aan-de-hand-show' op. Een show die al eerder was begonnen. Dat het debâcle eraan kwam wist een ieder al lang voor de verkiezingen, maar de partij wenste niet in te zien dat er consequenties moesten worden getrokken, ook beleidsmatig."* Een jaar is verstreken. Het gedonder in de VVD gaat onverminderd voort. Maaten en Van Zanen proberen op originele wijze alsnog de discussie in hun partij op gang te brengen. Storten mede ideologisch fundament voor de in het moeras zittende VVD. Hier en daar wat pretentieus, soms te dwingend. Toch wel meer dan een eendagsvlieg. Kopen!

JK

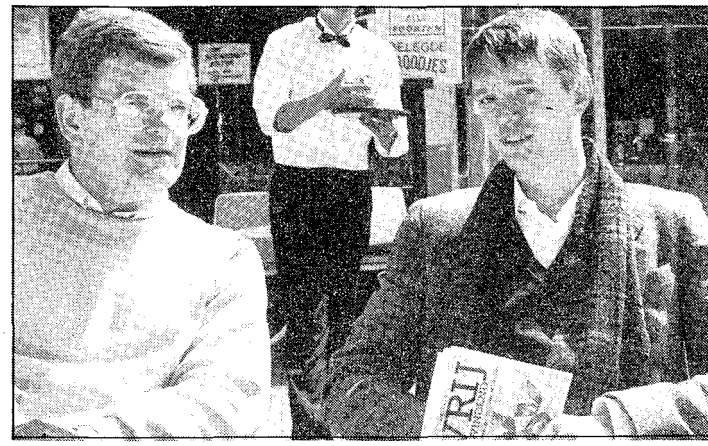

Jan van Zanen(1.) en Jules Maaten.

Achterplattekst van Vrij opwindend.

Jules Maaten / Jan van Zanen

VRIJ OPWINDEND

Crisis in Neêrlands gezelligste ideologie: het Liberalisme

Wat is er mis met de VVD en het liberalisme? Waarom weet de VVD zich zonder het "Friese orakel", Hans Wiegel, geen raad? Waarom vervreemdt die club van industriëlen, middenstanders en vrije beroepers zich van haar tot voor kort zo stabiele achterban? Waarom moest de leider, Joris Voorhoeve, zo lang als ongekroond partijleider functioneren? Waarom gaat de VVD zo stordig met haar mensen om? Hoe kon de "keurige VVD" vergroeien tot de "affaire-partij" die zij nu is? En bovenal: waarom heft deze zo aan de leiband van het CDA wandelende partij zich niet gewoon op?

Vrij opwindend werd geschreven door twee jonge VVD'ers. Het beoogt een einde te maken aan de liberale ijstijd. Hopelijk biedt Vrij opwindend prikkels en stekels voor een discussie over de liberale ideologie. Wijst zij de weg terug naar een duidelijk profiel voor een vief en onstuimig liberalisme en kan zij als breekijzer naar een liberale lente en toekomst fungeren.

Uit de verantwoording:
"Het gaat er om liberalen wakker te schudden, of tenminste een lodderig oog te laten opslaan ..... Misschien wordt *Vrij opwindend* aangevallen door rechts als zijnde een (te) radicaal geschrift. Wellicht ook door links, als zijnde een te libertarisch geschrift en wordt teveel van de verworvenheden van de verzorgingsstaat afgestapt. Door links en rechts in de tang genomen en om de (nog zeer groene) oren geslagen. Ja, als het zover komt is er pas reden om tevreden te zijn ..."

ISBN 90 5007 013 9

CENTERBOEK

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

DRIEMASTER

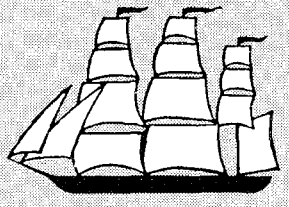

Interviews
Congresverslag
Congresbon
Prikbord

Zuid-Afrika:

Sal alles reg kom?

Een interview met de Zuid-Afrikaanse ambassadeur Dr. F. Quint.

Driemaster bij de V.N.

september 1987

jaargang 39

Redactie

Hoofdredacteur: Hans Deden

Redacteuren: Theda Boersema, Jort Kelder, Edwin Pol, Walter Römelingh en Joan Ypma

REDACTIEADRES: JAN CLOMPSTRAAT 71 1785 LT Den Helder
telefoon: 070-492911(werktijden), -
070-635853 (19.00-21.00 uur) of 02230
-35845 (weekends)

Ingevolge de besluiten genomen door de Algemene Vergaderingen van maart en juni 1987, inhoudende bezuinigingen op het budget van "Driemaster" en het besluit om het aantal edities terug te brengen tot acht is het verschijningsschema 1987 alsvolgt gewijzigd:

Nieuwe verschijningsdata 1987

NUMMER:	SLUITING:	VERSCHIJNING:
OKTOBER/NOVEMBER	1 oktober	3e week okt.
JANUARI '88	15 november	1e/2e week jan. *

(*): afhankelijk van gereedkomen contributie-acceptgiro's

(onder voorbehoud)

Hoewel helaas te laat binnengekomen voor het juni-nummer:

De redactie wenst de heropgerichte afdeling

ZUID WEST UTRECHT

en haar verse bestuur veel succes toe.

Afweging

Is een "Driemaster" met voorwoord méér dan eentje zonder? Een leuke vraag misschien. In ieder geval ligt er weer een voor de lezer, of hij nu betaald heeft of niet. Zo aan het begin van uw nieuwe studiejaar wil ik het volgende ter overdenking meegeven:

Het aantal nummers dat dit najaar uitgegeven wordt is in verband met de financiële situatie van de JOVD ingekrompen tot twee, waar dit eerst nog vier was. Eén oorzaak van die situatie is het niet betalen van de contributie door een bepaalde groep leden. Hoe het ook zij, de dienstverlening ten aanzien van het betalende JOVD-lid is ingekrompen doordat helaas ook de niet-betalende leden een "Driemaster" toegestuurd moeten krijgen. Afweging? Gewoon een gaatje in de statuten.

Desondanks moge ik iedereen die dat nog niet heeft gedaan verzoeken om toch die luttele f 30,- over te maken op gironummer 953500. Ook hen wens ik geluk voor het komende jaar.

Hans Deden

Hoofdbestuur

VOORZITTER:	Annette Nijs (015-145034) Coenderstraat 23 2613 Delft
ALGEMEEN SECRETARIS:	Fabienne Bont (030-732727) Van Lieflandlaan 32 3581 PE Utrecht
PENNINGMEESTER:	Jan van der Laag (05208-66395) postbus 24 8064 ZG Zwartsluis
VICE-VOORZITTER POLITIEK:	Bernard Wastiaux (020-436325) postbus 71284 1008 BG Amsterdam
VICE-VOORZITTER ORGANISATIE:	Baptiest Coopmans (040-518366) Noord-Brabantlaan 28 5651 LX Eindhoven
SECRETARIS VORMING EN SCHOLING:	Max Visser (070-859587) Laan van Nieuw Oosteinde 458 2274 GK Voorburg
INTERNATIONAAL SECRETARIS:	Annelies Meybaum (02975-62323) van Eerbeeklaan 8 1422 GG Uithoorn
SECRETARIS SOCIAAL-ECONOMISCHE ZAKEN:	Ton Mertens (070-683707) Laan v. Meerdervoort 855 2565 AH Den Haag
SECRETARIS BESTUURLIJK-JURIDISCHE ZAKEN:	Bernard Tilman (080-236288) Badhuisstraat 185 2584 HM Scheveningen
SECRETARIS INTERNATIONALE ZAKEN:	Albert Kooiman (02510-27826) Kastanjelaan 18 1943 DP Beverwijk
SECRETARIS ECOLOGISCHE ZAKEN:	Hayo Schultink (053-356752) Laaressesingel 22-2 7514 ES Enschede
SECRETARIS WELZIJN:	Ron Brand (01736-2093) Hortensialaan 42 2641 CS Pijnacker
SECRETARIS ORGANISATIE:	Constantijn Dolmans (071-141293) Molensteeg 10 2311 RB Leiden
SECRETARIS PROMOTIE EN LEDENWERVING:	Bas Klein (015-147324/03452-451) Oud Raadtweg 37 2612 SL Delft
SECRETARIS PUBLIC RELATIONS:	Rob de Vries (070-646200/608007) Van Speykstraat 138 2518 GG Den Haag

ALGEMEEN SECRETARIAAT: PRINS HENDRIKKADE 104 1011 AJ AMSTERDAM
telefoon: 020-242000

Publicatie in Driemaster betekent niet dat de mening van de redactie is verwoord.

Inhoud

Colofon ..... pag. 2
Voorwoord nieuwe voorzitter ..... pag. 3
Interview nieuwe voorzitter ..... pag. 4
Driemaster bij de V.N. ..... pag. 6
Varia ..... pag. 9
Interview Dr. Frank Quint ingezonden,
in den lande ..... pag. 13
Congresverslag ..... pag. 14
Prikbord ..... pag. 16

De resolutie "Privacy" is deze keer voor de verandering leesbaar opgenomen in een uitneembare bijlage.

IN TEGENSTELLING TOT BERICHTEN ELDERS VINDEN DE ACTIVITEITEN VAN DE AFDELING UTRECHT VOORTAAN PLAATS IN "IN DEN OUDEN PUIT", OUDEGRACHT 219 TE UTRECHT.

Het afgelopen juni-congres heeft weer de nodige wisselingen van de wacht binnen het hoofdbestuur opgeleverd. Onder andere kreeg de JOVD een nieuwe landelijk voorzitter. Een nieuwe voorzitter, een nieuwe politieke koers...? Een nieuwe voorzitter, nieuwe plannen ...?

NIEUWE VOORZITTER

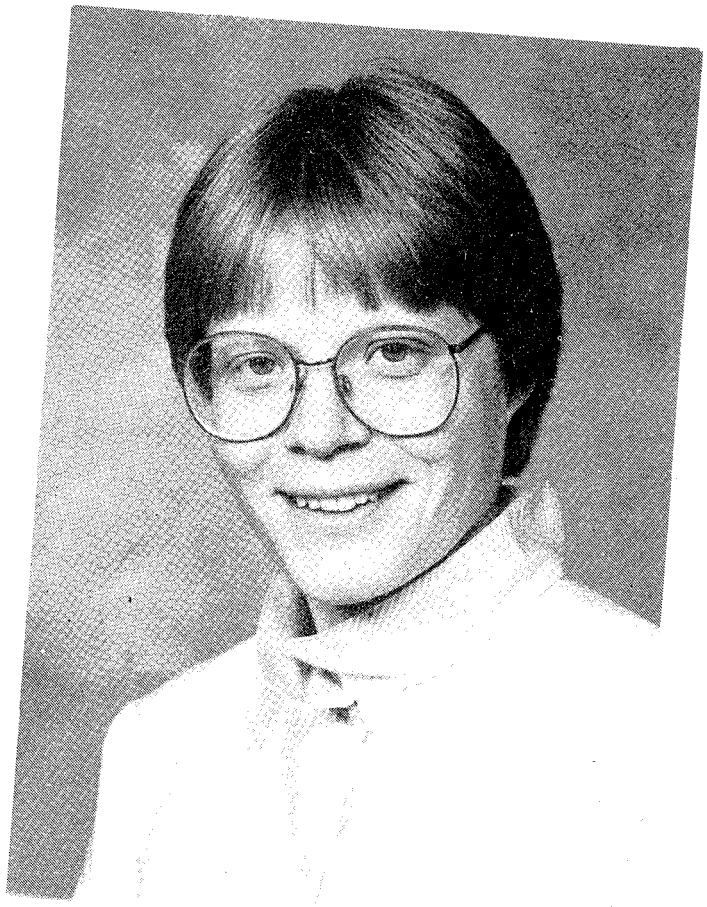

door: Anette Nijs,
landelijk voorzitter J.O.V.D.

JOVD POLITIEK: ZIE WAAR JE STAAT!

Wat het eerste, die koers, betreft: in mijn congresrede gaf ik aan dat de JOVD een sterk voorstander is van samenwerking tussen VVD en PvdA. Dat is niets bijzonders, dat vindt de JOVD al jaren (sinds de oprichting in 1977, van het Des Indesberaad door de JOVD), maar toch ... Als een Landelijk Voorzitter, met in de ene hand ons eigen Politiek Kern Programma en in de andere de partijprogramma's van PvdA en VVD hardop concludeert dat gelet op de JOVD-visies over bijvoorbeeld milieu, gezondheidszorg, economie en de Midden-Oostenproblematiek, de JOVD inderdaad samenwerking tussen VVD en PvdA moet bepleiten en bepleit, dan voel je een lichte siddering door (het rechtse?) deel van de zaal gaan. Een aantal van jullie reacties vormde dan ook een mengelmoes van verbazing, ontsteltenis en onbegrip hierover.

Kennelijk is het nodig om als nieuwe voorzitter niet zozeer zelf politieke koers te varen, als wel om onze eigen organisatie, de JOVD, te laten zien welke politieke koers zij op dit moment vaart! Het is dan ook aan die vereniging, jullie dus, om daar conclusies uit te trekken.

JOVD ORGANISATIE: LET OP WAAR JE STAAT!

Wat het tweede, die plannen betreft: de financiën en het verenigingsgebeuren eisen veel aandacht op van het hoofdbestuur. Om straks met een positieve noot te kunnen eindigen, eerst het slechte nieuws.

De financiële positie van de JOVD is niet rooskleurig. We zullen alle zeilen moeten bijzetten om niet al te veel verlies te draaien (quitte spelen in 1987 is onmogelijk zonder de JOVD een poosje "dicht" te doen). Zo zal het secretariaat in plaats van 80 uur maar voor 30 uur een medewerkster krijgen. We denken zelfs aan verhuizen! Maar ook de directe verenigingsactiviteiten zullen niet langer gespaard kunnen blijven. Bezuinigingen en nieuwe geldbronnen aanboren zijn moeilijke operaties. Het hoofdbestuur kan dat niet alleen en bij deze vraag ik al jullie inzet daarvoor.

Projectgewijze aanpak

Binnen het hoofdbestuur bestaan vergevorderde plannen om de activiteiten binnen de JOVD te enten op een - wat binnen het het hoofdbestuur wordt genoemd - projectgewijze aanpak. Allerlei disciplines (politiek, vorming en scholing, promotie en ledenwerving, public relations en dergelijke) werken met behulp van een draaiboek samen in één project. Zowel regionaal als landelijk kunnen afdelingen en districten dan binnen een thema op elkaar inspelen. Zo krijg je niet alleen een grotere betrokkenheid van eenieder, maar zo weten we tenminste waarmee de JOVD als organisatie zich op dat moment bezighoudt!

Afdelingen centraal

Een tweede lijn die het hoofdbestuur aan het uitzetten is, is het meer centraal stellen van afdelingen. Het kan mijns inziens niet vaak genoeg gezegd worden: afdelingen vormen de basis en daarmee het bestaansrecht van de JOVD. Het hoofdbestuur zal vaker afdelingsactiviteiten gaan bezoeken en meer informatie richting de afdelingen laten gaan. Jullie moeten dan meer met die informatie gaan doen, niet alleen richting districten maar ook richting hoofdbestuur. Onze telefoonnummers staan niet voor niets ook in deze "Driemaster" vermeld.

Rest mij nog, de hoop uit te spreken op een goede start van weer een boeiend, bruisend en boordevol JOVD-verenigingsjaar.

VOORZITTERS EN VAN DINGEN DIE VOORBIJ GAAN

"Jongens er wordt niet gestemd, we vergaderen net zolang door tot we het eens zijn."

Het leven van Annette Nijs kent onverwachte wendingen. Zo kwam ze zo'n drie jaar geleden op de Erasmus Universiteit een zekere Leo-Pieter Stoel tegen. De jonge studente economie was op dat moment net bezig met een scriptie over de rechtspositie van de vrouw in het arbeidsproces. Toeval of timing, feit is dat de toenmalige Rijnmondse VVP Annette attendeerde op het bestaan van een club die zich met emancipatie bezighield. Een heel congres lang! Of zij daar eens wilde rondkijken? Aldus geschiedde. Annette reisde af naar Nijmegen - we schrijven november '84 - alwaar een paar dozijn JOVD'ers(m/v) redetwistten over emancipatie. En gediscussieerd werd er! De zondag bracht een mirakel. De resolutiecommissie - het stemgedrag van de Vergadering beu - verliet de zaal en pakte onverwijld de koffers. Hardop denken over emancipatie had tot verwijdering tussen veel JOVD-jongens en meisjes geleid.
Er was een lichtpunt. Een nieuw lid had stevig meegepraat, goed rondgekeken en zich bedacht dat je via die JOVD nog eens snel wijs kon worden. Zij besloot 'verder te werken aan haar eigen bewustwording' en werd actief in de Rijnmondse JOVD.'
Al snel introduceerde ze een in politiek Nederland ongekend fenomeen: de Wet van Nijs.
Een simpel wetje: één variabele en één constante. De variabele stond voor 'zetel', de constante voor 'Stoel'. Die constante sloeg op die andere talentvolle jonge liberaal die we al eerder tegenkwamen. Zodra Stoel zich van een zetel oprichtte, nam Nijs plaats. Zo trad ze achtereenvolgens als VVP van de afdeling Rijnmond en district West en als secretaris Economische Zaken in het hoofdbestuur in de voetsporen van Stoel. De Wet van Nijs bewees haar gelding. Tot afschuwelijke dag: 'Zwarte zondag', 5 april 1987.
Annette moest Leo-Pieter ditmaal opvolgen als Vice-Voorzitter Politiek. De variabele en de constante waren er, maar de benoeming bleef uit. De geselende vraag: waarom faalde de Wet? Bijkans de ganse JOVD boog zich 'in het verenigingsbelang' over de zaak.
Driemaster sprak met de eerste ZIJ-voorzitter over de duivelse twee-eenheid: spelletjes en politiek. De econome die won op punten: drs.A. Nijs.

Jort Kelder

"Dat ik voorzitter ben geworden is een belachelijk compromis. In het begin was ik sceptisch, de mensen op wier steun ik normaliter kon rekenen waren er net uitgestapt - hoe hou ik de boel in godsnaam bij elkaar? Als voorzitter *ad interim* had ik geen stemrecht. Dus het stemmen heb ik meteen afgeschaft: jongens er wordt niet gestemd, we vergaderen net zo lang door tot we het eens zijn. En het leuke is: iedereen is er van overtuigd dat er iets moet gebeuren. De bereidheid tot samenwerken is groot. Gezond wantrouwen binnen een hoofdbestuur is niet slecht, dat is gewoon. Een aantal contacten is stevig verwaterd, die starten we nu weer op. We hebben al twee hoofdbestuursweekenden achter de rug

Praten over de vereniging - de financiële problemen, de leden, de contacten en de nieuwe projectgewijze aanpak. Het verdient onze aandacht. We *runnen* die discussies.

"Ik heb een handicap: ik ken de JOVD-geschiedenis niet. Mijn carrière ging te hard. Daardoor zie ik de relaties tussen mensen onderling niet. Het geeft je een objectieve kijk, om oude banden kun je alleen niet heen. Ideaal zou zijn: oude banden kennen en ze vervolgens *aan je laars lappen*.
Er wordt altijd gekeken naar wat iemand vroeger gedaan heeft: één misstap en je bent weg. Zo werk ik niet. Fouten maken - niet voortkomend uit gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel - moet kunnen, juist in de JOVD.
Belt mij laatst een meisje op met de boodschap: 'Ik heb vanavond een afdelingsvergadering, ze gaan me uit het bestuur gooien. Dat hoor ik vanavond pas, wat kan ik daar nu nog aan doen?'. Die vraag - wat doen mensen elkaar aan?
Ik ben in staat mensen te beoordelen op hun activiteiten en dingen te vergeten. Juist voor de mensen die de gedachtefout maakten mij niet als VVP te willen hebben, is dat nu wel handig.

"Er is bewust getracht niet mij maar Bernard Wastiaux VVP te maken. Hoe het liep was niet in te schatten, het is dus niet totaal in komplot gezet. Toch was het een *pokkenstreek*.
Men had er argumenten voor om hèm VVP te maken. Hij is een schitterende *drama-maker*, mèt kwaliteit. Wat er gebeurd is, dat ging om uiterlijkheden, niet om functioneren. Tegen de mensen die zo oordelen zeg ik: jullie hebben nog een hoop te leren.
Ik had een bepaalde *know-how*, veel contacten en bovendien visie op de JOVD. Als mensen er kennelijk geen prijs op stellen dat je dat uitdraagt ben ik geneigd te zeggen: ik maak mijn capaciteiten ergens anders dienstbaar.

"Ik ben nuchter in die dingen, ik wist dat ik het niet zou halen. Ze - geen namen, iedereen kent ze toch wel - laten weten dat je weg bent. Dat gaat

zo: de dinsdag voor de vergadering gaat de telefoon voor het eerst: wat je er van zou vinden als Bernard VVP wordt? Je geeft je mening en maakt duidelijk: ik wil het *zelf* worden. Pleiten voor jezelf is het enige wat je dan kunt doen, zeker als je de argumenten hoort. Dan is het zaterdagnacht, een dag voor de vergadering. *Ze* denken: we waarschuwen je toch maar even, het voelt tòch ongemakkelijk. Je maakt voor de laatste keer jouw argumenten kenbaar met de wetenschap: een meerderheid is voor *hem*. Op weg naar de vergadering probeer je nog wat mensen die van niets weten te benaderen. Bij Johan Buitenga, in de auto op weg naar Amsterdam: 'En als ik het nu eens niet haal?' Hij wist van niets, dacht dat ik een grapje maakte. Ik vond het niet nodig een *lobby* voor mijzelf op te zetten. Een half uur voor de vergadering, ik kreeg het echt benauwd - 'Zeg Eric zal ik m'n kandidatuur maar intrekken?' Hij: 'Flauwekul, natuurlijk haal je het!' Niet terugtrekken, dat willen *ze* juist. Ter vergadering nog eenmaal mijn argumenten, toen vertrokken om m'n bureau schoon te maken en afscheid van wat mensen te nemen. *Ze* deden er lang over - ik heb anderhalf uur zitten bellen. Na de stemming naar binnen, gezegd het onterecht te vinden gepasseerd te worden en afgetreden als HB-lid. Alleen nog meegestemd over mijn opvolging en toen naar huis. Thuis een stapel voor Ton gemaakt en de rest, hup in een vuilniszak, *weggeflikkerd*. Spijtig; m'n hele archief *weggedonderd*. Op dat moment was ik er niet rouwig om. Ik had het aan zien komen, kreeg nu meer tijd voor m'n afstuderen en wilde Frans gaan leren. Begaan zijn met je lot is goed, bezeten zijn van je lot is slecht. Er vertrokken drie mensen waar ik aan hechtte. Johan en Leo-Pieter sowieso, Eric ook snel als ik geen VVP zou worden. Simpelweg omdat *ik* als VVP *hem* gesteund zou hebben.
Sommige mensen groeit de verantwoordelijkheid boven het hoofd, bellen je om drie uur 's nachts op - dan gooi ik de hoorn op de haak.

"Toch, als je de gang van zaken overdenkt is de conclusie wel belachelijk, maar niet dom. Ik heb lang nagedacht of ik voorzitter wilde worden. Zelfs twee brieven geschreven dat ik geen voorzitter wilde worden. Je wordt gepusht. Dus ben ik plaatjes gaan maken van het hoofdbestuur als ik geen Voorzitter zou worden. Vijf of zes varianten, redelijke plaatjes met regionale spreiding. Zeg maar; zoals de lijnen in de vereniging lopen. Daar kwamen hoofdbesturen uit waarvan ik griezelde. Dan zeg je: ik wil het zelf wel proberen. Ik kan boven de partijen staan en - een enorm voordeel voor de JOVD - alles wat van 'Den Haag' komt passeert op mijn werk bij het KNOV mijn bureau. Die uitdaging neem ik dus aan.
Vanaf dat moment benaderen mensen je anders. Iedereen vindt je geweldig - vanwege je voorzitterschap of vanwege je persoon? Je moet inschatten en iedereen vriendelijk te woord staan. Na voor de twintigste keer hetzelfde verhaal uitgelegd te hebben krijg ik pijn in m'n glimlach - kwestie van oefenen.

"Als mensen mij met Julius Remarque vergelijken ben ik daar trots op. Hij *verkocht* de JOVD met een zekere daadkracht - een hele goeie voorzitter.
Is er rust in de JOVD, dan maakt men wel weer herrie. Keet trappen om het keet trappen is slecht. Ga je maar 'ns met de financiën bezighouden. Vanaf nu draaien we met verlies, da's veel belangrijker.
Politiek is leuk, maar er zit een ding aan dat ik vreselijk vind: spelletjes spelen. Dat gaat tegen mijn natuur in. Op een gegeven ogenblik word ik als voorzitter weggewerkt door iemand met ambities. Zo is het alle voorzitters de laatste tijd vergaan.

"Mensen komen op een congres niet aan bod omdat anderen zichzelf te graag horen. Mijn houding: betrek iedereen er bij. Geef opdrachten - jij zegt dit bij de mestproblematiek en zorgt dat er dàt met de fosfaten gebeurt. Zie maar hoe - *your responsibility*. Mensen vinden dat prachtig. Aan structuren valt veel te veranderen. Je kunt als hoofdbestuur eisen dat voor een congres overleg gepleegd wordt tussen districten en afdelingen. We zouden zoveel informatie in HB-info kunnen stoppen dat afdelingen in principe net zoveel weten als districten. Informatie is macht, haal je die weg, haal je ook macht bij de districtsvoorzitters weg.
De JOVD functioneert niet democratisch. De waarde die men toekent aan een HB-verklaring: ongelooflijk. Loop je op een congres naar iemand toe: heb je dáár al aan gedacht? Dan zijn ze weg en loopt jouw standpunt via een district. En zegt er niemand iets, dan wint het HB-advies sowieso. Mensen volgen leiders, willen leiding. Waarom zou iemand naar Annette Nijs luisteren? Ze gaan hun gang maar. Ik heb liever een grote betrokkenheid op een congres dan dat de boel daar democratisch verloopt.

"De JOVD bestaat bij de gratie van de VVD. Zonder dat referentiekader kunnen we de tent wel sluiten. Zonder de VVD zijn we *nowhere*. Een vervelende situatie, maar omdat 'ie er is moet je er misbruik van maken. Als wij overleg met de VVD-fractie hebben is het zaak de onderwerpen zo uit te kiezen dat er uitspraken geforceerd worden waar de hele fractie bij zit. Dan kunnen we ze aan hun woord houden.
Laatst hadden we een leuke aanvaring met de VVD'er Korthals. We hadden hem een brief gestuurd waarin we stelden dat hij een voornemen om een onderzoek in te stellen naar de chaos rond de Studiefinanciering niet moest dwarsbomen. Er was een afschrift naar de PvdA'er Vermeend gegaan - die had dat voornemen geuit. Op een gegeven moment belt Korthals op: waar wij het lef vandaan haalden die brief naar de krant de sturen? Het Parool had geschreven: 'VVD-jongeren woedend op de VVD'. Korthals werd met naam en toenaam genoemd - hij deed onvoldoende en moest maar een voorbeeld aan Vermeend nemen. Korthals had Vermeend *afgezeken* - niet zo schreeuwen Vermeend, je bent veel te snel met je onderzoek. Dat briefje hadden wij voor het debat gestuurd om de VVD te stimuleren. Uiteindelijk had Vermeend niet om een onderzoek gevraagd, maar Het Parool publiceerde pas na het debat. Voor Korthals was dat nieuws, bij de VVD duurt alles lang - hij had onze brief nog niet. De tekst in Het Parool kwam niet overeen met ons persbericht. Vermeend had de brief gewoon zelf naar de krant gestuurd. Voorhoeve sprak ons daar later nog op aan - over invloed.

"Een hoop mensen waren gechoqueerd over mijn congres*speech*. Ik heb alleen een aantal punten uit het Politiek Kern Programma genomen en vastgesteld dat de JOVD heel dicht bij de PvdA staat. Daaruit concludeerde ik dat PvdA-VVD samenwerking wat de JOVD betreft kan. Die boodschap kwam in zoverre over dat men mij er *persoonlijk* op aanviel dat ik als een links duiveltje uit een doosje kwam. Ik hield de JOVD een spiegel voor: waar sta je nu?
Je moet samenwerking met de PvdA in de Kamer zoeken als dat het beste kanaal is om liberale beginselen door te drukken. De PvdA en de VVD kunnen voorlopig niet samen in een coalitie. Regeren met het CDA is beter. Je kiest de partij waar je het dichtst bij staat. Ik ben het heel vaak eens met het CDA, maar de christelijke basis zit mij in de weg. Eigenlijk ben ik CDA, zonder C."

JK

DE V.N. VANDAAG

door: Edwin Pol

New York 1 juli 1987. De zomerse hitte is tussen de wolkenkrabbers van Manhattan goed merkbaar. Het is vochtig en vanaf de top van het World Trade Center valt het uitzicht tegen; vaag kan men de bebouwing onderscheiden. De grootste en langste torenflats vallen meteen op: Empire State Building, Chrysler Building ... Een gebouw van veertig verdiepingen valt werkelijk in het niet bij deze "reuzen". Toch herbergt één van deze "dwergen" het kloppende hart van de wereld. Het secretariaat der Verenigde Naties, mooi opgetrokken langs de East River, kan niet tippen aan de betonblokken die de tachtig al lang zijn gepasseerd. Het gaat hier dan ook niet om de kwantiteit van de buitenkant, maar om de kwaliteit van de binnenkant.

Talloze mensen van tientallen nationaliteiten werken in dit gebouw "aan het behoud van de vrede", zoals een toeristisch getint werkje melding maakt van de VN. Die toerist hoeft zich rond de United Nations niet te vervelen; alle zalen van enig belang - bijvoorbeeld de Algemene Vergadering - zijn te bezoeken en dan zijn er nog winkeltjes te over om uit alle windrichtingen van de globe souvenirs te kopen. Wat de nieuwsgierige bezoeker niet te zien krijgt, zijn de honderden individuen die zich daadwerkelijk voor de internationale vrede en tal van andere zaken trachten in te zetten om onheil en rampspoed te voorkomen. Zij werken in de schaduwen van "de bom", de hongersnoden, de natuurrampen .... Zij zijn wel eens "teleurgesteld" als ze van diverse wereldburgers moeten vernemen dat hun organisatie een financiële slokop is, die verder niets uitvreet.

"Driemaster" sprak met slechts drie van hen: drie UNO-medewerkers die zich op drie verschillende departementen inzetten om dè catastrofe te voorkomen en noden te verzachten. "Driemaster" was bij de V.N.!

Op de 32e verdieping van het secretariaatsgebouw heeft Dr. Abdel-Kader Abbadi zijn kantoor. Vanaf hier heeft hij een magnifiek uitzicht over de East River en kijkt hij ver de wijde wereld in. Van die aardbol ziet hij overigens nog geen promille; de Marokkaan houdt zich echter bezig met de gehele planeet. Als hoofd van het V.N.-departement voor politieke en veiligheidszaken brengt hij met zijn staf verslagen en rapporten uit over de "heetste" plekken in de wereld. "Wij houden ons bezig met publicaties voor de Algemene Vergadering en onderzoeken met name die regio's waar zich een conflictsituatie voordoet. Wij geven overzichten uit waarin ontwikkelingen van een bepaalde crisis duidelijk worden gemaakt. Bovendien assisteert dit departement de Veiligheidsraad. Als de Algemene Vergadering besluit om een zeker gedrag ten opzichte van een conflictgebied ten toon te spreiden, zendt zij eerst leden van deze afdeling uit om ter plaatse informatie te verzamelen. Met deze gegevens kunnen wij de Vergadering met gefundeerd advies ter zijde staan. Een hopelijk goede handelswijze wordt op die manier verkregen. Tevens controleren wij regio's waar één en ander op handen is; bijvoorbeeld verkiezingen in onrustige staten."

Af en toe werkt Abbadi's departement samen met het departement voor ontwapeningsaangelegenheden. Toch zijn de contacten schaars, aangezien beide V.N.-instellingen een duidelijk afgeschermd werkterrein hebben. Hier en daar is overleg soms gewenst; het is geen vereiste.

Abbadi: "Op dit moment zijn we bezig met een rapport over het conflict in Tsjaad. Prioriteit hebben eveneens de Westelijke Sahara en natuurlijk de oorlog Irak-Iran. De Veiligheidsraad is reeds vele malen in een zitting bijeengekomen om de situatie aldaar te bespreken. De Raad heeft de bevoegdheid om dwingende maatregelen te nemen. De Vergadering daarentegen wisselt van gedachten en geeft richtlijnen. Hieraan behoeft geen gehoor te worden gegeven. Het gebruik van chemische wapens in het gevecht Irak vs. Iran heeft grote opschudding in de Raad teweeg gebracht."

Over hoe de samenwerking in de "Security Council" is, wil Abbadi niet direct een reactie geven: "Wij als departement doen geen uitspraken over landen die zitting hebben in de Raad." Toch wil hij loslaten dat de sfeer tussen de vijf permanente leden - Frankrijk, Groot-Brittanië, USA, USSR en de Volksrepubliek China -"goed" te noemen is. "De permanente leden werken behoorlijk samen om wereldproblemen op te lossen."

Zoals Abbadi reeds opmerkte, worden sommige leden van zijn staf "het veld" ingestuurd, om op de plaats des onheils informatie in te winnen over een bepaald geschil tussen twee of meer staten. Cyprus en Korea zijn twee van dergelijke gebieden waar stafleden op verkenningstocht gingen.

"Voor politieke V.N.-medewerkers zijn dit over het algemeen geen riskante tochten. Zij komen als neutrale waarnemers. Militairen van een UNO-vredesmacht lopen echter wel degelijk gevaar. Toch weten twee strijdende partijen dat onze troepen in de naam van de vrede opereren. Het is geen gevechtsgroep die een oordeel komt vellen over één van de oorlogvoerende landen. Alleen de Veiligheidsraad beslist over het zenden van troepen. Zo'n vredeskorps kost heel wat; zo'n operatie moet ook maar betaald willen worden. Dit laatste is niet altijd het geval."

De V.N. is een internationale organisatie en op haar New Yorkse hoofdkwartier krioelt het van de nationaliteiten. Hoe is nu de persoonlijke sfeer tussen een Afghaanse en een Russische collega die beiden voor het instituut UNO werken? Abbadi: "Wij werken voor honderd procent internationaal. Nationale sentimenten spelen hier geen rol. Onze medewerkers zetten zich in voor de V.N. en niet voor hun land. Welk conflict er ook uitbreekt, wij proberen optimistisch te blijven. Dat moeten we ook wel. We moeten blijven geloven dat problemen niet onoverbrugbaar zijn." "De V.N. wordt vaak onderschat. Wij zijn hier zeker aan het werk. Hier werken goed gestudeerde mensen uit alle delen van de wereld. Dat betekent niet dat ze alle problemen zomaar oplossen; maar ze doen hun best!"

"Een hier werkzame persoon heet officiëel International Civil Servant. Dat betekent niet, dat je je eigen politieke en religieuze leven moet afschrijven. Wij handelen juist vanuit onze eigen integriteit. Wel gaan wij internationaal te werk en daarom ga je dusdanig met je eigen visies om, dat die niet in botsing komen met hetgeen waarvoor je werkt."

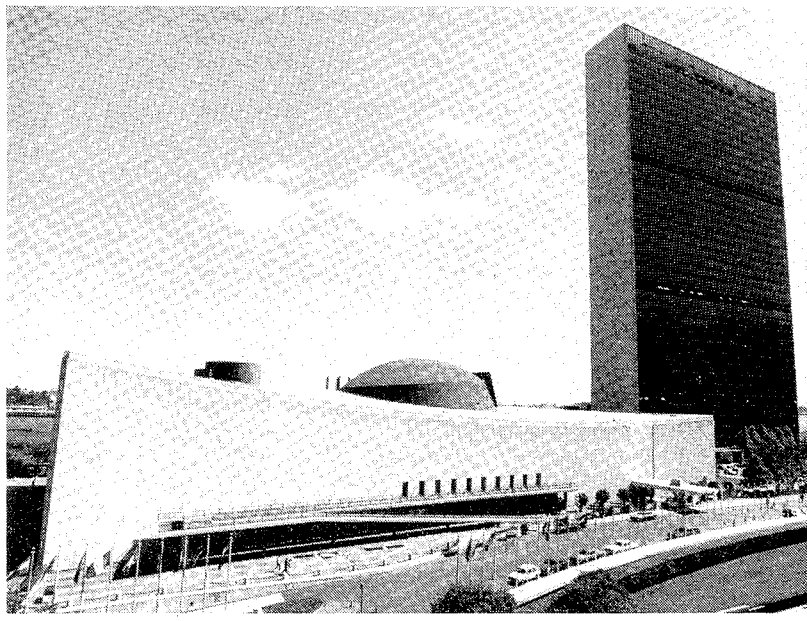

V.N. gebouw te New York

Abbadi zei het al: een UNO-lid moet optimistisch blijven. Moedeloos zijn daarom zeker niet Robert M. Gallagher en John Usher. Al zouden ze misschien wel moedeloos mogen zijn, want de problemen waarover zij zich buigen, resp. het Palestijnse vluchtelingendrama en de nood van de kinderen in de Derde Wereld, zijn uitzichtloos. Gallagher is directeur van het U.N. Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA). Sinds 1950 is deze afdeling actief.

"Toen de UNRWA haar werkzaamheden begon - en dat was nog eerder dan de "algemene" vluchtelingenafdeling - dacht men dat dit een tijdelijke instelling zou worden. Het probleem zou door de UNO geklaard worden. Natuurlijk zijn we teleurgesteld dat we vandaag de dag nog steeds een UNRWA nodig hebben", aldus Gallagher. Anno 1987 lijkt een oplossing voor het Palestijnse vluchtelingenprobleem in feite verder weg dan in 1950. De grenzen in het Midden-Oosten lijken nu onwrikbaar vast te liggen. Er is geen gaatje meer vol te stoppen met een thuisland voor vele honderdduizenden Palestijnen.

"De UNRWA zorgt voor onderwijs -, gezondheids- en andere welzijnsprogramma's. Zo worden door ons 350.000 Palestijnse scholieren bereikt. Dat is een hele klus, vooral als je nagaat welke zaken in een land als Libanon de schoolgang bemoeilijken. Zelf verbleef ik achttien maanden, tot oktober vorig jaar, in Libanon. Ik vond werkelijk een complete chaos hier. Frustrerend is het om te zien dat de UNRWA iets opbouwt dat binnen enkele dagen weer wordt weggebombardeerd. In dat opzicht zou je kunnen zeggen dat we geld blijven pompen in een bodemloze put. Toch blijf ik geloven dat de UNRWA zeer veel positiefs kan betekenen voor de doorsnee Palestijn. De UNRWA is een echt probleem-departement; het einde van de crisis komt niet in zicht."

De UNRWA benadert haar zaak volkomen neutraal. Binnen de status quo wordt naar een oplossing gezocht. Gallagher: "Niemand wordt door ons van het probleem beschuldigd: noch Israëli's, noch Arabieren. Daar zijn wij niet bij gebaat."

Geld pompen in die bodemloze put is op korte termijn wel fijn, maar op lange termijn gebeurt er niet zo gek veel. Moet de UNRWA niet met een daadkrachtige oplossing komen?

Gallagher: "Wat wij doen, is het leven voor de vluchtelingen draaglijker maken. Wat een oplossing betreft, kunnen we niets dwingends voorschrijven. De V.N.-lidstaten moeten beslissen in de Vergadering wat zij met dit probleem willen."

Op dit moment zwerven er 2,1 miljoen Palestijnen doelloos rond op de planeet.

"In Libanon zag ik het soort samenleving dat je zou kunnen aantreffen na de nucleaire holocaust", aldus Gallagher. "Hier is geen enkele ordening meer. Op straat overleeft alleen het individu met het grootste wapen. Juist hier hebben de Palestijnen ons hard nodig. Ik heb met velen gesproken. Het enige wat hen dagelijks bezighoudt is: hoe blijf ik in leven? Dat is hun hoofdprobleem. Daarnaast is er een haat tegen de Israëli's. Maar ze hebben genoeg zorgen, waardoor de haat in het gedrang komt. Bovendien zijn het in Libanon niet de Israëli's die op hen schieten."

"Ik zie niet gebeuren dat dit probleem snel is opgelost. Maar het kan gewoon niet eeuwig duren. Het heeft een oplossing nodig."

Nederland heeft reeds vele miljoenen guldens aan de UNRWA gegeven. De USA is de grootste geldschieter en ook Israël komt met geld over de brug. Voor 1987 is het budget tweehonderdmiljoen dollar. De EG geeft totaal meer dan de USA. Met de PLO heeft de UNWRA geen speciale contacten.

De UNO ziet het Palestijnse drama niet als vluchtelingenprobleem nummer één. Er zijn vele andere vluchtelingenwerken. De UNRWA ontvangt van hen allen niet het meeste geld. Volgens Gallagher komt het geld voor de UNRWA-projecten "goed terecht". Een probleem vormen de verplaatsingen van hele mensenmassa's over de regio. Zij die het geld het hardst nodig hebben, zijn daarom vaak het moeilijkst te bereiken.

Dit ervaart ook John Usher. Hij is persvoorlichter van het U.N. Children's Fund (UNICEF). Voor "zijn" organisatie zijn de vrijwilligers erg belangrijk: "De UNICEF-vrijwilligers, die onder andere geld inzamelen voor onze acties, zijn met name te vinden in de geïndustrialiseerde landen. In Canada alleen al zitten er duizenden. We hebben er een heel netwerk van. Natuurlijk controleren wij niet al onze committees. Er zijn nationale organisaties. Al onze inkomsten zijn in feite van vrijwilligers. Het geld dat de overheden op onze rekeningen storten is erg belangrijk. Ons budget is ongeveer één miljoen dollar per dag."

Volgens Usher is de kindersterfte het grootste probleem waarmee UNICEF in de Derde Wereld te kampen heeft. Er wordt reeds op grote schaal geïnjecteerd om dit dilemma in te dammen. "We hopen eind deze eeuw de kindersterfte tot de helft van nu terug te brengen", aldus de persvoorlichter.

"De wereld lijkt gewend geraakt te zijn aan deze "ongemerkte" sterfte. Men schrikt bijvoorbeeld wel van enorme aantallen slachtoffers bij natuurrampen of iets vergelijkbaars als eertijds Bhopal. Welnu, de kindersterfte brengt dag-in-dag-uit dergelijke catastrofale cijfers met zich mee."

Voor slechts een kwartje per dag kunnen kinderen in de armste landen gezond gevoed worden. Stel nu, dat die gigantische sterftecijfers effectief gesnoeid gaan worden, ontmoet UNICEF dan vervolgens niet het probleem van huiveringwekkend hoge geboortenoverschotten, waardoor nieuwe problemen de kop op steken?

Usher: "Dit is een theoretische speculatie die hier en daar gehoord wordt. Mijns inziens gaat deze redenering niet op. Dat hoge kindertal in de Derde Wereld is er juist, omdat er zoveel jonge mensen in de eerste vijf jaren van hun bestaan omkomen. Ouders, die hun kind als een belangrijke inkomstenbrenger zien voor de nabije toekomst, houden met dit risico rekening. Zeven kinderen verliezen is in de arme landen geen zeldzaam verschijnsel. Wordt het sterftecijfer teruggedrongen, dan zal het geboortencijfer vanzelf slinken. Het risico is immers verdwenen. Onze hulp gaat bovendien verder. De UNICEF-educatieprogramma's en voedingsprojecten moeten zorgdragen voor een volwaardig bestaan."

Net als de UNRWA, wilde UNICEF een tijdelijke V.N.-organisatie zijn. Het werd na de Tweede Wereldoorlog opgericht voor het noodlijdende Europa. Daarna werd de Derde Wereld "ontdekt" als rampgebied. Nu is UNICEF er permanent. Er is een speciaal bestuur, dat 42 landen telt, waaronder Nederland. Verder zitten er nogal wat staten tussen die elkaar op internationaal politiek gebied niet kunnen uitstaan. Volgens Usher adviseert de "Board" zo objectief mogelijk en gaat het er niet om

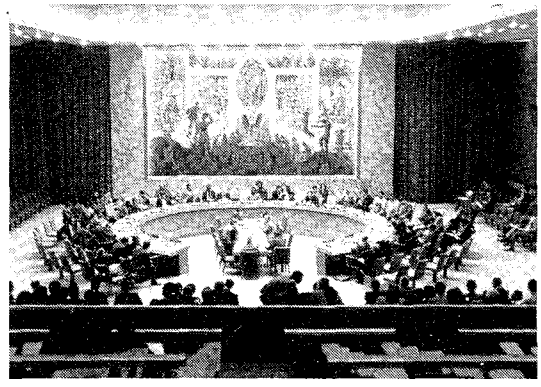

Veiligheidsraad

"vriendjes" in de Derde Wereld te steunen met UNICEF-gelden.

"Het is een humane zaak waarvoor men werkt en daarom wordt er gekeken waar de nood het hoogst is." "UNICEF maakt zelf een verslag over hetgeen wij aan hulpprogramma's noodzakelijk achten. Er komt een eigen kostenprognose bij. Wij werken niet via autoriteiten. Hierdoor wordt voorkomen dat de geldstroom via de nationale overheden loopt. Wij assisteren bij de uitvoering van een project. De samenwerking met diverse regeringen is goed."

Aangezien de UNO reeds vanaf 1945 draait, hebben de lidstaten reeds een behoorlijke periode genoten om gezamenlijk in vrede de wereldproblemen aan te pakken. Toch is er geen schijn van kans, dat de kosten van de wapenwedloop binnenkort zullen worden aangewend om alle noden in de Derde Wereld te lenigen. Tot nu toe de vorderingen overziend, heeft de Verenigde Naties gefaald .....

Usher: "Ik ga niet spreken namens de UNO. Dat doen de Veiligheidsraad en de Algemene Vergadering. Wat het veiligheidsaspect betreft, kan ik wel zeggen dat er tot op heden geen Derde Wereldoorlog is uitgebroken. Wat het humane aspect betreft, kan ik alleen maar zeggen, dat het UNICEF hoe dan ook gaat om het helpen van de mensen op dit moment, ongeacht hoe de verdere internationale situatie ook is."

INTERVIEWS AFGENOMEN OP 13 EN 14 JULI 1987

Met dank aan Mrs. Mary Kennedy, die mij wegwijs maakte op het hoofdkwartier van de UNO te New York.

RESOLUTIE

46. In beginsel mag geen informatievergaring door de fiscus bij derden plaatsvinden over (potentiële) belastingplichtigen. Indien het voor de juiste vaststelling van de belastingaanslag noodzakelijk is dat informatie over de belastingplichtige wordt ingewonnen bij een derde, dan is dit slechts geoorloofd indien de bevoegdheid van de fiscus hiertoe is neergelegd in de wet. Omdat het zich op een dergelijke informatievergaring voor de belastingplichtige nauwelijks aanwezig is, dient de wettelijke toekenning van deze bevoegdheid met extra waarborgen te zijn omkleed; meer nog dan het geval is bij de eigen inlichtingenplicht.

47. In de belastingwetgeving dienen bepalingen opgenomen te worden die een directe aanspraak op privacy-bescherming geven.

Fraudebestrijding

48. Bij de opsporing van belasting- en subsidiefraude dienen én het proportionaliteitsbeginsel én het subsidiariteitsbeginsel ten aanzien van middel en opsporingsdoel te gelden.

IV. PRIVACY EN STRAFRECHT

Strafrechtshandhaving

49. Handhaving van de strafrechtelijke norm verlangt niet zelden het maken van een inbreuk op de rechten van de normovertreder door de overheid, waaronder niet in de laatste plaats het recht op privacy. Een dergelijke inbreuk op het recht op privacy vindt zijn rechtvaardiging in het feit dat rechten van anderen zijn aangetast door de normovertreder.

50. Naarmate de inbreuk, die door het strafbare feit op rechten van anderen wordt gemaakt, ernstiger is, en naarmate het individu sterker verdacht wordt van een strafbaar feit, is de bevoegdheid tot het maken van inbreuken op de privacy van de verdachte door de overheid groter.

51. De rechter toetst de doelmatigheid, waaronder proportionaliteit en subsidiariteit, van de inbreuk op de privacy van het individu door het overheidsoptreden.

Persoonsgegevens in en na het strafproces

52. Het vastleggen van gegevens betreffende de persoon van de verdachte in de processtukken is onvermijdelijk in het strafproces. De verdachte heeft gedurende het voorbereidende onderzoek het recht op inzage in de processtukken, dat slechts beperkt mag worden indien dat in het belang van het onderzoek noodzakelijk is. Na sluiting van het voorbereidend onderzoek is het procesdossier volledig ter inzage van de verdachte.

53-A Het inzagerecht van de verdachte moet beperkt kunnen worden in het belang van de verdachte. Deze beperking dient toegestaan te worden door de raadkamer. De raadsman van de verdachte kan in een dergelijk geval de inzage niet geweigerd worden. (ALTERNATIEF 1)

53-B Na sluiting van het voorbereidend onderzoek heeft de verdachte altijd het recht zijn dossier in te zien. Beperkingen in zijn eigen belang zijn onaanvaardbaar. Voor de gevolgen van zijn kennis van de inhoud van het dossier is hij zelf verantwoordelijk. (ALTERNATIEF 2)

54. Het belang van de privacy van de verdachte of van andere betrokkenen weegt in zijn algemeenheid niet op tegen het belang van de openbaarheid van de terechtzitting. Slechts bij uitzondering mag de rechter de zitting achter gesloten deuren doen plaatsvinden.

55. De maatschappij heeft behoefte om in bepaalde situaties te kunnen beschikken over de criminele c.q. justitiële antecedenten van personen. Dit speelt in concreto bij de afgifte van verklaringen van goed gedrag, antecedentenonderzoek bij vertrouwensfuncties en de vaststelling van mogelijke recidive. De maatschappij moet over deze gegevens kunnen beschikken onder de volgende voorwaarden:

64. Het anderszins publiceren van informatie over iemands privéleven, die niet voor openbaarmaking geschikt is, is immer onrechtmatig.

65. Aan journalisten behoort geen verschoningsrecht toe te komen indien zij in rechte worden aangesproken om de namen van hun informanten en andere bronnen te noemen.

VI. PRIVACY EN GEZONDHEIDSZORG

66. Op medische registraties is het algemene regime met betrekking tot persoonsregistraties volledig van toepassing.

67-A De patiënt heeft te allen tijde recht op volledige inzage in zijn medische persoonsgegevens. Beperkingen van dat inzagerecht in zijn eigen belang zijn onaanvaardbaar. Voor de gevolgen van zijn kennis van de inhoud van het dossier is hij zelf verantwoordelijk. Indien de kennis van de inhoud van het dossier voor de patiënt belastend is, rust op de arts de plicht om zorg te dragen voor een goede begeleiding van de patiënt in het proces van het verwerken van de informatie. (ALTERNATIEF 1)

67-B Indien het belang van de patiënt dat vergt kan de arts de inzage in het medisch dossier voorbehouden aan een door de patiënt aan te wijzen vertrouwenspersoon of aan zijn wettelijke vertegenwoordiger. Inzage in die gegevens die voor de beslissing door de patiënt om toestemming te verlenen voor een bepaalde medische handeling noodzakelijk zijn, kan de arts niet aan de patiënt ontzeggen. (ALTERNATIEF 2)

68. Op het medisch personeel rust de plicht om iedere niet-noodzakelijke aantasting van de patiënt's intimiteit te voorkomen.

69. In ziekenhuizen en verpleeginrichtingen dienen voorzieningen getroffen te worden ter bescherming van de privacy en de intimiteit van de patiënt. De overheid dient hiertoe regelgeving op te stellen, waarbij met name aandacht besteed moet worden aan het ruimtelijk privacy-aspect.

70. Bij medische keuringen en psychologische tests waarbij een derdenbelang betrokken is, heeft de betrokkene het recht de uit deze tests verkregen resultaten in te zien, de verstrekking aan de derde zonder opgaaf van redenen te weigeren en een "second opinion" te vragen. De vrijheid van artsenkeuze blijft in deze onverlet.

71. De criteria die in een medische keuring of psychologische test gehanteerd worden, dienen van tevoren vastgesteld te worden en relevant te zijn voor het doel van de keuring of test. De te keuren of te testen persoon dient deze criteria te kunnen inzien.

ALDUS VASTGESTELD IN DE VERGADERING DER PRIVACY-COMMISSIE OP 19 JULI 1987

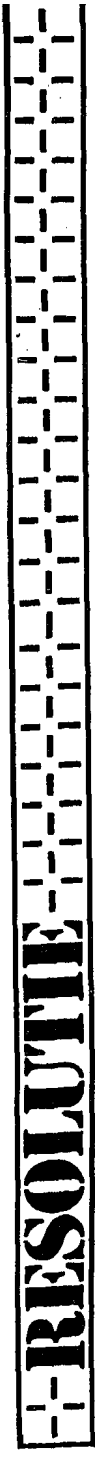

De taak van de overheid

11. Ten aanzien van de privacy rust op de overheid niet alleen een passieve onthoudingsplicht, dat wil zeggen de plicht om zich niet in de privacy van de burger te mengen, maar ook een actieve zorgplicht om te bevorderen dat de burger van zijn recht op privacy ook daadwerkelijk gebruik kan maken, en om dat recht te waarborgen.

12. Ter bescherming van de privacy van de burger dient de overheid in de nodige wet- en andere regelgeving te voorzien, alsmede in het instandhouden van een behoorlijke rechtspleging op dit gebied.

13. In het proces van wetgeving dient byzondere aandacht besteed te worden aan de eventuele privacy-gevoeligheid van voorgestelde nieuwe wetgeving. Met name de Staten Generaal dienen hierbij een actieve rol te vervullen. Bestaande wetgeving dient op dit punt aangepast te worden.

Beperkingen van het recht op privacy

14. Bij het oordeel over de gerechtvaardigdheid van een inbreuk op de privacy behoort een afweging gemaakt te worden tussen het belang van de betrokkene om niet in zijn privacy aangetast te worden en het belang dat gediend wordt door het maken van de betreffende inbreuk. Bij deze belangenafweging dient getoetst te worden aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.

15. Het recht op privacy kan in de eerste plaats beperkt worden indien het recht op privacy van een ander daartoe aanleiding geeft.

16. Het recht op privacy kan voorts beperkt worden indien het algemeen belang dat vergt. In dat geval dient voldaan te worden aan de volgende voorwaarden:

a. het algemenere belang waarvoor de privacy moet wijken, dient geconcretiseerd te kunnen worden tot individuele belangen: het algemeen belang als abstract begrip kan op zichzelf niet voldoende zijn om te rechtvaardigen dat een individueel belang terzijde wordt gesteld;
b. bij of krachtens de wet moeten de gevallen waarin een algemeen belang prevaleert boven de individuele privacy limitatief worden vastgelegd;
c. bij of krachtens de wet dienen de organen die bevoegd zijn tot het maken van een inbreuk op de privacy limitatief te worden aangewezen;
d. bij de te maken inbreuk op de privacy dient een juist evenwicht te bestaan tussen het belang dat door de inbreuk gediend moet worden en de aantasting van het belang van degene wiens privacy in het geding is.

Rechtsbescherming

17. De burgers en hun belangengroeperingen dienen hun privacy-aanspraken in beginsel geldend te kunnen maken voor de burgerlijke rechter.

18. Kwaadwillende en opzettelijke aantasting van eens anders privacy dient strafbaar gesteld te worden. Daarnaast dient de civiele schadevergoedingsactie mogelijk te blijven.

II. PERSOONSREGISTRATIES

De aanleg van een persoonsregistratie

19. Het aanleggen van een persoonsregistratie is slechts geoorloofd indien voldaan is aan de volgende voorwaarden:

a. De registratie is noodzakelijk voor het door de houder gestelde, geoorloofde en duidelijk omschreven doel;

27. De houder draagt zorg voor de nodige voorzieningen van technische en organisatorische aard ter beveiliging van de persoonsregistratie tegen verlies of aantasting van de gegevens en tegen onbevoegde kennisneming, wijziging of verstrekking daarvan. De mogelijkheden die de moderne informatietechnologie daartoe biedt, dienen optimaal te worden benut.

28. De in een persoonsregistratie opgenomen gegevens mogen uitsluitend gebruikt worden voor het doel waartoe zij zijn geregistreerd.

29. De houder is aansprakelijk voor alle schade of nadeel, zowel materieel als immaterieel, welke door de geregistreerde is of wordt geleden tengevolge van een ongeoorloofde of onjuiste opname in enig persoonsbestand van de houder danwel tengevolge van een ongeoorloofd of onzorgvuldig gebruik van rechtmatig in de bestanden van de houder voorkomende persoonsgegevens van de geregistreerde.

Rechten van de geregistreerden

30. Elke geregistreerde heeft het recht de over hem geregistreerde gegevens in te zien en, in geval van onjuistheid, onvolledigheid of irrelevantie van de betreffende gegevens, te laten corrigeren. Onder corrigeren dient tevens te worden verstaan aanvulling en verwijdering van gegevens. De houder draagt zorg voor een deugdelijke vaststelling van de identiteit van de verzoeker.

Verstrekking van persoonsgegevens aan een derde

31. Bij de verstrekking van gegevens uit een persoonsregistratie aan een derde stelt de JOVD de volgende regeling voor:

a. Verstrekking kan slechts rechtmatig plaatsvinden op verzoek van de derde, nimmer uit eigen beweging van de houder;
b. het verzoek dient gemotiveerd te zijn en nauwkeurig aan te geven welke gegevens gevraagd worden en voor welk doel zij noodzakelijk zijn: van het verzoek wordt een afschrift aan de geregistreerde gezonden;
c. verstrekking geschiedt slechts met schriftelijke toestemming van de geregistreerde of ingevolge formeel wettelijk voorschrift;
d. de gevraagde gegevens dienen voor de derde noodzakelijk te zijn, welke noodzaak rechtstreeks voortvloeit uit zijn belang;
e. Iedere gegevensoverdracht dient aan de geregistreerde gemeld te worden.

Beëindiging van de registratie

32. Indien de relatie tussen geregistreerde en registratiehouder beëindigd wordt, dienen de geregistreerde gegevens aan de geregistreerde overgedragen en vernietigd te worden. Van deze vernietiging dient aan de geregistreerde schriftelijke bevestiging gegeven te worden, onder vermelding van welke gegevens vernietigd zijn. Deze bevestiging geldt als bewijs dat de gegevens vernietigd zijn. Eventueel later gebruik van deze (kennelijk toch niet vernietigde) gegevens door de houder of afkomstig van de houder is daarmee onrechtmatig.

33. Indien een derde belang heeft bij het voortbestaan van de registratie, kan de vernietiging van de gegevens uitgesteld worden, doch niet langer dan het belang van de derde vergt.

Wetenschap en statistiek

34. Voor de opname van persoonsgegevens in een registratie met een wetenschappelijk of statistisch doel is geen toestemming nodig van de geregistreerde, onder de nadrukkelijke voorwaarde dat die gegevens volledig zijn geanonimiseerd of anderszins is zorg gedragen voor het niet meer tot de persoon herleidbaar zijn van die gegevens.

I. PREAMBULE

Definities

1. Het recht op privacy vindt zijn grondslag in het meer algemene recht op vrije ontplooiing van de eigen persoonlijkheid.

2. Het recht op privacy kan worden omschreven als het recht op garantie van de persoonlijke integriteit en de persoonlijke levenssfeer.

3. Het recht op privacy omvat tenminste:

a. het recht op onaantastbaarheid van het menselijk lichaam, waaronder tevens begrepen is de geestelijke integriteit;
b. het recht op eerbiediging van de woning;
c. het recht op eerbiediging van het communicatiegeheim;
d. het recht op respect voor het gezinsleven;
e. het recht op eerbiediging van eer en goede naam;
f. het informationeel zelfbeschikkingsrecht.

4. Het recht op onaantastbaarheid van het menselijk lichaam is het recht om invloeden van buitenaf op lichaam en geest af te weren en meer in het byzonder het recht om gevrijwaard te blijven van schendingen van en inbreuken op het menselijk lichaam (in zijn extreme vorm: marteling), op de geest (karakteronderzoek, leugendetector, etc), alsmede het recht om over het eigen lichaam te beschikken.

5. Het recht op eerbiediging van de woning omvat de leefomgeving voorzover de plaats in het algemeen tot direct gebruik voor een bepaalde persoon c.q. groep van personen bestemd is en voorzover het gebruik van de plaats zich kenmerkt door een privacy-karakter (dat kan blijken uit een huiselijke inrichting, de beslotenheid van de plaats en/of de aanwezigheid van een slaapplaats), ongeacht de wijze waarop de feitelijke bewoner de plaats feitelijk in gebruik heeft genomen. Het recht omvat mede het recht op eerbiediging van de huisvrede van het individu door andere burgers.

6. Het recht op eerbiediging van het communicatiegeheim omvat elke norm van communicatie, waaronder tenminste de brief, de telefoon, de telegraaf, de telex en het vertrouwelijk gesprek. Het briefgeheim omvat elk gesloten pakket, brief, stuk of ander bericht waarvan uit de wijze van verpakking de bedoeling valt op te maken dat van de inhoud geen kennis kan worden genomen zonder dat het stuk wordt geopend.

7. Het recht op respect voor het gezinsleven omvat het recht op respect voor elke samenlevingsvorm waar sprake is van samenwonen op permanente basis binnen een gemeenschappelijke huishouding - ongeacht het aantal samenlevende partners en hun geslacht -, elke feitelijke ouder/verzorger - (pleeg)kindrelatie, ongeacht een juridische of biologische band en elke andere voldoende nauwe feitelijke band (o.a. sexuele banden) tussen individuen.

8. Het recht op eerbiediging van eer en goede naam houdt in dat het niet toegestaan is om feiten of meningen te openbaren die iemand in een vals licht stellen of in verlegenheid brengen of anderszins een aantasting vormen van zijn maatschappelijke positie, zonder dat daartoe een rechtvaardigingsgrond aanwezig is.

9. Het recht op informationele zelfbeschikking is het recht om zelf in vrijheid te bepalen wanneer, op welke wijze en in welke mate de persoon betreffende informatie waar berust.

Algemeen

Reikwijdte van het recht op privacy

10. De burger kan zijn recht op eerbiediging van de privacy tegen de overheid, maar ook tegenover elke burger inroepen.

De taak van de overheid

b. Een door de houder van een persoonsregistratie te stellen doel is slechts gecorloofd indien dat doel rechtstreeks voortvloeit uit het belang van de houder, en voorts niet in strijd is met de wet, de openbare orde of de goede zeden.

20. Persoonsgegevens mogen slechts in een registratie worden opgenomen en gehandhaafd indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

a. toestemming van de geregistreerde, totdat deze toestemming wordt ingetrokken;
b. de op te nemen persoonsgegevens zijn noodzakelijk voor het doel van de registratie;
c. de op te nemen persoonsgegevens zijn objectiveerbaar en juist.

21. Persoonsgegevens mogen buiten toestemming van de geregistreerde worden opgenomen onder de volgende voorwaarden:

a. De registratie waarin buiten toestemming van de geregistreerde persoonsgegevens worden opgenomen, dient bij of krachtens de wet te zijn ingesteld.
b. Bij deze wettelijke instelling van de registratie dient limitatief te worden vastgelegd welke gegevens daarin mogen worden opgenomen.
c. Tegen de instelling van een dergelijke registratie dient een administratieve rechtsgang open te staan, waarin naast particuliere belanghebbenden ook hun belangenorganisaties ontvankelijk zijn.
d. Tegen opname in een dergelijke (gecorloofde) registratie dient beroep bij de administratieve rechter open te staan.

22. Gevoelige persoonsregistraties, dat wil zeggen registraties waarin gegevens worden opgenomen waaruit informatie is af te leiden met betrekking tot iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, sexualiteit of intiem levensgedrag, of van medische, psychologische, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke aard, dienen afhankelijk te zijn van goedkeuring door de Kroon, tenzij deze bij of krachtens de wet zijn ingesteld. De Kroon kan aan zijn goedkeuring voorwaarden verbinden.

Verplichtingen van de houder

23. De houder is verplicht een reglement op te stellen waarin de werking van de registratie en de rechten van de geregistreerde nauwkeurig zijn omschreven.

24. De houder kan ontheffing van de reglementsplicht vragen bij de Kroon. De Kroon kan aan de ontheffing voorwaarden verbinden. Aan houders van gevoelige registraties kan geen ontheffing worden verleend.

25. De houder van een persoonsregistratie dient zorg te dragen voor de juistheid en volledigheid van de opgenomen persoonsgegevens.

26. Het gevaar van de toename van het registreren van gegevens over personen schuilt met name in het feit dat het voor de burger steeds onduidelijker, en daardoor oncontroleerbaarder, wordt welke van zijn persoonsgegevens waar zijn geregistreerd. Daardoor kunnen deze gegevens op onverwachte momenten een rol gaan spelen bij voor die burger belangrijke beslissingen. Teneinde deze ondoorzichtigheid te doorbreken stelt de JOVD de volgende regeling voor:

a. De houder van een persoonsregistratie deelt een ieder over wie voor de eerste keer persoonsgegevens in de registratie worden opgenomen, zo spoedig mogelijk schriftelijk mede dat dit het geval is; de mededeling wordt vergezeld van een exemplaar van het reglement van de registratie (met toelichting) of, indien de registratie van de reglementsplicht is uitgezonderd, een exemplaar van het ontheffingsformulier (met toelichting);
b. De houder meldt voorts periodiek aan de geregistreerden of er gegevens over hen zijn geregistreerd en van welke aard deze zijn;
c. In beide voorgaande gevallen wijst de houder de geregistreerde op zijn inzage- en correctierecht;
d. Slechts die gegevens worden geacht rechtmatig in het bestand voor te komen, die aan de geregistreerde zijn gemeld: andere gegevens worden geacht onrechtmatig te zijn verkregen.

III. SOCIAAL ECONOMISCHE ASPECTEN VAN DE PRIVACY

Privacy en arbeid

35. Het recht op privacy strekt zich uit ook tot op de werkplek.

36. Toezicht door de werkgever op de werknemer in een werksituatie is als inbreuk op de privacy van de werknemer gerechtvaardigd zolang dit toezicht door een daartoe aangestelde functionaris in direct persoonlijk contact wordt uitgeoefend en voortvloeit uit eisen van bedrijfseconomie, danwel uit eisen van veiligheid en/of milieu.

37. Eenzijdige, niet ogenblikkelijk door de werknemer waarneembare en controleerbare vormen van toezicht zijn niet gedoorloofd.

38. Iedere CAO of individueel arbeidscontract dient een privacy-paragraaf te bevatten.

Privacy en subsidievoorwaarden

39. De overheid oefent invloed uit op het maatschappelijk leven door het toekennen van velerlei subsidies aan bedrijven, instellingen, etc., maar ook aan particulieren (b.v. huursubsidie). De voorwaarden die die overheid daarbij hanteert kunnen een inbreuk vormen op de privacy. Daarom stelt de JOVD de volgende regeling voor.

40. De door de overheid te hanteren subsidievoorschriften dienen op een wettelijke basis te berusten. Dit ter voorkoming van willekeur en ter versterking van de rechtsgelijkheid, rechtszekerheid, rechtvaardigheid en doelmatigheid.

41. De privacy-gevoelige gegevens die de overheid vraagt ter beoordeling van een subsidieverzoek dienen aan de volgende voorwaarden te voldoen:

a. De gevraagde gegevens dienen voor de toekenning en vaststelling van de hoogte van de subsidie noodzakelijk te zijn.
b. Tussen het belang van de gevraagde gegevens voor het beoordelen van de subsidie-aanvraag en de aantasting van de privacy daardoor dient een juist evenwicht te bestaan.
c. Bij het vragen van de bedoelde gegevens dient helder en deugdelijk gemotiveerd te worden waarom deze gegevens noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de subsidie-aanvraag.

42. Tegen een beschikking op de subsidie-aanvraag staat beroepopen op de rechter. Deze toetst de beschikking mede op de in de vorige stelling genoemde eisen.

Privacy en belastingen

43. Bij de heffing en invordering van belastingen maakt de fiscus inbreuk op de privacy van de belastingplichtigen. Deze inbreuk heeft tot doel het vergaren van gegevens om te komen tot de juiste heffing en invordering van de belastingen. Hierbij vindt continu een belangenafweging plaats tussen de privacy van de belastingplichtige en het gemeenschapsbelang. De fiscus maakt deze afweging bij de uitvoering van de belastingwetten; de wetgever maakt deze afweging bij de vaststelling van de belastingwetten.

44. De belastingplichtige is slechts gehouden die persoonsgegevens aan de fiscus te verstrekken die noodzakelijk zijn voor een juiste vaststelling van de belastingaanslag. Tot het vragen van andere gegevens is de fiscus niet gerechtigd.

45. Informatie-uitwisseling tussen fiscus en andere overheidsinstellingen wordt aangemerkt als derdenverstrekking.

a. Het kunnen beschikken over criminele c.q. justitiële antecedenten van personen mag niet onbeperkt ten koste gaan van de geregistreerde; derhalve zijn periodieke zuivering van politiële en justitiële registers en het inzage- en correctierecht van de geregistreerde van groot belang;
b. De geregistreerde in politiële danwel justitiële registers krijgt vanwege de houder periodiek melding dat hij geregistreerd is;
c. Het verstrekken van persoonsgegevens uit politiële danwel justitiële registers aan derden gebeurt slechts in de bij formele wet voorziene gevallen. Verstrekking aan niet-overheidsinstanties is ongeoorloofd.

Overdracht van persoonsgegevens aan politie/justitie

56. Registratiehouders zijn verplicht persoonsgegevens uit hun bestanden ter beschikking te stellen aan de Rechter-Commissaris, indien deze gegevens noodzakelijk zijn voor de opsporing van een strafbaar feit waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten.

57. Bovenstaande is niet van toepassing indien het een houder betreft die terecht aanspraak maakt op het verschoningsrecht.

58. Bij formele wet kunnen allen die vanuit hun functie, beroep of hoedanigheid aanspraak kunnen maken op een verschoningsrecht, limitatief worden aangewezen.

59. De volgende personen kunnen uit hoofde van hun ambt of beroep aanspraak maken op een verschoningsrecht:

a. artsen;
b. advocaten;
c. notarissen;
d. sociale hulpverleners;
e. personen in leidinggevende posities, met name in het Witte Huis, al dan niet met militaire rang, die hun bevoegdheden verre overschrijden, de wetten aan hun laars lappen danwel aan amnesie (geheugenverlies) lijden.

Legitimatieplicht

60. Een algemene legitimatieplicht voor de Nederlandse burger is een onaanvaardbare inbreuk op de privacy en heeft naar de toekomst een nog sterker privacy-bedreigend karakter. Een dergelijke legitimatieplicht is dan ook onaanvaardbaar.

V. PRIVACY EN INFORMATIEVRIJHEID

61. De vrijheid van informatie en de vrijheid van meningsuiting kunnen in botsing komen met het recht op privacy, in die zin dat door bepaalde publicaties iemands eer en goede naam aangetast kan worden danwel dat anderszins informatie over iemands privéleven geopenbaard wordt, die niet voor openbaarmaking bestemd danwel geschikt is.

62. Indien in de media feiten of meningen gepubliceerd worden waardoor iemands eer en goede naam geschaad wordt, heeft die persoon het recht daartegen in hetzelfde medium een weerwoord te voeren, indien de betreffende publicaties feitelijk onjuist zijn, een juiste feitelijke grondslag missen of anderszins niet te rechtvaardigen zijn.

63. Indien over de feitelijke juistheid, een juiste feitelijke grondslag of over het anderszins gerechtvaardigd zijn van een publicatie die een aantasting vormt van de persoonlijke levenssfeer een geschil ontstaat, behoort de bewijslast in beginsel te liggen bij de betrokken journalist.

LEF

LEF over PRIVACY én de TOEKOMST van het Nederlandse liberalisme (met doordenkertjes, pikante én kritische geluiden over fenomenen als 'partijendemocratie' en 'regeerakkoorden').

Wie schrijven waarover?

Privacy en persoonsregistraties
dr. Jan Holvast (voorzitter Stichting Waakzaamheid Persoonsregistraties)

Privacy en bescherming van persoonsgegevens
mr. F. de Graaf (hoofdmedewerker Informaticarecht Rijksuniversiteit Utrecht)

VVD over privacywetgeving
mr. A.H. Korthals (VVD-Tweede Kamerlid)

Parlement en privacy van de burgers
mr. A. Kosto (Tweede Kamerlid voor de PvdA)

Kenmerken van privacy
mr. Bernard Tilman (secretaris bestuurlijk-juridische zaken van de JOVD)

De VVD, beginselpartij in de ban van wenselijkheid en mogelijkheid
Greetje den Ouden-Dekkers (provinciale Statenlid)

Liberalisme: religie of ketterij?
Eric Balemans (oud-voorzitter JOVD)

Het Politieke Midden
Interview van Jort Kelder met Hans Huibers (CDJA-voorzitter)

LEF bestellen? Dat kan via overmaking van ƒ 8,50 (ƒ 6,-- plus ƒ 2,50 porto) op: JOVD-propagandarekening 54 67 271
Prins Hendrikkade 104, 1011 AJ Amsterdam.
Hierbij vermelden: LEF-18 Privacy.

V&S PLANNING TWEEDE HALFJAAR 1987

District Noord

12 september:	Themadag, Groningen
16-17 september:	Weekendcursus VDS II te Oosterhesselen
3 oktober:	Themadag te Assen
10 oktober:	Introdag te Grouw en Stadskanaal
30 oktober:	Introavond te Heerenveen of Oosterwolde
	Introavond te Zuidlaren
31 oktober-1 nov.:	Weekendcursus Liberalisme te Oosterhesselen
11 december:	Introavond te Noord Groningen of Fivelingo
	Introavond te Leeuwarden
12-13 december:	Bestuurdersweekend te Oosterhesselen

District Overijssel

10 oktober:	Politieke Stromingen te Almelo
17 oktober:	Spreken in het Openbaar te Zwolle
12 december:	VDS I te Enschede
19 december:	conflicthantering

District Gelderland

28 augustus:	Minicursus, vastgehaakt aan Gelders districtscongres
eind september:	Weekendcursus topkader
half oktober:	Dagcursus politiek
begin november:	Weekendcursus Liberalisme
begin december:	Dagcursus, nog nader in te vullen

Verder een aantal introductie- en andere cursussen, al naar behoefte.

District Utrecht:

5 september:	Introductiecursus te Utrecht, in combinatie met cursus Liberalisme. Deelname f 10,- incl. lunch
19-20 september:	VDS I te Zeist
10 oktober:	Themacursus redactie
28 november:	bestuurderscursus

District Noord-Holland:

september:	bestuurderscursus
september/oktober:	weekendcursus internationaal onderwerp
oktober:	themacursus
november:	meerdaagse cursus Rhetorica
december:	themacursus

District West:

12-13 september:	gecombineerde bestuurderscursus/VDS te Rijswijk
15 september:	intro- en spreekvaardigheidscursus te Delft
3 oktober:	cursus politieke stromingen te Rotterdam
23 oktober:	cursus Liberalisme te Leiden
25 oktober:	cursus congresvoorbereiding te Krimpen a/d IJssel
11 november:	cursus Liberalisme te Den Haag
12 december:	VDS I te Gouda

nog nader te bepalen: VDS I te Zoetermeer

District Brabant:

28 augustus:	bestuurderscursus te Deurne
5 september:	cursus politieke stromingen te Eindhoven
11 september:	cursus congresvoorbereiding te Tilburg
	cursus VDS I in SWO-verband te Oss
2 oktober:	bestuurderscursus te Bergen op Zoom
6 oktober:	cursus promotie & ledenwerving te Den Bosch
10 oktober:	cursus Liberalisme te Tilburg
15 oktober:	communicatiecursus te Boxmeer
16 oktober:	communicatiecursus te Eindhoven
17 oktober:	cursus politieke stromingen te Breda
27 oktober:	cursus spreekvaardigheid te Oss
6 november:	cursus VDS I te Boxmeer
13 november:	cursus VDS I te Bergen op Zoom
23 november:	communicatiecursus te Deurne
11 december:	bestuurderscursus te Den Bosch
	cursus Liberalisme te Breda

(advertentie)

Van paperclip tot computer

hendrix papier nijmegen

Kantoor- en Schoolgroothandel
Hulzenseweg 20, 6534 AN Nijmegen
Postbus 217 6500 AE Nijmegen, tel. 080-561044

Dr. Frank Quint: „De komende twee jaar zijn beslissend voor Zuid-Afrika."

Zoals meer medelanders lezen ook wij de krant. Omdat we het niet bij de Telegraaf alleen laten, staan daar niet zelden verontrustende berichten in over alweer een stukje Afrika wier machthebbers wij weliswaar niet altijd begrijpen, nochtans vaak wel verstaan. Dit verhaal gaat over een land 'under a state of emergency': Zuid-Afrika. Zelfs een weinig schaars goed als nieuws ging er op de bon. Pretoria is onverzettelijk. President Botha verwoordde dat met: "Reform yes, surrender no". Wij spraken met zijn ambassadeur in ons eigen Den Haag: Dr. Quint. En - eerlijk is eerlijk - we hebben nieuws: het gaat goed met Zuid-Afrika! Dat verraste ons nogal, uiteindelijk lezen wij de krant. Overigens, de ambassadeur is een kleurling. Of dat iets uit maakt? Bij ons meestal niet, in Quints vaderland altijd. Koud terug van een bezoek aan zijn Keniase collega kreeg hij de brandende vraag te verwerken: Sal alles reg kom?

Jort Kelder & Jan van Gilse

Dr. Frank James Lloyd Quint(66) is het sinds zijn komst naar ons land in februari van dit jaar niet tegengevallen. Hij kwam zonder verwachtingen Haagwaarts, bracht reeds vierentwintig keer het gebruikelijke beleefdheidsbezoek aan collega-ambassadeurs - vooral het bezoek aan zijn Keniase ambtsgenoot was 'bepaald plezierig' - en maakt na zes maanden de tussenbalans op: "Ik kwam zonder al te veel verwachtingen, anders haal je je alleen maar teleurstellingen op de hals. Het is eigenlijk net als met Nederlanders die naar Zuid-Afrika gaan. Ze komen met een veel gebalanceerder beeld terug dan waarmee ze zijn vertrokken."

Als nieuwbakken ambassadeur landde Frank Quint begin dit jaar in een koel Nederland. Koel in alle opzichten. Ons land is in de Europese Gemeenschap een pleitbezorger voor boycotacties tegen Zuid-Afrika. Dat kan toch geen plezierige werksfeer zijn voor een vertegenwoordiger van dat land, veronderstellen wij?
"Dat valt mee, we vinden in het buitenland steeds meer begrip. We hebben geweldige steun van de zwijgende meerderheid. Dacht u dat indien de mensen in dit land tegen ons zijn ik vrij over straat zou kunnen lopen? Neen de steun is alleen niet gestructureerd, noch via de regering noch via de media."

actiegroepen

"Er is een doelgerichte beweging van een paar groepen die door pressie uit te oefenen op de Nederlandse regering het algemene beleid ten aanzien van Zuid-Afrika bepalen. Ze zeggen: de Nederlandse regering moet dát, dát en dát doen om apartheid af te schaffen. Een meerderheid van de gemeenteraad Den Haag heeft besloten anti-apartheidsstad te worden; met vrede in Zuid-Afrika heeft dat soort acties niets vandoen. Maar we zitten wel op dezelfde golflengte. Ik werk al 44 jaar aan het afschaffen van apartheid. Ik zeg u, de echte apartheid bestaat niet meer, het zijn resten. Waarom verstaan wij elkaar dan niet? Weet een blanke Westerse regering het soms allemaal beter, ben ik soms te onnozel om voor m'n eigen belangen op te komen? Prestige, daar gaat het om. De Europese Gemeenschap wil met een boycot indruk maken op zwart Afrika: 'Kijk ons eens anti-Zuid-Afrika zijn, wij zijn voor een boycot'.
Het is puur paternalisme. De Westerse landen doen het voor de zwarten, onze regering wil het mèt de

zwarten doen."

i s o l e m e n t

Veel westerse ondernemingen trekken uit economische danwel politieke redenen weg uit Zuid-Afrika. Wat voor gevolgen heeft dat?
Quint: "Het is vanzelfsprekend dat het wegtrekken van bedrijven het evenwicht in de economie beïnvloedt. Of dat het land lam legt doet niet ter zake: het is een ontwrichting. Kapitaal moet anders gestructureerd worden, je moet additioneel personeel vinden. Het vertrek heeft echter niet de invloed gehad die onheilsprofeten voorzagen, althans hoopten."

Uw land raakt zonder buitenlandse investeringen totaal geïsoleerd.
"Zelfs indien alle buitenlandse bedrijven vertrekken zal de Zuidafrikaanse economie nog steeds functioneren. Het tempo zal lager worden, maar de economie kun je niet doodmaken. Natuurlijk is geen land economisch onafhankelijk, maar sommige landen zijn nu eenmaal minder kwetsbaar. Desinvesteren is als pressiemiddel dom. Men toont er mee aan absoluut geen begrip te hebben voor de Zuidafrikaanse problemen."

Kan de wereld zonder Zuid-Afrika?
"Wij zijn deel van de wereld en specifiek van Afrika. Ieder land heeft een probleem, ieder probleem een historische aanloop. Dat rechtvaardigt niet wat verkeerd was. Apartheid is een historische fout. Als er nu pogingen zijn de principiële fouten uit het verleden te herstellen, moet je meehelpen dat te bevorderen."

Door 'actieve betrokkenheid', zoals de Amerikaanse regering tot voor kort propageerde?
Quint: "Jawel, maar dat beleid heeft helaas in de Verenigde Staten geen stand kunnen houden.
Om het doel te bereiken dat je wilt is een ding nodig: geld. Geld, om een klimaat te scheppen voor meer werkgelegenheid en betere werkomstandigheden. Als de wereld zich terugtrekt, loopt de groei terug en dan zal er vanzelf meer werkloosheid komen. Men wil onze regering straffen, maar degene die het zo ziet is de onnozelste aap van de wereld.
"Mugabe, de premier van Zimbabwe, heeft gezegd: 'Ik zal pap eten, maar ik zal geen handel drijven met Zuid-Afrika'. Op de dag dat hij pap eet zijn er geen mensen meer over in Zimbabwe om ook pap te eten."

s t a m m e n

Naar verluidt zijn de blanken in Zimbabwe niet zo ontevreden over de gang van zaken in dat land. Men oogst voldoende om zichzelf te voeden, er heerst betrekkelijke rust. Is het model-Zimbabwe bruikbaar voor Zuid-Afrika?
"Het is niet afschrikwekkend, het is een model. Maar het werkt niet. De blanken in Zimbabwe worden niet bedreigd. Zij hebben de specifiek technische of administratieve expertise, hebben dus werk. De kern van het probleem ligt in heel Afrika in stammentwisten. De strijd tussen de Shona's en de Matabeles in Zimbabwe. De Matabeles worden uitgebuit, de Shona's zitten in de regering en moeten gezien worden. De departementshoofden, het hoofd van de radio en televisie - allemaal Shona.
"Als je bij ons praat in termen van stammen hebben wij een 'witstam', onderverdeeld in een Engels, Portugees, Grieks of Afrikaanssprekend stammetje. Aan het bewind waren hoofdzakelijk de Engelssprekenden. Toen kwamen de Afrikaanssprekenden aan de macht. Die deden precies wat Mugabe nu doet. En als Treurnicht (Dr. Andries Treurnicht is leider van de ultra-rechtse Conservatieve Partij JK/JvG) nu aan het bewind komt zal hij de niet Afrikaanssprekende hoofden van de departementen met vervroegd pensioen sturen."

h e r v o r m i n g e n

Volgens welk schema wordt het hervormingsprogramma van de regering doorgevoerd?
"In de komende twee jaar zal het antwoord komen hoe Zuid-Afrika er straks uit gaat zien. Dat wordt de beslissende periode. De huidige Grondwet schrijft voor 1989 algemene verkiezingen voor (president Botha heeft echter voorgesteld de termijn naar 1992 op te schuiven JK/JvG). Botha heeft gezegd zijn termijn tot '90 uit te willen zitten. De blanke Kamer heeft nu net verkiezingen gehad over het punt: nemen we de zwarten in het parlement op? Men heeft ja gezegd. Er wordt allerwegen erkend dat er zo spoedig mogelijk een bestel moet komen waarin de zwarten opgenomen worden in een parlement. In '87 of '88 zullen we de structuren zien, daarover zijn besprekingen aan de gang.
"We moeten mechanismen scheppen waarin de ene groep de andere niet kan overrompelen. Het enige wat ons tot nog toe aan de hand is gedaan is het Engelse, one-man-one-vote, systeem. Wij hebben 6,5 miljoen Zoeloes. Je kunt doen wat je wilt: zij zijn Zoeloe. Met hun eigen traditionele hiërarchie en met een eigen koning. Dat doorbreek je niet zomaar. Een eenheidsstaat in Zuid-Afrika werkt niet. Het kan wel, zoals in de Sovjet-Unie, maar dat lijkt ons niet ideaal. U wel?"

D a k a r

In juli van dit jaar sprak een groep blanke Zuidafrikanen(IDASA, Instituut voor een Democratisch Alternatief voor Zuid-Afrika) onder leiding van de vroegere leider van de liberale oppositie, Dr. Frederik van Zyl Slabbert, in Dakar met het Afrikaans Nationaal Congres(ANC). Wat vindt u van dit initiatief?
"Ik mag Van Zyl Slabbert, hij is oprecht, ernstig, een knappe kerel, bovendien een vriend. In de jaren zestig, de duistere jaren, leerde ik hem kennen als secretaris van een aantal conferenties die ik voorzat. Het beeld dat ik in die tijd van hem kreeg was heel anders dan dat in de media vandaag. Hij treedt te veel naar buiten op, is onnodig uit het parlement gestapt - dat is te zien, zijn partij de PFP heeft verkiezingen van mei jl. verloren. Zijn fout met het ANC is dat hij te weinig voorzieningen inbouwt voor het geval het misloopt."

Waarom reageerde het blanke, Afrikaanssprekende thuisfront zo nerveus op dit gesprek?
"Dat moet je zien tegen de achtergrond van de grote bomaanslagen in Johannesburg, net na die conferentie in Dakar.

"Ik vind het te luchtig om het initiatief zomaar te veroordelen. Ze zijn er heengegaan met de gedachte een gesprek op gang te krijgen, niet speciaal om de terreur uit te schakelen.
"De tocht op zich vind ik niet erg. Ze zijn er heengegaan met de gedachte een gesprek op gang te krijgen, niet speciaal om de terreur uit te schakelen. Dat het ANC onverbiddelijk verbonden is met geweld, is de teleurstelling. Terwijl de anti-terreur beweging in Zuid-Afrika groeiende is."

Frank Quint:

"Echte apartheid

bestaat niet meer,

het zijn resten."

A N C

Waar baseert u dat op? De steun voor het ANC is, ook in Nederland, groot. De bomaanslagen gaan gewoon door, evenals de inzamelingsacties.
Quint: "In Zuid-Afrika zelf verliest het ANC terrein en zal dus meer terreurdaden moeten gaan plegen. Dat is de snelste manier om zijn doel te bereiken. Dankzij de financiële steun die het ANC ontvangt, kan het met geld strooien zoals ik met vuurtjes voor mijn pijp kan morsen. Het ANC bestaat voornamelijk uit Xhosa's, haar tegenstanders zijn de Zoeloes van Buthelezi. Daarom zegt het ANC dat dat wat Buthelezi doet show is, en zullen ze ook wel zeggen dat ik als kleurling collaboreer.
"De strijd van het ANC is geen strijd tegen apartheid. Ik vecht al veertig jaar tegen apartheid. Omtrent 90% heb ik bereikt, en dat was het ellendigste. Ik zat niet in Nederland, ik zat dáár en moest het verduren. Het gaat niet om gerechtigheid, het gaat om macht. Als er in het Westen onmacht is om te begrijpen, om te luisteren naar wat het ANC in feite zegt, dan begrijp ik dat niet."

M a n d e l a

U stelt dat de steun aan het ANC in Zuid-Afrika tanende is. Waarom wordt zijn leider, Nelson Mandela, dan niet gewoon vrij gelaten?
"Mandela mag vrij, als hij geweld maar afzweert. Er is een moment geweest dat hij vrij wilde maar dat hij door het ANC, via Winnie Mandela gedwongen werd in de gevangenis te blijven. De top van het ANC wil Mandela helemaal niet vrij hebben. Hij wordt automatisch president van het ANC. Dat zou de huidige leiding niet goed uitkomen. In de gevangenis is Mandela voor haar veel bruikbaarder als martelaar."

Hoe lang duurt het nog voor uw regering door de realiteit gedwongen wordt met het ANC te onderhandelen?
"Voorzover mijn inlichtingen gaan lang, het antwoord moet voorlopig negatief zijn. De regering zal alleen onderhandelen met degenen die geweld als middel afzweren."

b u r g e r o o r l o g

Een gedeelte van de blanke bevolking vindt het beleid van de regering Botha veel te hervormingsgezind. Een andere groep, onder aanvoering van het ANC, acht slechts een totale machtsomwenteling aanvaardbaar. Stakingen worden als politiek middel gebruikt. Voorts is het buitenland meer en meer geneigd door boycotacties de Zuidafrikaanse regering te dwingen tot grotere en snellere hervormingen. Hoe groot is de kans op een burgeroorlog?
"Daar geloof ik niet reëel in, maar dat is zuiver bespiegeling. Niemand kan het antwoord geven, het hangt er gewoon van af wat je wilt. We moeten de dingen die tot burgeroorlog kunnen leiden uit de weg ruimen. Dat doet de regering. Het Westen wil daar niets van weten. Werkloosheid bestrijden is een weg, het Westen wil die door boycots slechts vergroten.
"Wat de extremisten betreft: een historisch kenmerk van Zuid-Afrika was altijd de sterke middenstroom. Extremisten hadden nooit een kans. Tweemaal werd getracht met geweld de koers van de Nationale Partij om te gooien. Alle twee keer werd het een absolute mislukking. Het gevolg was de Nationale Partij zoals zij nu is: groot en een eenheid. De randgroepen waren altijd klein en extreem."

v e r g e l i j k i n g

De politiek van de Nationale Partij wordt niet zelden vergeleken met een verlichte variant van het nazisme in het Duitsland van de jaren dertig en veertig.
"Die vergelijking is totaal onjuist. De aantrekkelijkheid van het apartheidsbeleid was het economisch voordeel, hoewel die overweging niet de reden is geweest voor het beleid. De apartheid was er op gericht een scheiding van rassen teweeg te brengen. Men zag politiek allerlei voordelen. Daarin ligt de ongelukkige en verkeerde koppeling tussen het racistische regime in Duitsland en het Nationale Partij-regime in Zuid-Afrika.

1 9 1 0

"Drie á vier jaar nadat de Nationale Partij in '48 aan het bewind was gekomen ben ik betrokken geraakt bij acties. Ik zat in het onderwijs en stak mijn nek uit. Het werd steeds moeilijker, je moest omzichtig leren manoeuvreren, anders was het strijdig met de apartheidswetgeving. Met Van Zyl Slabbert en anderen kwamen we vanaf '55 bij elkaar om te vergaderen over hoe apartheid afgebroken moest worden. Wij waren kleine mannetjes, er was een grote man nodig om het te zeggen. President Vorster probeerde het, maar stopte te snel. Toen kwam in '78 P.W. Botha, hij zei het: apartheid moet weg. Gevolg: geweldige opschudding. Botha is voortgegaan met het veranderen van structuren. Sinds 1910 zitten de blanken in het parlement, vanaf '83 niet meer alleen blanken, en vanaf 1990 waarschijnlijk ook zwarten. In het parlement en in het kabinet."

JK/JvG

In den lande ...

12 sept: district Utrecht: districtscongres te Austerlitz, met als thema AIDS. informatie: 030-316100

19 sept: afd. Zwolle: introcursus te Kampen.

25 sept: oprichtingsvergadering afd. Zwolle.

5 okt. : afd. Utrecht ontvangt minister van Justitie Korthals Altes. zie aankondiging.

16 okt : afd. Noord Groningen: avond in het kader van de landbouwpolitiek, zie aankondiging.

19 okt : Algemene Ledenvergadering afd. Utrecht, "In Den Ouden Puth", Oudegracht 219 Utrecht.

week26-30 okt : afd. Zwolle: Excursie naar electriciteitscentrale Harculo (precieze datum staat nog niet vast).

week 2-6 nov: afd. Zwolle: Landelijk spreker in Kampen (datum nog niet bekend).

13 nov: afd. Zwolle: Voorbereidende jaarvergadering met spreker of Forum over milieu.

11 dec: afd. Zwolle: themaavond over emancipatie.

District Limburg:

12 september: cursus Public Relations te Venlo
18 of 25 oktober: VDS I te Roermond

nog nader te bepalen: introductiecursus te Venray

District Zeeland:

cursussen worden gepland in overleg met de HB-secretaris Vorming en Scholing.

Nadere informatie over Vormings- en Scholingsactiviteiten kan worden verkregen bij:

District: NOORD: Lucienne van der Boor (05905-2974) of Foppe Hemminga (050-269930); OVERIJSSEL: Mariska Lugtmeyer (05220-53012); GELDERLAND: Harold Makaske (05252-489); UTRECHT: Hanneke Reymerink (030-523687); NOORD-HOLLAND: Joy Benard (023-251627); WEST: Greet van den Hout (078-162901); ZEELAND: Max Visser (070-859587); BRABANT: Joost Otterloo (04906-1660); LIMBURG: Fransje Fernig (04759-27404). Landelijk: Max Visser (070-859587).

Internationale politiek I

District Gelderland organiseerde op 11 & 12 april een geslaagde cursus internationale politiek I. Reden genoeg om deze primeur meer bekendheid te geven.

HAROLD MAKASKE

Geïnspireerd door de bosrijke omgeving en geteisterd door regen en wind arriveerden de deelnemers zaterdag 11 april om meer kennis te verwerven over de internationale politiek en de rol van de JOVD daarin.

De morgen werd besteed met een uitgebreid introductiespel, na de lunch begon het inhoudelijke deel van de cursus. De opzet van de programmamakers was een zo breed mogelijk programma te presenteren, waarin zowel de internationale politiek als het internationale JOVD-beleid zat verwerkt.

De zaterdagmiddag stond in het teken van de problematiek in het Midden-Oosten. Zonder naar de resolutie te kijken werd met Ron Batten, naar aanleiding van zijn inleiding, gediscussieerd over het Arabisch-Israelische conflict. Tijdens deze discussie werd ook ingegaan op filosofische vragen omtrent de legitimatie van de staat.

De zaterdagavond wordt in Gelderland altijd gebruikt voor een rollenspel. In het rollenspel van deze keer kon op realistische wijze kennis worden gemaakt met de strijd tussen een rechts-dictatoriaal regiem en een uit twee vleugels bestaand Volksbevrijdingsleger. De militante vleugel had de dochter van de president in handen. Deze situatie bevatte genoeg stof voor een avond gestructureerde chaos.

Na de gebruikelijke korte nachtrust werd het programma zondagochtend na het ontbijt vervolgd met een inleiding door Annelies Meybaum over de rol van de JOVD in het internationale krachtenveld. Tijdens deze inleiding kwamen de verhoudingen tussen de JOVD en organisaties als IFLRY, LYMEC, PIJON, YES, EB, etc. uitgebreid aan de orde (ja, de afkortingen werden ook toegelicht!).

Als laatste inhoudelijke onderdeel stond op het programma een ontmoeting met een delegatie van de Junge Liberalen uit Duitsland. Dit laatste onderdeel werd door de deelnemers als uniek ervaren, daar het niet vaak voorkomt dat je kennis kunt maken met buitenlandse liberalen. Tijdens deze ontmoeting is afgesproken dat een Gelderse delegatie een weekend op bezoek gaat bij de Juli's om daar met hen van gedachten te wisselen over de wijze van benadering van de internationale mensenrechtenproblematiek. Dit seminar zal waarschijnlijk begin december plaatsvinden.

Gelderland kijkt terug op een geslaagde cursus en wij raden alle andere districten aan ook een dergelijke cursus in het programma op te nemen.

AFDELING NOORD GRONINGEN:

THEMA-AVOND LANDBOUWPOLITIEK

"DE VRIJE MARKT, DE OPLOSSING VOOR DE LANDBOUWPOLITIEK?"

Sprekers: Jan de Groot, Voorzitter van de Hollandse Maatschappij van Landbouw, en Jan Wiersema, Lid van de Werkgroep Beter Zuivelbeleid.

Datum: 16 oktober a.s.; aanvang: 20.00 uur.
Info: Jan Willem Dijkhuis, tel. 050-717882.

INGEZONDEN

JERUZALEM, HOOFDSTAD VAN ISRAËL

"Tijdens het laatste congres te Bunnik, waar onder andere de Midden-Oostenresolutie werd besproken, zat ik in werkgroep C, waar de heer Batten dapper zijn stellingen met betrekking tot het Arabisch-Israëlische conflict overeind trachtte te houden, hetgeen hem niet slecht afging. In die werkgroep beargumenteerde ik een amendement ten aanzien van Jeruzalem met de stelling dat Jeruzalem sinds 1948 tot Israël behoorde en sinds 1949 hoofdstad van dat land was. Dit laatste werd door dhr. Batten bestreden. Volgens hem werd West-Jeruzalem pas in 1980 hoofdstad van Israël. Uit het veld geslagen door deze uitspraak, gedaan door iemand waarvan ik dacht dat zijn kennis over het Arabisch-Israëlische conflict veel verder zou strekken dan de mijne, trok ik het amendement in. Thuisgekomen na het congres had ik er toch niet geheel vrede mee en besloot het nog even op te zoeken. In de "Encyclopedie voor iedereen" van John Kooy, uitgegeven door uitgeversmaatschappij W. de Haan N.V. in 1963, stond direct achter "Jeruzalem": "Hoofdstad van Israël, (...)". In een overzicht van de geschiedenis van Jeruzalem in het boekje "One Jeruzalem" van Yael Guiladi, gepubliceerd door Keter Publishing House, Jeruzalem, mij toegestuurd door de Israëlische ambassade in Den Haag, las ik achter het jaartal 1949: "The Israël-Transjordan Armistice devides Jeruzalem between the two countries: New Jeruzalem is declared capital of te State of Israel".

Mijn vraag is of dhr. Batten of iemand anders mij literatuur kan opgeven waarin de feiten anders worden beschreven."

H.R. Menkveld, Arnhem

Op 25 september aanstaande wordt opgericht:

de afdeling ZWOLLE

De redactie wenst deze nieuwe afdeling veel succes toe.

AFDELING UTRECHT:

MINISTER KORTHALS ALTES

spreekt over ACTUELE JUSTITIËLE ZAKEN. Datum: 5 oktober, aanvang: 20.00 uur.

plaats: "IN DEN OUDEN PUTH", Oudegracht 219 te Utrecht.

CONGRES

Zomerconcert te Bunnik

De jaarvergadering vond dit jaar, bijna traditioneel (en zeer goed bereikbaar), in Bunnik plaats. Hoofdthema was de Midden-Oostenresolutie, maar ook voor de organisatorische freaks was er weer genoeg te beleven. Bestuursbenoemingen, begrotingsdiscussies, jaarverslagen, alles zat zoals gewoonlijk in de gevarieerde JOVD-hap.

Ongeveer 70 van de bijna 90 afdelingen gaven acte de présence op achtereenvolgens werkgroepvergaderingen, plenaire vergadering, grandioos feest en (de volgende dag) het vervolg van de plenaire vergadering.

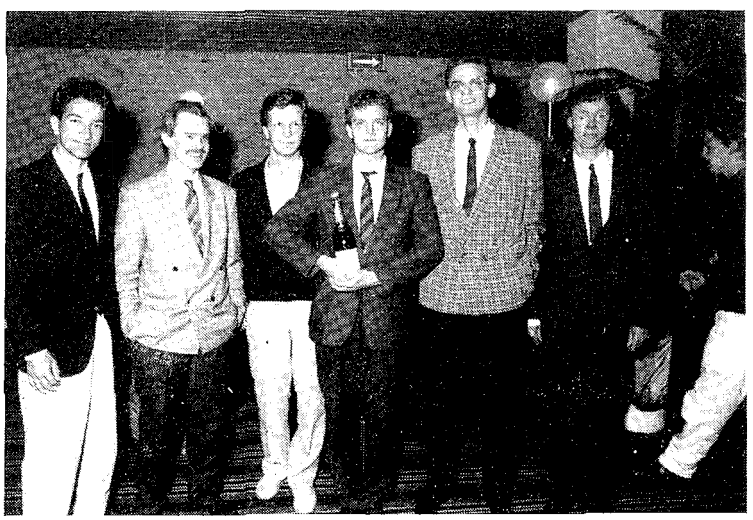

Hoogtepuntjes: de afdeling Den Bosch werd bekroond (bebekerd) voor het beste groeiresultaat, de vereniging kreeg een nieuwe voorzitter (zie ook elders op verschillende plaatsen in dit nummer), Annette Nijs, en Bernard Wastiaux won met een grote voorsprong de race om het vice-voorzitterschap (politiek) van Hans van Wuyckhuyse. "Driemaster" raakte nog twee edities kwijt (of mocht er nou één nummer extra uitkomen?) en zal met ingang van het volgende nummer waarschijnlijk "Platbodem" of "Kano" gaan heten. Zonder gekheid: Om een begrotingsoverschrijding zoveel mogelijk te voorkomen werd door de Algemene Vergadering besloten om in 1987 nog maar twee nummers uit te brengen (waarvan dit er één is) en in 1988 minimaal acht nummers. Het concrete bezuinigingsvoorstel waarmee van "Driemaster"-zijde werd gekomen, alleen nog de betalende leden toesturen wat een besparing van + f 1.000,- per editie had kunnen opleveren, was helaas reglementair niet toegestaan. Editiebeperking bleek het enige dat overschoot.

middenoostencommissie

De inleidende spreker van het CIDI prees de commissie om de brede opzet van de resolutie. Hij noemde de gemaakte afwegingen "overtuigender dan die van de politieke partijen", hoewel "voor deze prestatie ook niet veel nodig was." Hij bepleitte een constructievere houding van Nederland om "de Arabische landen die niet bij het Arabisch-Israëlische conflict zijn betrokken te proberen te overtuigen van de legitimiteit van de Staat Israël."

De commissie werd gecomplimenteerd met de resolutie, die werd gezien als "een voortreffelijke nota, uitgebreid en integer, die het verdient om buiten de JOVD bekendheid te krijgen." Waarvan akte. De fles op de foto is overigens aan Zsolt Szabo uitgereikt voor het district met de grootste delegatie (Noord Holland).

Nieuw hoofdbestuur

Het nieuw gekozen hoofdbestuur ziet er nu alsvolgt uit:

v.l.n.r. boven: Ron Brand, Bas Klein, Albert Kooiman, Ton Mertens, Max Visser, Rob de Vries, Jan v/d Laag, Bernard Tilman, Fabienne Bont. Midden: Annelies Meybaum, Bernard Wastiaux, Annette Nijs. Onder: Hayo Schultink (eigenlijk boven, hd), Constantijn Dolmans, Baptist Coopmans. Met excuses aan Albert Kooiman, die (half weggedoken) minder belangrijk lijkt dan hij eigenlijk is!

Volgende congres: 21 en 22 november te Deventer

De congressen zijn niet alleen bedoeld als gewichtige jaarvergadering of resolutiebespreking. Integendeel, als afdelingslid kun je er nuttige of ook gewoon leuke contacten opdoen. De prijs mag dan soms een bezwaar zijn, je bent echter een compleet weekend onder de pannen, en je kunt nog flink wat opsteken ook! Op congressen is het bijvoorbeeld mogelijk om uitnodigingen uit te delen, propaganda in te kopen en om sprekers en/of cursussen te regelen. Het is alleen aan te raden om met een groepje heen te gaan: mochten bepaalde onderwerpen je niet aanspreken, dan heb je nog wat aan het groepsverband. Een goede congresvoorbereiding is, als je wilt meepraten, wel noodzakelijk.

Een congresindeling ziet er meestal alsvolgt uit (zie ook congresbon): 's zaterdagmorgens aankomst, inboeken en deelnemen aan de werkgroepvergaderingen (hierin worden de discussieonderwerpen "voorbewerkt" voor in de plenaire vergadering), lunch en diner, 's avonds het eerste begin van de plenaire vergadering, en meestal om een uur of elf HET feest. Dit kan tot in de kleine uurtjes duren. De volgende ochtend wordt dan rond een uur of tien (na het ontbijt) de vergadering voortgezet, wat met onderbrekingen tot 's middags een uur of 4, 5 duurt.

Geïnteresseerd? De congresbon voor november zit nu al in dit nummer. Lees 'm goed voor je hem instuurt!

CONGRESBON DEVENTER 21/22 NOVEMBER 1987

Ik,
naam .....m/v

adres .....

postcode/woonplaats .....

tel.....

afdeling .....

kom naar het congres van de JOVD op 21 en 22 november in Deventer.

HIERLANGS AFKNIPPEN

Als deelnemer ben ik aansprakelijk voor alle door mijn toedoen ontstane schade aan eigendommen van derden.

Handtekening: .....

ARRANGEMENT (keuze aankruisen!)

0 1 diner
overnachting
ontbijt
lunch
en congresboek,
slechts f 81,-

0 2 overnachting
ontbijt
congresboek f 62,-

Maak dit bedrag over op girorekening 5467270 (JOVD-activiteitenrekening) te Amsterdam. Bon en bedrag dienen vóór 1 november 1987 binnen te zijn. Indien wordt afgezegd tot één week voor het congres wordt het bedrag minus f 7.50 kosten geretourneerd. Hierna blijft het gehele bedrag verschuldigd.

AFKNIPPEN EN OPSTUREN NAAR: ALGEMEEN SECRETARIAAT JOVD, PRINS HENDRIKKADE 104, 1011 AJ AMSTERDAM

Is het waar?

De bijna -(on)waarheden van de J.O.V.D.

Showbiz-ideaal werd Albert B. fataal

door Fred Soeteman

ZUTPHEN

Een groots project van f 12 milj
studio en een vloot trucks, om
ten' van geluidsapparatuur t
het ideaal van Albert B. (27
had hij even niet.

Gezegend met buitenge-
wone intelligentie, maar
ook behept met grootha-
fantasieën bleef hij
'roze wolk' zijn'
najagen, ma-
tot 'opli-
en tr-

Nu snap je dus ook waarom Albert Berens de redactie verlaten heeft ...

In Noord-Holland zijn ze weer op goedkoop succes uit: ook daar heeft men een GRATIS ingesteld.(Grote Raad van Advies Informatie en Samenwerking).

Negen maanden kunnen soms heel lang duren. Misschien moesten we Albert Kooiman - om het afscheid te versnellen - voor die tijd maar 'ns een interviewtje geven.

Goois afdelingsvoorzitter Van Gilse: "Wij schrijven de schijn van democratie hoog in ons vaandel."

Lang niets van De Korte gehoord.

Laatst kwamen er in Berlijn-Spandau wat celletjes vrij. Leuke meevaller voor Korthals Altes?

Zo'n vergadering van de afd. Amsterdam is voor ons taalpuristen toch zo gezellig. Als de voorzitter een borrel op heeft - altijd dus - voorziet hij ieder initiatief en iedere functie van een drieletter-woord: "Wat is dat voor een k..-voorstel, is het nou gvd afgelopen, geacht lid; b.. dicht" etcetera.

LIBERALISME heeft zowel als reagerende als als agerende stroming maar één doel: de implementatie van het principe van de individuele invulling.
(onlangs gehoord van een zeer prominent JOVD'er)

Nu snapt u het zeker wel.

Sluw voorstel: penningmeester hoofdelijk aansprakelijk stellen voor de balans-verliezen. Hans, Peter, heren, nog interesse?

Zeg Julius, begrijp jij wat ze met Noordhollandse mafia bedoelen? Nee Michiel, maar je hoort Albert, Jules en Bernard er ook steeds meer over.

Van de redactieburelen:
"Lui, geen small-talk meer uit het circuit.
Het zwijggeld is binnen!"

Zo, dus u heeft geduld?
Toch is proberen Wastiaux te bereiken.

Al die heisa over de VVD Homo-werkgroep.
Poot stijf houden jongens!

Snel circuit.
Hé, Van der Laag. Al gehoord dat we een nieuwe penningmeester zoeken?

Een Adviesraad-commissie onderzoekt het reilen en zeilen van de vereniging. En dat net nu de vereniging een commissie wilde instellen naar de gang van zaken in de Adviesraad.

Verheugend feit: het gat goed met de JOVD!
De vergrijzing is stop gezet.
Eevnals de verjonging

HB-lid: Verontrustend dat men tegenwoordig maar zo'n twee jaar lid is van de JOVD.
Veteraaan: Ja, die tijd had je in mijn tijd alleen al nodig om je afdelingsbestuur weg te werken.

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIEN

DRIEMASTER

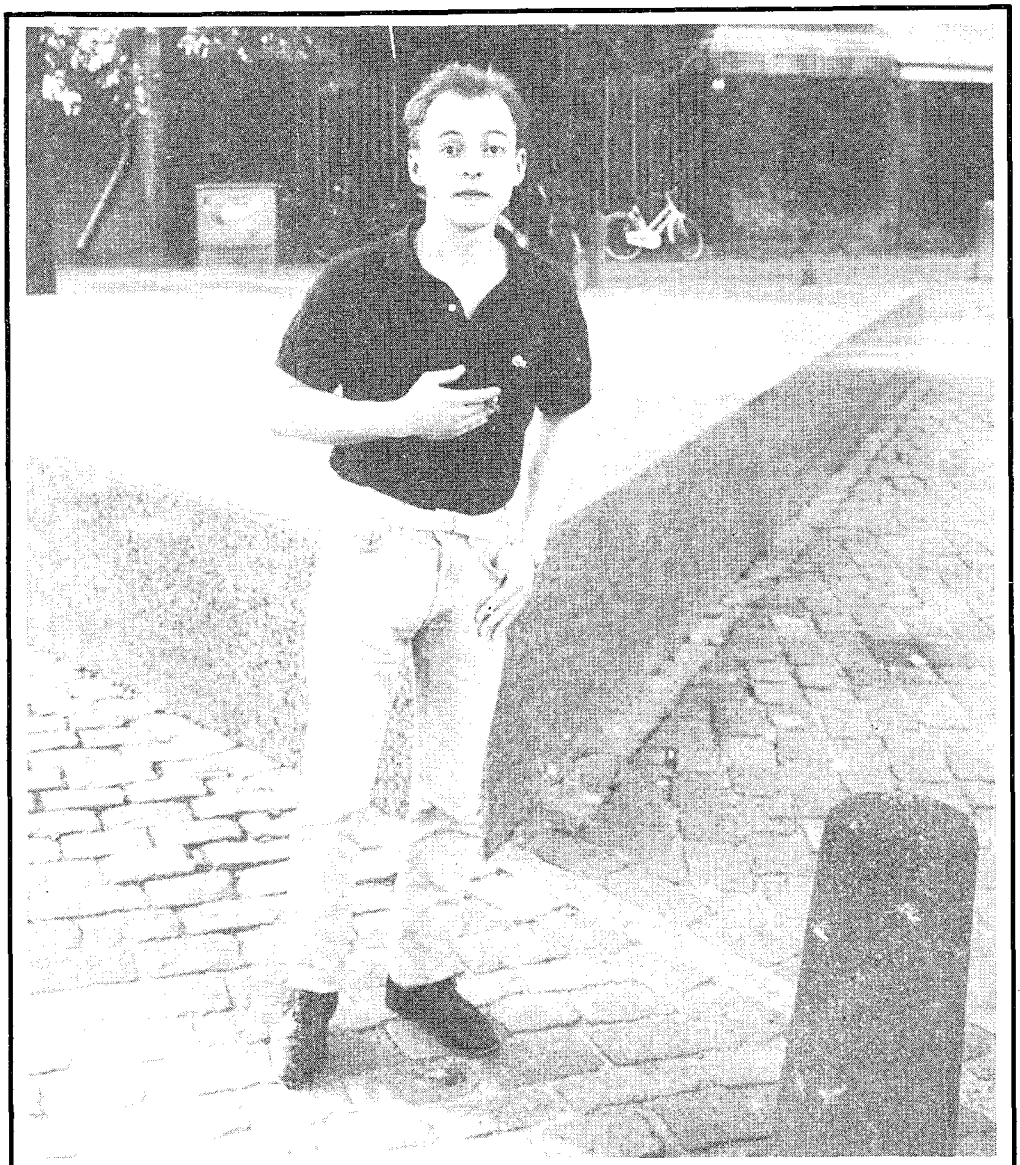

HET ELAN VAN BERNARD WASTIAUX

en verder: De politieke keuken van Amerika
De miljoenennota
Reorganisatie en de JOVD

november 1987

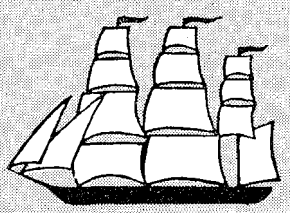

Prinsjesdag

Sweet land of Liberty

Geld

Waar is het politiek Elan

Miljoenen nota

Communicatie en...

Arrogantie

jaargang 39

INTRO

REDACTIE

Hoofdredacteur: Hans Deden

Redacteuren: Theda Boersema, Jort Kelder, Edwin Pol, Walter Römelingh en Joan Ypma

WIJZIGING REDACTIEADRES WIJZIGING REDACTIEADRES

HET REDACTIEADRES IS M.I.V. 23 OKTOBER 1987:
OLSTGRACHT 69
1315 BH ALMERE

Telefoon: - kantooruren: 070-492908
's avonds: 070-635853 (19 - 21.00)
weekends: 03240-41839

VERSCHIJNINGSDATA EN DEADLINES 1988

maand:	deadline:	week van verschijning:
JANUARI '88	1 december	1e/2e week januari *
MAART	6 februari	1e week maart
APRIL	14 maart	2e week april
MEI	22 april	3e week mei
SEPTEMBER	12 augustus	1e week september
OKTOBER	9 september	1e week oktober
NOVEMBER	7 oktober	1e week november
DECEMBER	11 november	1e week december

*: afhankelijk van het gereedkomen van de acceptgiro's

De deadlines in dit schema zijn, met uitzondering van 1 december 1987, allen vrijdagen. Op deze data dient uw ingezonden copy 's avonds om 18.00 uur aanwezig te zijn op het redactieadres. Te late copy wordt nog slechts in aanmerking genomen voor volgende nummers.

HOOFDBESTUUR

VOORZITTER:	Annette Nijs (015-145034) Coenderstraat 23 2613 Delft
ALGEMEEN SECRETARIS:	Fabienne Bont (030-732727) Van Lieflandlaan 32 3581 PE Utrecht
PENNINGMEESTER:	Jan van der Laag (05208-66395) postbus 24 8064 ZG Zwartsluis
VICE-VOORZITTER POLITIEK:	Bernard Wastiaux (020-436325) postbus 71234 1008 BG Amsterdam
VICE-VOORZITTER ORGANISATIE:	Baptiest Coopmans (040-518366) Noord-Brabantlaan 28 5651 LX Eindhoven
SECRETARIS VORMING EN SCHOLING:	Max Visser (070-859587) Laan van Nieuw Oosteinde 458 2274 GK Voorburg
INTERNATIONAAL SECRETARIS:	Annelies Meybaum (02975-62323) van Eerbeeklaan 8 1422 GG Uithoorn
SECRETARIS SOCIAAL-ECONOMISCHE ZAKEN:	Ton Mertens (070-683707) Laan v. Meerdervoort 855 2565 AH Den Haag
SECRETARIS BESTUURLIJK-JURIDISCHE ZAKEN:	Bernard Tilman (080-236288) Badhuisstraat 185 2584 HM Scheveningen
SECRETARIS INTERNATIONALE ZAKEN:	Albert Kooiman (02510-27826) Kastanjelaan 18 1943 DP Beverwijk
SECRETARIS ECOLOGISCHE ZAKEN:	Hayo Schultink (053-356752) Laaressesingel 22-2 7514 ES Enschede
SECRETARIS WELZIJN:	Ron Brand (01736-2093) Hortensialaan 42 2641 CS Pijnacker
SECRETARIS ORGANISATIE:	Constantijn Dolmans (071-141293) Molensteeg 10 2311 RB Leiden
SECRETARIS PROMOTIE EN LEDENWERVING:	Bas Klein (015-147324/03452-451) Oud Raadtweg 37 2612 SL Delft
SECRETARIS PUBLIC RELATIONS:	Rob de Vries (070-646200/608007) Van Speykstraat 138 2518 GG Den Haag

ALGEMEEN SECRETARIAAT: PRINS HENDRIKKADE 104 1011 AJ AMSTERDAM
telefoon: 020-242000

Publicatie in Driemaster betekent niet dat de mening van de redactie is verwoord.

IN DIT NUMMER

Prinsjesdag 3

De voorzitster leidt in, onder andere de woeste plannen uit het CDA-kamp becommentarierend. Zou dat CDA zonder C dan tóch meevallen?

Sweet land of Liberty 4

Een JOVD'er die een vruchtbaar soort vakanties houdt: Edwin Pol met alweer een interessant verhaal vanaf de overzijde van de oceaan.

Geld 6

De eeuwige zorg van een penningmeester in bange tijden. Daar komt nog wat bij kijken!

Waar is het politiek Elan 7

Onze spraakmakende vice-voorzitter Politiek komt (zoals gewoonlijk) kwalitatief hoogwaardig uit de hoek. Kelder meets Wastiaux.

Miljoenen nota 10

Ton Mertens, secretaris Sociaal-Econosche zaken, toont ons de gevolgen van de "hoeksteen van de samenleving"-politiek van de coalitiepartner.

Communicatie en... 12

Kerpen vertelt. Een afscheidnemende districtsvoorzitter over zijn visie op en zijn ervaringen in de JOVD.

Arrogantie 13

De eerste aflevering uit een serie door Rutte te leveren Columns En verder: diverse aankondigingen, Ron Batten over *Jeruzalem* en *Carolien Loen over de heersende reorganisatiekoorts*.

HB-INFO

Voor de leden die beter op de hoogte willen zijn van wat zich in de vereniging afspeelt. Tien keer per jaar nuttige informatie voor bestuurders en geïnteresseerden op alle bestuurs- en activiteiten niveau's, voor de schappelijke prijs van slechts 20 gulden.

Abonneren? Even Amsterdam bellen: 020-242000.

VOORZITTER

PRINSJESDAG

Dat zomermaanden kennelijk bij de JOVD'ers ook politieke aspiraties opleveren blijkt wel uit de enorme schakering aan ingediende politieke moties en amendementen op de resolutie bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het belooft een interessant politiek debat te worden op ons novembercongres!

In politiek Den Haag blijkt Prinsjesdag, waarop onze Koningin Beatrix de twijfelachtige eer heeft de snode kabinetsplannen van Lubbers en De Korte voor te lezen, tot politieke (en aspiratie?) te leiden. Deze troonrede gaf het hoofdbestuur van de JOVD een zekere argwaan over de intentie van deze VVD-CDA-coalitie. De oproep tot loonkostenmatiging en de verlaging van de belastingtarieven kan het hoofdbestuur zeker waarderen, maar dat Minister Ruding zijn hierdoor zijn bijna lege koffertje denkt te moeten vullen ten koste van vooral de jongeren gaat het hoofdbestuur wel al te ver.

Afschaffing minimum-jeugdlonen voor 15-16- en 17-jarigen, het verlagen van het minimumloon voor 23-jarigen, afschaffing van de voordelige jongerentabel voor huursubsidie, hantering onvoordelige thuisnorm voor uitwonende 18-, 19- en 20-jarigen in de bijstand ..... dit kabinet lijkt er wel op uit te zijn de volwassenheidsgrens weer van 18 naar 21 (of zelfs naar 23!) te verhogen in plaats van andersom. Een alarmerende brief hierover naar de VVD-fractie om hen op het hart te drukken hun naar eigen zeggen liberale ministers op de vingers te tikken heeft, getuige de eerste uitkomsten van de Algemene Beschouwingen, wel iets geholpen, maar bij de komende begrotingsbehandelingen zullen de politieke zetten van de VVD door ons nauwlettend worden gevolgd, en waar nodig mede bepaald.

REORGANISATIE

De belofte van mijn vorige inbreng inlossend: het hoofdbestuur heeft binnen haar eigen gelederen de reorganisatiediscussie over haar functioneren in hoofdlijnen voltooid. Op het congres van 21 en 22 november aanstaande zal zij haar voorstellen voorleggen aan de Algemene Vergadering. Deze behelsen onder meer:

- Een hoofdbestuur van 12 leden vanaf onze Jaarlijkse Algemene Vergadering in juni '88 (Voorzitter, Algemeen Secretaris, Penningmeester, Secretaris Vorming en Scholing, Vice Voorzitter Organisatie, 2 secretarissen organisatie, Vice Voorzitter Politiek, Internationaal Secretaris, 3 secretarissen politiek).

- Één politieke denktank met deskundige JOVD'ers op alle politieke beleidsterreinen, ter ondersteuning van de politieke output van de JOVD.

Over de politieke projecten heb ik in de vorige "Driemaster" gesproken (zie verder ook congresboek).

Door Annette Nijs

AFDELINGSACTIVITEITEN

Zoals bekend wil het hoofdbestuur de afdelingen een meer centrale rol toebedelen in de vereniging. Hiertoe wil zij onder meer meer afdelingsactiviteiten bezoeken. Daarom roep ik alle afdelingen op zoveel mogelijk hun activiteiten door te geven, zodat we elkaar zo spoedig mogelijk kunnen treffen!

JOVD-VARIA

CURSUS-AGENDA

District Noord

11 december: Introavond te Noord Groningen of Fivelingo
Introavond te Leeuwarden
12-13 december: Bestuurdersweekend te Oosterhesselen

District Overijssel

12 december: VDS I te Enschede
19 december: conflicthantering

District Gelderland

begin november: Weekendcursus Liberalisme
begin december: Dagcursus, nog nader in te vullen

Verder een aantal introductie- en andere cursussen, al naar behoefte.

District Utrecht:

28 november: bestuurderscursus

District Noord-Holland:

november: meerdaagse cursus Rhetorica
december: themacursus

District West:

11 november: cursus Liberalisme te Den Haag
12 december: VDS I te Gouda

nog nader te bepalen: VDS I te Zoetermeer

District Brabant:

13 november: cursus VDS I te Bergen op Zoom
23 november: communicatiecursus te Deurne
11 december: bestuurderscursus te Den Bosch
cursus Liberalisme te Breda

District Limburg:

nog nader te bepalen: introductiecursus te Venray

District Zeeland:

cursussen worden gepland in overleg met de HB-secretaris Vorming en Scholing.

Nadere informatie over Vormings- en Scholingsactiviteiten kan worden verkregen bij:

District: **NOORD**: Lucienne van der Boor (05905-2974) of Foppe Herminga (050-269930); **OVERIJSSEL**: Mariska Lugtmeyer (05220-53012); **GELDERLAND**: Harold Makaske (05252-489); **UTRECHT**: Hanneke Reymerink (030-523687); **NOORD-HOLLAND**: Joy Benard (023-251627); **WEST**: Greet van den Hout (078-162901); **ZEELAND**: Max Visser (070-859587); **BRABANT**: Joost Otterloo (04906-1660); **LIMBURG**: Fransje Fernig (04759-27404). **Landelijk**: Max Visser (070-859587).

Een kijkje in de politieke keuken van de USA

SWEET LAND OF LIBERTY

AFLEVERING 1:
DOOR EDWIN POL

Dit jaar is het tweehonderd jaar geleden dat de Amerikaanse grondwet in de stad Philadelphia het licht zag. En tot op de dag van vandaag functioneert het document voortreffelijk. Zij het, dat er hier en daar wat aan geschaafd is, door het toevoegen van amendementen. Doch zodra de stelregels van de Founding Fathers in dienst traden heeft het de vrijheid en democratie in de V.S. gewaarborgd en is het een vlam van hoop voor volkeren die in duisternis wandelen.

De grondwet heeft een grote invloed op het politieke gebeuren in de USA. Met haar ingecalculeerde "checks and balances" voorkomt het voortdurend dat welke politieke macht binnen het Amerikaanse staatsbestel dan ook een teveel aan invloed krijgt. Wat dat in de praktijk inhoudt, heeft met name de affaire "Watergate" getoond en deze zomer (in minder emotionele mate?) de zaak "Iran-contra".

Het politieke spel in de USA is voor een buitenstaander af en toe wat duister. Talrijk zijn de theorieën over samenzweringen, complotten en hèle rijke industriëlen, die in het land van Uncle Sam daadwerkelijk aan de touwtjes zouden trekken. Dit artikel gaat daar niet op in en wil ook niet *onthullend* zijn in die zin. Het is een kijkje in de politieke keuken van onze trouwe Atlantische bondgenoot. Een politiek verslag, ingekleurd met enkele gesprekken met vertegenwoordigers van politieke en militaire instituten in de V.S. Zij geven achtergrondinformatie: hun namen doen er dan ook niet toe, bovendien spreken ze op persoonlijke titel. Met dank aan de Amerikaanse ambassade en andere USA-autoriteiten, die schrijver dezes in contact brachten met de gewenste individuen.

's Zomers is het heet in Washington. De hoofdstad van deze supermogendheid is gebouwd in een regio met veel moeras. Het is broeïerig en vochtig. Tussen het witte marmer der federale gebouwen lopen de regeringsbureaucraten van het land. Driedelig streepjespak, óók in deze hitte. Zwetend dribbelen ze langs de, veelal door Vietnamezen beheerde, souvenirkarretjes waar de luchtige T-shirts met de kreet *Oliver North All American Hero* te koop zijn.

Voormalig veiligheidsadviseur North is populair geworden door zijn televisie-optreden tijdens de verhoren in het Iran-contra-schandaal. Twee staatsmachten zijn in dit debâcle frontaal op elkaar gebotst: het Witte Huis en het Congres. Vergeleken bij deze verhoren, die het gehele volk *live* kan aanschouwen, lijkt de Nederlandse parlementaire enquête op een gezellig onderonsje aan de keukentafel.

President Reagan en zijn staf zaten lelijk in de knel. In hoeverre de republikeinse president zijn partij schade heeft aangedaan lijkt geen relevante vraag. De opiniepeilers kijken meer naar de populariteitscijfers van de betrokkenen dan naar het abstracte begrip 'partij'. In ieder geval schijnen de republikeinse vertegenwoordigers in het Huis van Afgevaardigden geen slapeloze nachten te hebben van de capriolen die hun leider al of niet - in beide gevallen negatief! -heeft uitgehaald. Een persvertegenwoordiger van één der Afgevaardigden uit een staat in het midden-westen gaat er eens goed voor zitten.

"De president van de V.S. is inderdaad liever leider van de republikeinse partij, de Grand Old Party, maar laat daar niet te veel van afhangen. Het is een symbolische functie. Hij is geen voorzitter van de partij. Het betekent geenszins dat de partij die volgens de verkiezingsuitslag de president mag leveren als één blok achter zijn beleid moet staan of dat er iets van dien aard wordt afgesproken. Natuurlijk proberen de afgevaardigden uit eigen huize zo veel mogelijk met hun leider in het Witte Huis op schema te blijven. Het is echter geen *must*.

Het gesprek vindt plaats in de werkkamer van het Huislid. De inrichting is, zoals men zich die kan voorstellen: fotootje van de president, Amerikaanse federale- en staatsvlag mooi geplooid in de hoek en statige meubelen. De sfeer van *establishment*. Afstand en formaliteit zijn vele Amerikanen (gelukkig) niet eigen. De persvertegenwoordiger probeert dan ook een zo open mogelijke houding aan te nemen en zit, wild gebarend, kris-kras op zijn stoel. "Veel voormalig reporters krijgen banen van persvoorlichter toegewezen. Ikzelf arrangeer interviews met tijdschriften voor het Huislid, ik informeer over de stand van zaken in zijn thuisstaat en beantwoord brieven. De complete staf van deze republikein telt negen mensen."

"Sinds 1952 heeft de G.O.P. in het Huis van Afgevaardigden een minderheid. Dat is voor sommige zaken een probleem, want ze leggen op die manier logischerwijze minder gewicht in de schaal tegenover de Democraten. Op bepaalde onderwerpen worden we wel gehoord. Aangezien de president momenteel republikeins is, straalt er meer aanzien af van onze minderheidsfractie. De president heeft het vetorecht en op die manier moeten de Democraten wel rekening houden met een ijzersterke stem van de tegenpartij,

die een streep door hun plannen kan trekken."

Het twee-partijenstelsel doet voor een Nederlander soms wat vreemd aan. Gewend aan de ongezonde verslaving van tientallen partijen waarvan een flink aantal de Tweede Kamer haalt, lijkt de parlementaire strijd in de USA *duf* en voor sommigen zelfs *ondemocratisch*. Men moet dan echter wel bedenken dat er binnen de partijen grote verschillen zijn en dat binnen één partij politici met ietwat andere visies niet gelijk een splintergroepering starten.

"De G.O.P. vindt haar aanhang voornamelijk in het zuiden en westen van de V.S. Hier zijn ze, om het maar zo te zeggen, conservatiever dan de doorsnee kiezer in het oosten. De G.O.P. is echter beslist niet als *rechts* aan te duiden. In Europese zin zijn wij zowel rechts als links te noemen. Bij de Democraten vind je veelal de groep die we hier *liberals* noemen. Dat zijn dan de *linksen* in de Amerikaanse politiek. Doch die termen links en rechts gebruiken wij niet in de V.S. De eerste term heeft bij ons associaties met het radicale en de tweede term met het extremistische, zelfs het nazistische. In Europa zijn er partijen die zich exclusief op een groep richten. Dat is hier niet het geval."

De voorlichter sprak van conservatieve steun, die de G.O.P. tijdens de verkiezingen kan verwachten. In deze hoek zitten tevens de meesten van Amerika's *big businessmen*. "Een belangrijke reden", aldus de persman, "dat onze partij tijdens verkiezingen gemakkelijk financiële steun kan genieten van begunstigers die goed bij kas zitten."

"Het verwerven van geldelijke steun tijdens verkiezingen, de fundraising, is in de V.S. géén geheimzinnige bezigheid, zoals nog wel eens wordt gesuggereerd. De bepalingen hieromtrent zijn vastgelegd in wetten. Men hoeft niet persé bekend te maken welke organisatie of welk bedrijf geld in de partijkas heeft gestort - men mag in dit geval namen veranderen - maar de personen moeten wel altijd bekend zijn."

Om de twee jaar zijn er verkiezingen voor het Huis. Eén derde deel wordt dan gekozen. De zittingsduur per afgevaardigde is dus zes jaren. Volgens de woordvoerder stellen deze verkiezingen *niet zo veel voor*, daar de meeste leden zo vast in het zadel zitten dat ze bijna onverslaanbaar zijn.

Een bekend verschijnsel in Amerika's politiek is het lobbyen. "Bij ieder onderwerp is wel een lobbygroep betrokken. En elk lid heeft een eigen lobby." Het woordenboek geeft voor het Amerikaanse werkwoord de betekenis van *het bewerken van Congresleden in de wandelgangen*, en dat is dan ook precies wat er gebeurt. "Het is echter tegen de wet dat Congresleden geld krijgen toegestopt om te pleiten voor een bepaalde zaak. Tijdens de verkiezingscampagnes is het mogelijk dat kandidaten geld krijgen, maar dit betekent niet, dat zij latere eisen of wensen van de geldschieter moeten uitvoeren. In principe is het niet *fair* om geld aan een individuele kandidaat te geven. Het geld moet in de verkiezingskas van de partij komen."

....Schade aangedaan?

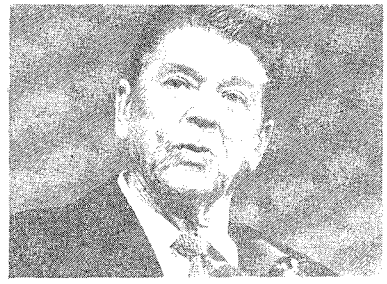

"De populariteit voor de verkiezingen van het Huis van Afgevaardigden is nog minder dan voor de presidentsverkiezingen. De stemmers in de thuisstaten zien hun vertegenwoordigers natuurlijk het meeste tijdens de verkiezingen. Doch omdat er om de twee jaar verkiezingen zijn houdt de campagne in feite nooit op. Dat is ook de reden waarom de Founding Fathers deze regeling hebben getroffen. De vertegenwoordiger behoudt tevens contact met zijn achterban via brieven en telefoon. En vergeet de lobby'ers niet. Zij zijn er óók voor de gewone man. Je moet deze mensen niet zien als mensen met glimmende schoenen en een dikke sigaar in de mond, die eigen baat in de zin hebben; zij treffen wel degelijk regelingen waar groepen in de maatschappij voordeel uit halen."

De rechten die de staten hebben zijn vastgelegd in wetten. Waar gaat de liefde nu het meeste naar uit, de USA als geheel, of naar de eigen thuisstaat? De voorlichter: "Het hangt af van het onderwerp of je in de eerste plaats loyaal bent tegenover je gehele land of alleen je eigen staat. In het kort kan ik er dit over zeggen: op economisch gebied willen de Amerikanen meestal het beste voor hun eigen staat, op defensief terrein denken ze sterk federaal."

JONGERENORGANISATIE

De Amerikaanse hoofdstad ligt in het federale District of Columbia. Het gebiedje lijkt veel op een vierkant, de strakke grenslijnen worden in het zuidwesten alleen verbrokkeld door de rivier *Potomac*. Wie de rivier oversteekt zal hier Arlinton aantreffen met de nationale ere-begraafplaats, het Pentagon en het stadje Alexandria. In één der gloednieuwe wijken van deze plaats in Virginia heeft de politieke jongerenorganisatie *Close Up* haar hoofdkwartier.

Wie alleen al kennis maakt met de informatie die de organisatie in het kader van haar P.R. uitgeeft, wordt het gelijk duidelijk dat hier een krachtige leiding achter zit, die heel wat geld heeft te spenderen. Talloze kleurrijke folders, info-boekjes en zware werken met politieke achtergronden werden mij toegestopt. Het maakt duidelijk dat het de Amerikanen serieus is om haar jeugd op te voeden met de nodige kennis die onontbeerlijk is om haar mondig te maken in een democratisch leefmilieu. In 1970 startte de Close Up-foudation. Een onpartijdige organisatie, die niet zozeer naar een aantal vaste leden toewerkt, alswel voorlichting geeft via leerkrachten op de scholen, excursies organiseert in de federale hoofdstad en geregeld zendtijd vult op een televisie-kanaal. Ruim 150.000 jongeren bracht zij al naar Washington om daar kennis het staatsbestel te leren kennen en talrijk zijn haar lokale activiteiten.

"Wij zijn er voor de educatie van Amerika's jonge

INTERNATIONAAL

staatsburgers. We werken zonder winst-oogmerk. Zo'n twaalfduizend middelbare scholen doen mee aan onze programma's. We werken met de leerkrachten samen. Jongeren kunnen tevens individueel lid worden", aldus één van de twee coördinatoren die Driemaster te woord stonden. "Wij onderrichten zowel over nationale zaken als internationale zaken. Van een kwestie trachten we zoveel mogelijk kanten te belichten, opdat de leden zelf hun opinie kunnen vormen en leren deze onder woorden te brengen. De organisatie is voornamelijk in handen van jongeren zelf. Zij verlaten de college-banken en zijn dan enthousiast om *de* democratie te helpen onderbouwen. Ouderen treden vanzelf uit zodra het idealisme is opgebrand. natuurlijk hebben de organisatoren zelf een eigen mening, maar die kan verschillen van persoon tot persoon. Wij willen de jeugd niet persé een republikeinse of democratische visie op de mouw spelden."

"Geld krijgen we via fondsen en de overheid. Deelnemers aan een georganiseerd programma van Close Up betalen zelf de kosten." Dat laatste kan soms flink in de papieren lopen. Een zesdaagse excursie naar de hoofdstad kan 650 dollar bedragen.

Is de interesse voor de politiek bij Amerikaanse jongeren groot? Close Up: "Dat variëert. Van bijvoorbeeld een weekje Washington ziet de één slechts het leuke uitje, de ander ziet het nut van de educatie in. De politiek wordt door de meeste deelnemers niet als saai gezien. Het is wel zo dat jongeren de gebeurtenissen in hun eigen staat meer volgen dan wat er gebeurt op federaal niveau. Kijk, wat interesseert een inwoner van Nevada zich nu voor Washington D.C., duizenden en duizenden kilometers van hem vandaan?"

"Veel zaken waar wij de aandacht aan besteden zijn op de V.S. gericht. Wij gaan er van uit dat jongeren eerst het eigen politieke systeem goed moeten kennen voordat het buitenland nader wordt belicht."

Close Up is dé politieke jongerenorganisatie van Amerika. De twee politieke partijen beschikken zelf niet over een gefundeerde jongerenclub. "Dergelijke verenigingen als in Europa zijn hier onbekend." "De jeugd om de V.S. kiest niet snel voor een partij. De jongeren in dit land hebben momenteel een hang naar het conservatisme. Toch zijn er eveneens velen onder te brengen bij de liberals."

De tocht door de politieke keuken van de USA is niet voorbij. In het volgende nummer een bezoek aan het State Department en de Naval Academy. Op laatstgenoemde academie (vgl. het KIM. hd) worden de mannen getraind die de vrije waterwegen voor ons openhouden. Op Amerika's departement voor Buitenlandse Zaken worden de relaties tussen de V.S. en West-Europa belicht.

JOVD-VARIA

GELD!

Zoals reeds in de laatste HB-info stond te lezen dienen afdelingen en districten het afdelings- resp. districtsdeel van de contributie 1988 UITERLIJK VOOR 1 DECEMBER AANSTAANDE aan de landelijk penningmeester te hebben doorgegeven. Is er dan nog geen bericht binnengekomen dan wordt zonder meer het richtbedrag gehanteerd. Aan deze regel zal niet

Jan v.d. Laag, landelijk penningmeester

alleen om statutaire redenen worden vastgehouden, maar ook om praktische redenen. Het kost namelijk enige tijd om alle wijzigingen in de computer in te voeren én het is de bedoeling dat de eerste acceptgiro voor 1988 zo snel mogelijk wordt verzonden. Daar heeft niet alleen het hoofdbestuur belang bij, maar ook de afdelingen en districten. De acceptgiro op tijd heeft ook tot gevolg, dat deze met de "Driemaster" kan worden verzonden. Op die manier wordt een smak geld aan porto bespaard!

CONTRIBUTIE 1987

Er is op dit moment reden voor enige tevredenheid over het aantal leden dat de contributie voor dit jaar heeft betaald. Maar het kan nog beter!

Daarom roep ik al die leden die hun contributie nog niet hebben betaald op om dat zo snel mogelijk te doen. Alleen op die manier kan niet alleen het hoofdbestuur, maar juist ook jullie eigen afdeling en district de activiteiten organiseren die het lidmaatschap van de JOVD zo waardevol maken.

REKENINGNUMMERS

Ondergetekende beschikt ver 96 bank- en girorekeningnummers waarop hij vrijwel iedere maand de contributieafdrachten aan afdelingen en districten stort.

Dat is eerlijk gezegd een rotklus, maar nog vervelender wordt het als het geld wordt teruggestort omdat het rekeningnummer niet meer klopt, of omdat er een nieuwe penningmeester is gekomen en dus het adres niet meer klopt.

Mijn verzoek is dus om bij dergelijke wijzigingen dit even aan mij door te geven. Één telefoontje is voldoende!

BERNHARD WASTIAUX:

Waar is het politiek elan?

SERIES TEVERGEEFSE TELEFONADES, POST-bussen vol onbeantwoorde brieven, een diplomatic disease en een niet gepland interview met zijn cheffin konden uiteindelijk een tête-à-tête met Bernard Wastiaux niet verhinderen.
Er sijpelden berichten uit Het Circuit door over het disfunctioneren van de landelijk VVP. Op een 'hebben we daar nu onze nek voor uitgestoken-toon' klonk een klaagzang over Wastiaux, de Einzelgänger, de lakse, de luiaard, de lul. "Wordt het een kennismakings- of een afscheidsinterview?", merkte een van zijn collega's bij wijze van slimmigheid op. Hoe het ook zij, er werd gesproken over de club waar Bernard aan hecht. Op de manier die hem aanstaat. Inhoudelijk, zelden aimabel, soms hard, vaak sarcastisch, altijd scherp.
Over inkomenspolitiek('JOVD'ers kijken niet verder dan hun oprijlaantje lang is'), de gezondheidszorg('wij zijn een soort open inrichting') en cultuur('te Haagse Post-achtig, te vaag').
En denk niet dat alleen de Hoge Ambtsdragers gekastijd werden. Ook het voetvolk moest het ontgelden: 'Bij Den Haag Vandaag loopt een etter met een irritant soort suggestieve vraagstelling rond. Aan die etter doe jij me denken, Kelder.' Begrijpt U wel? Zo is Bernard Wastiaux(26).

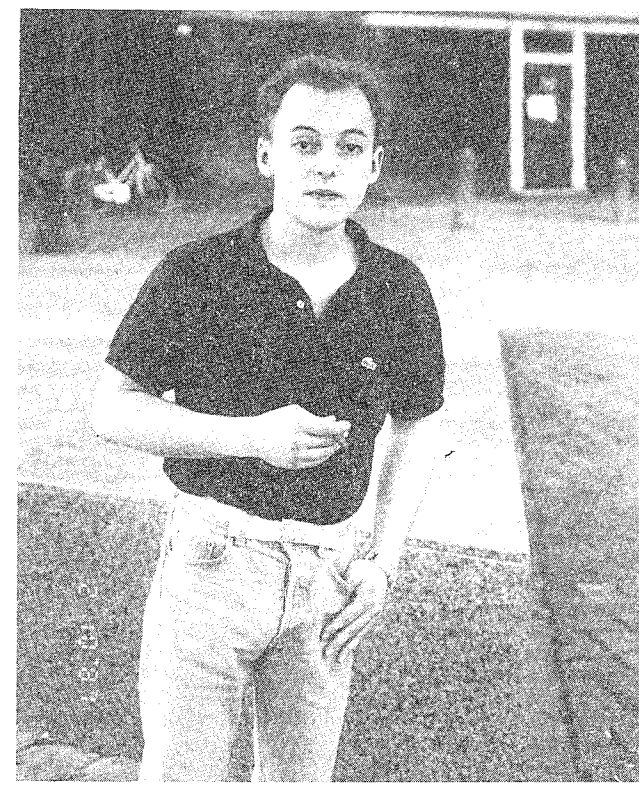

Jort Kelder

"IK HEB WEL EENS DE INDRUK DAT WIJ EEN MERKWAARDIG soort open inrichting zijn. Het is zeer de vraag of de mensen die hier rondlopen zich in de samenleving zouden kunnen handhaven. Het leuke is - wat dat betreft is de JOVD niet zo'n truttige burgerlijke club - dat je hier een heleboel wel zeer originele gevallen tegenkomt. Een gezonde Hollandse jongen doet toch zeker wel wat anders dan een hele dag moties en resoluties in elkaar zetten?

V E R R A S S I N G ! : V V P a.i.

"Zoals algemeen bekend hield ik me van een ding altijd verre: mijn eigen public relations. Door een ongelukkige samenloop van omstandigheden geraakte mijn benoeming in de sfeer van controverses. Ongewild en ongevraagd een crisis veroorzaken is niet het leukste dat je kan gebeuren.
Natuurlijk weet je welke vacatures er spelen, toch was ik danig verrast en vereerd toen Eric Balemans opbelde of ik een benoeming ad interim accepteerde. Daarna is er vooral veel gepraat over mij en zonder mij. Als mensen hun tijd zo willen besteden moeten zij dat weten. Fietsen stelen op het Damrak is ook een tijdsbesteding.

TOEN IK HIER BINNEN KWAM HADDEN DE POLITIEK SECRETARISSEN - de goede niet te na gesproken - de zaak goed dichtgetimmerd. Ze verscholen zich achter allerlei commissies die schijnen te bestaan. De VVP mocht vooral niet weten waar die commissies dan wel mee bezig waren. Hij zag de concept-resolutie in een veel te late fase: namelijk gelijktijdig met zijn collega's - onverantwoord.. Pakweg drie keer in het jaar voerde het Politbureau (een suggestibel begrip aanduidende het overleg tussen de VVP en zijn Secretarissen. JK) een soort rituele dans op. Het is toch absurd dat wij door allerlei competentieproblemen niet in staat zijn een onderwerp te behandelen dat èèn portefeuille ontstijgt. Zo trof ik de zaak aan - dat gaat veranderen.

C R I S I S ! : P e r m a n e n t

"Dit hoofdbestuur is door de vereniging - naar ik aanneem wetende wat ze doet - in elkaar geflanst.
Dan kun je niet twee maanden later zeggen: Het is niet wat we er ons van voorgesteld hebben, we verklaren de crisis maar tot een permanente crisis.

Er is een klein groepje dat zich sterk betrokken voelt met HB-werk. Die kring moet zich realiseren dat er gescheiden verantwoordelijkjheden zijn. Districtsvoorzitters moeten niet op de stoel van een HB-lid willen zitten. Wij communiceren met de vereniging via de daarvoor geschapen organen, niet via telefooncircuits. Gun het hoofdbestuur de tijd die het nodig heeft, gun het een faire kans.

HET VERHULT VEEL ESSENTIELER ZAKEN. ALS WIJ ER ZIJN om politiek te bedrijven - dan moet dat ook gebeuren. Ik discussieer liever over een nieuw wetsontwerp dan over de invulling van HB-kandidaturen, reorganisatie-discussies of over de vraag hoe Klein, Kooiman en Wastiaux het doen. Het is belangrijk te onthouden dat we elkaar in deze vereniging absoluut niet aardig hoeven te vinden. Als je maar zakelijk kunt samenwerken. Men kan mij aanspreken op politieke zaken, op liberale beginselen. Wat ze verder ook van mij vinden; ik lig er geen moment wakker van. Hooguit bij een stemming voor mijn benoeming of ontslag ben ik afhankelijk van andermans inschatting.

MOOI! : Thema-Pleuritis

"Men ergert zich eraan dat ik in een hoofdbestuursvergadering niet zo gevoelig ben voor voorkokerij. Ik neem mijn uiteindelijke standpunt pas in staande de vergadering, op basis van de argumenten die daar gebruikt zijn.
Er geldt een model van reactief ageren. Het HB komt met een voorstel, pas dan gaan de heren en dames VVP'es in het land de zaak bekijken. Voor velen zal het moeilijk zijn iets anders ter hand te nemen dan een welbekend ochtendblad waaruit ze kreten kunnen overnemen. Hoewel ik geen liefhebber ben van tijdschilderingen en sfeertekeningen - je begeeft je op een mij te Haagse Post-achtig, te vaag niveau - moeten we misschien wel constateren dat dit de sfeer van de tweede helft van de jaren tachtig is.

'Gebruik deze maar als kop boven het verhaal: Bernard Wastiaux, een linkse nicht in T-shirt.'

IEMAND ZEI EENS: JOVD'ERS KIJKEN NIET VERDER DAN HUN oprijlaantje lang is. Discussies binnen de vereniging verlopen routineus. Het basisinkomen, de monarchie, prachtige thema's waar je alle geledingen van de vereniging mee op de kast kunt krijgen - en dat is hard nodig ook. Maar je moet geen thema's zoeken met de gedachte: mooi, nu breekt de pleuris uit. Er moet politieke relevantie zijn, bovendien gaat een discussie over het koningshuis zelfs Het Gooi een keer vervelen. Het is folklore, in wezen een cultuurstrijd - en dat zijn de mooiste - maar relevant, neen.

Schijnheilig: Billen bloot!

"Na zich steeds te hebben geprofileerd op immateriële punten moet de vereniging bereid zijn na te gaan in hoeverre liberale beginselen uitvoering kunnen krijgen in materiële garanties. Als iemand op grond van de ontplooiing die hij heet na te streven besluit te gaan studeren, is het de bedoeling dat hij vier jaar later nog collegegeld kan betalen. In de JOVD spreken wij wel over ontplooiing, maar niet over geld. Het is geld, daar praat je niet over - geld speelt geen rol. Terwijl dat aardse, banale geld wel de ontplooiingskansen bepaalt waar wij de mond van vol hebben. Dat is schijnheilig. Wij zouden eens met de billen bloot moeten wanneer het gaat om sociaal-economisch beleid.
Laten we het hebben over inkomens- en vermogensverhoudingen. Liberalen hebben als uitgangspunt dat inkomensverhoudingen alleen gerechtvaardigd zijn als er sociale mobiliteit is. Daar moeten consequenties aan verbonden worden. In linkse kring heeft men milieufactoren altijd enorm overschat; in de politiek gelden smalle marges om daar wat aan te doen. De Teldersstichting heeft een aantal jaren geleden een schitterende notitie gemaakt over inkomensverhoudingen. Er is alleen nooit iets mee gedaan.

NIEUW! : Reorganiseren

"Wat ik altijd wonderlijk en boeiend heb gevonden is de snelheid waarmee 'districtsstandpunten' tot stand kunnen komen. Het is gebeurd dat binnen enkele uren na een HB-vergadering allerlei grote districten een standpunt hadden geformuleerd bij monde van Mijnheer de Districtsvoorzitter - interessant. Premier Drees had de gewoonte voor de Ministerraad alvast de notulen te maken om na afloop van de Raad vast te stellen wat het gevoelen van de Raad was: dan las hij die vooraf gemaakte notulen gewoon voor. Of dat een ideale aanpak is weet ik niet.
REORGANISATIE VAN DE VERENIGING IS EEN permanent proces en een van de weinige constanten binnen de JOVD. Een onhebbelijke eigenschap: alles zal nieuw worden, het gaat maar door. Van zeven hoofdbestuursleden naar vijftien, dan weer terug naar zeven en straks weer naar vijftien. En heus, over drie jaar komt er weer een slimmerik met een clustergewijze aanpak aanzetten. Dat is geen noodlotsgedachte, door de snelle doorstroming weten mensen niet meer waarom bepaalde besluiten ooit genomen zijn. Laatst las ik in de Driemaster dat iemand dat als haar grote handicap zag - dat was verhelderend.
De uitkomst van de reorganisatiediscussie, de optelsom of er 9, 11, 14 of 28 mensen in het hoofdbestuur moeten zitten is niet waar het wezenlijk om gaat. Het beruchte geval dat we met z'n vijftienen een uur discussiëren over de plaats waar de sleutel van het Secretariaat wordt opgeborgen - het gaat om werkbare structuren. Er zit een gedachtengang achter of je met elf of of vijftien man werkt. Wat zijn de taken, wie doet wat en met welk mandaat? Mis is in ieder geval: alles met z'n allen.

HOBBY! : Tuin of politiek

"In onze samenleving houden weinigen zich bezig met politiek, zijn maar weinigen lid van een politieke partij. Politiek gaat over niets anders dan macht. Wanneer je er genoegen mee neemt te kiezen voor een bepaalde kandidatenlijst is het toch vreemd dat je de

bevoegdheid tot samenstelling van die lijst afgeeft. De een houdt van tuinieren, de ander doet aan politiek: Laat mensen die keuze. Pas als het naakte bestaan afhangt van politieke beslissingen, kijkt men met meer betrokkenheid naar het politieke bedrijf.

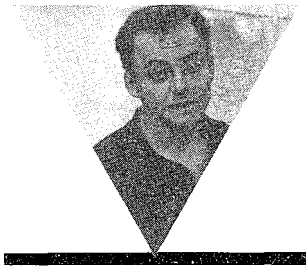

'Reorganisatie van de vereniging is een permanent proces en een van de weinige constanten binnen de JOVD.'

POLITIEK IS WEL MACHT, MAAR DE INTERESSE IN DE JOVD is vaak niet echt politiek. Het politieke bestaan is op zich een schitterend spel. Denk nu niet dat men naar de RSV-enquête keek uit de bezorgdheid over hoe er met onze financiën omgesprongen wordt. Het spelelement is in de politiek groot. Dat kun je van meer hobbies zeggen. Je kunt zeggen: Maar meneer, als u honger heeft in Biafra, heeft u wel iets anders aan uw kop dan twee uur per dag joggen. Daarmee diskwalificeer je joggen nog niet. Het gaat uiteindelijk om de essentie. In het geval van de RSV-enquête: subsidies voor de scheepsbouw. Het was een prachtig kijkspel, maar decorum.
Het zou fijn zijn als we in de JOVD wat verder kwamen dan dat aantrekkelijke spel alleen. Het is makkelijker liggend in een stoel, een Haagse Post in de hand, de vraag te stellen hoe Wastiaux het doet, dan een of ander technisch wetsontwerp door te ploegen - ik noem dat geestelijke luiheid.

ER ZIJN MENSEN DIE ALLEEN OVER VOETBAL OF AUTO'S kunnen praten. Wij kunnen het ook nog over euthanasie hebben. De studeerkamerhobbyist die z'n zaakjes inhoudelijk voor elkaar heeft wint van de blaag. Dat stel ik. De VPRO-uitzending 'Debaters' bewees dat gladde praters het ver kunnen schoppen. Maar als je denkt dat de rappe prater uiteindelijk wint, kun je de democratische tent beter sluiten.
Ollie North scoorde bij de Irangate verhoren in het begin enorm. Totdat Shultz met een voortreffelijk inhoudelijk verhaal kwam. Zonder North' glamour, zonder te appelleren aan waarden van de Amerikaanse samenleving won hij en woei de Ollierage over. Het verschil: Shultz' verhaal deugde.

H E I L I G ! : S p e l r e g e l s

"We hebben in deze vereniging met spelregels te maken; die zijn heilig. Het zijn formele argumenten, met een materiële betekenis. Ik zou niet graag de dag meemaken dat in het kader van de een of andere openheid formele procedures door informeel gedoe aan de laars gelapt worden. Dat soort openheid is schijnopenheid zonder grondslag. De ervaring leert dat bij partijen waar het er zogenaamd informeel aan toe gaat onnoemelijk veel meer gemanipuleerd wordt dan bij ons met dat formele gedrag. De zaak moet reglementair goed dichtgetimmerd worden. Hoed je voor de zogenaamde informele gedachtenwisseling - je hebt geen poot om op te staan. Tegen de mensen die zich door dat formele gedoe bij ons zo geremd voelen, zeg ik: Jullie hebben pech, ga maar eens naar zo'n gezellig informeel congresje van Klein Links.

L U L L I G ! : E e n L e k

"Een Adviesraad is natuurlijk niet iets waar ik me op verheug. In Nunspeet is van een rollenspel gesproken (daar was recent een Adviesraad JK). Het HB nam een standpunt in, de Adviesraad dacht dat het een wassen neus was. Dat kon omdat er was geluld - gelekt uit de HB-vergadering. Blijkbaar waren er mensen die hun gelijk in de hoofdbestuursvergadering niet konden krijgen en dachten: We hebben in het HB verloren maar winnen wel via de Adviesraad. De Raad liet niet na daar handig gebruik van te maken.
Je zou in een vroeger stadium, opener met de vereniging moeten overleggen. Anders is het geen rollenspel, maar een schimmenspel. Het hoofdbestuur heeft alleen behoefte aan zinvolle adviezen.

OP DIEZELFDE ADVIESRAAD KWAM IEMAND MET DE OPMERKING aanzetten: "We hebben Wastiaux in juni binengehaald om nieuw politiek elan in de vereniging te brengen, waar is het politiek elan?" Het is kul het te doen voorstellen alsof door het binnenhalen van Jan of Piet een structureel probleem even opgelost wordt - alsof je dat elan zo even uit je broekzak tovert.

K L E F ! : H e t C i r c u i t

"Een congres is het formele sluitstuk van de vereniging. Er is een eigenaardige fixatie op landelijk werk te bespeuren. De echte JOVD speelt zich in de rokerige achterkamertjes af waar convocaten worden uitgestuurd. Voor mijn persoonlijke p.r. vind ik het niet nodig al die bijeenkomsten te bezoeken - maar de JOVD wordt daar wel door gedragen.

IK BEN NOOIT ZO'N CIRCUIT-TIJGER GEWEEST. WIM KOK beschreef de sfeer tijdens de barbecue op het Binnenhof aan het einde van het parlementaire jaar eens als 'een kleffe, broeierige sfeer'. Nu vind ik het bloednerveuze bestaan van een kamerlid toch al niet benijdenswaardig, maar die sfeer van Kok kon ik als JOVD'er precies aanvoelen. Het JOVD-Circuit vertroebelt de werkelijke verhoudingen en verantwoordelijkheden en is dus in essentie niet-democratisch.

V O R S I C H T ! : K l e i n L e e d

"In boeiende zin zag ik mensen veranderen.In Amsterdam hadden we twee mensen die voor het eerst op een congres de behandeling van de resolutie in de werkgroepen en plenair behandelden. In no-time knoopten ze contacten aan met afdelingen waar wij ons normaal gesproken niet mee verstonden - heel interessant.

'In de JOVD spreken we wel over ontplooiing maar niet over geld. Want geld is banaal - geld speelt geen rol.'

ANDERZIJDS ZAG IK MENSEN VERANTWOORDELIJKHEDEN DRAgen die ze niet aankonden. Die gedragen zich schichtig als net niet aangeschoten wild. Er komen wel 'ns mensen beschadigd uit de JOVD. Zonder moraal te prediken: we moeten zorgvuldiger met elkaar omspringen. Er is zoveel klein leed in de JOVD. Hier en daar lopen mensen een forse deuk op. Het was je eigen keuze: Je bent zelf in deze slangenkuil gestapt."

JK

MILJOENENNOTA

Wat heeft de miljoennennota 1988 met het aloude CDA-adagium "het gezin als hoeksteen van de samenleving" te gemeen? Veel, zoals inmiddels is gebleken. Minister de Koning zei het al tegen de jongeren: "Goede vrienden blijven met je moeder, je zult haar nog nodig hebben." (NRC, 21 september 1987).

TON MERTENS

Secretaris Sociaal-economische zaken

Het getuigt van veel inzicht dat een minister in één zin zo de consequenties van zijn beleid ten aanzien van de jongeren kan samenvatten. Makkelijk ook voor de kleinste regeringsparner, de VVD, omdat zo geen enkele twijfel kan bestaan over het feit dat het kabinetsbeleid met betrekking tot deze groep vrij is van iedere liberale inbreng. Zoiets schept in ieder geval de politieke duidelijkheid waar kiezers behoefte aan hebben.

Om welke maatregelen gaat het nu?

1) De afschaffing van het minimumjeugdloon voor 15, 16 en 17-jarigen;

2) Het optrekken van de leeftijdsgrens voor het minimumloon van 23 naar 24 jaar;

3) Het verlagen van de bijstandsnorm voor uitwonende jongeren van 18 tot 20 jaar naar de norm voor thuiswonenden;

4) Het Jeugdwerkgarantieplan;

5) Het verhogen van de kinderbijslag met 6% over de hele linie;

6) Het afschaffen van de (gunstige) jongerentabel bij de individuele huursubsidie.

Dat de overheidsfinanciën van ons land verdere sanering behoeven wordt ook in JOVD-kring bevestigd. Belangrijk is wel de visie die bij een dergelijk streven gehanteerd wordt.

De voorgestelde maatregelen leiden er in veel gevallen toe dat groepen jongeren gedwongen zullen zijn om het opbouwen van een zelfstandig bestaan langer dan noodzakelijk en gewenst is, uit te stellen. De feitelijke volwassenheidsgrens waar in een aantal van genoemde maatregelen wordt uitgegaan ligt duidelijk hoger dan die van 18 jaar, waar al door vele kabinetten ogenschijnlijk naar wordt gestreefd. Voor een bijstandsuitkering geldt men dus pas op 21-jarige leeftijd als volwassen, voor het minimumloon pas met 24 jaar! Het afschaffen van het minumumjeugdloon voor 15-, 16- en 17-jarigen leidt ertoe, aldus het kabinet, dat de positie van deze groep op de arbeidsmarkt wordt verbeterd. Helaas is nog nooit aangetoond dat er een verband bestaat tussen verlaging van het minimumjeugdloon en verbetering van de werkgelegenheidspositie van jongeren. Zelfs Nederlandse OESO-economen, doorgaans niet de meest vooruitstrevende beoefenaars van deze wetenschap, wijzen hierop. Het argument dat de wet Minimumloon in de genoemde leeftijdscategorie slechts op een relatief kleine groep van toepassing is, wordt terecht door bijvoorbeeld het MHP (de bonden van middelbaar en hoger personeel) weerlegd met het standpunt dat nu juist dit een goede rechtsbescherming noodzakelijk maakt. Eigenlijk dwingt deze maatregel deze jongeren om op school te blijven zitten. Dit zou toe te juichen zijn, als dit kabinet zich had afgevraagd waarom deze jongeren zo vroegtijdig de schoolbanken verlaten, en daar maatregelen voor had genomen. Nee, het kabinet heeft daarbij zelfs al voorgesteld om de partiële leerplicht voor 16-jarigen te verlagen, iets waar de VVD zich niet tegen heeft verzet.

bijstand

De genoemde maatregel met betrekking tot de bijstandsuitkeringen voor werkloze jongeren (ad 3) zorgt ervoor dat deze groep geen zelfstandig bestaan meer kan opbouwen en zich maar in het ouderlijk huis moet gaan ontplooien. Er zit daarbij nog een addertje onder het gras. Op het afgelopen congres hebben we als JOVD het standpunt ingenomen dat het Jeugdwerkgarantieplan zoals het kabinet het op dat moment voor ogen had, niet de beoogde doelstellingen kon bereiken. Uit een recent gesprek met staatssecretaris De Graaf is daarbij duidelijk geworden dat het definitieve wetsontwerp nauwelijks is aangepast, ondanks kritiek van de grote Tweede Kamerfracties, de politieke jongerenorganisaties, de VNG, etc. Willen werkloze jongeren van 18 tot en met 20 jaar toch proberen een zelfstandig bestaan op te bouwen, dan zijn zij gedwongen aan dit plan mee te werken, zonder dat zij uitzicht hebben op een garantieplaats waar zij zinvolle werkervaring zouden kunnen opdoen en waarbij begeleiding en scholing een onzekere factor vormt. Een impliciet verplicht JWG dus, terwijl nog steeds geen duidelijkheid is over de zogenaamde "oprekking" van het begrip "passende arbeid" bij de Jeugdwerkgarantieplaatsen. Als het op dit soort trucs aankomt is het kabinet kennelijk ineens wel in staat maatregelen te coördineren.

huursubsidie

Helemaal verbluffend in het licht van bovenstaande is de argumentatie die gaat bij het afschaffen van de jongerentabel bij de huursubsidie. Het kabinet meent dat jongeren maar eens als volwassenen dienen te worden behandeld..... Wel is het juist dat o.a. de huursubsidie ertoe leidt dat de "marginale druk" voor sommige inkomensgroepen onaanvaardbaar hoog wordt, dat wil zeggen dat voor iedere gulden die men meer gaat verdienen soms een inkomensachteruitgang ontstaat van 90 cent of soms zelfs 105 of 110 cent. Als gevolg van cumulatieve inkomenseffecten veroorzaakt door belastingen, premies en inkomensafhankelijke subsidies. Dat deze hoge marginale druk moet worden bestreden staat buiten kijf, maar dan moet men niet groepen treffen die, gelet op hun gemiddelde inkomenspositie, het minste last van die marginale druk hebben. De jongeren dus.

kinderbijslag

Het verhogen van de kinderbijslag over de hele linie met 6% heeft natuurlijk niets van doen met het op peil houden van de koopkracht van de minima, zoals het kabinet beweert. Dit is wellicht het op peil houden van de minima met kinderen, maar vooral is het een extraatje voor de mensen in dit land die hebben gekozen voor een samenlevingsvorm met kinderen. Waarom juist die groep moet worden bevoor-

deeld is alleen te verklaren vanuit de gezinsgedachte. Een leuk succes voor het CDA dus.

collegegeld

De plannen om het collegegeld vanaf het zesde studiejaar te verhogen en de studiefinanciering daarbij af te schaffen roepen op zijn zachtst gezegd ook wel enige vraagtekens op. Strikt genomen zou de Twee Fasenstructuur ertoe moeten hebben geleid dat iedereen binnen zes jaar zijn studie zou kunnen afronden. Dat dit niet mogelijk is, is gebleken, maar wordt nu ook bevestigd door bovengenoemde voorstellen van de minister van Onderwijs. Het zou van consistent beleid hebben getuigd indien hij zich eerst had afgevraagd of en waarom de Twee Fasenstructuur niet werkt. Gelet op de ervaringen in de praktijk had dan een verlenging van de maximuminschrijvingsduur voor de hand gelegen. Is dit eenmaal gebeurd, dan kan de vraag worden gesteld of het wenselijk ook een financiële prikkel in te bouwen waardoor studerenden worden gestimuleerd om hun opleiding binnen een redelijke termijn af te ronden.

Tot slot nog enkele algemene opmerkingen met betrekking tot de miljoenennota. Gelet op de motie die op het juni-congres daarover is aangenomen, heeft lastenverlichting voor ons als JOVD een hoge prioriteit. Ogenschijnlijk is dit kabinet dezelfde mening toegedaan, maar de cijfers wijzen in een andere richting. Ondanks de belastingverlaging van 1,35 miljard in 1988 zal de collectieve druk (d.w.z. de te betalen belastingen, premies, alsmede nog enkele in omvang minder belangrijke posten als percentage van het nationaal inkomen) gelijk blijven. Dit komt, omdat de belastingverlaging niets meer is dan het teruggeven van te verwachten fiscale meevallers. Simpel gezegd: dit kabinet staat mooi weer te spelen met ons eigen geld. Het zal duidelijk zijn dat dit niet de lastenverlichting is welke door de JOVD wordt voorgestaan.

De miljoenennota 1988 betekent in ieder geval voor jongeren weinig goeds. Op dit moment zijn hoofdbestuursleden bezig dit aan de buitenwereld, maar vooral aan de VVD-Tweede Kamerfractie duidelijk te maken. Wij doen daarbij een beroep op hun verantwoordelijkheid als volksvertegenwoordigers die menen het liberalisme in hun vaandel te hebben geschreven. Jongeren terugsturen naar hun ouders, als kleine kinderen behandelen en de kinderbijslag verhogen zijn zaken die men maar beter aan het CDA kan overlaten.

Kort na het inleveren van dit artikel werd bekend dat het kabinet tijdens de Algemene Beschouwingen op aandrang van de Kamer de leeftijdsgrens voor het minimumloon handhaaft op 23 jaar. Verder heeft de Kamer er bij de regering op aangedrongen het minimumjeugdloon voor 15 tot en met 17 jarigen te handhaven voor jongeren die een jaar werkervaring hebben, of een beroepsgerichte opleiding hebben voltooid. De reikwijdte van dit voorstel is door zijn algemeenheid nog slecht te overzien, maar duidelijk is dat minder jongeren nog recht zullen hebben op het minimumjeugdloon. Een motivatie voor deze beperking die ook nog hout snijdt zou ik niet kunnen bedenken.

Positief punt is wel dat de inspanningen van de politieke jongerenorganisaties (overigens geïnitiëerd door de JOVD) tegen deze voorstellen in ieder geval gedeeltelijk succes hebben gehad. TM

GEMAKKELIJK een paar centen BIJVERDIENEN?

Dat kan!

Door advertenties te werven voor JOVD-"Driemaster! In de nieuwe opzet, die geldt vanaf verschijning van dit nummer, krijgt iedereen die advertenties werft voor "Driemaster" ZELF 10% VAN HET DOOR HEM/HAAR VERKOCHTE BEDRAG! (na ontvangst van dit bedrag)

Dat betekent dat een beetje handige advertentieverkoper in korte tijd zijn LIDMAATSCHAP, zijn LEF-ABONNEMENT én zijn CONGRESSEN kan terugverdienen. (Vergeet trouwens HB-info niet).

Bij wie kun je hiervoor de nodige informatie verkrijgen? Er is een advertentie-coördinator aangesteld, die onder andere de inspanningen van de advertentieverkopers begeleidt, zodat niet bijvoorbeeld twee verkopers hetzelfde bedrijf aanschieten, of advertenties binnen het blad met elkaar gaan concurreren.

Deze coördinator is FLORIS ALKEMADE, bereikbaar onder telefoonnummer 010-4520231. Denk je in de gelegenheid te zijn om een advertentie te werven, bel hem dan op voor de voorwaarden die voor "Driemaster"-advertenties gelden.

ZWOLLE

13 nov: afd. **Zwolle:** Voorbereidende jaarvergadering met spreker of Forum over milieu.

11 dec: afd. **Zwolle:** themaavond over emancipatie.

(advertentie)

Van paperclip tot computer

hendrix papier nijmegen

Kantoor- en Schoolgroothandel

Hulzenseweg 20, 6534 AN Nijmegen

Postbus 217 6500 AE Nijmegen, tel. 080-561044

GUY KERPEN: COMMUNICATIE EN PERSOONLIJKE INBRENG

Hotel Des Indes, dinsdagavond. Speciaal voor "Driemaster" komt Guy Kerpen uit Eindhoven naar Den Haag om uit te wijden over zijn JOVD-heden en verleden. Van Afdeling tot Reorganisatie.

kennismaking met JOVD

"Ik begon in Venlo als fanatiek volger van VVD-activiteiten, als tegenhanger van linkse leraren." In '78 via de VVD over de JOVD gehoord en gevraagd waar die JOVD dan wel actief was: "In Weert zat een lid, dat "wel contact zou opnemen met het hoofdbestuur".

"Kun je je voorstellen? Wij wisten nog nergens van. De voorzitter van het toenmalige hoofdbestuur, Gijs de Vries, nu VVD-europarlementariër: "Verzamel maar wat mensen en zorg voor ruimte, dan komen wij." Je moet begrijpen dat we, zo als beginnend lid, nog allerlei verheven voorstellingen van een hoofdbestuur hadden. Ons district bestond nog niet, dus vormde in die tijd het HB veel meer dan nu het eerste contact tussen vereniging en leden. We verwachtten als nieuwkomers dan ook allerlei eisen waaraan voldaan moest worden om "erbij" te kunnen komen. Ons werd daarentegen verteld wat de JOVD was, wat men deed en dat iedereen daarbij zelf kan invullen wat men daarmee wilde doen. Dat vind ik nog steeds één van de mooiste dingen van de JOVD: iedereen kan zijn eigen wiel uitvinden, met allerlei regeltjes waaraan je moet voldoen. De enige restrictie daarbij is dat de primaire organisatie op rolletjes moet lopen. (administratief, bestuurlijk, hd) Dat gedeelte van de JOVD dat de afdelingen moet ondersteunen."

afdeling

De afdeling Venlo werd een feit, met Guy als voorzitter. Een afdeling in een gebied waar het katholicisme overheerste nog steeds een stevige voet aan de grond had, en waar lokaalhouders niet lang daarvoor liever niet wisten dat ze een vergadering van liberalen onderdak boden.

"Een moeilijke tijd voor liberaal Limburg. De pre-Wiegel-tijd waarin de liberalen van de secularisatie begonnen te profiteren. De JOVD-afdeling Maastricht bestaat ook pas sinds 1977! In Limburg hebben niet alleen de liberalen er altijd wel last van gehad dat het CDA er, tot de laatste Provinciale Staten verkiezingen, de absolute meerderheid had. Iets dat het functioneren van een democratie niet ten goede komt.

district

Inmiddels zit er zeven jaar district op: eerst als Samenwerkingsverband Limburg (SWVL). Als scheidend voorzitter: "Er zijn nu zeven afdelingen en het ledental is sterk gegroeid. "Het kàn natuurlijk beter, want: "Een afdeling met veertig betalende leden is bij ons groot". Desalniettemin laat de landelijke begroting zien dat dit ook het nationale gemiddelde is.

"Wat we nog niet hebben bereikt is een eigen gezicht van ons district binnen de JOVD. De afstand tot de randstad is daarbij een nadeel: dit bemoeilijkt de vertegenwoordiging van Limburg in commissies en op congressen."

Na een korte stilte: "De JOVD kan het beste functioneren als onafhankelijke club." Die onafhankelijkheid weegt hij echter goed af. "Niet door je tegen de VVD af te zetten; van alle grote partijen is de VVD nog altijd degene waarmee de JOVD zich het beste kan identificeren, waar we inhoudelijk het dichtste bij zitten." Of die onafhankelijkheid nog wel zo speelt? "Op dit moment niet zo. Onafhankelijkheid is evenwel belangrijk omdat je ermee een hoop dingen kunt doen die zonder niet mogelijk zijn. Als je iets wilt leren dan kan dat beter in een club die zich niet aan een politieke partij heeft gebonden. Als deel van een partij (bijvoorbeeld CDJA of JS, hd) zul je je toch altijd aan de moederpartij moeten conformeren."

Een omschrijving van onafhankelijkheid: "de kans nemen om op je eigen manier je standpunten te bepalen en je doelstellingen te verwezenlijken. Als JOVD lukt je dat het beste op deze manier, en, persoonlijk, vind ik dat ook de VVD daar het meeste bij gebaat is. Helaas schrikken veel VVD'ers nogal eens van het woord onafhankelijkheid. Alsof kritisch zijn hetzelfde is als zomaar ergens tegenaan schoppen.

Waar leden wel eens last van hebben is de vraag: "en wat vindt de JOVD er nou van?" Niet de personen zelf, maar dè JOVD. Guy Kerpen: "Je moet goed in de gaten houden dat de JOVD primair geen club is om op actuele politiek te reageren. Daarvoor hebben we nauwelijks de capaciteit (mankracht) en bovendien, vinden wij dat wel wenselijk?" Verduidelijkend: "Een politieke partij heeft leden die door een hoofdbestuur worden vertegenwoordigd. De politieke lijn wordt natuurlijk mede door hen bepaald, maar in veel belangrijker mate direct door de politieke kamerfracties. Zij kunnen en moeten op ieder moment van de dag inspelen op de actuele politiek. Bij de JOVD ligt dat toch iets anders. Onze doelstelling is nu eenmaal niet die van een politieke partij. Wij volgen de politiek wel, en zullen als het nodig is ook wel commentaar geven, maar altijd vanaf de zijlijn. Ik zou niet graag zien dat het hoofdbestuur op ieder discussiepunt dat zich in de dagelijkse politiek voordoet, direct zou reageren. Zijn wij niet juist de organisatie die het Liberalisme kan volgen en uitbouwen voor de tijd van vandaag, zonder toe te moeten geven aan politieke compromissen? De hoofddoelstelling van de JOVD is dus niet het volgen van de actuele politiek, maar het wegwijs maken van jongeren in de politiek, zodat ze er wat van opsteken. Wat niet wegneemt dat de JOVD zich ook dient uit te spreken over specifieke jongerenvraagstukken.

Ook Guy Kerpen stelt Vorming en Scholing als één van de hoofdpeilers van onze organisatie. Over het cursusaanbod is hij evenwel niet zo tevreden.

"Een manco in het huidige V&S beleid vind ik het gebrek aan standaardisatie. Momenteel bestaan er allerlei vage omschrijvingen voor allerlei cursussen, waardoor cursusleiders, allen te goeder trouw, hun eigen invulling aan hun cursus moeten geven. Omdat ze bovendien niet weten wat een voorganger onder dezelfde cursus heeft verstaan, kan het gebeuren dat een cursus VDS II of een grote overlapping met of een grote leegte ten opzichte van VDS I kent.

"Bovendien zijn de politieke cursussen in het pakket sterk ondervertegenwoordigd. Op die manier lijkt Liberalisme wel het best bewaarde geheim van de JOVD te worden. Op V&S gebied ligt daar voor het HB nog een grote taak, niet alleen voor de V&S-secretaris, maar ook voor de politiek secretarissen. Hun kennis zou veel beter kunnen worden gebruikt.

reorganisatie

Momenteel is Guy actief als lid van de Reorganisatie Commissie, ingesteld om te kijken naar de hele JOVD. Het onderzoek dat wordt gepleegd moet "een zo objectief mogelijk beeld geven van het functioneren van de vereniging", waartoe met zoveel mogelijk bestuurslagen en mensen wordt gepraat over het fenomeen JOVD, hoe de club wordt ervaren. Hiertoe werden steekproeven onder de leden genomen.

"Opvallend was dat we nauwelijks problemen te horen kregen die te maken hadden met de structuur van de vereniging. Wel persoonlijke probleempjes, maar de organisatieopbouw is in principe goed. Het gaat in onze organisatie evenwel om de personen: de communicatie is bijvoorbeeld erg belangrijk. En hoe afdelingen met leden omgaan, en de verschillende geledingen met elkaar. Knooppunten in het informatienet zijn vaak de voorzitters, die voor de afdelingen het best op de hoogte zijn van wat er speelt.

De persoonlijke inbreng in de JOVD-organisatie is bepalend voor de kwaliteit ervan. Continuïteit is dan ook één van de problemen waarmee de JOVD te maken heeft. "De duur van een bestuurslidmaatschap is over het algemeen vrij kort. Dit werkt door in de communicatie. Een veel gezien verschijnsel is dat de afdelingswelvaart inzakt zodra een bestuur ermee stopt. Daaruit blijkt de persoonlijke inbreng."

"De afdelingen zijn de basis onder onze vereniging. Als die goed draaien loopt de rest van de pyramide ook vanzelf vol. Aan die basis ontleent de vereniging haar bestaansrecht.

Het is ongeveer half elf als Guy nog net de trein naar Eindhoven terug haalt. De duisternis ligt inmiddels over Den Haag, Nederland slaapt.

ARROGANTIE

De parlementaire democratie in het kwade daglicht. Wederom blijkt het nodig om, achteraf en veel te laat, de controlerende taken van het parlement via een enquête over te doen. Of beter nog: alsnog te doen. De RSV-enquête en dit najaar de ABP-enquête, het lijkt op een inhaalmanoeuvre. De heren waar men vroeger 'U' tegen zei hoefden geen verantwoording af te leggen en konden ongestoord hun gang gaan. De arrogantie van de macht boezemde ontzag in, vooral bij de politiek. Meegesleurd in de draaikolk dat de politici vergaderneuroten zijn die alleen maar geld kosten, liet men ambtenaren en beleggers ongemoeid. Het zijn er 8000, die ambtenaren op Volkshuisvesting. Maar blijkbaar geen enkele durfde mensen als Wiarda en Masson tegenspel te bieden. Nu wel, nu de Tweede Kamer de eigen bewegings- en beleidsvrijheid beperkt ziet tot twee miljard (bij de laatste begroting). Geen 'big spending' meer en dus aandacht voor andere, oude zaken. Of is dat te simpel? Is er misschien werkelijk sprake van een gezonde kijk op behoorlijk bestuur? Feit blijft dat de burgers bevestigd worden in hun opvatting dat politici alleen elkaars en de eigen zakken vullen.

Het politieke krachtenveld geeft ook al instabiliteit te zien. In Engeland heeft de Labour-party voor de derde achtereenvolgende keer zwaar verlies geleden. Voor het eerst in 200 jaar kon een eerste minister aan een derde ambtstermijn beginnen. Socialistisch Engeland slaagt er blijkbaar niet in de Engelse kiezer te overtuigen. Dat is bedenkelijk, omdat zodoende een groot deel van de Engelse bevolking verstoken is van regeringsdeelname. De gevolgen zijn al zichtbaar: Kinnock wordt geconfronteerd met extreem linkse groepen binnen zijn partij en felle discussies over buitenparlementaire acties. Een teken van machteloosheid.

In Duitsland kampt de SPD met deze problemen. Waar rechts een uitermate zwakke leider heeft in de persoon van Kohl, lijkt links daar weinig tegenover te kunnen plaatsen. Schmidt en Brandt behoren tot de belangrijkste kanseliers van het naoorlogse Duitsland, maar hebben de partij verlaten. Vogel of Rau kunnen hun plaats niet innemen. De recente winst van links bij verkiezingen laat zich dan ook vooral verklaren door de stommiteiten van Kohl en Strauss bij de recente raketten-discussie (net nu Duitsland voor het eerst sinds het vertrek van Schmidt weer enige invloed kon uitoefenen in Moskou of het Witte Huis). Het zal van de liberale ("immer dabei") FDP afhangen of de SPD deze eeuw nog aan regeren toekomt.

Het verschijnsel socialisten in de oppositie kennen we in Nederland al jaren. Na de val van Drees IV in 1959 heeft de PvdA praktisch niet meer geregeerd. Met uitzondering natuurlijk van het kabinet Den Uyl dat nu nóg de schuld krijgt van de uit de hand gelopen overheidsuitgaven. Zo maakt rechts het zich gemakkelijk. Een oppositie als de FDP heeft de liberale partij in Nederland niet. De VVD bevindt zich binnen de huidige krachtsverhoudingen duidelijk rechts van het CDA. Met als gevolg dat de KVP haast onafgebroken heeft geregeerd sinds de pacificatie in 1917. De vraag is of het liberalisme zich inderdaad met de christendemocratie laat verbinden. Misschien alleen wanneer we de politici volgen en denken dat een regering echt invloed kan uitoefenen op de economie in een land. Een goede abortus- en euthanasiewetgeving had er al lang kunnen zijn, of een wet gelijke behandeling. Maar in plaats daarvan wordt gewerkt aan een "pasjeswet".

Het CDA in de oppositie? "Dan verliezen we ons bestuurlijk talent", aldus een CDA-kamerlid. De arrogantie in top.

Rutte

INGEZONDEN

JERUZALEM II

'Het is niet juist dat Jeruzalem sedert 1948 tot Israel behoort en sedert 1949 hoofdstad van die staat is. In de Bevrijdingsoorlog van 1948/49 veroverden eenheden van de Haganah het grootste gedeelte van het moderne Jeruzalem, maar de Oude Stad (het oude Jeruzalem binnen de stadsmuren) en een paar moderne wijken buiten de stadsmuren vielen in Jordaanse handen. Als Yael Guiladi in zijn boekje "One Jerusalem" nu stelt dat "New Jerusalem is declared capital of the State of Israel" in 1949, dan bedoelt hij het nieuwe, moderne Jeruzalem, exclusief de Oude Stad: in 1948 lag het grootste deel van het moderne Jeruzalem ten westen van de Oude Stad, zodat "New Jerusalem" vrijwel synoniem is met "West Jeruzalem" (op het kaartje is de Oude Stad zwart, terwijl de zwarte lijn de gemeentegrens van Jeruzalem in 1948 weergeeft).

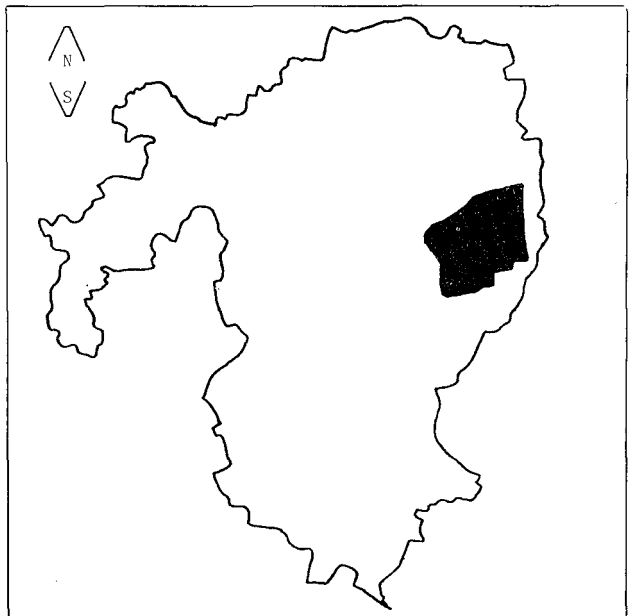

Jeruzalem (Zwart: de Oude Stad)

Tijdens de Zesdaagse Oorlog in 1967 bezette Israel ook Oost Jeruzalem, inclusief de Oude Stad, en verklaarde de Israelische regering dat de herenigde stad de "One and indivisible capital" van Israel zou zijn. Deze politieke uitspraak werd echter pas in 1980 met een annexatiewet veranderd in een volkenrechtelijk standpunt (De Arabieren menen - m.i. op goede gronden - dat die annexatie echter illegaal was). John Kooy is in zijn "Encyclopedie voor Iedereen" dus tenminste onzorgvuldig geweest.

Wie nu de stelling aanhangt dat Jeruzalem de ondeelbare hoofdstad van Israel is moet zich er rekenschap van geven dat - onverminderd de hoge religieuze en emotionele waarde die de stad en diverse heilige plaatsen daarin voor de Joden hebben - de stad voor de islamieten na Mekka en Medina de derde heilige stad is, vanwege de "isra", de nachtelijke reis waarin Mohammed van het ene moment op het andere van al-Kabah in Mekka werd getransporteerd naar Jeruzalem, om daar naar de hemel te stijgen. Het gevleugelde paard waarop Mohammed deze reis maakte, maakte een korte tussenstop bij de "Buraq", de Klaagmuur. De Arabieren vinden dan ook dat Jeruzalem een ondeelbare Arabische stad is.

Nu het Israelische, noch het Arabische standpunt een Salomonsoordeel met betrekking tot Jeruzalem toestaat en ook een internationale status van de stad sinds 1948 een gepasseerd station is (alleen het Vaticaan gelooft daar nog in, maar wanneer kwamen zij erachter dat de aarde rond is?) zijn beide standpunten voorlopig niet met elkaar te verzoenen. Vandaar dat het mij beter lijkt een definitieve regeling van de kwestie Jeruzalem uit te stellen, totdat een regeling van de status van de Westelijke Jordaanoever, de Gazastrook en de Golan een gunstig klimaat hebben bewerkstelligd om het heetste hangijzer van alles, Jeruzalem, te regelen. Het lijkt mij niet vruchtbaar om voordien een standpunt hieromtrent te bepalen.

Tenslotte verwijs ik voor literatuur omtrent het Amerikaanse standpunt naar de Arabische Liga (Lange Voorhout 12, 2514 ED Den Haag) en voor literatuur omtrent het Israelische standpunt naar het Centrum voor Informatie en Documentatie Israel (postbus 11646, 2502 AP, Den Haag).

Ron Batten, voorz. Midden Oosten commissie

COMMISSIENIEUWS COMMISSIENIEUWS COMMIS

DE EMANCIPATIECOMMISSIE

Zoekt nieuwe leden m/v ter aanvulling. Geïnteresseerden wordt verzocht om contact op te nemen met:

Dorothé Alfrink
tel. 03494-52761 (Nijkerk)

AFDELINGS- of DISTRICTSACTIVITEITEN?

Geef ze door aan "Driemaster"! Het nieuwe publicatieschema staat voorin. Ook aankondigingen of annonces van andere aard zijn welkom.

Stuur je "Driemastertjes" vóór de deadline van het gewenste nummer op naar het redactieadres (ALMERE).

IN HET VOLGENDE NUMMER O.A.:

- EERSTE LUSTRUM "LEF";
- DE VOORJAARSRESOLUTIE;
- HET NAJAARSCONGRESVERSLAG
- KELDER KIJKT TERUG

Jeruzalem II
IN DE BAN VAN DE REORGANISATIE?

Het hoofdbestuur, de adviesraad, de districtsvoorzitters .... Allen lijken in de ban te zijn van de (re)organisatiediscussie. Of de rest van de vereniging net zo betrokken is bij dit gebeuren valt nog te bezien, maar feit is dat, in wat men noemt de 'top' van de vereniging, verhit wordt touwgetrokken .....

Op het maartcongres van dit jaar werd, naar aanleiding van een motie van 't Gooi, van diverse zijden aan het hoofdbestuur kenbaar gemaakt dat zij een aanvang moest maken met de discussie over met name haar eigen reorganisatie. Er was al vaker om gevraagd.

Het hoofdbestuur had het in de daarop volgende periode echter te druk met andere interne discussies (zie vorige "Driemaster") en nam niet onmiddellijk initiatieven. De adviesraad, ongeduldig geworden, installeerde vervolgens een eigen commissie die zich met de reorganisatieproblematiek moest gaan bezig houden. Het hoofdbestuur, inmiddels in een nieuwe samenstelling, was daar niet echt blij mee en ving aan met een eigen interne discussie. Ondertussen was al van verschillende kanten een voorschot genomen op de discussie: het hoofdbestuur moest van 15 naar .... man, etc. Het balletje was harder gaan rollen.

geschiedenis

Discussie over de organisatie van de JOVD is overigens (helaas) geen nieuw fenomeen. Al vanaf het begin van de jaren tachtig houden vragen op dit gebied de vereniging (of eigenlijk: een deel van de vereniging) met wisselende intensiteit bezig. Dit heeft geresulteerd in een indrukwekkende stapel nota's, vervolgnota's, voorstellen en dergelijke, welke in de loop van de tijd hebben geleid tot een aantal structuurwijzigingen.

In het begin van de jaren tachtig werd de vereniging steeds meer geconfronteerd met de gevolgen van de groei, de vereniging was 'uit haar jasje gegroeid'. Ten opzichte van het begin van de jaren zeventig was het aantal afdelingen verdrievoudigd, het aantal leden verviervoudigd en het budget vertienvoudigd (voornamelijk door de subsidie van, toen nog, CRM). Dit bracht een steeds complexer wordend scala van activiteiten met zich mee, alsmede eisen van CRM aan het werk van de JOVD.

De structuur van de vereniging was echter in die tien jaar nauwelijks aangepast: de districten bestonden lang niet overal en waren een vrijwillige aangelegenheid en het hoofdbestuur bestond uit zeven man (/vrouw, zo u wilt). Dit bleek geen houdbare situatie.

De discussie heeft zich van het begin af aan voor een belangrijk deel geconcentreerd op de positie van het hoofdbestuur. In een notitie van Swart en Van Zanen (jawel, dezelfden) van juni 1982 worden de problemen van het hoofdbestuur geschetst. Het hoofdbestuurslidmaatschap, zo blijkt hieruit, wordt steeds meer een full-time job, waardoor de 'levensduur' van de hoofdbestuursleden steeds korter wordt.

Veel ervaring en know-how gaan veel te snel weer voor de vereniging verloren. De representativiteit van het hoofdbestuur ten opzichte van de vereniging vormde in die tijd eveneens een probleem. Daarnaast delegeerden hoofdbestuursleden steeds meer taken naar mensen buiten het hoofdbestuur (secretarissen), hetgeen de verantwoordelijkheid van de hoofdbestuursleden tegenover de vereniging in de praktijk uitholde. Aan beleidsvorming en lange termijnvisies kwam het hoofdbestuur niet meer toe en de werkwijze was weinig efficient. De taakverdeling was meer historisch dan logisch bepaald.

In 1982 kwam de eerste hoofdbestuursreorganisatie, doch pas twee jaar en een flink aantal discussies later kwam men tot de huidige 15 man (met een iets andere taakverdeling). Meer politieke mensen, de clusterindeling, specifieke organisatorische functies hadden hun entree gemaakt.

Ook de rest van de vereniging was niet geheel aan de vernieuwing voorbij gegaan. De rol van de districten veranderde, de adviesraad kreeg haar huidige vorm, liberale jongerencontacten werden geintroduceerd.

Ten opzichte van 1982 veranderde er dan ook wel wat. De politieke output en het aantal mensen dat bij het politieke werk is betrokken vergrootte zich. Er was meer aandacht voor Vorming en Scholing, Promotie en Ledenwerving, Public Relations en dergelijke. De verbeteringen op een aantal terreinen waren echter niet voldoende en nieuwe structuren brengen nieuwe problemen met zich mee. Al in 1985 werd weer gesproken over een herstructurering, maar zover kwam het toen niet.

Nu, in 1987, is er dus weer (of eigenlijk nog steeds) een reorganisatiediscussie. Een aantal van de problemen waar we voor staan is inmiddels wel wezenlijk van andere aard: het ledental stagneert en loopt zelfs terug, de subsidiestroom is aanzienlijk gekrompen. Politiek is er een zekere matheid. Daarnaast is beleidsvorming nog steeds een onder geschoven kindje en lijkt het hoofdbestuur nog steeds niet echt efficient te functioneren.

les?

Al die reorganisaties hebben de situatie op bepaalde punten wel verbeterd, maar blijkbaar niet voldoende. Een aantal kanttekeningen kan daarbij worden gemaakt. Allereerst lijkt men niet gekomen te zijn tot een tot een integrale aanpak. In de stukken betreffende het hoofdbestuur bijvoorbeeld, wordt nauwelijks ingegaan op de positie van afdelingen en districten en de verhouding tussen de drie bestuurslagen. De vraag hoe de vereniging er in de toekomst uit moet gaan zien, hoe met de nieuwe structuur op eventuele toekomstige problemen zou kunnen worden ingespeeld komt naar het schijnt nauwelijks aan de orde. Een langere termijnvisie lijkt te ontbreken. Verder blijken de voorgestelde structuren niet volledig te zijn doorgevoerd. Met name de nadere invulling, de feitelijke werkwijze vertonen op dat punt gebreken. Tot een grondige evaluatie en eventuele daarmee samenhangende maatregelen is men nooit gekomen. Verder is het de vraag of de gehele vereniging wel voldoende betrokken is geweest bij de herstructurering, waardoor eveneens uitvoeringsproblemen kunnen zijn ontstaan. Wellicht zijn dit zaken die bij de huidige discussie

in het achterhoofd moeten worden gehouden.

harmonica

Natuurlijk vragen de huidige problemen om een aanpak, maar voorkomen moet worden dat er over een jaar of twee weer structuurwijzigingen nodig zijn. Het hoofdbestuur gaat dan iets krijgen van een trekharmonica. Bovendien gaan al die verhitte (want dat zijn het vaak) organisatorische discussies uiteindelijk toch ten koste van de tijd en energie die in het politieke werk gestoken kan worden en bij dat laatste liggen toch nog steeds onze prioriteiten(?).

Er kan mijns inziens best een grondige discussie in de vereniging worden gehouden ten aanzien van de vraag hoe het functioneren van de JOVD nu en in de toekomst kan worden verbeterd, zonder dat dat nu de vereniging in de ban hoeft te houden. Daarbij dienen de problemen op afdelings-, districts- en landelijk niveau wel met elkaar in verband te worden gebracht.

Ook vragen als 'op wat voor wijze willen we in de toekomst politiek bezig zijn', 'hoe moeten de prioriteiten worden gelegd ten aanzien van vorming en scholing, de politieke pressiefunctie, politieke projecten en het (blijven) ontwikkelen van een over-all visie', zijn hierbij van essentieel belang. Dit kan, maar hoeft niet noodzakelijkerwijs tot herstructurering te leiden.

haast

Op het ogenblik lijkt het streven te zijn zo snel mogelijk tot wijzigingen te komen. Grote vraag blijft of dit ook zo snel mogelijk tot resultaten zal leiden. Als we nu op basis van een korte-termijn visie en niet geïntegreerd gaan reorganiseren, fietsen we een beetje in een kringetje rond. Op het komend november-congres wil het hoofdbestuur echter al beginnen met haar eigen reorganisatie, dit overigens op aandringen van de adviesraad. De discussie concentreert zich dus (wederom) op het hoofdbestuur, en wel in het bijzonder op het aantal mannetjes en vrouwtjes dat daarin plaats zal nemen. Het functioneren van de adviesraad is overigens ook een vraagstuk dat heel goed in de discussie kan worden betrokken. Hoewel ik het nut van een adviesraad in het algemeen niet in twijfel wil trekken, lijkt het me in de huidige opzet een wat dubbelzinnig instituut. In de adviesraad spreken mensen op persoonlijke titel, waarbij zij wel worden geacht te weten wat er bijvoorbeeld in hun district leeft. Aan dat laatste hoeft niet te worden getwijfeld. Of een concreet probleem echter ook daadwerkelijk in afdelingen en district is besproken, is vaak heel onduidelijk. Bovendien gaat het nog steeds om persoonlijke adviezen. In de praktijk worden echter vaak geen koppen geteld, maar districten. Wat vinden Noord, Brabant, etc. Daarmee lijken de kaarten weken voor het congres al geschud, hetgeen de discussie in de vereniging na de adviesraad bepaald kan vertroebelen en zelfs kan tegenhouden. De stemming op het congres komt dan vrijwel overeen met de stemming in de adviesraad. Dit gebeurt lang niet altijd, maar vaak genoeg om eens bij stil te staan. Het is misschien wel eens aardig om te bepalen wat de adviesraad precies moet zijn: een adviserend orgaan, waarvan de adviezen bij de discussie op het congres mede uitgangspunt zijn, of een soort voorcongres waar districten hun standpunten vast duidelijk maken.

Door Carolien Loen

JOVD-VARIA

KERSTGALA

OP 19 DECEMBER AANSTAANDE VINDT HET inmiddels traditionele

KERSTGALA

van het District West weer plaats. Net als de vorige keer, die een groot succes was, zal de band "DIFFERENCE" de muziek verzorgen.

Het gala wordt gehouden in het Restaurant "Engels" te Rotterdam, in het programma is wederom een voortreffelijk koud buffet opgenomen.

Ook dit jaar is geprobeer om de prijs voor deelname op f 50,- te stellen. Om reeds NU zeker te zijn van een plaatsje is het verstandig om alvast (kostenloos) te reserveren. Zodra alle details en de juiste prijs bekend zijn sturen we je een acceptgiro ter betaling te. VUL DIE BON DUS IN!

INTRODUCEES ZIJN WELKOM

BON VOOR DEELNAME AAN HET KERSTGALA van het District West

JA, ik wil NU al ..... plaatsen reserveren voor het Kerstgala van 19 december aanstaande. Ik betaal door middel van de mij toegezonden acceptgiro.

Naam/namen .....
.....
.....

Adres(sen) .....
.....
.....

pc+woonpl. .....
.....
.....

HANDTEKENING:

STUUR DEZE BON OP AAN:

De Galacommissie District West
t.a.v. Joost Manusama,
Arena 26
2924 VA Krimpen a/d IJssel

voor meer informatie: 01807-11168